

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Aitoa elämää Aaltojen keskellä

Alajärven kaupunki

Alajärven kaupungin tilinpäätös tilikaudelta 1.1. – 31.12.2019

Arkistokohta 02 06 01

Hyv. Kvalt 8.6.2020 § 15

1	JOHDANTO	9
1.1	Tilinpäätössäännökset.....	9
1.2	Tilinpäätöskokonaisuus.....	9
2	TOIMINTAKERTOMUS.....	10
2.1	Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	10
2.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	10
2.1.2	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	12
2.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	16
2.1.4	Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	21
2.1.5	Kaupungin henkilöstö	22
2.1.6	Ympäristöasiat.....	23
2.1.7	Muut ei- taloudelliset asiat.....	24
2.1.8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	24
2.1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	25
2.2	Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	27
2.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	28
2.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	28
2.3.2	Toiminnan rahoitus	33
2.4	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	36
2.5	Kokonaistulot ja -menot.....	39
2.6	Kuntakonsernin toiminta ja talous	40
2.6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	40
2.6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	41
2.6.3	Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat ja konsernikohtaiset tavoitteet.....	43
2.6.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	50
2.6.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä ja yleiset konsernitavoitteet.....	50

2.6.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	51
2.7	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	54
2.7.1	Tilikauden tuloksen käsittely.....	54
2.7.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	54
3	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	55
3.1	Tavoitteiden toteutuminen.....	55
3.1.1	Keskusvaalilautakunta.....	55
3.1.2	Tarkastuslautakunta.....	55
3.1.3	Kaupunginhallitus	56
3.1.4	Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta.....	61
3.1.4.1	Lautakuntahallinto + projektit	63
3.1.4.2	Terveyspalvelut.....	64
3.1.4.3	Hoiva ja hoito.....	71
3.1.4.4	Sosiaalipalvelut	73
3.1.5	Alajärven sivistyslautakunta	94
3.1.5.1	Talousarvion toteutuminen.....	94
3.1.5.2	Sivistystoimen hallinto.....	95
3.1.5.3	Varhaiskasvatus	98
3.1.5.4	Esi- ja perusopetus	100
3.1.5.5	Lukio-opetus	101
3.1.5.6	Alajärven musiikkiopisto.....	104
3.1.5.7	Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto.....	106
3.1.5.8	Kirjastotoimi	107
3.1.5.9	Museopalvelut	108
3.1.5.10	Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut.....	109
3.1.6	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi.....	128
3.1.6.1	Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2019	128
3.1.6.2	Maaseutupalvelut, hallinto.....	128
3.1.6.3	Maaseutupalvelut, tuki- ja viranomaistehtävät	129
3.1.6.4	Maaseutupalvelut, kehittäminen	130

3.1.6.5	Lomituspalvelut, hallinto	132
3.1.6.6	Lomituspalvelut/kotieläintilat	133
3.1.6.7	Lomituspalvelut/turkistuottajat	134
3.1.7	Alajärven tekninen lautakunta	142
3.1.7.1	Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen	142
3.1.7.2	Viranomaispalvelut.....	144
3.1.7.3	Tukipalvelut	148
3.1.7.4	Investoinnit.....	150
3.2	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	160
3.2.1	Käyttötalouden toteutuminen	160
3.2.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	167
3.2.3	Investointien toteutuminen.....	169
3.2.4	Rahoitusosan toteutuminen	176
3.2.5	Tase 2018.....	177
4	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	181
4.1	Tuloslaskelma 2019 ja 2018 (ulkoiset erät).....	181
4.1.1	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2019 ja 2018	182
4.1.2	Tase ja taseen tunnusluvut 2019 ja 2018.....	183
4.2	Konsernilaskelmat	184
4.2.1	Konsernituloslaskelma 31.12.2019	184
4.2.2	Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	185
4.2.3	Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut.....	186
5	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	188
5.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	188
5.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	188
5.2.1	Toimintatuotot.....	188
5.2.2	Verotulojen erittely.....	188

5.2.3	Valtionosuuksien erittely.....	189
5.2.4	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely.....	189
5.2.5	Palvelujen ostojen erittely.....	189
5.2.6	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista.....	190
5.2.7	Pakollisten varausten muutokset.....	191
5.2.8	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot.....	191
5.2.9	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	191
5.3	Tasetta koskevat liitetiedot	192
5.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	192
5.3.1.1	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset	192
5.3.1.2	Arvonkorotukset.....	193
5.3.1.3	Olennot kuntasuhteiden arvon muutokset.....	193
5.3.1.4	Omistukset muissa yhteisöissä	193
5.3.1.5	Saamisten erittely.....	194
5.3.1.6	Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	194
5.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	195
5.3.2.1	Oman pääoman erittely.....	195
5.3.2.2	Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	195
5.3.2.3	Vieras pääoma, erittely.....	195
5.3.2.4	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	196
5.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	197
5.4.1	Vastuusitoumukset.....	197
5.4.2	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	197
5.4.3	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	197
5.5	Henkilöstöä, maksuja ja palkkioita koskevat liitetiedot.....	198
5.5.1	Henkilöstölukumäärä.....	198
5.5.2	Henkilöstökulut	198
5.5.3	Luottamushenkilömaksut.....	199

5.5.4	Tilintarkastajan palkkiot.....	199
5.5.5	Kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välilliset liiketoimet.....	199
6	KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	200
6.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	200
6.2	Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	200
6.2.1	Toimintatuotot tehtäväalueittain	200
6.2.2	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely.....	201
6.2.3	Pakollisten varausten muutokset.....	201
6.3	Konsernitasetta koskevat liitetiedot.....	202
6.3.1	Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	202
6.3.1.1	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	202
6.3.2	Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot	202
6.3.2.1	Oman pääoman erittely.....	202
6.3.2.2	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	203
6.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	204
6.4.1	Vastuusitoumukset.....	204
6.4.2	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	204
7	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	205
8	LUETTELOT JA SELVITYKSET	212
9	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	213

Kuvat

Kuva 1 Alajärven kaupungin väkiluvun kehitys.....	19
Kuva 2 Verotulojen kehitys.....	29
Kuva 3 Tuloveroprosentin kehitys.....	30
Kuva 4 valtionosuuksien kehitys.....	31
Kuva 5 Tunnusluvun ”tilikausien yli-/alijäämä, M€” kehitys.....	32
Kuva 6 Tunnusluvun ”vuosikate prosenttia poistoista” kehitys.....	32
Kuva 7 Tunnusluvun ”vuosikate euroa/asiakas” kehitys.....	33
Kuva 8 Investointien tulorahoituksen kehitys, M€.....	35
Kuva 9 Kertynyt yli-/alijäämä asukasta kohti.....	37
Kuva 10 Laina asukasta kohti, €.....	37
Kuva 11 Vuosikate asukasta kohti, €.....	51
Kuva 12 Tilikauden yli-/alijäämä, M€.....	52
Kuva 13 Kertynyt yli-/alijäämä/asukas,€.....	52
Kuva 14 Laina asukasta kohti, €.....	53

Taulukot

Taulukko 1 Kaupunginvaltuusto 2019.....	12
Taulukko 2 Kaupunginhallitus 2019.....	14
Taulukko 3 Henkilöstöjaosto 2019.....	15
Taulukko 4 Tarkastuslautakunta 2019.....	15
Taulukko 5 Yleinen taloudellinen tilanne.....	17
Taulukko 6 Työvoiman määrä ja työttömyysaste (tilanne 31.12.).....	20
Taulukko 7 Henkilöstön määrä 31.12.2019.....	22
Taulukko 8 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	28
Taulukko 9 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	34
Taulukko 10 Taselaskelma ja sen tunnusluvut.....	36
Taulukko 11 Kokonaistulot ja -menot, 1000 €.....	39
Taulukko 12 Keskusvaalilautakunta, talousarvion toteutuminen.....	55
Taulukko 13 Tarkastuslautakunta, talousarvion toteutuminen.....	55
Taulukko 14 Kaupunginhallitus, talousarvion toteutuminen.....	56
Taulukko 15 Strategiset päämäärät ja kriittiset menestystekijät.....	58
Taulukko 16 Perusturvalautakunta: Yhteenveto.....	88
Taulukko 17 Perusturvalautakunta: Lappajärvi ja vimpeli.....	89
Taulukko 18 Perusturvalautakunta: Hallinto.....	90
Taulukko 19 Perusturvalautakunta: Terveyspalvelut.....	91
Taulukko 20 Perusturvalautakunta: Hoiva- ja hoitopalvelut.....	92
Taulukko 21 Perusturvalautakunta: Sosiaalipalvelut.....	93
Taulukko 22 Sivistyslautakunta: Yhteenveto.....	114
Taulukko 23 Sivistyslautakunta: Toteutuma 31.12.2019 / Alajärvi.....	115
Taulukko 24 Sivistyslautakunta: Perhepäivähoito.....	118
Taulukko 25 Sivistyslautakunta: Erityisvarhaiskasvatus.....	118
Taulukko 26 Sivistyslautakunta: Päiväkotihoido.....	119

Taulukko 27	Sivistyslautakunta: Kotihoidontuki.....	119
Taulukko 28	Sivistyslautakunta: Esi- ja perusopetus.....	120
Taulukko 29	Sivistyslautakunta: Lukio-opetus.....	120
Taulukko 30	Sivistyslautakunta: Kansalaisopisto.....	121
Taulukko 31	Sivistyslautakunta: Kuraattoritoiminta	121
Taulukko 32	Sivistyslautakunta: Musiikkiopisto	122
Taulukko 33	Sivistyslautakunta: II-aste.....	123
Taulukko 34	Sivistyslautakunta: Projektit.....	123
Taulukko 35	Sivistyslautakunta: Liikuntatoimi	124
Taulukko 36	Sivistyslautakunta: Nuorisotoimi.....	124
Taulukko 37	Sivistyslautakunta: Kirjasto.....	125
Taulukko 38	Sivistyslautakunta: Museo	126
Taulukko 39	Sivistyslautakunta: Aalto-hankkeet.....	126
Taulukko 40	Sivistyslautakunta: Kulttuuriavustukset.....	127
Taulukko 41	Maaseututoimi: Yhteenveto	135
Taulukko 42	Maaseututoimi: Maaseutupalvelut, hallinto.....	136
Taulukko 43	Maaseututoimi: Maaseutupalvelut, tuki- ja viranomaistehtävät	137
Taulukko 44	Maaseututoimi: Maaseutupalvelut, kehittäminen	138
Taulukko 45	Lomatoimi: Lomituspalvelut, hallinto	139
Taulukko 46	Lomatoimi: Lomituspalvelut/kotieläintilat	140
Taulukko 47	Lomatoimi: Lomituspalvelut/turkistuottajat.....	141
Taulukko 48	Tekninen lautakunta: Yhteenveto.....	154
Taulukko 49	Tekninen lautakunta: Hallinto.....	154
Taulukko 50	Tekninen lautakunta: Yhdyskuntasuunnittelu	155
Taulukko 51	Tekninen lautakunta: Yleiset alueet.....	156
Taulukko 52	Tekninen lautakunta: Vesihuoltolaitokset.....	158
Taulukko 53	Tekninen lautakunta: Rakennus ja ympäristö	159

1 JOHDANTO

1.1 Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

1.2 Tilinpäätöskokonaisuus

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina. Kaupunki on laatinut henkilöstötilinpäätöksen, joka esitetään erillisenä asiakirjana.

2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Valtakunnalliset ja maakunnalliset sosiaali- ja terveystalouden uudistusten valmistelut ovat työllistäneet eri tahoja erittäin paljon viime vuosina, eikä vuosi 2019 ollut poikkeus. Tämä on näkynyt myös kuntien osalla lukuisina erilaisina sijaisjärjestelyinä, koska osa viranhaltijoista on ollut mukana maakunnallisissa valmistelutehtävissä. Valmisteluun käytetty työ ei kuitenkaan mene hukkaan, vaan sitä voidaan käyttää hyväksi sekä maakunnallisessa omassa vapaaehtoisessa selvityksessä, että myös tulevassa valtakunnallisessa jatkohankkeessa, jonka pitäisi käynnistyä keuhalla 2020.

Kaikille lienee kuitenkin selvää, että nämä uudistukset ovat tarpeellisia. Etelä-Pohjanmaalla pohditaan varmasti myös erilaisia vapaaehtoisia toimintamalleja sosiaali- ja terveystalouden yhteistyömuodoiksi, joilla yhä kasvavaa kustannuspainetta saataisiin leikattua. Kuntien taloudenhoidon kannalta tämä olisi hyvä asia, koska terveystalouden kustannukset ovat vaihdelleet ennustamattomasti vuosien välillä erityisesti erikoissairaanhoidon osalta.

Alajärven kaupungin isot investoinnit loppusuoralle

Alajärven kaupungin strategian tavoitteena on vahvistaa Alajärven asemaa itäisen Etelä-Pohjanmaan vetovoimaisena ja maakuntarajat ylittävänä elinkeino- ja koulutustoiminnan ja palveluiden kaupunkikeskukseksi. Toimenpiteitä tämän tavoitteen saavuttamiseksi jatkettiin määrätietoisesti.

Alajärven kaupunki on investoinut huomattavasti palvelurakenteisiin viimeisten vuosien aikana. Isoimpina hankkeina on jo toteutettu muun muassa Alajärven pallohalli, uimahalli, päiväkotit, koulukeskuksen laajamittainen saneeraus ja vammaisten palveluasumisen yksikkö. Terveystalouden peruskorjaus saatiin päätökseen ja monitoimihallissa päästiin aloittamaan toiminta syksyllä. Kaikki tehdyt ja suunnitellut investoinnit vahvistavat Alajärven asemaa seutukeskukseksi edelleen. Viimeinen isompi investointi on paloaseman rakentaminen, mikä alkoi vuoden 2019 loppupuolella. Tämän jälkeen palvelurakenneverkko on valmis ja valmiina palvelemaan alajärveläisiä ja myös naapurikuntien asukkaita.

Useat alueen yrityksistä ovat myös investoineet merkittävästi omaan toimintoihinsa ja tiloihinsa. Työllisyystilanne parani edelleen vuoden aikana selkeästi edellisestä vuodesta.

Suomen kunnilla taloudellisesti haastava vuosi

Arvion mukaan yli kaksi kolmasosaa Suomen kunnista tekee negatiivisen tuloksen vuonna 2019. Alajärven kaupungin tase on edelleen selkeästi positiivinen huolimatta talousarviovuoden miinusmerkkisestä tuloksesta. Investointien myötä lainamäärät nousivat hieman, mutta ovat selkeästi asukasta kohti laskettuna alle Etelä-Pohjanmaan maakunnan ja Suomen keskiarvojen. Hyvällä taloudenpidolla mahdollistetaan investoinnit, joilla puolestaan voidaan turvata hyvät palvelut kaupunkilaisille. Kestävä talous on kaiken toiminnan edellytys niin kunta kuin yrityspuolellakin.

Kaupungin hallintokunnat aloittivat kuitenkin tarkastelemaan vuoden loppupuolella mahdollisia säästökohteita, jotta talous saadaan taas positiiviseksi. Tätä työtä jatketaan vuoden 2020 aikana. Suomen valtion kuuluisi myös viimeistään nyt havahtua Suomen kuntien ahdinkoon.

Motivoitunut ja osaava henkilöstö

Haluan lausua koko henkilöstölle ja luottamushenkilöhallinnolle suuret kiitokset kuluneesta vuodesta. Teemme kaikki töitä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja palveluiden eteen. Positiivisella asioiden eteenpäinviemisellä voimme erottua muista kunnista ja luoda Alajärven kaupungista vetovoimaisen paikan asua, yrittää ja työskennellä. Vain yhdessä tehden tulemme olemaan tulevaisuudessakin vahva kaupunki suomalaisella kuntakartalla.

Haluan kiittää myös kaikkia Alajärven kaupungin sidosryhmiä, yhteistyökumppaneita ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen luottamushenkilöhallintoa ja henkilöstöä kuluneesta vuodesta 2019.

Vesa Koivunen
kaupunginjohtaja

2.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

TAULUKKO 1 KAUPUNGINVALTUUSTO 2019

Kaupunginvaltuusto 2019	Nimi
Puheenjohtaja	Joensuu Antti (Kesk.)
1. varapuheenjohtaja	Leppäkangas Markku 10.6. asti, Joensuu Jukka (Kok.) 10.6. alkaen
2. varapuheenjohtaja	Ukonmäki Kauko (Kesk.)
3. varapuheenjohtaja	Mäenpää Jari 10.6. asti, Leppäkangas Markku (Sin.) 10.6. alkaen
Valtuutetut puolueittain	
Suomen Keskusta rp. (Kesk.)	Aho Jaakko
	Ala-Mattinen Risto
	Hauta-aho Juha
	Hänninen Jarmo
	Kujala Kuisma
	Levijoki Antti-Kalle
	Mäkelä Terho
	Mäkitalo Martti
	Ojajärvi Jarmo
	Ojala Aino-Maija
	Palmu Sari
	Penninkangas Mauri
	Pesu Keijo
	Rintamäki Esko
	Sillanpää Markku
	Viitasaari Marko
	Vistiaho Marjo
Kansallinen Kokoomus rp. (Kok.)	Joensuu Pentti
	Mäenpää Jari
	Paavola Tuomo
	Pitkänen Annika
	Tallbacka Tuomo
Perussuomalaiset rp. (PS)	Kangastie Jukka
	Matokangas Anne
	Siirilä Pasi
Sininen tulevaisuus rp. (Sin.)	Kalliomaa Turo
	Vistbacka Raimo
Suomen Kristillisdemokraatit rp.(KD)	Kanervikkoaho-Kataja Aino
	Tiistola Markku
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp. (SDP)	Matintupa Jukka Pekka
Vasemmistoliitto rp. (Vas.)	Ketola Olli

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet

- Suomen Keskusta rp.	19 jäsentä
- Perussuomalaiset rp.	3 ”
- Kansallinen Kokoomus rp.	6 ”
- Sininen tulevaisuus rp.	3 ”
- Suomen Kristillisdemokraatit rp.	2 ”
- Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue rp.	1 ”
- Vasemmistoliitto rp.	1 ”
	35 jäsentä

Kaupunginvaltuusto kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 63 asiaa. Lisäksi järjestettiin yksi Alajärven, Vimpelin ja Lappajärven yhteinen valtuustoseminaari. Valtuutetut tekivät vuoden aikana 18 valtuustoaloitetta.

Kaupunginvaltuustossa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

- Alajärven kaupungin hallintosääntömuutos
- Alajärven kaupungin hankintaohje
- Alajärven kaupungin konserniohje
- Alajärven kaupunkikonsernin hyvä hallinto- ja johtamistapaohje
- Alajärven kaupungin ilmoitusten julkaiseminen ajanjaksolla 1.7.2019–30.6.2021
- Asemakaavan muuttaminen korttelissa 49, Pöllö-Männikkö
- Kaupungin omistamien omakotitonttien uudelleenhinnoittelu vuosille 2019–2020
- Lehtimäen kirkonkylän koulun myynti
- Lehtimäen lääkäritalon myynti
- Ylikylän koulun myynti
- Tilojen myyntiin asettaminen (Ahonkulma, Ilomäki)
- Kuntarahaosuus Luoma-ahon kylätoimikunta-kyläyhdistys ry:n Kylätalo osaksi monipalvelukeskusta -hankkeeseen
- Ojajärven kunnostushankkeen lyhytaikainen hankelaina sekä hankkeen rahoittaminen
- Maanhankinta Juurikaskydön alueelta
- Tukkitien rakentaminen
- CLT Finland Oy:n kanssa tehdyn lunastussopimus I:en ehtojen muuttaminen
- Kuraattoripalvelujen myynnin lopettaminen / Soinin kunta
- Ostopalvelusopimus / vapaa-aikaohjaajan palvelut
- Seinäjoen koulutuskuntayhtymän perussopimuksen päivittäminen
- Sopimus maakuntakorkeakoulutoiminnasta Etelä-Pohjanmaalla
- Järvisseudun Sähkövoiman kuntayhtymän lainojen vakuudet
- Uusikylän koulun lakkauttaminen 1.1.2020 alkaen
- Työterveyshuollon yhtiöittäminen.

TAULUKKO 2 KAUPUNGINHALLITUS 2019

Kaupunginhallitus	Jäsenet	Henkilökoht. varajäsen
Puheenjohtaja	<i>Palmu Sari 10.6. asti</i> Rintamäki Esko (Kesk.) 10.6. alk.	<i>Ojanperä Sirpa 10.6. asti</i> Peltokangas Lea
1. varapuheenjohtaja	Kallioma Turo (Sin.)	Vistbacka Raimo
2. varapuheenjohtaja	Kujala Kuisma (Kesk.)	Ojala Aino-Maija
	Hänninen Jarmo (Kesk.)	<i>Höykinpuro Tapio 10.6. asti</i> Ukonmäki Mervi 10.6. alk.
	Matokangas Anne (PS)	Kantokoski Pirjo
	<i>Joensuu Jukka 10.6. asti</i> Mäenpää Jari (Kok.) 10.6. alk.	<i>Joensuu Pentti 10.6. asti</i> Paavola Tuomo 10.6. alk.
	Palmu Sari (Kesk.) 10.6. alk.	Levijoki Antti-Kalle 10.6. alk.
	Pitkänen Annika (Kok.) 10.6. alk.	Joensuu Pentti
	Vistiaho Marjo (Kesk.)	Mäkelä Terho
	<i>Kanervikko-aho Kataja Aino (KD) 10.6. asti</i>	<i>Paavola Tuomo 10.6. asti</i>

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Vesa Koivunen.

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet v. 2019

Suomen Keskusta rp.	5 jäsentä
Kansallinen Kokoomus rp.	1 jäsen
Perussuomalaiset rp.	1 jäsentä
Kristillisdemokraatit rp.	1 jäsen
Sininen tulevaisuus rp.	1 jäsen

Kaupunginhallitus kokoontui 20 kertaa ja käsitteli 169 asiaa.

Kaupunginhallituksessa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

- Alajärven uuden paloaseman urakoitsijavalinnat
- Epanet-kouluverkoston koordinoinnin jatkorahoitus vuodelle 2020
- Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen v. 2017 hyväksytyn palvelutasopäätöksen voimassaolon jatkaminen
- Etelä-Pohjanmaan vapaaehtoisen Sote-kuntayhtymän valmistelun jatkaminen
- Tartu maisemaan - Grab the landscape -hankkeen hallinnointi
- Liikunta-Aalto 2020 -hankkeen hallinnointi
- Hyöritinginharjun geologinen rakenneselvityshanke, osallistuminen ja kustannusosuus
- Järviseudun Sähkövoiman kuntayhtymän liiketoiminnan siirtäminen Järvis-Energia Oy:lle

- Suomen Sininen Tie ry:n lausuntopyyntö tien merkityksestä Alajärven alueella
- Menkijärven kyläyhdistyksen hakemus Menkijärven ranta-alueen kehittämiseksi
- Alajärven uuden paloaseman esivuokrasopimus
- Poistosuunnitelman tarkistaminen
- Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy:n osakassopimus vuosille 2020 ja 2021
- Yhteistyösopimus / Aaltoja ja Aarioita ry
- Yhteistyösopimus / Alajärven Yrittäjät ry; Rokulipäivät
- Yhteistyösopimus / Keihäänheittäjä Janette Lepistö
- Teosdeponointien jatkaminen Nelimarkka-museossa päivitetyn ehdoin
- Yleishallinnon avustukset vuodelle 2019.

TAULUKKO 3 HENKILÖSTÖJAOSTO 2019

Henkilöstöjaosto	Jäsenet	Varajäsenet
Puheenjohtaja	Palmu Sari	Mäkelä Terho
Varapuheenjohtaja	Paavola Tuomo	<i>Joensuu Jukka 17.6. asti</i> Mäenpää Jari 17.6. alkaen
	Kujala Kuisma	Ukonmäki Mervi
	Vistbacka Raimo	Matokangas Anne
	Vistiaho Marjo	Hänninen Jarmo

Henkilöstöjaoston esittelijänä on toiminut henkilöstöjohtaja Maarit Fräntilä.

Henkilöstöjaosto kokoontui 6 kertaa ja käsitteli 39 asiaa.

TAULUKKO 4 TARKASTUSLAUTAKUNTA 2019

Tarkastuslautakunta	Jäsenet	Varajäsenet
Puheenjohtaja	Penninkangas Mauri	Hietala Heikki
Varapuheenjohtaja	Matintupa Jukka Pekka	Hakala Harri
	Kuisti Jenni	Hämäläinen Heli
	Oittinen Kari	Murto Lea
	<i>Pitkänen Annika 23.9. asti</i> Keisala Arja 23.9. alkaen	Orava Riikka
	Salo Kati	Akomeah Tiina
	Väänänen Pertti	Siirilä Pasi

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihteerinä / sisäinen tarkastaja Henna Matintupa.

Tarkastuslautakunta kokoontui 9 kertaa ja käsitteli 40 asiaa.

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiotalouden kehitys

Valtiovarainministeriö arvioi viime syksynä vuoden 2019 taloudesta muun muassa seuraavaa. Talouskasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin ensi vuonna.

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Vuonna 2019 Suomen BKT kasvaa 1,5 %. Viennin kasvu on vaisua Euroopan talousnäkymien säilyessä epävarmoina. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ansiotason nousun sekä korkean työllisyyden tukeamana.

BKT kasvaa 1,0 % v. 2020 ja 0,9 % v. 2021. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu kotitalouksien säästämisasteen noustessa. Investointien osuus BKT:sta laskee. Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan ja vaikuttavat välillisesti Suomen vientiin.

Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Työttömyysaste laskee hitaasti 6,2 prosenttiin v. 2021.

(Lähde: Taloudellinen katsaus Syksy 2019, Valtiovarainministeriön julkaisu 2019/48)

TAULUKKO 5 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleinen taloudellinen tilanne (**VM:n ennuste 2019)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019**	2020**	2021**
Bruttokansantuote, %	-0,8	-0,6	0,1	2,6	3,1	1,7	1,5	1,0	0,9
Työttömyysaste, %	8,2	8,7	9,4	8,8	8,6	7,4	6,5	6,3	6,2
Ansiotasoindeksi, %	2,1	1,4	1,4	0,9	0,2	1,7	2,7	3,1	2,9
Kuluttajahintaindeksi, %	1,5	1,0	-0,2	0,4	0,7	1,1	1,1	1,4	1,7
Euribor 3 kk, %	0,2	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,3
Veroaste, % BKT:sta	43,7	43,9	43,9	43,8	43,0	42,3	41,9	12,2	42,1

Kuntatalouden kehitys

Kuntaliitto arvioi tiedotteessa 5.2.2020 muun muassa seuraavaa:

Kuntatalous näyttää vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden valossa edelleen synkältä. Kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta, eli yhteensä 225 kuntaa teki vuonna 2019 negatiivisen tuloksen. Vuosikate heikkeni 13,4 prosenttia.

Vuoden 2019 tilinpäätösarviot näyttävät uudella tavalla kahtia jakautuneen kuntakentän. Helsinki teki lähes 400 miljoonan euron positiivisen tuloksen, kun taas muut isot kaupungit jäivät vahvasti miinukselle.

”Kuntatalouden osalta Suomi näyttää jakautuneen kahtia linjassa Helsinki ja muu Suomi. Tilanne on kokonaisuuden kannalta kestävä”, toteaa Kuntaliiton toimitusjohtaja Minna Karhunen vuoden 2019 kuntien tilinpäätösarvotiedoista.

Kuntatalouden kehityspäällikkö Mikko Mehtonen toteaa: ”Tulos sisältää kuitenkin merkittäviä kertaluonteisia tuottoja, kuten yhtiöiden myynistä saatuja myyntivoittoja sekä kiky-leikkauksen kompensoinnin aikaistamiseen liittyvät valtionosuudet. Nämä antavat kuntatalouden tilasta tilapäisesti paremman kuvan.”

Ilman satunnaisia tuottoja tulos olisi ollut miinuksella useita satoja miljoonia ja olisi päädytty lähelle 2000-luvun heikointa tulosta. Kuntatalouden tilanne ei ole kokonaiskuvassa niin paha, kuin vielä viime syksynä ennustettiin. Tilikauden tulos jäi 200 miljoonaa euroa miinukselle, vaikka negatiivisen tuloksen pelättiin painuvan jopa 900 miljoonaan euroon.

”Talousvaikeudet ravistelevat, Helsinkiä lukuun ottamatta, nyt myös isoja kaupunkeja. Kuntatalouden eriytymiskehitys näkyy siten myös isojen kaupunkien luvuissa”, Karhunen toteaa.

Heikon tuloksen taustalla on toimintamenojen kasvu sekä verorahoituksen heikko kehitys. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 3,9 prosenttia, verotulot 2,6 prosenttia ja valtionosuudet 2,1 prosenttia. Verotulojen kasvua hidasti verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönoton aiheuttama tilitysvaje. Verotulojen tilitysvajeen vuoksi kunnilta jäi saamatta arvion mukaan peräti 400 miljoonaa euroa verotuloja.

Verorahoituksen muutos ei riittänyt kattamaan toimintakulujen kasvua, joka näkyi muun muassa vuosikatteen voimakkaana heikkenemisenä. Tilinpäätösarvioiden mukaan peräti 56:ssa kunnassa päädyttiin negatiiviseen vuosikatteeseen.

Investoinnit keskittyivät suuriin kaupunkeihin. Investoinnit kasvoivat edellisvuodesta 8,7 prosenttia. Kunnat ja kuntayhtymät investoivat vuonna 2019 yhteensä 5,25 miljardin euron edestä, joka on yli 400 miljoonaa enemmän kuin edellisvuonna. Kuntayhtymien investoinneista valtaosa selittyi sairaanhoitopiirien investoinneilla, vaikka muidenkin kuntayhtymien investoinnit olivat viime vuonna kasvussa.

Kuntien ja kuntayhtymien käyttötulot eivät riittäneet kattamaan kasva-neita investointimenoja vaan investointimenot katettiin pääosin lainarahalla. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat viime vuonna lisälainaa peräti 2,4 miljardia euroa. Verotulojen tilitysvajeen aiheuttama verotulojen maksun viivästyminen lisäsi myös tuntuvasti lyhytaikaista lainakantaa.

Mikko Mehtonen muistuttaa: ” Ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttää kunnilta mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talouslukuissa.”

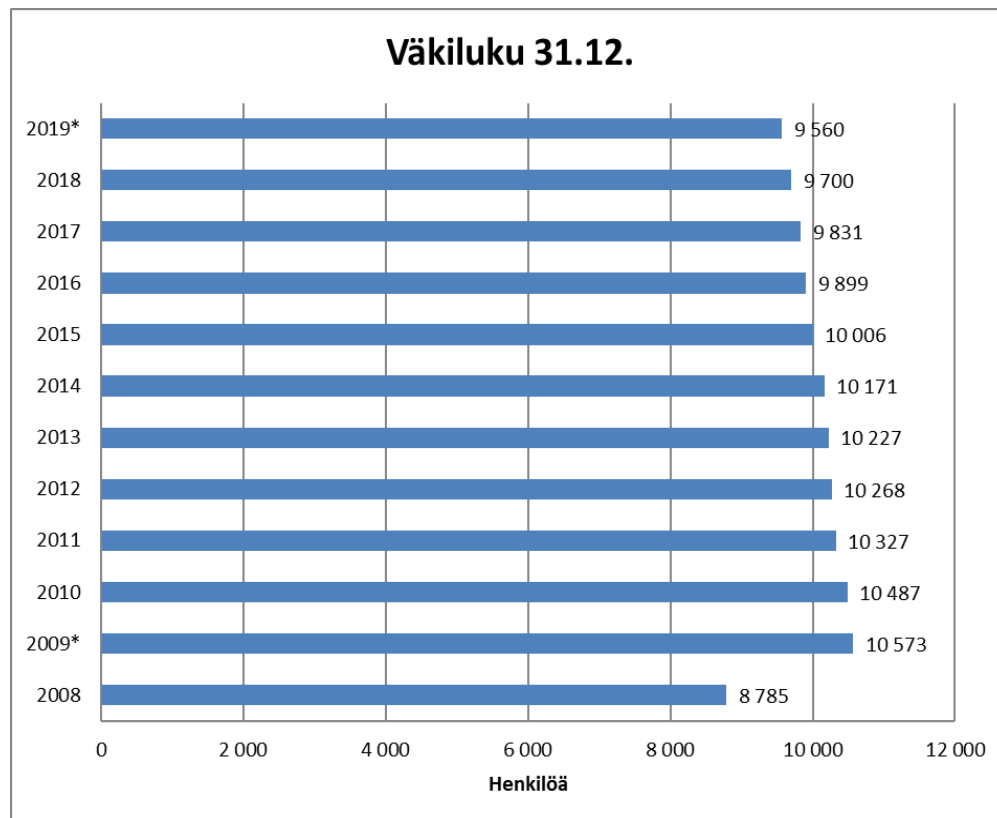
(Lähde: Kuntaliitto, Tilinpäätösarvio 2019)

Alajärven talouden kehitys

Väestökehitys

Etelä-Pohjanmaan arvioitu väkiluku oli vuoden 2018 lopussa 189 755 henkilöä ja vähennystä edellisvuoteen verrattuna oli 1 155 henkilöä. Merkittävimmät muutokset maakunnan ja kuntien väestökehitykseen vaikuttavat alueen koulutuspaikkojen ja koulutetun väestön työpaikkojen puute, yleinen syntyvyyden lasku ja ikärakenteesta johtuva kuolleisuuden nousu.

Alajärven kaupungin väkiluku oli vuoden 2019 lopussa 9 560 henkeä ja vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli -145 henkilöä. Asukasluvuun suhteutettuna Alajärven negatiivinen väestömuutos oli kuitenkin maakunnassa yhdeksänneksi vähiten.

KUVA 1 ALAJÄRVEN KAUPUNGIN VÄKILUVUN KEHITYS

Työllisyys

Alajärven kaupungin työpaikkarakenne on herkkä kausivaihteluille. Vuodenvaihteen työllisyystilannetta heikentävät lomautukset (n. 25 % työttömistä) sekä mm. määräaikaiset työsuhteet.

ELY-keskuksen mukaan koko maan työttömyysprosentti 31.12.2019 oli 9,8, Etelä-Pohjanmaalla 8,1 ja Alajärvellä 9,0. Edellisvuoden joulukuun lopun tilanteesta Alajärven työttömyysprosentti laski 0,9 prosenttiyksikköä. Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa oli joulukuun lopussa 6 931 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä nousi 134 henkilöllä, eli 2 prosentilla. Edellisen kerran työttömyys on ollut kasvussa toukokuussa 2016. Koko maassa työttömien työnhakijoiden määrä nousi samalla ajanjaksolla 0,5 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 8,1 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,8 prosenttia.

TAULUKKO 6 TYÖVOIMAN MÄÄRÄ JA TYÖTTÖMYYSASTE (TILANNE 31.12.)

	Työvoiman määrä	Työttömät työnhakijat							
	2019	20179	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Alajärvi	3 979	358	10,5	14,1	14,2	13,3	11,9	9,9	9,0
Evijärvi	1 104	60	6,0	9,0	9,5	8,7	6,7	6,6	5,4
Lappajärvi	1 215	92	7,1	10,1	10,7	11,2	8,7	6,9	7,6
Soini	845	100	11,7	15,7	19,1	16,1	10,9	10,6	11,8
Vimpeli	1 236	76	10,6	12,5	14,0	10,9	9,1	6,8	6,1
Järviseu	8 379	686	9,2	12,8	13,5	12,0	9,5	8,2	8,0

ELY-keskus: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus: työttömyysaste joulukuun 2019 lopussa.

Elinkeinotoiminta

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n toiminnan volyymi

Vuoden 2019 aikana yrityspalvelussa aktiivisia asiakaskontakteja otettiin kaikkiaan 785 kpl (v. 2018; 535 kpl). Vuoden 2019 alussa otettiin käyttöön CRM-asiakashallintajärjestelmä. Valtaosin asiakaskontaktit liittyivät toimivien yritysten liiketoiminnan kehittämiseen (544 kpl). Edellisten lisäksi JPYP:n kehittämispäällikkö teki kehittämistoimenpiteitä lähinnä yhtiön omistajayritysten kanssa. Yritys- ja kehittämispalvelutoiminnan liikevaihto oli 444.634 € ja muun toiminnan tuotot yhteensä 102.711 €. Kokonaistuotoiksi muodostui näin yhteensä 547.345 € (v. 2018; 684.302 €). Kokonaistuotot olivat 28.755 € alle budjetoidun. Ero johtuu kehittämishankkeiden myöhästyneistä käynnistymisistä. Tarkemmat tiedot vuoden 2019 toiminnasta ovat luettavissa yhtiön vuosikertomuksesta, joka löytyy osoitteesta: www.jpyp.fi/yritysesitely/vuosikertomukset/.

Yritysmäärän muutos

Yrityksiä perustettiin vuonna 2019 Alajärvelle 49 kpl (v. 2018; 37), vastaavasti lopettaneita yrityksiä oli 64 kpl (v. 2018; 57). Yritysten nettomäärä laski 15 kappaleella (PRH:n tilasto).

Yrityksille myönnetyt avustukset

Maaseuturahastosta (MMM/Ely-keskus ja Leader) myönnettiin Alajärvelle yritystukia yhteensä 314.082 € (v. 2018; 193.784 €). Yritystukia myönnettiin yhteensä yhdeksälle yrityshankkeelle.

Business Finlandin myöntämää tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoitusta saatiin Alajärvelle yhteensä 10.700 € (v. 2018; 341.500 €), joka oli valtaosin lainarahoitusta.

Yritysten kehittämis- ja investointitukia sekä innovaatorahoitusta myönnettiin Alajärvelle yhteensä 324.782 € (v. 2018; 535.284 €).

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin toiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset

Keväällä 2018 allekirjoitettiin yhteistyösopimus Lappajärven kunnan liittymisestä Järvi-Pohjanmaan perusturvaan 1.1.2019 alkaen. Tilivuoden aikana perusturva on tehnyt mittavan työn Lappajärven kunnan kanssa henkilöstön siirtämiseksi ja palvelutuotannon järjestämiseksi. Lisäksi vireillä oleva maakunta- ja alueuudistus on edellyttänyt kaupungin henkilöstön osallistumista valmistelutyöhön. Lappajärven liittyminen on vaikeuttanut talouden seurantaa ja varsinkin kustannusten vertailtavuutta edelliseen vuoteen.

Kaupungilla on ollut tilivuoden aikana käynnissä merkittäviä rakennushankkeita sekä kiinteistöjen että liikenneväylien osalta. Merkittävimmät investointihankkeet ovat olleet monitoimihallin ja kehitysvammaisten asumisyksikön uudisrakennukset sekä terveyskeskuksen peruskorjaus.

Kaupungin tuloperustaan vaikuttaneet muutokset

Kaupungin verotulot talousarvioon verrattuna alitoteutuivat 583.569 eurolla, mutta edelliseen tilinpäätökseen verrattuna kasvua oli 619.523 euroa.

Kaupungin valtionosuudet laskivat edelliseen tilinpäätökseen verrattuna 262.698 euroa. Talousarvioon verrattuna valtionosuuksia tilitettiin 366.259 euroa enemmän.

Vähennykset tulivat pääsääntöisesti verotulojen tasauksista ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksista.

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan vuoden 2019 talousarvio oli valtuustoon nähden sitova suurtuotetasolla sekä investoinnit olivat sitovia kohteittain.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviovuonna 13 talousarviomuutosta. Määrärahaesityksistä 11 kohdentui käyttötaloukselle, joiden euromääräinen nettovaikutus oli yhteensä noin 2.177.716 €. Investointiosaan puolestaan hyväksyttiin noin 142.075 €:n lisämäärärahaesitykset.

Kunnittain muutokset kohdentuivat Alajärvelle 1.227.719, Lappajärvelle 220.000 ja Vimpelille 730.000 euroa.

Merkittävimmät talousarviomuutokset kohdistuivat pääosin perusturvan suurtuotetasoihin määrärahoihin, joita korotettiin 2.470.000 euroa ja alennettiin 480.000 euroa (nettokorotus 1.990.000 euroa) seuraavasti:

- Terveyspalvelut (netto)	+1.300.000
- Hoito- ja hoivapalvelut (netto)	+140.000
- Sosiaalipalvelut (netto)	+555.000

Investointiosaan lisämäärärahoja lisättiin Koskenmäen tien siltaan 17.075 euroa ja uutena lisämäärärahana Tukkitien rakentamiseen 125.000 euroa.

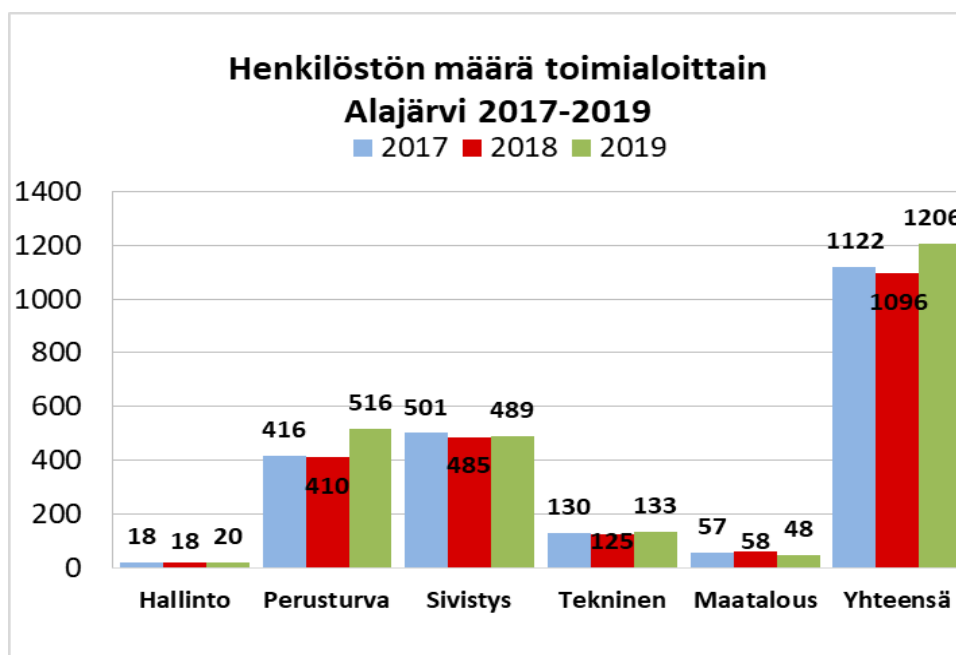
2.1.5 Kaupungin henkilöstö

Päätoimisessa palvelussuhteessa oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 1 104 henkilöä, joista vakinaisten osuus on 873 henkilöä, määräaikaista 223 ja työllistettyjä 8 henkilöä. Lisäksi sivutoimisia oli 102 henkilöä. Vakinaisten osuus koko henkilöstöstä oli 72,4 %. Kunnissa keskimäärin vakinaisen henkilöstön osuus vuonna 2019 oli 77 % (Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilasto).

Henkilöstömäärältään suurin toimiala vuoden 2019 lopussa oli perusturva, jossa Alajärven päätoimisesta henkilöstöstä työskenteli 42,8 %. Sivistystoimissa työskenteli 40,5 %, teknisellä toimialalla 11 %, maaseututoimissa 4 % ja hallinnon toimialalla 1,7 %.

TAULUKKO 7 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2019

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yht.	Sivutoimisia	Kaikki yht.
Alajärvi	873	223	8	1104	102	1206

Alajärven kaupungin palkkakustannukset vuonna 2019 olivat 36.591.044,10 euroa. Luku sisältää myös työllistämisen kustannukset. Luvussa ei ole mukana luottamushenkilöpalkkioita. Vuonna 2018 palkkakustannukset olivat 33.564.819,03 euroa, joten kustannukset nousivat edellisvuodesta noin 9,02 %.

Vuoden 2019 aikana henkilökunnalla oli mahdollisuus ottaa talkoovapaata 5 työpäivää, josta 4 oli palkatonta ja 1 palkallinen tai 10 työpäivää, josta 8 oli palkatonta ja 2 palkallista. Alajärven henkilöstön osalta kustannussäästö oli 98.266 euroa.

Kunnan henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät vuoden 2019 henkilöstöraportista.

2.1.6 Ympäristöasiat

Ympäristömenoihin sisällytetään vain yksilöitävissä olevat lisäkustannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja. Ympäristömenoihin ei sisällytetä menoja, jotka vaikuttavat suotuisasti ympäristöön, mutta joilla pyritään pääasiassa edistämään muita tarpeita kuten yrityksen kannattavuutta, työturvallisuutta ja -terveyttä, yrityksen tuotteiden turvallista käyttöä tai tuotannon tehokkuutta.

Ympäristönsuojelun investointimenoiksi lasketaan menot, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankituista hyödykkeistä. Inventoinneissa huomioidaan varsinaisten ympäristönsuojeluinvestointien lisäksi ympäristönsuojelun tasoa parantavista osainventoinneista johtuva lisämeno. Ympäristömenojen vastineeksi kunta voi saada ympäristötuloja. Niitä ovat esimerkiksi jätehuolto- ja jätevesimaksut.

Alajärven kaupungin ympäristömenot 2019

- Ähtävänjoen yhteistarkkailun Alajärven osuus vuonna 2019 oli 8.295 €. Vuonna 2018 yhteistarkkailun kokonaissumma oli 8.893 €.
- Alajärven kaupunki kuuluu Lapuanjoen yhteistarkkailuun Lehtimäen osalta ja sen tarkkailukustannukset olivat 6.160 € (3.069 € v. 2018 ja v. 2017 5.208 €)
- Alajärven kaupungin viemärlaitoksen kunnossapitoon käytettiin 377.159 €. Tämä on noin 17.000 € vähemmän kuin vuonna 2018.
- Lehtimäen viemärlaitoksen kunnossapitoon käytettiin 133.297 €, tämä on noin 14.000 enemmän kuin edellisvuonna.
- Viemäriverkkoa laajennettiin viime vuonna vain 33.193 €:lla, kun edellisvuonna siihen käytettiin 114.982 €.

- Verkoston saneeraukseen käytettiin vuonna 2019 97.273 €, joka on 16.353 € enemmän kuin edellisvuonna.
- Jäteveden puhdistamon vuoksi kaupungilla on kalatalousvelvoitemaksu, joka oli vuonna 2019 1.700 €. Lisäksi ELY:n tekemät tarkastukset jätevedenpuhdistamolle maksoivat 1.820 €.
- Käytöstä poistuneita kaatopaikkoja tarkkailtiin lupaehtojen mukaisesti. Kaatopaikkatarkkailun tutkimukset hoitaa KVVY-tutkimus Oy, joka maksoi vuonna 2019 423 €. Tämän lisäksi ELY keskuksen määraikaistarkastus maksoi 50,00 €.
- Vuonna 2019 Alajärven kaupunki maksoi jätehuollosta 114.491 €. Nyt kahtena vuonna peräkkäin jätehuollon kustannusta on saatu tiputettua 22.000 € kumpanakin vuonna.

Ympäristötuloja Alajärveltä kaupunki sai jätevedenpuhdistamon jätevesimaksujen muodossa vuonna 2019 652.000 € sekä Lehtimäen puhdistamolta 99.775 €. Lisäksi jätevesilietteen käsittelystä kokonaisuudessaan tuli Alajärven kaupungille tuloja 18.022 €. Jätevesitulot pysyivät kutakuinkin samoina verrattuna vuoteen 2018. Lietteen käsittelyn tulot tipahtivat 10.000 €:lla.

2.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa annetaan myös kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Alajärven kaupungin sisäiset ohjeet mm. sivutoimiohjeet, matkustus- sääntö, sisäisen valvonnan- ja riskienhallinnan ohje sekä sidonnaisuusrekisteri ja Kuntaliiton ohjeet (Korruptio ja eettisyydestä kunnassa) luovat pohjan korruption tunnistamiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Kaupungin toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu sisäisestä ja ulkoisesta valvonnasta ohjaten viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja kuntakonsernin roolia korruption ja lahjonnan torjunnassa.

2.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Alajärven kaupungin talous on saatu vuosien 2013–2016 talouden tasapainottamisohjelmalla tasapainoon. Toimintakate on kuitenkin heikentynyt merkittävästi vuodesta 2017 lähtien. Vuoden 2019 tilinpäätöksen jälkeen toimintakatteen kokonaisjäämä vuosilta 2017–2019 on 5,6 M€.

Toimintakatteen kasvu aiheuttaa paineita verotulo- ja valtionosuuskeritymälle. Tulevaisuudessa on nähtävissä verotuksen osalta kaupungin tulopohjan kaventumista, joka johtuu matalasta tulokertymästä ja työikäisen väestön pienenemisestä. Tilanne on tunnistettu ja edellä mainittuja

korjaavia toimenpiteitä on jo vuosien varrella pyritty saamaan aikaiseksi. Positiivinen työpaikkakehitys ei kuitenkaan muun muassa takaa työntekijöiden sijoittumista alueelle. Tuulivoimahankkeen toteutumisen kautta voidaan varovasti asettaa positiivisia odotuksia kiinteistöverojen kasvulle. Myös valtionosuuksien kertymässä on ollut merkittäviäkin vuosittaisia vaihteluita.

Alajärven kaupunki on viime vuosien tapaan edelleen kehittänyt palvelutuotannon edellytyksiä sekä toimintatapojen uudelleenjärjestelyillä, että infrastruktuurin parantamisella. Palvelutuotannon investoinnit ovat kasvattaneet poistojen määrää sekä lainakantaa. Velkaantumisen kasvua tulee seurata tarkoin kaupungin taloudenpidossa.

Pitkään valmistelun alla ollut ja mahdollisesti vuoden 2022 alusta voimaan astuvan sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen vaikutukset kuntakenttään ovat täysin avoimia. Suurimpana huolena on kustannusten kasvu ja rahoituksen riittävyys.

2.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnalliset riskit

Työpaikkojen riskien arviointeja, työpaikkaselvityksiä, työpaikkakäyntejä ja terveystarkastuksia on tehty suunnitelmallisesti. Tarvittavat ohjeet ja suunnitelmat työn tekemisen tueksi on laadittu ja käyttöön otettu. Toimenkuvia ja tehtäviä tarkastellaan jatkuvasti työtehtävien edellyttämälle tasolle. Sijaisjärjestelyiden hoitaminen esim. äkillisten sairaslomien vuoksi on hieman helpottunut viime vuosiin verrattuna. Vuosittain tehdään tilinpäätöksen yhteydessä henkilöstöraportti.

Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen tietohallinnon sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. ICT-toimialan verkko-, ohjelmisto- ja asiakasturvallisuus vaati yhä enemmän huolenpitoa sekä tekniikan että henkilöstön toiminnan osalta. Toukuussa 2018 voimaan astuneisiin tietosuojasetuksen edellyttämiin toimenpiteisiin varauduttiin kaupungin ja yhtiön yhteistyöllä.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, likviditeetti- ja luottoriskejä. Kaupungin lainakanta on hieman noussut vuoden 2018 tasosta 4,2 milj. eurolla. Alajärven kaupungin lainasalkku koostuu lyhytaikaisista kuntatodistuksista (4 milj. euroa 31.12.2019) sekä pitkäaikaisista velkakirjalainoista, joita kaupungilla oli vuoden 2019 lopussa noin 23,9 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskiporkko oli 0,89 % (2018: 1,13 %). Pitkäaikaisista lainoista vaihtuvakorkoisia oli noin 21,43 % (5,1 M€) ja kiinteäkorkoisia noin 78,57 % (18,7 M€). Lainojen

korkotasoa näyttää vakiintuneen nykyiselle tasolle ja kaupungin korkokulut nousivat lainakannan kasvusta huolimatta ainoastaan 5.570 € vuoden 2018 tasosta.

Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen viitekorot ovat 6 kk euribor-sidonnoisia lainoja. Korkoriski realisoitui vuoden 2019 aikana myönteisesti, kun yleinen markkinakorkotasoa pysyi edelleen historiallisen matalalla tasolla.

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriskin näkökulmasta vuosi 2019 oli ongelmaton. Kaupungin likviditeettiä on hoidettu siten, että kassan riittävyys on turvattu. Kaupunki on ottanut tarvittaessa kuntatodistusohjelman avulla lyhytaikaista lainaa kilpailukykyiseen päivän hintaan. Kaupungin hallitus on päättänyt lyhytaikaisen luoton enimmäismäärästä, joka on 6 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 lopussa kaupungilla oli lyhytaikaista luottoa 4 milj. euroa.

Luottoriskiä arvioitaessa on syytä todeta, että kaupungilla on myönnettyjä antolainoja 1,0 milj. euroa ja takauksia samaan konserniin kuuluville yhteisöille 5,8 milj. euroa ja muille yhteisöille 0,6 milj. euroa.

Vuoden 2019 aikana ei ilmennyt tilanteita, joissa muiden yhteisöjen maksukyky olisi merkittävästi heikentynyt.

Vahinkoriskit

Alajärven kaupunki ostaa vakuutusmeklaripalvelut Söderberg & Partners -ryhmittymältä, jonka pääasiallisena asiamiehenä kaupungin suuntaan toimii Semita Oy. Kaupungin henkilöstö, omaisuus ja palvelutuotanto on vakuutettu siten, että mahdollinen vahinkotilanne ei aiheuta merkittävää taloudellista menetystä.

Hallinnon riskit ja oikeudenkäynnit

Hallintotehtävien hoidon laadussa ja ajantasaisuudessa ei ole esiintynyt merkittäviä puutteita. Vuoden lopussa oli vireillä kaksi valitusasia korkeimmassa hallinto-oikeudessa, yhdeksän asiaa hallinto-oikeudessa, yksi vakuutus-oikeudessa ja yksi eduskunnan oikeusasiamiehellä. Vireillä olevien asioiden mahdolliset taloudelliset seuraamukset eivät ole merkittäviä kaupungin taloudellinen kantokyky huomioon ottaen.

2.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin sisäinen valvonta on vuoden 2019 aikana järjestetty *Sisäisen valvonnan ohjeen* linjausten sekä *Alajärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden* mukaisesti.

Sisäinen valvonta on osa kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmää sekä johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäinen valvonta käsittää (1) luottamushenkilöille kuuluvan seurannan, (2) esimiesten suorittaman toiminnan tarkkailun sekä (3) sisäisen tarkastuksen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Alajärven kaupungin ja kaupunkikonsernin

- toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on oikeaa, riittävää ja luotettavaa
- toiminnassa noudatetaan lakeja, viranomaisohjeita, sääntöjä, toimielinten päätöksiä ja johdon ohjeita
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksikköjen toimintaa. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat konsernitasolla hallinnon ja talouden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tuotteiden vastuuviranhaltijat järjestävät, hoitavat ja valvovat johtamansa yksikön sisäistä tarkkailua, ja toimittavat tilinpäätöksen yhteydessä selonteot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteutumisesta.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa heidän valvontatehtävässään. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa. Sisäinen tarkastus on aktiivista, systemaattista, avointa ja julkista toimintaa, jota suoritetaan aina toimivan johdon toimeksiannosta ja alaisuudessa.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin hallinto on toiminut toimintaa velvoittavien lakien ja säännösten mukaisesti. Yleisesti ottaen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TAULUKKO 8 TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMA, 1000 €

	2019	2018	Muutos	Muutos -%
Toimintatuotot	44 708	29 186	15 522	53,18
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,00
Toimintakulut	-107 677	-90 428	-17 249	19,07
Toimintakate	-62 969	-61 242	-1 727	2,82
Verotulot	29 512	28 893	619	2,14
Valtionosuudet	34 792	35 055	-263	-0,75
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	16	19	-3	-15,79
Muut rahoitustuotot	154	152	2	1,32
Korkokulut	-218	-212	-6	2,83
Muut rahoituskulut	-4	-5	1	-20,00
Vuosikate	1 283	2 660	-1 377	-51,77
Poistot ja arvonalentumiset	-3 246	-3 573	327	-9,15
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0,00
Satunnaiset kulut	0	0	0	0,00
Tilikauden tulos	-1 963	-913	-1 050	115,01
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 963	-913	-1 050	115,01

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	41,52	32,28
Vuosikate / Poistot, %	39,53	74,45
Vuosikate, euroa / asukas	134	274
Asukasmäärä 31.12.	9 560	9 705

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: = 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista: = 100 * vuosikate / poistot

Toimintatuotot olivat vuoden 2019 tilinpäätöksessä 44,7 milj. euroa kasvaen 15,5 M€ euroa (58,2 %) vuodesta 2018.

Tilivuoden 2019 toimintakulut olivat 107,7 milj. euroa ja ne kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 17,2 milj. euroa (19,1 %). Toimintakulujen suureen kasvuun vaikutti pääosin Lappajärven perustuvapalveluiden siirtyminen Alajärven kaupungin perusturvan palvelukokonaisuuteen.

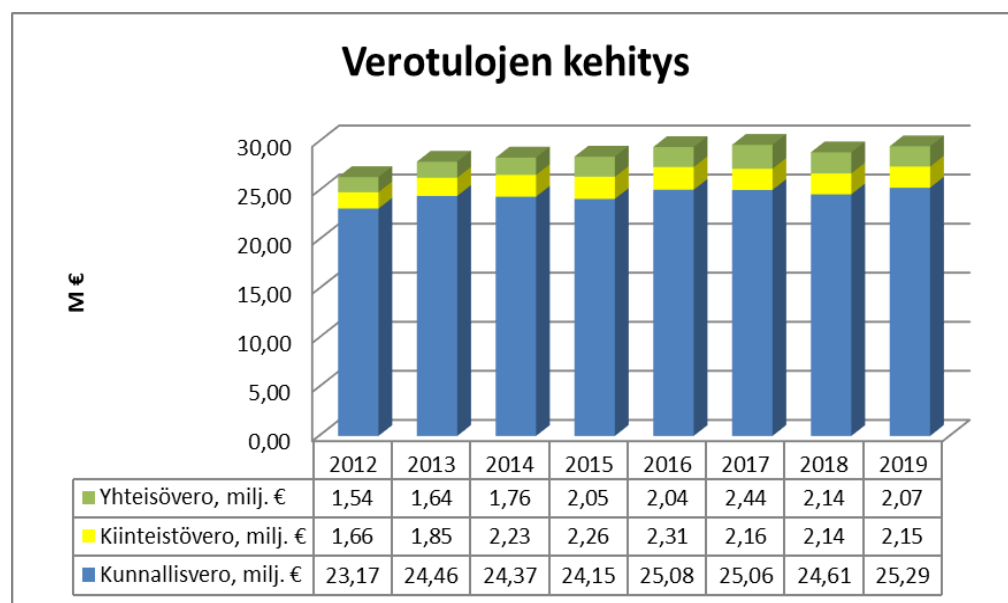
Verotulot

Myönteiset taloussuhdanteet ja kaupungin kohtuullisen hyvä työllisyys-tilanne auttoivat kaupungin verotuloja kohtuulliseen nousuun. Kaupungin verotulot nousivat edelliseen tilinpäätökseen verrattuna kokonaissuudessaan 619.533 € (2,1 %). Eri verokertymien osalta kunnallisveron kokonaistuotto oli 25,29 M€ (+2,8 %), kiinteistöveron osalta 2,15 M€ (+0,7 %) ja yhteisöveron osalta 2,06 M€ (-3,5 %). Laskua oli ainoastaan yhteisöveroissa 75.871 euroa.

Talousarvioon verrattuna kunnallisveron tuotto laski 370.745 euroa, kuin myös yhteisöverossa 259.154 euroa. Kiinteistöveron tuotto vastaavasti kasvoi 46.330 euroa.

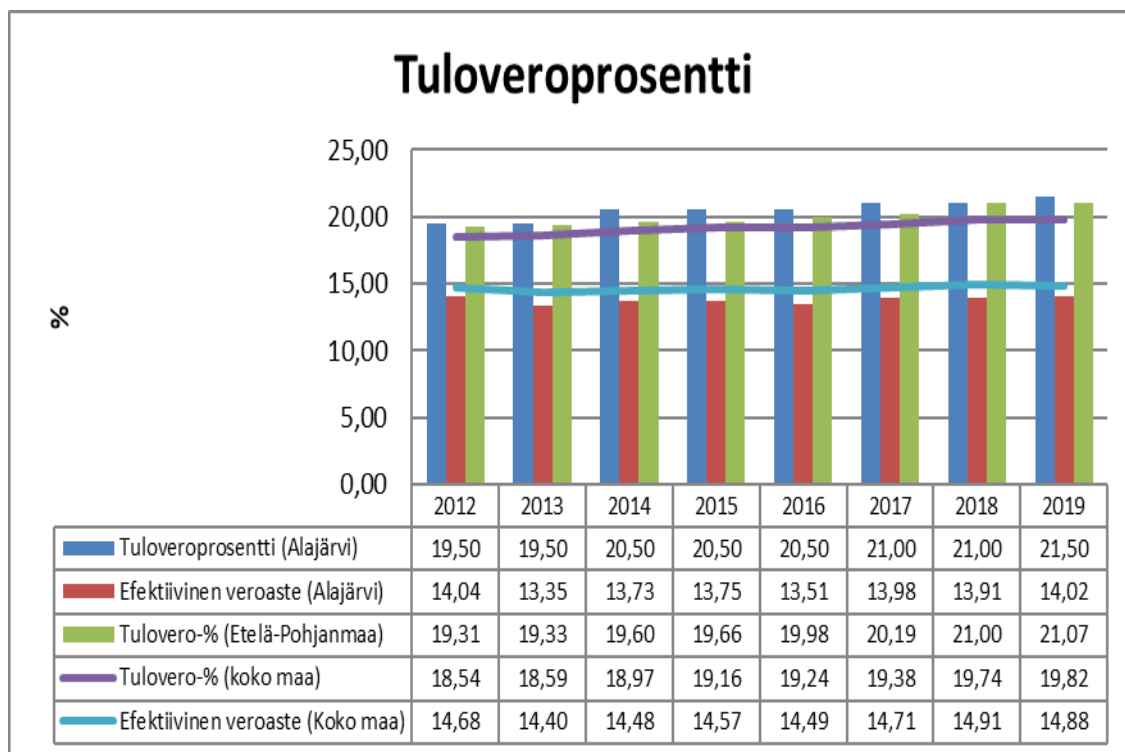
Verotulojen arviointi (veroennustekehikko) talousarvion 2019 laadinta-hetkellä oli verokortti- ja tulorekisteriuudistuksen vuoksi ongelmallista. Joulukuussa 2019 ennustekehikon tarkistuksessa vuoden 2019 ennakkoverojen kertymävajeeksi koko maan tasolla arvioitiin noin -500 milj. euroa.

Verohallinnon lokakuussa 2019 tekemien selvitysten perusteella suurin osa kertymävajeesta johtui verokorttiuudistuksesta ja tulorekisterin ongelmat selittävät vain murto-osan (13 %) vajeesta. Verokorttiuudistuksessa oli kyse siitä, että uudessa ennakkoperintämenettelyssä oli luovuttu palkkakausi-kohtaisista tulo-rajoina ja sivutulokorteista, jonka johdosta ennakonpidätykset oli toimitettu alkuvuodesta huomattavasti aiempaa käytäntöä alhaisempina. Vaikka kertymävaje korjaantuu vuoden 2019 kunnallisverojen osalta vuoden 2020 aikana, niin verohallitus toteaa oletuksena, että verovuoden 2020 ennakkoverot kertyvät taas samalla tavalla jättäen vuoden 2020 ennakkot vastaavasti alemmalle tasolle.

KUVA 2 VEROTULOJEN KEHITYS

Alajärven kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2019 oli 21,75 ja efektiivinen veroaste oli 13,64 % (ennuste).

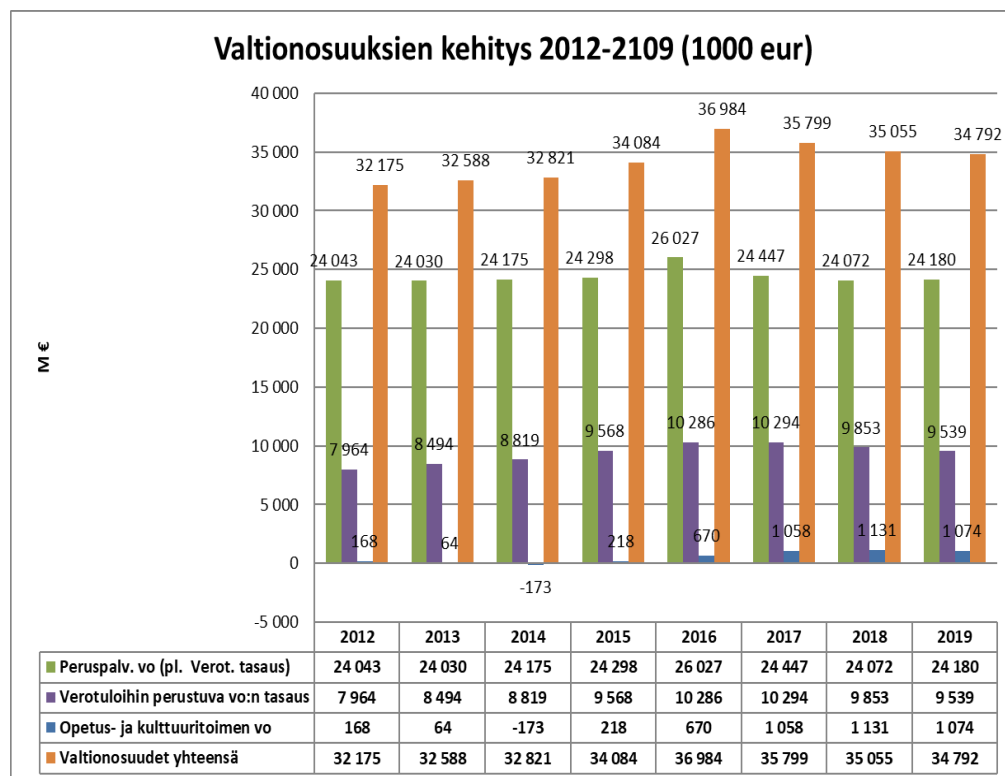

KUVA 3 TULOVEROPROSENTIN KEHITYS

Valtionosuudet

Kaupungin valtionosuudet laskivat kokonaisuudessaan 262.698 € (-0,75 %) vuodesta 2018. Valtionosuuksien alitoteutuminen olisi ollut vieläkin suurempi, koska Valtioneuvosto reagoi verokorttiuudistuksen aiheuttamaan verotulojen kertymävajeseen aikaistamalla 2020 valtionosuuksien maksua osittain vuoden 2019 puolelle. Vaikutus korjauksien ja tarkistusten jälkeen kaupungin valtionosuuksiin oli lisäystä 424.699 euroa. Laskua oli eniten verotuloihin perustuvassa valtionosuudessa, yhteensä 314.064 € (-3,19 %).

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus maksetaan palvelun järjestäjälle/ylläpitäjälle ja se väheni edelliseen tilinpäätökseen 56.908 euroa kokonaissumman ollessa 1.073.657 euroa. Edellä mainittujen valtionosuuksien suuruuteen vaikuttaa merkittävästi lukion oppilaiden arvioidun ja lopullisen toteutuneen määrän suhde, aamu- ja iltapäivätoiminta, vammaisopetus ja tilitysoikaisut. Valtionosuuden vastineeksi käyttöaluspölellä kirjataan toimintayksiköille yhteistoimintakuntien valtionosuuksia n. 679.218 €.

KUVA 4 VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS

Rahoitustuotot ja -kulut

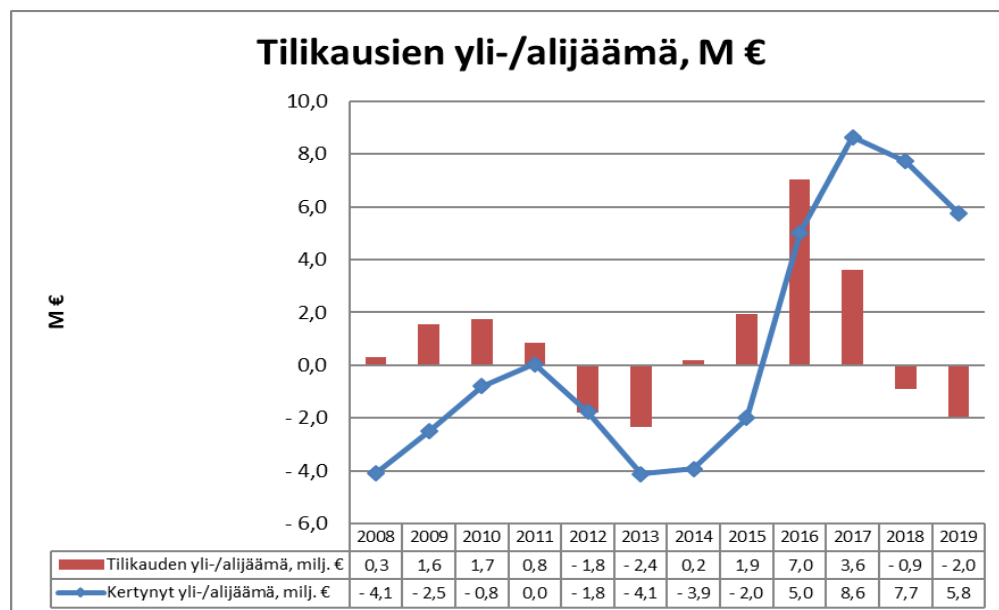
Vuonna 2019 kaupungille kertyi korkotuottoja noin 15.998 euroa vähentäen 3.311 euroa edellisestä vuodesta. Muita rahoitustuottoja kaupungille kertyi noin 153.798 euroa (v. 2018 152.289 €).

Korkokulut olivat noin 217.744 euroa (budjetoitu 300.000 euroa) ja ne kasvoivat 5.570 euroa vuoden 2018 tasosta. Kaupungin lainakannan kasvu 2,4 M€:lla ei kuitenkaan nostanut merkittävästi korkokustannuksia. Kustannuksiin on vaikuttanut luonnollisesti alhainen korkotaso sekä kaupungin lainojen edulliset korkoehdot.

Tilinpäätös vuonna 2019 pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskiporkko oli 0,89 %.

Tilikauden alijäämä oli 1.963.382 euroa, ja se oli korjattua talousarviota noin 451.781 euroa parempi.

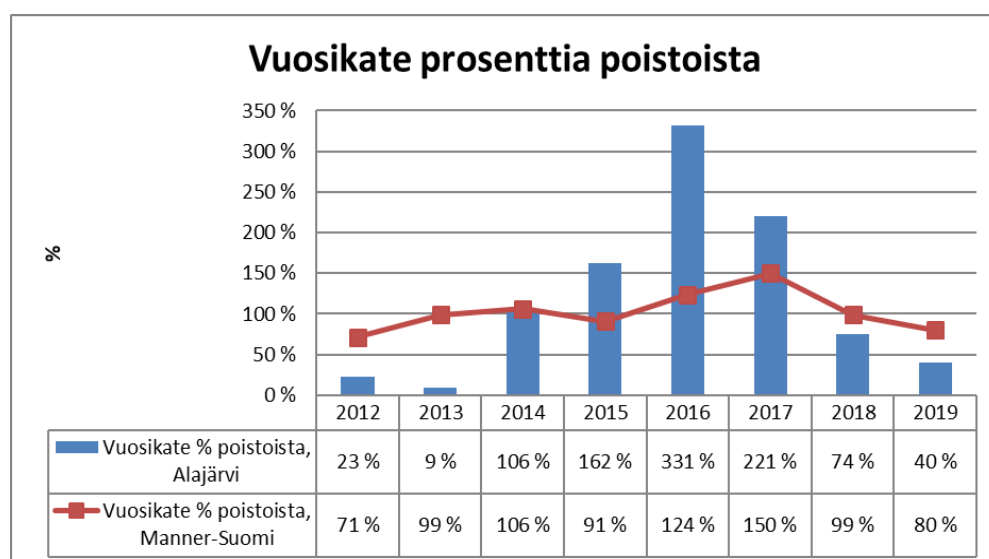
KUVA 5 TUNNUSLUVUN "TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ, M€" KEHITYS

Tuloslaskelman tunnusluvut

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Kaupungin vuosikate oli 1,3 milj. euroa ja se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 1,4 milj. euroa (-51,77 %).

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 % oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

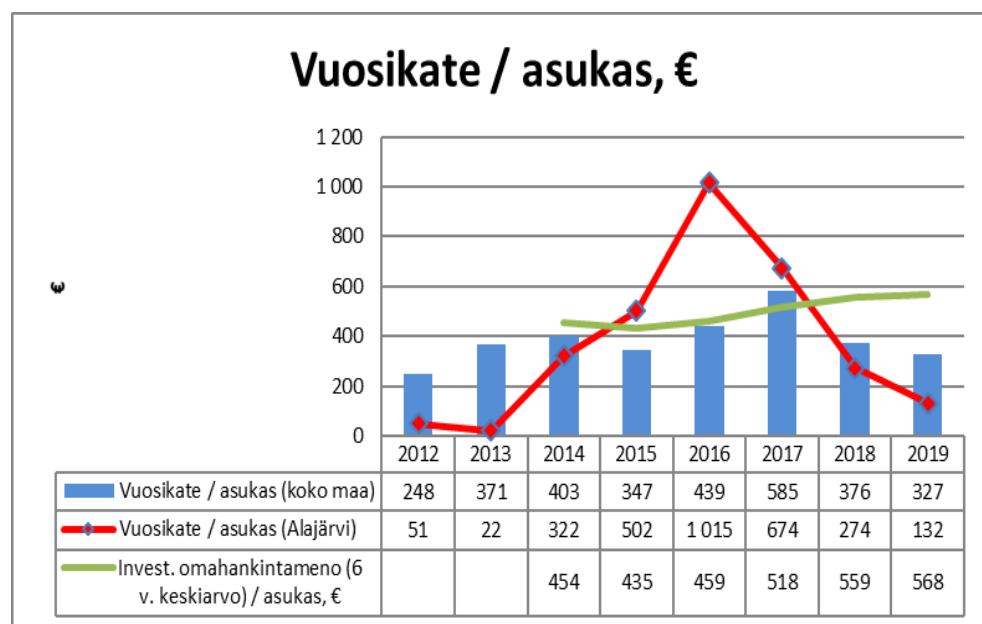

KUVA 6 TUNNUSLUVUN "VUOSIKATE PROSENTTIA POISTOISTA" KEHITYS

Alajärven vuosikate prosenttia poistoista oli 40 %, kun luku edellisellä vuonna oli 74 %. Tällä tunnusluvulla mitattuna kaupungin tulorahoitus ei ole ollut riittävä investointeihin nähden.

Vuosikate euroa/asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. **Tavoitearvo** saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Alajärvellä vuonna 2019 vuosikate per asukas oli 132 euroa, kun se koko maassa ennakkotiedon mukaan arvioidaan olevan 327 euroa.

KUVA 7 TUNNUSLUVUN "VUOSIKATE EUROA/ASIAKAS" KEHITYS

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahankäyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

Tilinpäätöksessä 2019 varsinaisen toiminnan rahavirta eli tulorahoitus oli 1,3 milj. euroa, eli 1,4 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2018.

Investointien määrä vuonna 2019 oli 7,70 milj. euroa (talousarvio 8,70 milj. euroa). Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin noin 778.931 euroa ja käyttöomaisuuden myyntituloja kertyi noin 37.439 euroa.

Antolainoja maksettiin kaupungille takaisin noin 7.600 euroa ja uusia antolainoja myönnettiin 100.000 euroa.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 3,8 milj. euroa ja uusia pitkäaikaisia lainoja otettiin 8,1 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli -5,6 milj. euroa ja rahoitustoiminnan rahavirta oli 5,0 milj. euroa. Kaupungin rahavarat vähenivät 563.890 euroa vuoden 2018 tasosta. Vuoden lopussa rahavarat olivat noin 3,4 milj. euroa.

TAULUKKO 9 RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

RAHOITUSLASKELMA, 1000 €

	2019	2018	Muutos	Muutos -%
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 283	2 660	-1 377	-51,77
Satannuaiset erät, netto	0	0	0	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	18	-58	76	-131,03
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-7 703	-8 209	506	-6,16
Rahoitusosuudet investointeihin	779	575	204	35,48
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	37	140	-103	-73,57
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 586	-4 892	-694	14,19
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-100	0	-100	
Antolainasaamisten vähennykset	8	7	1	14,29
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 070	4 000	4 070	101,75
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 838	-3 532	-306	8,66
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	2 000	-2 000	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	882	2 020	-1 138	-56,34
Rahoituksen rahavirta	5 022	4 495	527	11,72
Rahavarojen muutos	-564	-397	-167	42,07
Rahavarat 31.12.	3 371	3 934		
Rahavarat 1.1.	3 934	4 331		
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Investointien tulorahoitus, %	18,53	34,84		
Pääomamenojen tulorahoitus, %	12,04	23,84		
Lainanhoitokate	0,37	0,77		
Kassan riittävyys, pv	10,29	14,02		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v.	-1 728 151	4 670 976		
Asukasmäärä 31.12.	9 560	9 705		

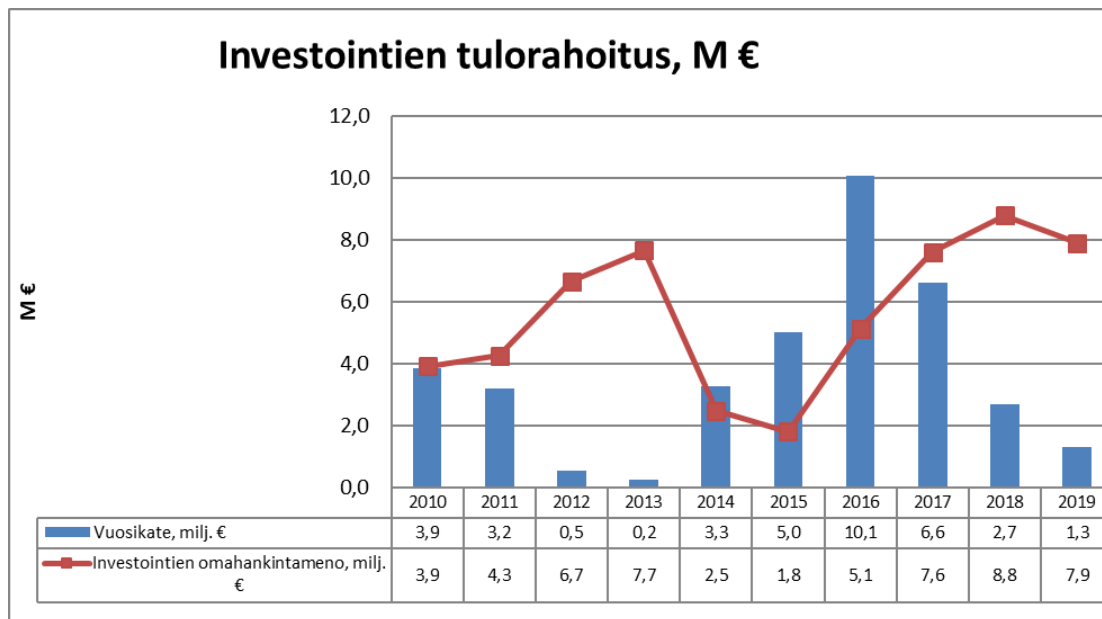
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{kassavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

KUVA 8 INVESTOINTIEN TULORAHOITUKSEN KEHITYS, M€

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Tilinpäätöksessä investointien tulorahoitusprosentti Alajärvellä oli 18,5 % laskien viime tilinpäätöksestä (34,8 %).

Pääomamenojen tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon pääomamenoista (investointien omahankintamenot, antolainojen nettoliikitys, lainanlyhennykset) on rahoitettu tulorahoituksella.

Kaupungin pääomamenoista rahoitettiin 12,0 % vuosikatteella. Tunnusluku heikkeni edellisen vuoden 23,8 prosenttiyksiköstä.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Alajärven kaupungin lainanhoitokate oli 0,37, kun se edellisenä vuonna oli 0,77.

Kassan riittävyys, pv -tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kaupungilla oli 31.12.2019 yhteensä 10,29 päivää. Kassan riittävyys heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 3,7 päivää.

2.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TAULUKKO 10 TASELASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TASE, 1000 €

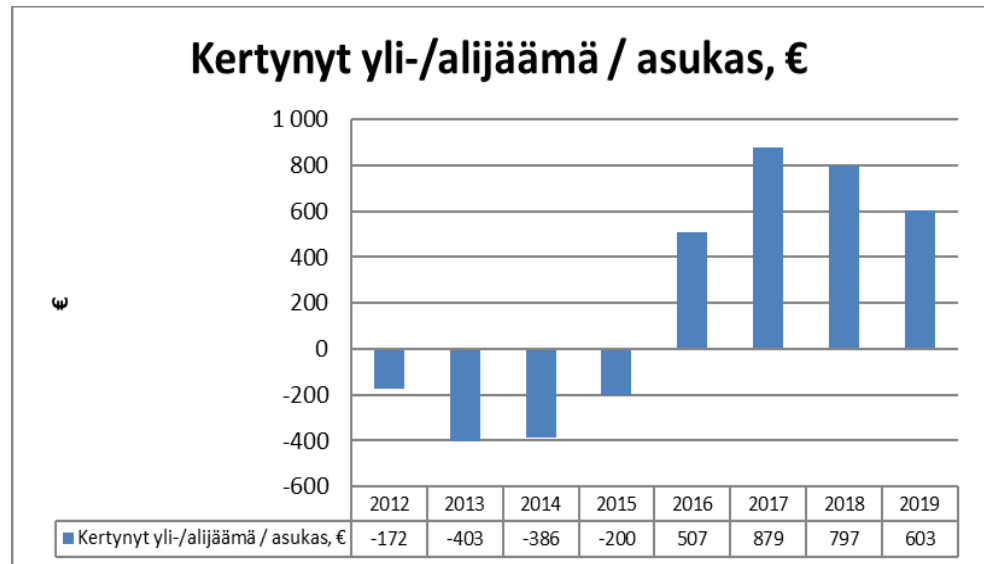
VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	64 728	61 014	A OMA PÄÄOMA	31 984	33 947
I Aineettomat hyödykkeet	31	30	I Peruspääoma	26 152	26 152
1. Aineettomat oikeudet	0	0	II Arvonkorotusrahasto	64	64
2. Tietokoneohjelmistot	25	17	III Muut omat rahastot		
3. Muut pitkävaikuttiset menot	6	13	IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	7 731	8 644
4. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä	-1 963	-913
II Aineelliset hyödykkeet	54 206	50 586	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	0	0
1. Maa- ja vesialueet	5 414	5 397	1. Poistoero		
2. Rakennukset	39 164	32 761	2. Vapaaehtoiset varaukset		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 306	7 330	C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
4. Koneet ja kalusto	1 011	689	1. Eläkevaraukset		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Muut pakolliset varaukset		
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	1 311	4 409	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	511	527
2. Muut pakolliset varaukset			1. Valtion toimeksiannot	33	29
III Sijoitukset	10 491	10 398	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	152	162
1. Osakkeet ja osuudet	9 948	9 948	3. Muut toimeksiantojen pääomat	326	336
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			E VIERAS PÄÄOMA	41 642	36 644
3. Muut lainasaamiset	543	450	I Pitkäaikainen	20 412	16 582
4. Muut saamiset			1. Joukkovelkakirjalainat		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	208	213	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	19 714	15 945
1. Valtion toimeksiannot	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	152	162	4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Muut toimeksiantojen varat	56	51	5. Saadut ennakot		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 201	9 891	6. Ostovelat		
I Vaihto-omaisuus	126	127	7. Liittymismaksut ja muut velat	698	637
1. Aineet ja tarvikkeet			8. Siirtovelat		
2. Keskeneräiset tuotteet			II Lyhytaikainen	21 230	20 062
3. Valmiit tuotteet/tavarat	82	76	1. Joukkovelkakirjalainat	4 000	
4. Muu vaihto-omaisuus	44	51	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	4 144	7 681
5. Ennakkomaksut	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
II Saamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta		
Pitkäaikaiset saamiset	1 294	1 331	5. Saadut ennakot	0	3
1. Myyntisaamiset	457	520	6. Ostovelat	5 509	4 907
2. Lainasaamiset	381	383	7. Liittymismaksut ja muut velat	855	1 465
3. Muut saamiset	456	428	8. Siirtovelat	6 722	6 006
4. Siirtosaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	74 137	71 118
Lyhytaikaiset saamiset	4 411	4 499			
1. Myyntisaamiset	2 650	2 207			
2. Lainasaamiset	81	134			
3. Muut saamiset	1 292	1 566			
4. Siirtosaamiset	388	592			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	0			
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 370	3 934			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	74 137	71 118			

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	43,14	47,74
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	38,20	39,34
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 768	7 731
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	603	797
Lainakanta 31.12., 1000 €	27 858	23 626
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 914	2 434
Lainasaamiset, 1000 €	543	450
Asukasmäärä 31.12.	9 560	9 705

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT
 Omavaraisuus - % = 100 x (oma po + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko po – saadut ennakot)
 Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 x (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot

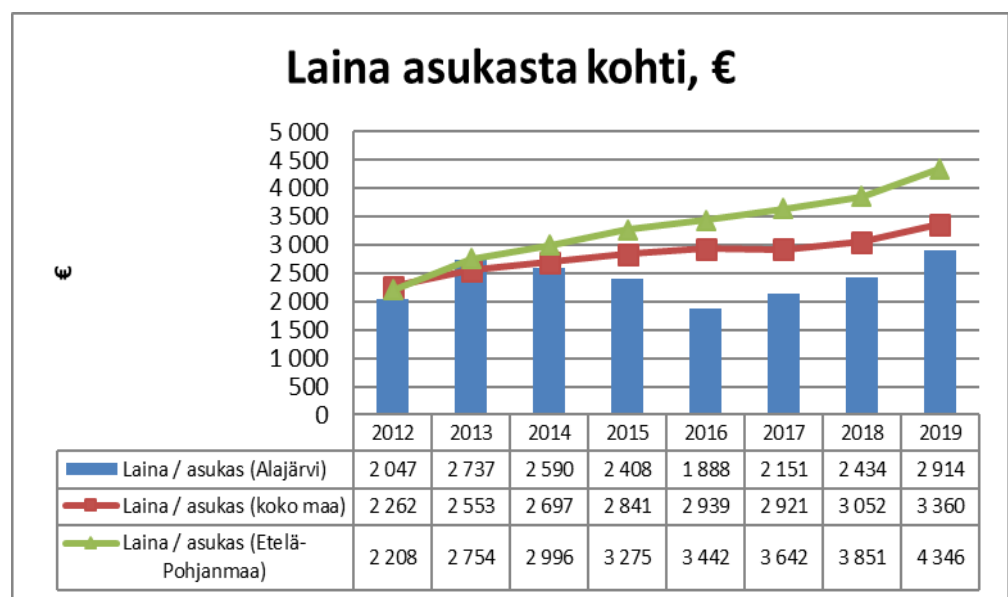
Kaupungin taseen loppusumma oli 74,1 milj. euroa ja se kasvoi 3,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupungin kertynyt ylijäämä oli 5,7 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna ylijäämä oli 603 euroa/asukas.

KUVA 9 KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ ASUKASTA KOHTI

Kaupungin lainakanta oli 27,9 milj. euroa ja lainakanta nousi noin 4,2 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Lainat asukasta kohden olivat 2.914 euroa/asukas (2.343 euroa/asukas v. 2018).

KUVA 10 LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan kertoen, kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Alajärven kaupungin vuoden 2019 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 43,14 %, kun se vuoden 2018 lopussa oli 47,73 %. Tunnusluvun tulkintaohjeiden mukaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluvulla arvioidaan sitä, minkälaisen tulorahoitusvaatimuksen vieras pääoma kunnalle asettaa. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2019 oli 38,20 % ja vuonna 2018 39,34 %.

2.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TAULUKKO 11 KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

TULOT	2019		MENOT	2019	
Toiminta		%	Toiminta		%
Toimintatuotot	44 708	37,9 %	Toimintakulut	107 678	90,1 %
Verotulot	29 513	25,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet	34 792	29,5 %	Korkokulut	218	0,2 %
Korkotuotot	16	0,0 %	Muut rahoituskulut	4	0,0 %
Muut rahoitustuotot	154	0,1 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien			Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-2	0,0 %	hyödykkeiden luovutustappiot	-19	0,0 %
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	779	0,7 %	Käyttöomaisuuden investointimenot	7 703	6,4 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	38	0,0 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennykset	8	0,0 %	Antolainasaamisten lisäykset	100	0,1 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 070	6,8 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 838	3,2 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	118 076	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	119 522	100,0 %

2.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.6.1 Yhdistelmä konsernitalinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntalakiin on otettu säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kuntalaki koskettaa konserniohjausta ja -valvontaa sekä konsernitalinpäätöksen laatimista kunnassa ja kuntayhtymässä, hallintolain yhteisöjäävisäännöksen poikkeusta kuntalaissa, sekä kunnallista liikelaitosta ja liikelaitoskuntayhtymää.

Kuntalain 14 §:ään on lisätty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Valtuuston asemaa kuntakonsernin tavoitteiden asettajana on korostettu ja samalla on selkeytetty erityisesti valtuuston ja hallituksen työnjakoa.

Kunta tytäryhtiöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

- Konsernijohto antaa ohjeet kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille.
- Konsernijohto antaa ohjeet tytäryhtiöille.
- Konsernijohtoon päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä.
- Konsernijohtoon päätökset eivät sido oikeudellisesti tytäryhtiöiden toimielimiä.

Alajärven kaupungin konsernirakenne ja kaupungin omistusosuudet 31.12.2019:

Alajärven kaupunki

Tytäryhtiöt 50–100 %	Kuntayhtymät	Osakkuusyhteisöt 20–50 %
Kiinteistö Oy Kitronpuisto 100 %	Järviseudun Sähkövoiman kuntayhtymä 33,33 %	Järvikartano Oy 29,67 %
Alajärven Lämpö Oy 60 %	Seinäjoen koulutuskuntayhtymä 0,89 %	Millespakka Oy 37,32 %

Luoma-ahon Yritystilat Oy 60 %	Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä 6,39 %
Alajärven Liikenne-kiinteistö Oy 55,00 %	Etelä-Pohjanmaan liitto 4,76 %
Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu 54,43 %	Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä 4,54 %
Kiinteistö Oy Rantatienkartano 100 %	Järviseudun koulutuskuntayhtymä 33,16 %
Kiinteistö Oy Murtomäki 100 %	

2.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjaus ja omistajapolitiikka

Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta.

Konserniohjaus

Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kaupungin uudistettu konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 26.8.2019. Hallitus vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa konserniohjauksesta eli omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset.

Omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä mm. perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimukseen, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille tai muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Konserniohjeessa määritellään menettelytavat, joilla omistajaohjaus tapahtuu.

1. Miten konserniohjaus on järjestetty

Alajärven kaupungin konserniohjeet on lähetetty kaupungin konserniin kuuluville tytäryhtiöille sekä osakkuusyhtiöille. Konserniohjeet koskevat kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Konserniohjeissa ohjeistetaan kaupungin edustajia kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä. Kaupunginhallituksen erikseen tekemällä päätöksellä konserniohjeiden soveltamisala voidaan ulottaa koskemaan myös muita Alajärven kaupungin määräysvallassa olevia tai muutoin merkittäviä yhteisöjä ja säätiöitä.

2. Mitä tavoitteita on asetettu

Konserniohjaus ja valvonta on ohjeissa vastuutettu konsernijohtajalle eli kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

3. Miten seuranta ja raportointi on vastuutettu kunnan toimielimille

Valtuusto

- määrittelee kaupungin tavoitteet ja kaupungin omistajapolitiikan linjaukset
- päättää kuntakonserniin kuuluvien taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet
- hyväksyy konserniohjeet.

Kaupunginhallitus

- antaa valtuustolle puolivuositain/neljännesvuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä
- arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä
- käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa
- seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle
- antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämissä asioissa
- vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista
- nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen sekä
- nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kaupunginjohtaja

- johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin konsernipoitiikkaa.

4. Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet on asetettu vuodelle 2019 ja niitä arvioidaan vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä.

2.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja konsernikohtaiset tavoitteet

Vuokrataloyhtiöt

KIINTEISTÖ OY KITRONPUISTO

Kiinteistö Oy Kitronpuistolla on alun perin ollut yhteensä 14 vuokrataloa, joissa huoneistoja on ollut yhteensä 185 kpl. Talot on rakennettu vuosien 1981 ja 2002 välillä. Muutokset vuokramarkkinoilla, tasovaatimukset ja aleneva käyttöaste velvoittivat yhtiötä käynnistämään sopeuttamistoimet. Vuonna 2013 yhtiö käynnisti mittavan saneerausohjelman ja asuntojen vähentämistoimet. Yhtiön käytöstä on poistettu Toukolankartano I (2011/2013), Kitronpuisto II, III (2016), V (2019) ja opiskelijatalo (2015). Kitronpuistolla oli tilikauden päättyessä 147 asuntoa.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Järvisseudun OP-Kiinteistökeskus Oy:n isännöitsijä Mari Matila. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Mauri Penninkangas ja varapuheenjohtajana Timo Ketola. Hallituksen jäseninä ovat toimineet Maarit Fräntilä, Merja Mäkitalo, Heikki Saarenmaa, Hannu Matintupa sekä varajäseninä Sirpa Ojanperä ja Jarmo Hänninen.

Yhtiön talous on ollut pitkään heikohko johtuen suurelta osin kasvavista vuokrasaamisista sekä asuntojen alhaisesta vuokrausasteesta. Yhtiön talouteen saatiin v. 2015 helpotusta Valtiokonttorin myönnettyä lainoille uudet maksusuunnitelmat.

Tilintarkastajana on toiminut KMPG Julkipalvelu Oy, vastuullisena tilintarkastajana Kati Mäntylä. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 12 kertaa.

Kiinteistö Oy Kitronpuisto

Tavoite1: Mitoitetaan vuokra-asuntojen määrä vastaamaan kysyntää.

Toteutuma: Vuokra-asuntojen peruskorjauksilla on pyritty lisäämään asuntojen kiinnostavuutta ja vastaamaan paremmin nykypäivän vaatimuksiin. Vuoden 2019 aikana on tehty muutamia pakollisia pesuhuone- ja vesivahinkoremontteja sekä lisäksi tarvittavia vuosikorjauksia. Purkutyöt käynnistyivät vuoden loppupuolella käytöstä poistettujen vuokratalojen (7 rakennusta, 28 asuntoa) osalta. Kesällä 2019 paloi korjauskelvottomaksi 4 asunnon rivitalo, jonka osalta tehtiin päätös rakentamatta jättämisestä. Vakuutusyhtiö maksaa vakuutuskorvauksen ja purkaa palaneen kohteen, kun tarvittavat purkuluvat on saatu. Yksityinen vuokratarjonta on runsasta, mikä vaikuttaa vuokra-asuntojen kokonaistarjontaan merkittävästi.

Tavoite 2: Vuokrataloyhtiöiden toiminnan tehostaminen niin, että taloyhtiön talous on tasapainossa.

Toteutuma: Vuokrataloyhtiön talous on kohtuullisen hyvä vaikkakin purettujen rivitalojen poistaminen taseesta heikensi tilikauden lopputulosta. Vuonna 2019 asuntojen käyttöaste on ollut lähes 90 %. Valtiokonttorin päätöksellä on voimassa vuokratalojen lainojen laina-aikojen pidentäminen ajalle 2015–2033.

Kiinteistö Oy Kitronpuisto	
Liikevaihto	779.547,75 €
Saamiset	9.186,79 €
Rahat ja pankkisaamiset	91.668,33 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	1.521.717,13 €
Rahastopääoma	33.637,59 €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-1217.126,75 €
Tilikauden voitto/tappio	-267.465,78 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	0,00 €
Varaukset	0,00 €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	2.829.738,75 €
Lyhytaikaiset velat	325.755,17 €

KIINTEISTÖ OY RANTATIEN KARTANO

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 17.9.1981. Yhtiöllä on 6 vuokrataloa, joissa on huoneistoja yhteensä 49 kpl. Vuokrarivitalot on rakennettu vuosien 1967 ja 1995 välillä. Tilikauden aikana on suoritettu normaaleja vuosikorjauksia.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Juha Hauta-aho, Pirjo Törmä ja Tenho Rantakangas. Toimitusjohtajana on toiminut Tomi Kurunmäki ja tilintarkastajana KPMG Julkishallinnon palvelut Oy:stä Kati Mäntylä.

Kiinteistö Oy Rantatien Kartano

Tavoite1: Mitoitetaan vuokra-asuntojen määrä vastaamaan kysyntää.

Toteutuma: Vuokra-asuntojen käyttöaste on vuonna 2019 ollut vain noin 80 %. Loppuvuonna tilanne on lähtenyt paranemaan työperäisen maahanmuuton seurauksena. Ylitarjontaa on ollut vuoden aikana lähinnä kaksion kokoisista asunnoista (45 - 60 m²).

Tavoite 2: Vuokrataloyhtiöiden toiminnan tehostaminen niin, että taloyhtiön talous on tasapainossa.

Toteutuma: Vuokrataloyhtiön talous on kohtuullisen hyvässä kunnossa. Taloutta heikensi vanhimmassa rivitalossa tehty mittava viemäriin saneeraus. Lisäksi talouteen on vaikuttanut heikentävästi lisääntynyt vuokratien määrä.

Kiinteistö Oy Rantatienkartano	
Liikevaihto	196.915,41 €
Saamiset	21.733,16 €
Rahat ja pankkisaamiset	13.180,81 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	87.794,10 €
Rahastopääoma	37.001,35 €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-36.634,01 €
Tilikauden voitto/tappio	0,00 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	- €
Varaukset	52.713,35 €
VIERAS PÄÄOMA	
Pääomalainat	225.842,95 €
Pitkäaikaiset velat	450.801,74 €
Lyhytaikaiset velat	104.262,53 €

KIINTEISTÖ OY MURTOMÄKI

Kiinteistöosakeyhtiö Murtomäki on merkitty kaupparekisteriin 7.7.2006. Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Alajärven kaupungin Lehtimäen kylässä kiinteistöjä Pajala ja Verstas ja niillä sijaitsevia rakennuksia. Lisäksi yhtiö voi käydä kauppaa kiinteistöillä ja osakkeilla. Yhtiö omistaa Pajala ja Verstas -kiinteistöillä sijaitsevan teollisuushallin. Yhtiön ja ME-Perustukset Oy:n välillä on tehty lunastussopimus, joka on tullut voimaan 1.8.2016 alkaen. Sopimuksen mukaan ME-Perustukset vuokraa ja lunastaa kiinteistöyhtiön toimitilat maa-alueineen 31.1.2025 mennessä.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Kuisma Kujala, Esko Rintämäki ja Pirjo Kantokoski. Tilintarkastajana on toiminut KPMG Julkishallinnon palvelut Oy:stä Kati Mäntylä.

Kiinteistö Oy Murtomäki	
Liikevaihto	0,00 €
Saamiset	250.629,40 €
Rahat ja pankkisaamiset	15.217,61 €
OMA PÄÄOMA	

Peruspääoma	50.000,00 €
Rahastopääoma	- €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-124.274,17 €
Tilikauden voitto/tappio	-1.658,82 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	0,00 €
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	295.729,00 €
Lyhytaikaiset velat	46.051,00 €

ALAJÄRVEN LIIKENNEKIINTEISTÖ OY

Yhtiö on perustettu vuonna 1984. Rakennuksia on 1, jossa liikehuoneistoja 9 kpl kuutiotilavuudeltaan 1 970. Tontin pinta-ala on 6 725 m². Yhtiön hallitukseen kuuluivat pj. Timo Ketola, Terttu Salminen, Hannu Åby, Tapani Kotanen ja Jarmo Seppälä. Toiminnantarkastajana on toiminut Sakari Joensuu, varalla Maarit Fräntilä. Kokouksia on pidetty vuoden aikana 2 kpl.

Talon isännöitsijänä on toiminut OP Koti Järviseuutu-Suomenselkä Oy LKV, ja kiinteistön huollosta on vastannut Tallbacka Oy / Tuomo Tallbacka. Tilivuonna hoitovastikkeet 4,00 euroa. Taloyhtiössä on korjattu matkahuoltotiloissa ollut vesivahinko sekä suoritettu normaaleja vuosikorjauksia.

Alajärven Liikennekiinteistö Oy	
Liikevaihto	24.288,00 €
Saamiset	1.308,98 €
Rahat ja pankkisaamiset	3.673,35 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	2.568,23 €
Rahastopääoma	459.321,23 €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-9.137,99 €
Tilikauden voitto/tappio	1.847,91 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	- €
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	- €
Lyhytaikaiset velat	109,46 €

ALAJÄRVEN LÄMPÖ OY

Alajärven Lämpö Oy on perustettu vuonna 1982 ja sen omistavat Alajärven kaupunki 60 % ja Alajärven sähkö Oy 40 %. Yhtiön hallitukseen kuuluivat pj. Esko Rintamäki, vpj. Ari Autio, Antti-Kalle Levijoki, Vesa Koivunen, Ahti Källi, Marko Pakka.

Yhtiön toimiala on kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lämmön tuotanto tapahtuu pääasiassa 8 ja 7,5 MW kotimaisen polttoaineen laitoksilla. Alan viimeisin tekniikkaa sisältävä uusi 8 MW biolaitos otettiin käyttöön marraskuussa 2016. Laitos on varustettu savukaasujen lämmön talteenotolla ja savukaasupesurilla. Polttoaineena laitos käyttää puuta eri muodoissa. Lämmön talteenotto savukaasuista on ollut tehokasta ja budjetoitu 20 %:n polttoainemäärän vuosisäästö saavutettiin jo ensimmäisenä vuotena.

Kaukolämmön jakeluverkostoa yhtiöllä on 32,7 km ja verkostoon liitetyjä kiinteistöjä on 307 kpl. Kaukolämmön myynti asiakkaille 2019 oli 29800 MWh.

Alajärven Lämpö Oy

Tavoite1: Kaukolämmön tarjoaminen asiakkaille kilpailukykyiseen hintaan.

Toteutuma: Energiateollisuuden kaukolämmön hintatilastossa 1.7.2019, Alajärven Lämpö Oy sijoittuu viidentoista edullisimman kaukolämpöä myyvän yhtiön joukkoon. Tilastoituna on 225 paikkakuntaa tai lämmönmyyntipaikkaa.

Tavoite2: Kotimaisen lähipolttoaineen hyödyntäminen lämpökeskuksessa.

Toteutuma: Käytetyistä polttoaineista oli palaturvetta 47,4 %, haketta 34,2 %, kuorta 18,1 % ja öljyä 0,3 %. Palaturve tulee Vapolta ja Turve Botnia / Jarkko Isoniemeltä. Kuoren toimittajat ovat Keitele Alajärven Saha ja Revisoll Oy. Koskenvarren Saha ja Höyläämö toimittaa myös kuorta polttoon. Energiapuusta on sopimus Keijo Kantonen Ky:n kanssa, toimitukset v. 2019 yhteensä 4151 k-m³. Haketta ostettiin lisäksi 32:lta yksityiseltä metsänomistajalta ja yritykseltä.

Alajärven Lämpö Oy	
Liikevaihto	1.777.941,91 €
Saamiset	450.710,88 €
Rahat ja pankkisaamiset	720.305,28 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	40.000,00 €
Rahastopääoma	- €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	855.595,77 €

Tilikauden voitto/tappio	123.922,84 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	0,00 €
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	5.318.500,60 €
Lyhytaikaiset velat	790.042,80 €

JÄRVI-POHJANMAAN YRITYSPALVELU OY

Yhtiön hallitukseen kuuluvat Anne Niemi (pj.), Toni Harjula (vpj.), Antti Joensuu, Juha-Pekka Keisala, Vesa Koivunen, Sam Leijonanmieli, Petri Mäkelä, Kari Niemi, Seliina Päällysaho, Hannu Suni, Tuomo Tallbacka ja Juha Viitasaari. Toimitusjohtajana on toiminut Vesa Alanko-Luopa. Yhtiön tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Kati Mäntylä, KPMG. Hallitus on kokoontunut v. 2019 kahdeksan kertaa.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy

Tavoite1:

Kaupungin elinkeinostrategian mukaisten linjausten toteuttaminen ja seuranta omalta osaltaan.

Toteutuma: Alajärven kaupunginvaltuuston 26.1.2015 hyväksymää, *Alajärven elinkeino-ohjelma 2016* seurantaa tehdään tarpeen mukaan elinkeinoneuvottelukunnan kokouksissa.

Elinkeinoneuvottelukunta ei ole kokoontunut toimintavuoden aikana yhtään kertaa.

Alajärven yleistä kehitystä on seurattu käytettävissä olevien virallisten tilastojen (väkiluku, uudet yritykset, työpaikat, työlliset, teollisuuden vienti, vähittäiskaupan liikevaihto, tilitetyt verot, toimipaikkojen lukumäärä, toimipaikkojen liikevaihto, työttömät työnhakijat, toimipaikkojen henkilöstö ja teollisuuden tuotannon jalostusarvo) pohjalta seurantajaksona 10 vuotta. Yrityspalvelupäällikkö Jouko Etulan päivittämät seurantatiedot ovat kootusti saatavilla Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:ssä.

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy	
Liikevaihto	444.633,87 €
Saamiset	92.205,86 €
Rahat ja pankkisaamiset	299.499,27 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	118.500,00 €
Rahastopääoma	- €

Edellisten tilikausien voitto/tappio	202.602,17 €
Tilikauden voitto/tappio	-14.114,19 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	- €
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	- €
Lyhytaikaiset velat	91.238,46 €

LUOMA-AHON YRITYSTILAT OY

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 16.10.2000. Sen toimialana on teollisuus- ja muiden toimitilojen omistaminen, hallinta, vuokraus, rakentaminen ja kauppa. Osakepääoma on 850.000 euroa á 1.000 euroa, 850 osaketta. Alajärven kaupunki omistaa 510 osaketta ja Mäkelän Alu Oy 340 osaketta.

Yhtiö omistaa Alajärven Luoma-ahon kylässä n. 4 000 m²:n suuruisen 26.1.2000 hankitun teollisuushallin, jonka ensimmäiset vuokrasopimukset ovat alkaneet 1.2.2001. Lisäksi yhtiö omistaa Kiinteistö Oy Luoma-ahon Teollisuuspuisto -nimisen yhtiön osakkeita yhteensä 8 007 kpl. Osakkeet oikeuttavat hallitsemaan 8 007 m²:n teollisuushallia Luoma-aholla.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat pj. Vesa Koivunen, Esko Mäkelä ja Harri Hakala.

Luoma-ahon Yritystilat Oy	
Liikevaihto	437.404,09 €
Saamiset	26.093,53 €
Rahat ja pankkisaamiset	37.042,04 €
OMA PÄÄOMA	
Peruspääoma	850.000,00 €
Rahastopääoma	- €
Edellisten tilikausien voitto/tappio	745.289,65 €
Tilikauden voitto/tappio	189.845,55 €
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	
Poistoero	94.060,63€
Varaukset	- €
VIERAS PÄÄOMA	
Pitkäaikaiset velat	866.385,87 €
Lyhytaikaiset velat	255.520,49 €

2.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kiinteistöyhtiöt Kitronpuisto ja Rantatien Kartano sekä Alajärven Liikennekiinteistö

Kaupungin asuntovuokraustoimintaa palvelevien kiinteistöosakeyhtiöiden riskinä on markkina-aseman säilyttäminen asuntovuokrausmarkkinoilla ja vuokrausasteen saavuttaminen vähintään taloudellisen kannattavuuden tasolle. Lisäksi vuokrasaavat aiheuttavat kohtuullisen rasitteen yhtiön taloudelle. Yhtiöille myönnetyt antolainat ja takaukset saattavat taloudellisen tilanteen heikennyttyä edellyttää omistajan toimia. Alajärven Liikennekiinteistö Oy:n vuokraa liiketiloja. Yhtiön riskit ovat vastaavanlaiset vuokrataloyhtiön riskien kanssa.

Kiinteistöyhtiö Murtomäki

Teollisuushallin omistava kiinteistöosakeyhtiö on tehnyt lunastussopimuksen kiinteistön myymisestä ME-Perustukset Oy:n kanssa. Yhtiö lunastaa kiinteistön 31.1.2025 mennessä. Tilintarkastaja on vuoden 2019 tilintarkastuksen yhteydessä tehnyt havainnon kiinteistöyhtiön toiminnan jatkuvuuteen liittyvään olennaiseen epävarmuuteen, joka ilmenee yhtiön tulojen ja varojen riittämättömyytenä lainojen maksuun. Alajärven kaupunginhallitus on 8.8.2016 antanut kiinteistöyhtiölle luvan kiinteistön luovuttamiseen lunastussopimuksella. Tässä yhteydessä kaupunginhallitus on todennut, että lunastussopimuksen perusteella kiinteistöyhtiö pystyy hoitamaan rahoitusyhtiöltä otetun kaupungin takaaman lainan, mutta käytännössä todennäköisesti ei kaupungin myöntämiä lainoja.

Alajärven Lämpö Oy

Lämpöyhtiön taloudellinen tilanne on kohtuullinen ja yhtiön taloudellisessa ja toiminnallisessa tulevaisuudessa ei ole nähtävissä olennaisia riskitekijöitä lukuun ottamatta päästötavoitteiden ohjaamaa energiaraaka-aineen hintakehitystä.

2.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä ja yleiset konsernitavoitteet

Konsernitavoitteet vuodelle 2019

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

Tavoite1: Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.

Toteutuma: Alajärven kaupungin konsernien toiminnat ovat tukeneet kaupungin strategiaa. Konserniyhtiöiden kanssa on käyty yksittäisiä neuvotteluja tiettyjen erityiskysymysten osalta, joita kaupunki on toivonut mahdollisuuksien mukaan yhtiön ottavan huomioon toiminnassaan.

Tavoite2: Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja itsensä kannattavasti ja niiden tulee strategian mukaisesti tehostaa toimintaansa.

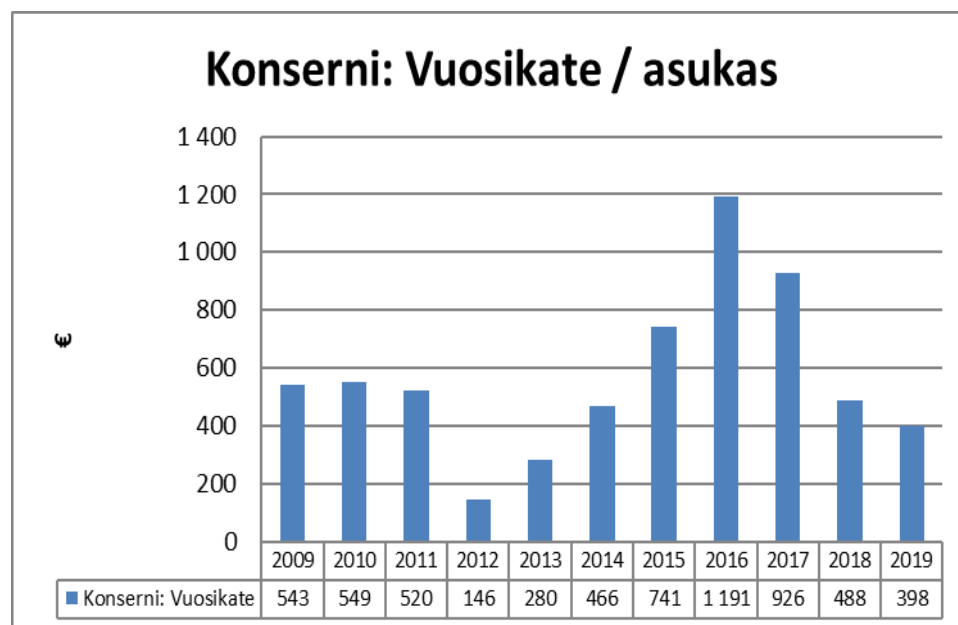
Toteutuma: Konsernien valvonnassa ja taloudellisessa toiminnassa ei ole havaittu puutteita.

Tavoite3: Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen.

Toteutuma: Alajärven kaupungin konserniohjeistuksia on päivitetty vuoden 2019 aikana. Konserneille asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

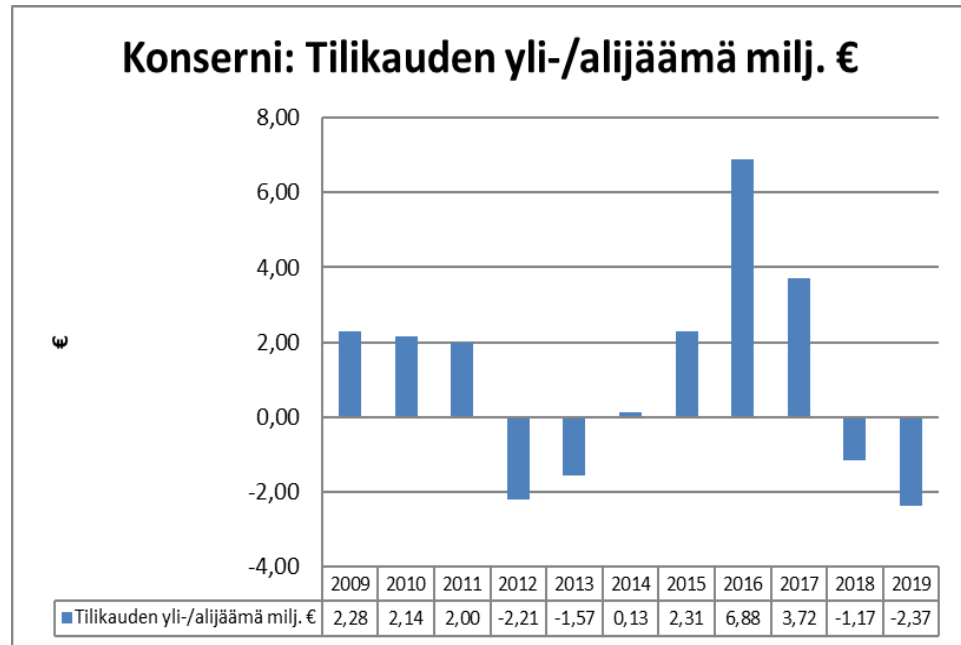
2.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin vuosikate 3,8 milj. euroa (398 euroa/asukas), kun se vuonna 2018 oli 4,7 milj. euroa (488 euroa/asukas).

KUVA 11 VUOSIKATE ASUKASTA KOHTI, €

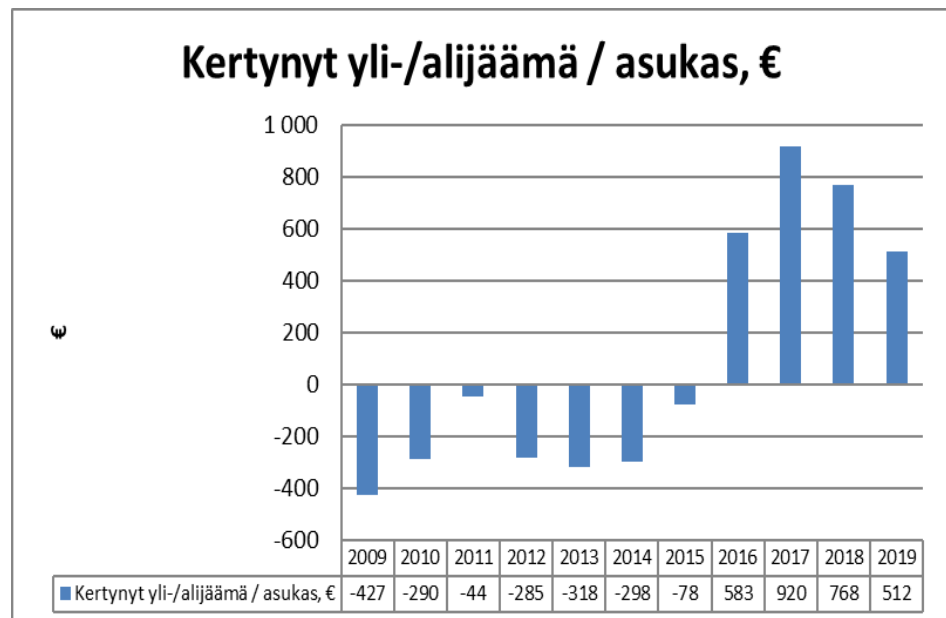
Tilikauden tulos oli 2.368.669,38 euroa alijäämäinen (2018 alijäämä 1.169.904,67 euroa).

KUVA 12 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ, M€

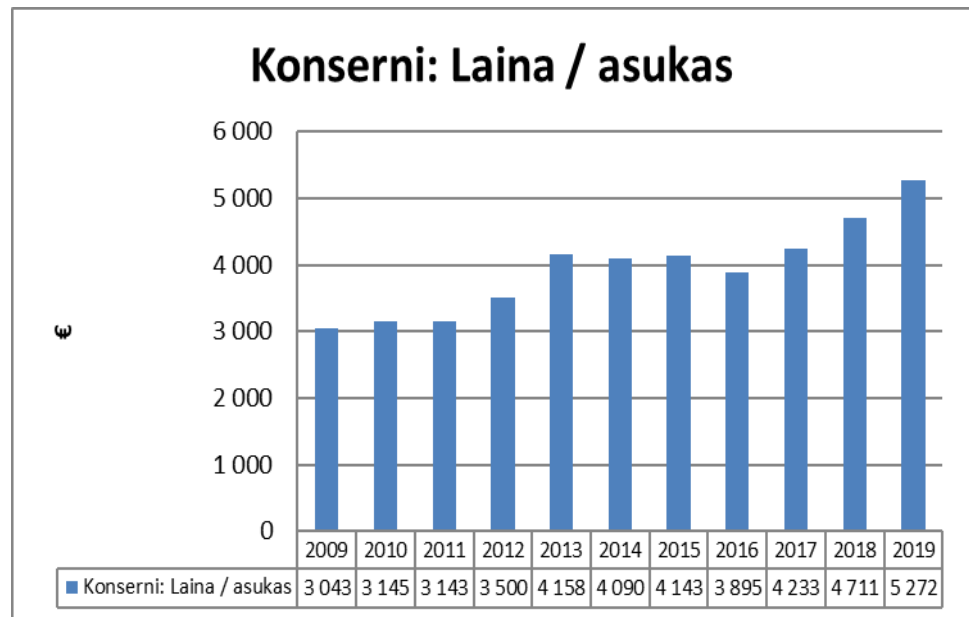
Konsernitase

Taseen loppusumma 2019 oli 105.567.451,28 euroa, kun loppusumma 2018 oli 102.104.787,26 euroa. Taseessa on ylijäämää vuoden 2019 jälkeen 4.891.560,14 euroa (512 euroa/asukas).

KUVA 13 KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ/ASUKAS,€

Konsernin lainakanta vuonna 2019 oli 50.396.433,84 euroa (5.571 euroa/asukas) ja vuonna 2018 oli 45.721.774,53 euroa (4.711 euroa/asukas).

KUVA 14 LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Konsernitilinpäätös laskelmiseen ja tunnuslukuineen on esitetty kohdassa 4.2.

2.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (KuntaL 115.3 §). Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2019 tilinpäätöksessä tilikauden alijäämä 1.963.382,21 euroa kirjataan yli-/alijäämätilille.

2.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Lisäksi kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi. Alajärven kaupungin taseessa on vuoden 2019 tilinpäätöksen jälkeen ylijäämää 5.767.742,66 euroa, joten kaupungilla ei ole selontekovelvoitetta.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustoon nähden tilivelvollisia ovat kaikki toimielinten jäsenet, lukuun ottamatta valtuutettuja. Viranhaltijoista tilivelvollisia ovat toimielinten vastuuviranhaltijat.

3.1.1 Keskusvaalilautakunta

Vuonna 2019 toimitettiin eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Vaaleissa äänestysalueita oli kolme. Ennakoäänestyspaikkoina toimivat Alajärven kaupungintalo sekä äänestysbussi, joka liikennöi neljänä päivänä pysähtyen ennakolta määritellyissä pysähdyspaikoissa. Maakuntavaalit eivät toteutuneet vuonna 2019.

TAULUKKO 12 KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019 / TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot	16 627	32 000	32 773	102,42 %	773	16 146
Menot	-14 716	-46 841	-34 083	72,76 %	12 758	-19 367
Netto	1 911	-14 841	-1 310	8,83 %	13 531	-3 221

3.1.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja onko kaupungin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastajan tarkastuspäiviä on arviolta yhteensä 20 kpl/vuosi. Tarkastusyhtiönä on toiminut JHTT-yhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy ja vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Esko Säilä.

TAULUKKO 13 TARKASTUSLAUTAKUNTA, TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019 / TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot						
Menot	-18 086	-25 900	-17 349	66,98 %	8 551	737
Netto	-18 086	-25 900	-17 349	66,98 %	8 551	737

3.1.3 Kaupunginhallitus

TAULUKKO 14 KAUPUNGINHALLITUS, TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%:a TA:sta	TP 2019 / TA 2019 €	TP 2019 / TP 2018 €
Tulot	2 700 602	2 754 545	2 866 761	104,07 %	112 216	166 159
Menot	-3 915 495	-4 338 774	-4 281 288	98,68 %	57 486	-365 793
Poistot	-2 266 611	-1 948 031	-1 946 917	99,94 %	1 114	319 694
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 481 504	-3 532 260	-3 361 444	95,16 %	170 816	120 060

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2017–2020

(Kts. taulukko s. 58)

Alajärven kaupungin strategia on päivitetty syksyllä 2017 suunnitelma-kaudelle 2018–2022.

1. Kuntatalous on tasapainossa ja palvelurakenteet ovat tehokkaita

Alajärven kaupungin talouden tasapainottamistoimet tuottivat vuosina 2014–2017 ylijäämäisiä tilinpäätöksiä ja kaupungin taseeseen syntynyt ylijäämä antaa kaupungille liikkumavaraa tuleville vuosille. Myös konsernitason kaupungin talous on maakuntaan ja koko maahan verrattuna tasapainossa; vuosikate on keskiarvossa ja lainakanta asukasta kohti huomattavasti matalampi.

Palvelurakenne on kehitystyön ja yhteistoiminnan myötä hioutunut pääsääntöisesti optimaaliseksi ja kustannustietous on hyvällä tasolla. Palvelurakennetta on säännöllisesti tarkasteltu ja parhaillaankin on menossa uudistustoimenpiteitä.

Strategiassa asetetut toimenpiteet eivät ole toteutuneet verotulojen kasvuodotuksen ja käyttötalousmenojen kasvun pysäyttämisen osalta.

2. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Suurelta osaltaan toimenpiteet ja mittarit on suunnattu koko valtuustokaudelle. Talousarviovuoden tavoitteet nuorisotyöttömyyden ja koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osalta ovat toteutuneet. Kaupunki on tehnyt viime vuosina merkittäviä investointeja varsinkin liikuntapaikkojen ja -alueiden osalta. Turvallisuutta on lisännyt mm. kameravalvonta sekä katuliikenteessä liikenneturvallisuustyö.

3. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Valtuustokauden tavoitteista sairastavuusindeksi kertoo, miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan keskiarvoon (=100). Luku perustuu kuolleisuuteen, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien

osuuteen työkäisistä ja erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuuteen väestöstä.

Alajärven sairastavuusindeksi oli vuosina 2013–2015 119,6, kun se vuosina 2011–2013 oli 122,2. Korkeimmillaan indeksi 2000-luvulla oli 2000–2002 134,5 ja matalimmillaan 2010–2012 115,4. Vuoden 2016 indeksi oli 114,2, jonka perusteella voidaan arvioida kuntalaisten hyvinvoinnin parantuneen.

Liikuntapaikkarakentamista jatkettiin vuoden 2019 aikana ja tällä uskotaan olevan positiivinen vaikutus kuntalaisten liikuntatottumuksiin ja ennaltaehkäisevä vaikutus useisiin sairauksiin.

4. Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen

Osaltaan toimenpiteet ja mittarit on suunnattu koko valtuustokaudelle. Työpaikkaomavaraisuus on laskenut 99,3 %:iin (v. 2017), kun se oli vuonna 2013 100,0 %.

Pendelöinnin osalta Alajärvi on nettovoittaja 111 henkilöllä. Alajärven kaupungin työvoimasta vuoden 2016 tilastojen mukaan 830 henkeä käy työssä asuinpaikkakunnan ulkopuolella. Pendelöintiä suuntautuu 13 eri eteläpohjalaiskuntaan 642 henkilöä ja muihin kuntiin 188. Eniten pendelöinti suuntautuu Seinäjoelle (146), Vimpeliin (95) ja Soiniin (84). Vastaavasti Alajärvellä työssä käy 719 vieraspaikkauntalaista, joista 134 Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelta. Eniten työmatka Alajärvelle suuntautuu Vimpelistä (162), Seinäjoelta (90) ja Soinista (87).

Uusien asuinrakennusten rakennuslupien määrän vuosittainen tavoite 20 kpl ei toteutunut. Talousarviovuonna myönnettiin 9 kpl uusia rakennuslupia.

TAULUKKO 15 STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA KRIITISET MENESTYSTEKIJÄT

Strateginen päämäärä	Kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet	Mittari	TA-vuoden tavoite	Toteutuma 2019	Kvalifikauden tavoite	Vastuutaho
1. Kuntatalous on tasapainossa ja palvelurakenteet ovat tehokkaita	Hallittu talouskehitys	Pysytään annetussa kehityksessä	Kertynyt alir/ylijäämä	61,00 %	39,52 %	5 000 000 €	Kaupunginhallitus
	Lainakan kehitys	Investointien priorisointi	Lainakanta / asukas			enintään 2500 €	Kaupunginhallitus
	Investointien taso	Investointien priorisointi, investointitaso enintään keskimääräisten poistojen tasolla	Vuosikate prosenttia poistoista			156 %	Kaupunginhallitus
	Verotulujen kehitys	Yllisyyssiilanteen edistäminen	Verotulujen muutosprosentti	3,5 % / vuosi	2,14 %	3,5 % / vuosi	Kaupunginhallitus
	Hallinto kuntien talousohjaus	Tuottavuuden parantaminen	Käyttötalouksen kehitys	0 %	2,82 %	0 %	Hallintokunnat
	Henkilöstön hyvinvointi	Hyvä johtaminen + TYKY-toiminta	Sairauspoissaolot (v. 2016 oli 10,2 työpäivää)	-5 %	9,9 % (vähenemystä 3 %)	-10 %	Henkilöstöjohtaja
		Kyselyjen järjestäminen	Työimparikyseily (asteikko 1-5)	4	3,8 (tehty 2018)	4	Henkilöstöjohtaja
		Kehityskeskustelut	Kehityskeskustelut vuosina 2017 ja 2019	98 %	92 %	98 %	Esimiehet-Hilistöjoht.
		Vesistöjen kunnossapito	Vesistöjen käyttökelpoisuus				
		Liikuntapaikkojen ja liikuntareittien kunnossapito	Hyvin hoidetut ja ajan-muakaiset liikuntareitit ja -paikat				
2. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Hoidettu ympäristö	Vesistöjen kunnossapito	Vesistöjen käyttökelpoisuus				
		Liikuntapaikkojen ja liikuntareittien kunnossapito	Hyvin hoidetut ja ajan-muakaiset liikuntareitit ja -paikat				
		Yleisten alueiden kunnossapito	Puustojen ja kesustan yleisten alueiden siisteys				
		Liikuntapaikkojen käyttö	Aineen käyttäjien aktiivointi				
3. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyvinvointikertomus)	Yhteisöllisyys	Syväytyksen ehkäiseminen ja varhainen puuttuminen	Nuorisotyöttömyys (18-24 v.)	15,0 %	10,3 %	14,0	Kaupunginhallitus
		Nuorten aktiivointi hankkeiden avulla (Ohjaamo, Väittämissen koodi, Etsivä nuorisotyö)	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v. (7,3 v. 2015)	7,0	6,6 (v.2016)	6,0	Khalli + sivistyslik
		Välitys, liikunnan lisääminen ja lähiliikuntapaikka välitilulle	Väh. Keskiasteen tutkimus suoritaneet % maakunnan väestöstä (5,0 % v. 2014)			5,3	Khalli + sivistyslik
		Toimintakykyisyyden vahvistaminen ja terveyden edistäminen	8-9 luokkalaisten ylipainoisuus (v. 2015 oli 19,2 %)	18,0 %	21,2 % (v.2107)	17,0 %	Sivistyslautakunta
		Tonttijarjonta	Kävaikoitu sairastavuusindeksi (yhteisindeksi) v. 2014 oli 118,2		114,2	114	Hallintokunnat
4. Kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen		kaavoitetaan	kaavoitettuja yritystoiminta tarjolla kpl			10 kpl	Tekninen lautakunta
		Uusia rivitalo- ja kerrostalotontteja tarjolla kpl	Uusia rivitalo- ja kerrostalotontteja tarjolla kpl			10 kpl	Tekninen lautakunta
		Kohentaminen	Asuntoalueiden infrastruktuurin kohentaminen			asuntoalue / vuosi	Tekninen lautakunta
	Vetovoimaiset tonttipaikat	Aktiivinen kurtamarkkinointi	Alajärven julkisuuskuukausi (4-10. v. 2017 oli 7,7)			8,0	Kaupunginhallitus
	Uusien asuinrakennusten lupien määrä	Vetovoimaiset tonttipaikat	Myönnettävien määrä (ka. 2013-2016 oli 15 kpl)	20	9	20 / vuosi	Kaupunginhallitus
	Teknologisten ratkaisujen kehittäminen ja paikkaan sitoututtaman työn edistäminen	Teknologisten ratkaisujen kehittäminen ja käyttöön otto					JPP

Henkilöstöhallinto

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2019–2021

Henkilöstöhallinto luo edellytykset hyvälle työnantajapolitiikalle.

1) Henkilöstön työhyvinvointi ja työkykyä edistävä toiminta.

Toimenpiteet: Yhteistyön tehostaminen esimiesten ja työpaikkojen kanssa varhaisen tuen ja tehostetun tuen toiminnan aktivoimiseksi sekä työturvallisuuden parantamiseksi. Mukautetun työn käyttöönotto sairauslomatapauksissa.

Tavoitteet: sairauspoissaolojen ja ennen aikaisten eläköitymisen vähentäminen.

Mittarit: sairauspoissaolot, työkyvyttömyyseläkkeelle jääneet.

2) Hyvä johtaminen ja osaava henkilöstö

Toimenpiteet: tehtävänkuvien ajan tasalle saattaminen ja kehityskeskustelujen käyminen. Henkilöstön kouluttaminen.

Tavoitteet: kehityskeskustelut käyty 98 %, tehtävänkuvaukset ja työn vaatavuuden arviointijärjestelmä ajan tasalla. Koulutussuunnitelmien laatiminen.

Mittarit: kehityskeskustelut, tehtävänkuvaukset, koulutussuunnitelmat ja työhyvinvointikyselyt (joka toinen vuosi).

Tavoitteiden toteutuminen

1) Sairauspoissaoloja oli 13,5 kalenteripäivää. Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilaston mukaan keskimäärin sairauspoissaoloja oli kunnissa 17 kalenteripäivää.

Sairauspoissaolot vähenivät 2 kalenteripäivää. Tavoite toteutui.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 5 henkilöä, luku oli sama edellisenä vuonna.

2) Kehityskeskustelut on käyty 92 %:sesti. Tehtävänkuvaukset ovat ajan tasalla ja koulutussuunnitelmat on laadittu vuosittain. Työhyvinvointikysely toteutetaan seuraavan kerran vuonna 2020.

Henkilöstöhallinto käsittää hallinnon, työsuojelun ja tpd-toiminnan, työpaikkaruokailun sekä nuorten työllistämisen. Tyky-toimintaan (ePassi) on varattu 40.000 euroa. Henkilöstöasiat valmistelee henkilöstöjohtaja ja päätösvaltaa käyttää henkilöstöjaosto.

Henkilöstö: henkilöstöjohtaja, henkilöstösihteeri, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutetut.

Yleinen edunvalvonta

Holhoustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä annetun lain (575/2008) perusteella on edunvalvontapalveluiden tuottamisvastuu siirtynyt valtion oikeusaputoimistoille vuoden 2008 alusta.

Palvelun tuottaja on sitoutunut järjestämään edunvalvontapalvelut siten, että käytettävissä on riittävä määrä edunvalvojia niiden kuntien asukkaille, joille maistraatti tai käräjäoikeus määrää edunvalvojan. Vuonna 2019 on ollut käytettävissä 1,75 henkilön työpanos.

Valtio maksaa palvelun tuottajalle 410 euroa/päämies/vuosi. Päämiehiltä perittävät palkkiot palveluntuottaja määrittelee oikeusministeriön ohjeiden mukaan, perii ja pitää ne. Valtio on maksanut vuoden 2019 edunvalvonnoista osuutenaan 50.020 euroa, päämiehiltä on peritty 69.002 euroa. Kaupunginhallituksen päätöksen (23.11.2009) mukaisesti päämiehiltä perittäviä palkkioita on joissakin tapauksissa kohtuullistettu.

Edunvalvottavia on keskimäärin 130 henkilöä vuodessa. Erityistehtäviä/sijaisedunvalvontoja on noin 15 kpl vuodessa (elatusmaksusitoumusten hyväksymiset, perinnönjakoasiat). Edunvalvonnan menot, jotka muodostuvat henkilöstömenoista, ATK- ja muiden palveluiden ostoista, toimistotilojen vuokrasta ja matkakuluista, olivat vuonna 2019 yhteensä 101.812,46 euroa. Edunvalvonnan tuotot tilikauden aikana olivat 119.470,11 euroa.

3.1.4 Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Järvi-Pohjanmaan perusturva

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyössä suunniteltujen oikea-aikaisten ja asiakasta lähellä tuotettujen peruspalvelujen avulla.

Perustehtävän toteuttamisen mahdollistavat asiakkaita kunnioittava, osaava ja määrätietoinen johtaminen sekä asiantunteva, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaikki toiminta pohjautuu sekä alueelliseen että moniammatilliseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Vuoden 2019 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Perusturvan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2019
Järvi-Pohjanmaan perusturvassa toimivat kilpailukykyinen, alueellinen sote-keskus ja lapsi- ja perhelähtöinen perhepalvelukeskus.	Osallistuminen maakunnan terveyskeskus kilpailukykyiseksi -valmennusohjelmaan.	Maakunnan terveyskeskus kilpailukykyiseksi -valmennusohjelma muuttui Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmaksi. Valmennusohjelmaan osallistui kuukausittain johdon ja vastaanoton henkilökuntaa. Valmennusohjelma keskittyi sähköisten ja digitaalisten palvelujen kehittämiseen, asiointikokemuksen mittaamiseen ja yhteisiin toimintatapojen kehittämiseen vastaanotolla sekä tk-brändäykseen. Kehittämisen tavoitteena on palveluiden turvaaminen yhteisillä resursseilla ja resurssien kohdentaminen vaikuttavuuteen ja terveyshyödyn saamiseen. Yhteinen tahtotila on, että resurssit liikkuvat sinne, missä palveluiden tarve on.
	Terveyskeskuksen muutosohjelman laadinta ja toimeenpano henkilöstön ja johdon kanssa.	TK-kehittämistä on seurattu perusturvan johtoryhmässä ja käyty läpi henkilökuntapalaverissa. Toimintasuunnitelmaa toimintamallin muuttamisesta kehitelty, tarkoituksena asteittain tulla käyttöön 2020. Lääkäripula jatkuu edelleen.
	Perhepalvelukeskuksen toiminnan aloittaminen Lape-hankkeen toimintamallin mukaisesti.	Perhekeskus aloitti toiminnan ja yhteisen kohtaamispaikka Pähkinän

		08/2019. Toiminta on saanut hyvän vastaanoton.
	Paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden hoito kokonaisvaltaiseksi yhteistyöllä sosiaalitoimen kanssa.	Hoitaja-lääkäri-työparimalli ei toiminut lääkäripulan vuoksi. Paljon palvelua tarvitseville tehtiin palvelusuunnitelmia hoitajavastaanotolla, joissa huomioitiin asiakkaan kokonaisvaltainen tilanne. Yhteydenotot terveyskeskuksesta asiakkaaseen omahoitajamallin mukaisesti ei toteutunut toivotusti.
	Kiirevastaanotto ja sairaanhoitajien päivystysvastaanotto äkillistä apua tarvitseville.	Kiirevastaanoton henkilöstöä lisättiin sairaanhoitajan työpanoksella. Toimintamallia muutettiin hta-hoitajan ja päivystävien sairaanhoitajien osalta. Kiirevastaanotto ostetaan Terveystalolta. Kiirevastaanotto ollut kovan paineen alla lääkäripulan vuoksi. Kiirevastaanottokäyntejä 16 341.
Perusturvan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2019
Palvelurakennemuutoksella talouden tasapainoon vaikuttaminen.	Ikäihmisten tehostetun palveluasumisen hoitopaikkoja vähennetään.	Tavoitteena olleen 2000 hoitopäivän vähennys ei toteutunut. Hoidon tarpeessa olevien ikäihmisten määrä lisääntyi aiheuttaen palvelupaikkojen ostamisen apua tarvitseville. Kotihoidon käynnit lisääntyivät ja varahenkilökuntaa oli lisättävä sijaispulan vuoksi. Palvelurakennemuutos kohdentuu enemmän vuoteen 2020.
Perusturvan palvelut pohjautuvat hyvinvoinnin edistämiseen, ennaltaehkäisyyn ja kuntouttavaan toimintamalliin.	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittäminen ja käyttöönotto. Riskiperheisiin erityinen huomio moniammatillisella yhteistyöllä. Liikunnan lisääminen ikäihmisten palveluissa.	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittämistä on jatkettu maakunnan yhteisenä toimintamallina. Kehittäminen jatkuu edelleen. Hyvis.fi on käytössä omahoidossa. Riskiperheisiin on pyritty kiinnittämään erityistä huomiota eri palveluissa. Perhepalvelujen tarve on kasvanut. Liikuntasuunnitelmia on laadittu pääsääntöisesti kotikuntoutuksessa. Liikuntaresepti on otettu käyttöön.

Lautakunta perusturva	TP2018 Alajärvi kv 27.5.2019 §24 Vimpeli kv 17.6.2019 §58	TA2019 Alajärvi kv 10.12.2018 §70 Vimpeli kv 17.12.2018 §93 Lappajärvi kv 17.12.2018 §88	TA2019 Alajärvi kv 9.12.2019 §61 Vimpeli kv 9.12.2019 §118 Lappajärvi kv 16.12.2019 §12	TP2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TP2018
Lautakuntahallinto+hankkeet	38 439	36 350	36 350	19 477	-16 873	-46 %	-49 %
Terveyspalvelut	23 549 228	29 572 541	30 872 541	30 901 271	28 730	0 %	31 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	4 386 468	5 876 200	5 876 200	5 573 698	-302 502	-5 %	27 %
Erikoissairaanhoido	17 285 503	21 358 366	22 658 366	22 949 383	291 017	1 %	33 %
Suun terveydenhoito	1 420 395	1 746 745	1 746 745	1 864 023	117 278	7 %	31 %
Työterveyshuolto	51 115			61 918			
El.lääk.+ ymp	405 747	591 230	591 230	452 249	-138 981	-24 %	11 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	14 694 565	19 435 474	19 275 474	19 390 667	115 193	1 %	32 %
Hoiva- ja hoito	13 825 684	18 336 010	18 176 010	18 433 436	257 426	1 %	33 %
Kuntoutus	868 880	1 099 464	1 099 464	957 231	-142 233	-13 %	10 %
Sosiaalipalvelut	10 539 089	12 213 193	13 063 193	13 224 823	161 630	1 %	25 %
Aikuisten palvelut	2 446 929	2 769 598	2 769 598	2 782 174	12 576	0 %	14 %
Perhepalvelut	2 757 085	2 988 180	3 788 180	3 728 554	-59 626	-2 %	35 %
Vammaispalvelut	5 335 074	6 455 415	6 505 415	6 714 095	208 680	3 %	26 %
Lautakunta yhteensä:	48 821 320	61 257 558	63 247 558	63 536 238	288 680	0 %	30 %

3.1.4.1 Lautakuntahallinto + projektit

Perusturvan hallintoon kuuluvat **perusturvalautakunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston** toimintakulut, jotka jaetaan asukasluvun suhteessa kunnille.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin sekä Lappajärven ja Vimpelin kuntien yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti kuntien tarvitsemat sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Perusturvalautakunta toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa, joka toimii vastuukuntana. Yhteisessä toimielimessä on 9 jäsentä, johon sopijakuntien valtuustot nimittävät jäseniä seuraavasti: Alajärven kaupunki 5 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Lappajärven kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Vimpelin kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto ei voi käsitellä yksittäisiä tapauksia.

Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vanhusneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntynyttä väestöä koskevissa asioissa.

Perusturvan hallinnon alaisuudessa toimivat myös **peruspalvelutoimisto** (peruspalvelujohtaja, talouspäällikkö, toimistos sihteeri, tietojärjestelmä vastaava sekä tietosuojavastaava 0,1 htv) sekä **tukipalvelut** keskusvarasto ja välinehuolto. Näiden toimintojen kustannukset jakautuvat hallinnon vyörytysperusteiden tai käytettyjen tuotteiden/palvelujen jaolla muihin tuotteisiin.

Lisäksi hallintoon sisältyy vuonna 2019 seuraava **kehittämishanke**, jonka kulut jaetaan asukasluvun suhteessa:

OSMO Osallisuutta Moniammatillisesti -hanke

OSMO – Osallisuutta moniammatillisesti -hankkeen (2018–2020) hankkeen aikana kehitetään maakunnallinen yhteistoimintamalli siitä, miten työelämän ulkopuolella olevien asiakkaiden monialaiset palvelut rakentuvat tulevassa maakuntamallissa ja SOTE-uudistuksessa. Järvi-Pohjanmaan tavoitteena on kehittää sosiaalisen kuntoutuksen toiminnan sisältöjä jalkautuvalla palveluotteella. Tarkoituksena on viedä sosiaalisen kuntoutuksen palveluja lähemmäksi asiakkaan arkea yksilöllisen tuen keinoin. Toiminnan sisällöllisellä kehittämisellä huomioidaan asiakkaiden yksilölliset tarpeet tehokkaammin ja vaikuttavammin sekä annetaan ennen kaikkea asiakkaan äänen kuuluu toiminnan sisältöjä kehitettäessä. Kokemusasiantuntijoiden avulla luodaan palveluista selkeitä ja asiakaslähtöisiä, jotta esimerkiksi palvelujen nivelvaiheessa asiakkaiden siirtyessä palvelun järjestäjältä toiselle syntyy katkeamattomia asiakaspolkuja. Uudenlaisia sosiaalisen kuntoutuksen palveluja kehitettäessä tavoitteena on myös tiivistää yhteistyötä eri hallintokuntien välillä sekä saada yhteinen näkemys mahdollisimman asiakaslähtöisistä toimintatavoista. Yhteistyötä tehdään mm. kuntien sosiaali- ja terveystoimien, TE-palvelujen sekä muiden työllistymistä edistävien palvelujen, Kelan, Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen kanssa sekä eri hankkeiden kanssa.

3.1.4.2 Terveyspalvelut

Vastaanottopalvelut ja terveysterveystoiminta

Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto huolehtii yhteistoiminta-alueen asukkaiden perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta alueen kuntalaisille voimassaolevan lainsäädännön, kansallisten suositusten sekä kuntien ti-

lausten mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on väestön terveyden edistäminen ja hyvinvoinnin parantaminen sekä sairauksien tehokas, tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen hoito.

Palvelutarjonnalla tuetaan väestön itsenäistä selviytymistä sekä vahvistetaan omatoimisuutta ja terveystietoisuutta. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan valtakunnan tasolla valmisteilla oleva sote-uudistus. Palvelutuotantoa täydennetään ostopalveluilla.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto toteutetaan lain-, asetusten ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti. Neuvolapalvelut järjestetään lähipalveluina jokaisella terveysasemalla.

Koko yhteistoiminta-alueen asiakkailta on mahdollisuus käyttää lähintä toimipistettä tarvitsemaansa palveluun.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2019
Palvelujen saatavuus on lainsäädännön ja asetusten edellyttämällä tasolla.	Hoidon tarpeen arvion tekeminen ja kirjaaminen yhteydenoton yhteydessä tai kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Hoitajalla säännöllisesti käyville potilaille varataan aika valmiiksi.	Hoidon tarpeen arviointi kirjataan aina potilastietojärjestelmään. Tarvittaessa hoidon tarpeen arviointi hoitajan vastaanotolla. Hoitaja varaa säännöllisesti käyville potilaalle seuraavan käyntiajan.
Hoitoketjujen sujuvoittaminen eri toimijoiden (pth, esh, sos) välillä asiakaslähteisesti.	Sujuvat, asiakaslähtöiset palvelukokonaisuudet. Lean- ajattelumallin sisäistäminen. Moniammatillinen ryhmätoiminta asiakkaan parhaaksi.	Asiakaslähtöisyys on hoidossa ensisijaisena. Palvelukokonaisuuksia kehitetään jatkuvasti lean ajattelumallia hyödyntäen, jotta ne olisivat mahdollisimman joustavia.
Runsaasti palveluja käyttävien asiakkaiden hoito on koordinoitua.	Paljon palveluja käyttävät (yli kuusi käyntiä vuodessa) tunnustetaan ja heidät ohjataan moniammatilliseen tiimiin ja tehdään yksilöllinen hoitosuunnitelma. Omahoitoon kannustaminen ja ohjaus.	Hoitosuunnitelmat laaditaan monisairaille, runsaasti palveluita käyttäville potilaille aina tarpeen mukaan. Hoitaja ohjaa omahoidon toteuttamiseen seurantakäynnin yhteydessä.
Osaava, ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja laadukas hoitotyö.	Uuden työntekijän perehdytys, sisäiset koulutukset ja mentorointi. Osallistutaan alueellisiin ja ammatillisiin koulutustilaisuuksiin. Työhyvinvointikysely tai kehityskeskustelu vuosittain.	Uudet työntekijät saavat perehdytyksen ja jatkuva mentorointi työn sisäistämässä. Koulutuksiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan riittävästi ammattitaidon ylläpitämiseksi ja täydentämiseksi.

Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2019
Kustannuskehityksen hillitseminen	Kuntarekry sijaistoinnassa Lean-ajattelun sisäistäminen Sujuvat työprosessit	Ammattitaitoisen terveydenhuollon henkilöstön saatavuus lyhytaikaisiin sijaistuksiin haastavaa.

Vastaanoton rakenteelliset muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
Sähköinen ilmoittautuminen käyttöön ja sähköisten palvelujen ja etäpalvelun kehittäminen.	Sähköisen itseilmoittautumisen käyttöönotto siirtyi vuodelle 2020.
1.1.2019 alkaen Lappajärven vastaanotto toiminnan yhteensovittaminen Järvi-Pohjanmaan terveyskeskukseen.	Lappajärven vastaanotto toimintana toiminut hyvin. Lääkäripalveluita riittävästi saatavilla ja hoitajapalveluita lähipalveluna.
Uuden potilastietojärjestelmän Lifecare-koulutus ja käyttöönotto keväällä 2019.	Lifecare-koulutus toteutunut suunnitelman mukaan ja käyttöönotto onnistunut hyvin.
Osaamisen lisäämiseksi vastaanotolla terveyskeskusavustajan toimi muutetaan sairaanhoitajan toimeksi.	Terveyskeskusavustajan toimi muutettu lähihoitajan toimeksi.
Neuvolan iltavastaanoton vakiinnuttaminen.	Neuvolan iltavastaanotto on vakiintunut.
Tk-saneerauksen myötä tiloista saadaan ajanmukaiset ja toimivat tilat.	TK-saneeraus lähes valmis, ja tilat asianmukaiset.

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019

Väestön ikääntyminen ja sairastavuus, lapsiperheiden ongelmien kasaantuminen ja monimuotoisuus, henkilökunnan pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen.

Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

Järvi-Pohjanmaan perusturva huolehtii siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Lisäksi erikoislääkäripalveluja ostetaan yksityisiltä lääkäriasemilta tuottajilta, pääosin konsultaatioita ja tutkimuspalveluja. Terveydenhuoltolain

mukaan potilas voidaan ohjata hoitavan lääkärin kanssa yhdessä sopien myös muun sairaanhoitopiirin palveluihin. Ensihoito on myös erikoissairaanhoidon suurtuotteessa.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen.	Erikoissairaanhoidon ostopalvelut mahdollisesti yksityiseltä palveluntuottajalta, jos kustannukset ovat edullisemat.	Kuukausittainen raportointi toteutunut.
	Erikoissairaanhoidon konsultoinnin perusteella mahdollisten palvelujen tuottaminen perusterveydenhuollossa.	Raporttien pohjalta tapahtuvan laskutuksen vertailu ja seuranta on toteutunut.

1.1 - 31.12.2019

Kunta	Oma toiminta			Erytisvelvoitemaksu	Ulkopuolelta ostetut palvelut	Ensihoito	Hyvitys esh ostop.	Yhteensä		As.luku 1/2019
	Palvelumaksut ja korjaukset	Lääkinnällinen kuntoutus	Alueellinen apuvälinekeskus					Euroa	Euroa / Asukas	
Alajärvi	10 437 924	0	252 200	711 786	1 766 343	568 323	0	13 736 575	1416	9700
Lappajärvi	3 448 847	0	80 028	225 864	614 035	180 340	0	4 549 114	1478	3078
Vimpeli	3 465 553	0	75 426	212 875	632 900	169 970	0	4 556 724	1571	2901

Muutos 31.12.2018

Kunta	Oma toiminta			Erytisvelvoitemaksu	Ulkopuolelta ostetut palvelut	Ensihoito	Hyvitys esh ostop. TAYS.	Muutos yhteensä		
	Palvelumaksut ja korjaukset	Lääkinnällinen kuntoutus	Alueellinen apuvälinekeskus					Euroa	%	Euroa / Asukas
Alajärvi	154 617	0	-35 160	-55 130	74 126	22 408	0	160 859	1,2 %	35
Lappajärvi	229 043	0	-11 754	-19 088	-82 530	5 976	0	121 647	2,7 %	68
Vimpeli	438 583	0	-11 504	-19 126	300 743	4 823	0	713 519	18,6 %	278

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019

Alajärven erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut nousivat vuoteen 2018 verrattuna 1.009.971 euroa (7,8 %). Asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita 74.126 euroa enemmän kuin vuonna 2018.

Lappajärven erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut vuoteen 2018 verrattuna 121.647 euroa (2,7 %). Asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita 82.530 euroa vähemmän kuin vuonna 2018.

Vimpelin erikoissairaanhoidossa sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut kasvoivat vuoteen 2018 verrattuna 713.519 euroa (18,6 %). Asiakkaat ovat tarvinneet sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostettuja palveluita enemmän kuin edellisenä vuonna (300.743 euroa).

Suun terveydenhoito

Toiminta-ajatus

Suun terveydenhoidon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden ja koko purentaelimistön tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen sekä suun sairauksia ehkäisevä toiminta vastaanotoilla ja muualla toiminta-alueella kuten kouluissa. Arkipäivisin päivystävä hammaslääkäri ottaa vastaan kiireellistä hoitoa vaativat akuutit särkytapaukset. Myös vieraspaikkakuntalaiset saavat kiireellisen, ensiavullisen hammashoidon tarvittaessa. Viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito järjestetään Etelä-Pohjanmaan yhteisessä päivystyksessä Seinäjoella.

Suun terveydenhuollon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Suun terveydenhoidon toteuttaminen väestölle asetusten ja hoitotakuun mukaisesti.	Hoitotakuun seuranta	Hoitotakuu toteutunut: hoidon tarpeen arviointi 3 vrk:n sisällä, kiireetön hoito alle 3 kk kuluessa, hammastarkastus alle 6 kk kuluessa.
Tuoda suun terveydenhuollon toimintaan jatkuvuutta	Vakituisten työntekijöiden rekrytointi	Viimeinen ostopalveluhammaslääkärin sopimus päättyi toukokuun lopussa 2019, syksyllä 2019 tilapäisapuna käytettiin kolmen viikon ajan ostopalveluhammaslääkäriä. Työntekijöiden rekrytoinnissa on onnistuttu.
Tehdä enemmän suun kokonaishoitoja sekä saada nopeammin kokonaishoitoja valmiiksi	Hoitolinjauksien ja -polkujen kehittäminen	Keskimääräinen T3J-aika (kolmas vapaa jatko-aika ajanvarauskirjalla) alkuvuodesta 2020 oli 65 vrk, mikä on suunnilleen samalla tasolla kuin vuoden 2019 alussa. Vuonna 2019 suun kokonaistutkimuksia tehtiin 35 % enemmän ja kokonaishoitoja saatiin valmiiksi 67 % enemmän kuin vuonna 2018. Lappajärven liittymisen johdosta odotettavissa oli 25 %:n lisäys sekä suun tutkimuksiin että valmistuneisiin hoitoihin.
Toiminnan tehostaminen	Kokonaishoitojen tekeminen, henkilökunnan rekrytointi ja sitouttaminen	Keskimääräinen hammaslääkärikäynnin hinta on laskenut 6,6 % vuoteen 2018 verrattuna.
Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:		
Lappajärven liittyminen osaksi Järvi-Pohjanmaan perusturvaa sujui suun terveydenhuollon osalta melko hyvin. Toimintatapoja- ja malleja on yhtenäistetty koko vuoden ajan, ja jatkuu varmasti myös tulevaisuudessa. Vuoden 2019 alusta lähtien suu- ja leukakirurgi Janne Vesala on tehnyt Alajärven		

hammashoitolan tiloissa vaativampia kirurgisia toimenpiteitä, tavoitteena vähentää erikoissairaanhoidon läheteitä ja tarjoamalla laadukkaita lähipalveluita Järvi-Pohjanmaan alueella. Lappajärven hammashoitolassa toteutetaan lapsille ja hammashoitopelkoisille ilokaasuhammashoitoja, mikä vähentää läheteitä nukutushammashoitoon. Ostopalveluhammaslääkäreistä päästiin luopumaan vuoden aikana, ja suun terveydenhuoltoon on saatu motivoituneita työntekijöitä ja siten myös jatkuvuutta toimintaan.

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Seinäjoen kaupungin hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueelta vuodesta 2011 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelutasomäärittelyihin tuottaen yleisen terveysvalvonnan, peruseläinlääkinnän ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveysvalvonta, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveysvalvonta käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan.

Vuonna 2019 eläinlääkäripäivystys hoidetaan siten, että viikonloppuisin samaan aikaan päivystää 4 eläinlääkärinä, joista yksi on keskittynyt pieneläinpäivystykseen. Pieneläinpäivystys hoidetaan Kiinteistö Oy AnimWest-rakennuksen tiloissa Ravitie 8, Seinäjoki, jossa myös ympäristöterveydenhuollon keskustoimipiste sijaitsee. Muita eläinlääkärien/terveystarkastajien toimipisteitä yhteistoiminta-alueella on yhteensä 13 kpl. Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 20 eläinlääkärinä ja yksi toimistosihteerinä. Toimipisteitä toimialueella on yhteensä 13.

Eläinlääkärikäynnit			Eläinlääkintä ja ympäristöterveyden huolto kokonaiskustannukset €				
TP vuodet	2017	2018	2019	TP vuodet	2017	2018	2019
Alajärvi	3 312	3 273	2858	Alajärvi	333 859	324 771	303 833
Lappajärvi			688	Lappajärvi			74 228
Vimpeli	629	671	522	Vimpeli	68 509	72 074	61 837

Työterveyshuolto

Järvi-Pohjanmaan perusturvan työterveyshuollossa on valmisteltu yhtiöittämistä lainsäädännöstä johtuen. Työterveyshuollon sairaanhoito- ja

muut terveydenhuoltopalvelut, joiden järjestäminen on kunnille vapaaehtoista, tulee yhtiöittää kuntalain 126 §:n ja 150 §:n mukaisesti 1.1.2019 mennessä.

Yhtiöittäminen etenee osana Etelä-Pohjanmaan maakunnallista Sote-yhteistyötä. Vuoden 2019 talousarvio on valmisteltu vielä sen mukaisesti kuin työterveyshuolto jatkuisi entisellään ja talousarviota muutetaan tarpeen mukaan sen jälkeen kun uuden yhtiöitettävän toiminnan alkaminen toteutuu.

Työterveyshuollon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Toiminnan kannattavuus	Laadukkaiden työterveyshuollon palvelujen tarjoaminen	Työterveyshuollon yhtiöittämiseen liittyvät neuvottelut ovat jatkuneet. Työterveyshuollossa otettu käyttöön yhtiöittämiseen liittyen Acuta-potilastietojärjestelmä käyttöön Lifecaren rinnalle.
Edistää työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta, työyhteisön toimintaa sekä työntekijän terveyttä ja toimintakykyä	Asiantuntijapalveluiden käyttö tarpeen mukaan	Työterveyshuollon aktiivisen tuen mallin mukaisia neuvotteluja eri osapuolten kesken on käyty 49 kertaa. Tilakäyntejä 68 kpl ja työpaikkaselvityksiä 140 kpl. Sopimukset alla olevassa taulukossa.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sopimuksia (kpl)	677	672	677	649	601	595	667
Sopimuksen alaisia työntekijöitä (hlö)	2849	2941	2971	2919	2364	2385	2657
Yleismaksu laskutetut (hlö)	2575	2445	2713	2564	2337	2347	2580

Työterveyshuollon toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
1.1.2019 alkaen työterveyslääkäri ja -psykologipalvelut ostetaan puitesopimuksen mukaisilta toimijoilta.	Toteutunut.

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:
Ostopalveluna on omassa talossa toiminut myös työterveyslääkäri 1,5 pv/vk. Toiminnassa noudatetaan hyvän työterveyshuollon käytäntöjä. Työterveyshuollon tuoma hyöty näkyy terveinä ja motivoituneina työntekijöinä, jotka jaksavat työssään hyvin. Työterveyshuollon yhtiöittämisselvittelyt jatkuneet edelleen ja työterveyshuollossa otettu käyttöön Acuta-potilastietojärjestelmä Lifecaren rinnalle marraskuun loppupuolella. Päällekkäisten järjestelmien käyttö on aiheuttanut tarvetta palkata lisätyövoimaa potilassanelujen purkamiseen ja laskutukseen.

3.1.4.3 Hoiva ja hoito

Toiminta-ajatus

Hoito- ja hoivapalvelujen tehtävänä on järjestää ikääntyneille hyvinvointia edistäviä ja tukevia palveluja sekä iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelutarpeen arviointiin perustuvat oikea-aikaiset ja riittävät palvelut.

Hoito- ja hoivapalvelut tuottaa ja järjestää hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa heikentyneeseen toimintakykyyn kuntouttavaa työtettä ja kotikuntoutusta toteuttaen. Toimintaa määrittää kotihoidon ja asumispalvelujen arvot ja kriteerit. Iäkkään henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti omassa kodissa tai toimintakyvyn heikentyessä kodinomaisessa ympäristössä elämän loppuun asti.

Kaikkea työtä ohjaa ajatus ikääntymisestä luonnollisena osana elämää. Työ pohjautuu vanhustyön yhteisiin arvoihin, jotka ovat asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus ja luotettavuus.

Hoito- ja hoivapalvelut sisältävät omaishoidon, ikäihmisten perhehoidon, asiakasohjauksen, kotihoidon, kotikuntoutuksen, kotihoidon tuki- palvelut, päivätoiminnan, asumispalvelut, akuuttiosaston sekä kuntoutuspalvelut.

Järvi-Pohjanmaan ikäihmiset elävät itsenäistä, mielekästä ja täysipainoista elämää omassa kodissa.

Hoivan ja hoidon toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Ikäihmiset asuvat toimintakykyisinä kotona	Arki- ja tehokuntoutus kotihoidon toimintamuotona	Kotikuntoutus käynnit ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna 614 -> 700 ja toiminta on vakiintunut kotihoidossa.
Palvelurakennemuutos jatkuu	Asiakasohjaus toimii tilaajana ja palvelutarpeen arviointiyksikkönä Kotisairaalan kehittäminen kotihoidon ja akuuttiosaston kanssa	Asiakasohjausyksikkö on tehnyt asiakkaiden palvelupäätökset Järvi-Pohjanmaan palvelutarpeen kriteerien mukaisesti. Kotisairaalan toimintaa suunniteltu yhteistyössä kotihoidon ja akuuttiosaston henkilöstön kanssa syksyn 2019 aikana. Kotisairaala-toiminta suunniteltu käynnistettäväksi vuoden 2020 alussa. Akuuttiosaston hoitopäivät (2018/8361) 11 175 Intervalli- ja kuntoutusosaston hoitopäivät (2018/5191) 5346

		Kotikuntoutuskäyntien määrät (2018/614) 700
Kotiin annettavien sairaanhoidollisten palvelujen lisääminen turvallisesti	Palvelut toteutetaan jokaisena päivänä ympärivuorokautisesti	Kotihoidon asiakkaan luona tehty työ toteutunut keskimäärin 53 %:n mukaisesti. (Tavoite 65 %)
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Kustannuskehityksen hillitseminen	Kuntarekry sijaistoinnassa Varahenkilöstön tehokas käyttö Ympärivuorokautinen hoito vähenee	Sijaisten saatavuus alueella erittäin haasteellista ja kaikkiin sijaisuuksiin ei ole saatu teki-jää. Ympärivuorokautisen hoivan tarve on pysynyt ennallaan.

Kuntoutus

Fysioterapian tarkoituksena on vaikuttaa ihmisen toimintakykyyn ja päivittäiseen selviytymiseen. Fysioterapialla pyritään ehkäisemään, korjaamaan tai tasapainottamaan ihmisen liikkumisen ja toimintakyvyn häiriöitä sekä ylläpitämään ja parantamaan jäljellä olevaa toimintakykyä. Asiakkaan ongelmaan pyritään vaikuttamaan neuvonnan ja ohjauksen, terapeuttisen harjoittelun sekä manuaalisen terapian keinoin. Fysioterapian tavoitteena on tukea omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä sekä ennaltaehkäistä työ- ja toimintakyvyn haittoja.

Toimintaterapian tavoitteena on antaa yksilölle keinoja selviytyä mahdollisimman omatoimisesti oman elinympäristönsä arkisissa tilanteissa. Terapiassa pyritään toiminnalla vaikuttamaan yksilön toimintamahdollisuuksiin, joita saattavat rajoittaa erilaiset kehitykselliset häiriöt, ikääntymisen mukanaan tuomat muutokset, sairaudet tai vammat. Terapian avulla toimintakykyä ja kehitystä pyritään edistämään ja ylläpitämään opastamalla yksilö löytämään ja hallitsemaan keinoja huolehtia itsestään, olemaan vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, tekemään työtä tai opiskelemaan, viettämään vapaa-aikaa ja leikkimään.

Kuntoutuksen toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Fysioterapian profiloituminen	Lasten neurologiset sairaudet Tules sairaudet	Fysioterapeuteille on jaettu vastuualueet asiakasryhmien mukaisesti.

	<p>Fysioterapia yhteydessä kotikuntoutukseen</p> <p>Suoravastaanottotoiminnan lisääminen</p> <p>Fysioterapeuttien koulutukset</p>	<p>Yhteistyö kotikuntoutukseen on tehostunut.</p> <p>Suoravastaanottotoimintaa on tehostettu.</p> <p>Fysioterapeuttien koulutukset on suunniteltu vastaamaan heidän vastuualueiden tarpeita.</p> <p>Käyntimäärät (2018/1952) 2069</p>
Toimintaterapian ostojen väheneminen	Oman toimintaterapeutin tekemien toimintaterapiaa saavien arviointien lisääminen	Lasten ja aikuisten toimintaterapia-arvioinnit on tehty omana toimintana, ainoastaan työkykyarvioinnit on tuotettu ostopalveluna. Lasten ennaltaehkäisevää ohjausta ja neuvontaa on tehostettu kouluilla ja kotona. Käyntimäärät (2018/97) 356

3.1.4.4 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat perhepalvelut, aikuisten palvelut ja vammaisten palvelut, joita tuotetaan edellä mainittuja palveluja määrittelevien lakien ja asetusten mukaisesti.

Perhepalvelut

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työn painopiste on sekä varhaisessa tuessa että korjaavassa työssä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen lapsiperheiden sosiaalityö (mm. taloudellinen tuki, tukihenkilö- ja perhetoiminta), lastenvalvojan palvelut (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), kasvatus- ja perheneuvolapalvelut (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), lastensuojelutyö (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja perhetyö (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Perhepalvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot, perhepalveluihin tulevat lähetteet sekä lastensuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti.	<p>Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi.</p> <p>Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä.</p> <p>Palveluissa on riittävät henkilöstöresurssit.</p>	<p>THL:n käsittelyaikojen toteutumisen seurantatilastot:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ yhteydenotot ja ilmoitukset on pääsääntöisesti pystytty käsittelemään 7 arkipäivän sisällä: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alajärvi: 269 ilmoitusta/yht.ottoa, joista 5 ylittänyt käsittelyajan (2 / 8-14 arkipäivää ja 3 / yli 14 arkipäivää) ✓ Vimpeli: 25, käsittelyaika ei ole ylittynyt ✓ Lappajärvi: 69, joista 1 on ylittänyt käsittelyajan (8-14 arkipäivää) ▪ palvelutarpeen arvioinnit yhteensä 362 (Alajärvi 264, Vimpeli 25, Lappajärvi 68), ovat pääsääntöisesti valmistuneet 3kk:n sisällä: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alajärvi: 10 on ylittänyt käsittelyajan ✓ Vimpeli: 0 on ylittänyt käsittelyajan ✓ Lappajärvi: 7 on ylittänyt käsittelyajan.
Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin.	<p>Jatkuva asiakaspalaute on käytössä. Asiakaspalautteet käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.</p> <p>Asiakasraati-toiminta käynnistyy</p> <p>Palvelurakennetta arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”.</p>	<p>Asiakaspalautetta ei ole saatu.</p> <p>Asiakasraatitoiminta ei ole toiminut suunnitelman mukaisesti, mutta toimintaa pyritään vahvistamaan perhekeskuksen kohtauspaikkatyöskentelyn kautta.</p> <p>Perhekeskustyöskentelyn kautta palvelurakenne on pyritty kehittämään monipuoliseksi, helposti saavutettavaksi ja kynnyksettömäksi. Perhekeskuksen kohtauspaikkatoiminta on käynnistynyt.</p>

Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen. Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.	Kehittämissiltapäivät ovat toteutuneet (2krt/vuosi), henkilöstö on käynyt pääsääntöisesti 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Työnohjaus on toteutunut pääsääntöisesti yksilö- tai tiimi-kohtaisesti tarpeen mukaisesti. Vuoden 2019 kehityskeskustelut on käyty osittain. Osa kehityskeskusteluista on siirtynyt vuodelle 2020 aikataulullisista syistä.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
<p>Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa ja lastensuojelun avohuollon tukitoimissa.</p> <p>Sijaishuollossa olevien määrä vähenee.</p>	Asiakkaille annettavat palvelut vastaavat asiakkaan tarvetta, ovat riittävät ja oikea-aikaiset, asiakkaita ei ”palloteta luukulta toiselle”.	<p>Asiakasmäärä on osittain kasvanut perhepalveluissa. Perheitä/asiakkaita odottaa aikaa mm. perheneuvolan ja puheterapian palveluihin.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Puheterapian käyntejä yhteensä 159, joista Alajärvi 111, Vimpeli 22 ja Lappajärvi 15. Kilpailutettu syksyllä 2019 etäpuheterapiapalveluita /äännekoulupalveluita, jotka toimivat Internetin kautta. <p>Lastensuojelun ja SHL asiakasmäärät ovat osittain kasvaneet. Osittain samoista lapsista tulleita ilmoituksia.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen määrä: Alajärvi 97 (v. 2018, 65), Vimpeli 13 (v. 2018, 9) ja Lappajärvi 4. ▪ Lastensuojeluilmoitusten määrä: Alajärvi 317 (v. 2018, 239), Vimpeli 26 (v. 2018, 38); Lappajärvi 74. ▪ Kodin ulkopuolelle sijoitettujen (sijoitus/huostaanotto) määrä yhteensä 42 lasta; Alajärvi: 28 (v. 2018, 24), Vimpeli 7 (v. 2018, 7) ja Lappajärvi 7. Jälkihuollossa olevien määrä yhteensä 13 lasta: Alajärvi 9 (v. 2018, 7), Vimpeli 2 (v. 2018, 2) ja Lappajärvi 2.

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lastensuojelun avohuollon asiakkaita yhteensä 168 lasta; Alajärvi 114, Vimpeli 26 ja Lappajärvi 28. <p>Perheneuvolan asiakasmäärät ovat kasvaneet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Perheneuvola-asiakkuuksia yhteensä 578 (v.2018, 544); Alajärvi 428 (v. 2018, 440), Vimpeli 98 (v. 2018, 104) ja Lappajärvi 52. ▪ Lastenvalvojan asiakkuuksia yhteensä 374 (v. 2018, 410); Alajärvi 253 (v. 2018, 356), Vimpeli 41 (v. 2018, 54), Lappajärvi 80. <p>Perhetyön asiakasmäärät ovat kasvaneet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lapsiperheiden kotipalvelu 32 perhettä, käyntimäärä 362 kpl. ▪ SHL:n mukainen perhetyö 40 perhettä, käyntimäärä n. 650 kpl. ▪ LS perhetyö 30 perhettä, käyntimäärä n. 850 kpl. <p>JELPPI-nuorisopsykiatrian tiimi- ja asiakaskonsultaatiot toteutuneet kaksi kertaa kuukaudessa. Lastenpsykiatrian konsultaatiot ovat toteutuneet joka toinen kuukausi.</p>
--	--	--

Perhepalvelun rakenteelliset muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
Sote-uudistuksen tuomiin haasteisiin / muutoksiin vastaaminen	Toteutunut; yhtenäisten käytäntöjen kehittäminen maakunnallisesti, tietojärjestelmän yhtenäistäminen
Painopisteen siirtäminen korjaavasta työstä varhaiseen tukeen	Toteutunut osittain; mm. Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminnan käynnistyminen (vanhemmuuden tukeminen) perheneuvolan ja perhetyön yhteistyönä, systemisen lastensuojelun koulutuksen käynnistyminen, perhekeskuksen kohtaamispaikan toiminta ja yhteistyön vahvistuminen.
Perhekeskustoimintamallin luominen monitoimijaisesti eri hallintokuntien, seurakuntien ja järjestöjen yhteistyönä. Perhekeskuksesta luodaan lähipalveluiden kokonaisuus, jolla tarjotaan lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia sekä kasvuja ja kehitystä sekä	Toteutunut; Perhekeskustoiminnan ja kohtaamispaikan (käynnistynyt 8/2019) kehittäminen monialaisesti. Kohtaamispaikassa toteutunut mm. eri ryhmiä ja toimintoja.

varhaisen tuen palvelut. Kyseessä on uusi tapa verkostoida nykyisin hajanaiset lasten ja perheiden palvelut ja sovittaa ne yhteen synergiaetuja tuottavasti ja lapsi- ja perhelähtöisesti siten, että jokainen lapsi ja perhe saa tarvitsemansa tuen ja avun.	
Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyys/jaksaminen psyykkisesti kuormittavassa työssä	Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus on vahvaa, johon on kiinnitetty huomiota.

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:

- Perhepalveluiden kustannukset ovat alittuneet arvioon verrattuna 2 % ja kasvaneet 35 % verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Alajärven osalta kulut ovat nousseet arvioon verrattuna 0,1 %, ja 22 % edeltävän vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Vimpelin kustannukset ovat nousseet arvioon verrattuna 6,8 % ja 4,3 % edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven osalta kustannukset ovat arviota 18 % pienemmät.
- Perhepalveluissa kulut ovat nousseet korjaavien palveluiden vuoksi erityisesti Alajärvellä ja Vimpelissä. Alajärvellä lastensuojelun sekä perhehoidon että laitoshoidon / ammatillisen perhehoidon kustannukset ovat huomattavasti arviota ja edeltävän vuoden tilinpäätöstä suuremmat. Arviossa oli huomioitu mahdollinen kustannusvastuiden siirto, joka on edelleen kesken hallinto-oikeudessa. Vimpelissä laitoshoidon / ammatillisen perhehoidon kulut ovat arviota ja edeltävän vuoden tilinpäätöstä pienemmät, mutta perhehoidon kulut ovat arviota ja edeltävän vuoden tilinpäätöstä suuremmat. Lappajärven laitoshoidon / ammatillisen perhehoidon kulut ovat arviota mukaisia, mutta perhehoidon kulut ovat arviota suuremmat. Kasvaneet kulut johtuvat kriisiytyneistä perhetilanteista ja uusista lastensuojelun sijoituksista/huostaanotoista. Osa sijoituksista on avohuollon sijoituksia, jotka tulevat päättymään tilanteiden rauhoittua.
- Lastensuojeluun liittyvien (erityisesti omais- ja perhehoitoon) taloudellisen tuen kustannukset ovat Alajärvellä ja Vimpelissä arviota suurempia, mutta edellisen vuoden tilinpäätöstä pienempiä. Lappajärvellä taloudellisen tuen kustannukset ovat olleet arviota pienemmät.
- Kalliin, korjaavan työn ohella ehkäisevän työn kasvun kustannukset näkyvät erityisesti tukihenkilö- ja perhetoiminnan sekä lapsiperheiden kotipalvelun toiminnan/kustannusten kasvuna Vimpelissä ja Lappajärvellä. Varhaisen tuen sosiaalityön kustannukset kasvaneet edellisestä tilinpäätöksestä mm. toimintakulujen osalta. Lapsiperheiden kotipalvelun kustannukset arvioitua pienemmät, mutta edellistä tilinpäätöstä suuremmat. Perhetyön kustannukset ovat olleet arviota suuremmat, johtuen mm. tilapäisen henkilöstön / perehdyttämisen tarpeista. Vuoden 2019 aikana on täsmennetty perhetyön palvelumuotoja. Toiminnan perheissä halutaan vastaavan aikaisempaa täsmällisemmin päätettyä palvelua ja sen kriteerejä. Tavoitteena on tarjota mahdollisimman täsmällisesti perheen palvelutarpeeseen vastaava palvelu. Vaikuttavuuden lisäämiseksi palvelun oikea-aikaisuutta, suunnitelmallisuutta, tavoitteellisuutta on pyritty vahvistamaan. Päällekkäistä työtä muiden toimijoiden kanssa on pyritty vähentämään monitoimijaista yhteistyötä lisäämällä. Perheiden osallisuutta on haluttu vahvistaa palveluiden ja toiminnan läpinäkyvyyttä lisäämällä. Nämä kaikki

ovat myös lapsiperheiden palveluiden kansallisia kehityssuuntia ja niiden saavuttamiseksi tehdään työtä pitkäjänteisesti myös perhetyössä Järvi-Pohjanmaalla.

- Etelä-Pohjanmaan yhteisesti toteutetun sosiaalipäivystyksen kulut ovat olleet arviota suuremmat, koska sosiaalipäivystys laajeni sosiaali- ja kriisipäivystykseksi lisäten henkilöstömääräänsä.

AIKUISTEN PALVELUT

Aikuisten palvelut sisältävät aikuissosiaalityön ja aikuisten psykososiaaliset palvelut.

Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Aikuissosiaalityö on asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Työssä tehdään moniammatillisella yhteistyötä ja hyödynnetään myös muita psykososiaalisia- ja perhepalveluita. Aikuissosiaalityö sisältää esimerkiksi asiakkaan aktiivisesta työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihteiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Asiakasta tuetaan ja autetaan asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät myös tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihteettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö.

Aikuisten palvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikoja noudattaen lain hengen mukaisesti.	Hakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä.	Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan ja asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi, kun

	<p>Palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia kehitetään/vahvistetaan edelleen.</p>	<p>palvelu myönnetään. Palvelusuunnitelma tehdään paljon eri palveluja tarvitseville asiakkaille ml. päihde- ja mielenterveys-työn asiakkaille.</p> <p>Seurantatilasto käsittelyajoista: yhteydenottoja ja ilmoituksia v. 2019 tuli yhteensä 65 (v. 2018, 57). Yhteydenotot ja ilmoitukset käsitellään 7 arkipäivän sisällä, kiireelliset hakemukset 1-2 päivän sisällä. Palvelutarpeen arvioinnit on tehty 3kk:n sisällä.</p>
<p>Aikuisten palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia, monipuolisia ja oikea-aikaisia</p> <p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin</p>	<p>Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”.</p> <p>Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta.</p> <p>Jatkuva asiakaspalaute on jatkuvassa käytössä. Asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.</p> <p>Osmo-hankkeen myötä käynnistetään asiakasraati-toimintaa.</p>	<p>Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutumismäärä on vastaava; 4 kuin edellisenä vuotena.</p> <p>TYP-toiminnan asiakasmäärä on kunnittain pysynyt samana / laskenut.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi 89 (joista nuoria 5 hlöä, 25-49 v. 51 hlöä ja yli 50 v. 33 hlöä). v. 2018 119. ▪ Vimpeli 33 (joista nuoria 4 hlöä, 25-49 v. 21 hlöä ja yli 50 v. 8 hlöä). v. 2018, 35 ▪ Lappajärvi 7 (joista 25-49 v. 3 hlöä ja yli 50 v. 4 hlöä) ▪ Päätyneitä TYP-asiakkuuksia 2019 oli Alajärvellä 10, Vimpelissä 5, Lappajärvellä 0. <p>Asiakaspalautetta ei ole saatu</p>
<p>Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen.</p> <p>Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.</p>	<p>Kehittämisiltapäivät ovat toteutuneet (2krt/vuosi), henkilöstö on käynyt pääsääntöisesti 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Työnohjaus on toteutunut pääsääntöisesti yksilö- tai tiimikohtaisesti.</p> <p>Vuoden 2019 kehittämissesustelut käydään aikataulullisista syistä alkuvuoden 2020 aikana.</p>

Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
<p>Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa sekä avohuollon tukitoimissa.</p>	<p>Tarjottavat palvelut oikea-aikaisia ja tarpeenmukaisia. Asiakkaiden tarpeita ennakoidaan palveluohjauksen keinoin.</p>	<p>Asiakasmäärät / avohuolto</p> <p>Päihde- ja mielenterveystyön avohuollon asiakasmäärät ovat kasvaneet huomioiden Lappajärven asiakkaat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Päihdehuollon avohuolto; käyn- tejä yhteensä 1014 (v. 2018 käyntimäärä 960). Alajärvi 726, Vimpeli 218, Lappajärvi 88 ja muut 2. Asiakkaita 121. ▪ Psykiatrisen avohoito, psyk.sh; käyn- tejä yhteensä 1414 (v. 2018 käyntimäärä 1280). Ala- järvi 899, Vimpeli 456, Lappa- järvi 79 ja muut 8. Asiakkaita 137. <p>Aikuissosiaalityön asiakasmäärä on kasvanut huomioiden Lappajärven asiakkaat (v. 2018, 512). Vuonna 2019 asiakasmäärä oli 558 asiakasta; Alajärvi 381, Vimpeli 109 ja Lappajärvi 68.</p> <p>Harkinnanvaraisesti myönnettyjen toimeentulotukien; (ehkäisevä ja täydentävä) on kasvanut vähän verrattuna edeltävään vuoteen. Yhteensä tehty 605 päätöstä (v. 2018 päätösten määrä oli 490).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi 398 (v. 2018, 391), Vimpeli 109 (v.2018, 99), Lappajärvi 94
<p>Laitoshoidossa (päihde- ja mielenterveyspalvelut) olevien määrä laskee.</p>		<p>Päihde- ja mielenterveyspalvelujen laitoshoidon asiakasmäärät:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Päihdekuntoutuksen tarve on kasvanut, asiakkaita ollut yhteensä 12. (v. 2018, 9 ja vuorokausia 167) ▪ Päihdehuollon asumispalveluden tarve on ollut vähäistä, asiakkaita yhteensä 1 (v. 2018, 3 ja vuorokausia 217)

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Psykiatrisen asumispalveluiden asiakas- ja hoitopäivien määrä on kasvanut, yhteensä 15 406 htp, 2018 erillistä tuntia, asiakaita yhteensä 65. Alajärvi 9621 htp, Vimpeli 2878 htp ja Lappajärvi 2907 htp (v. 2018, 54 asiakasta / 11 000 hoitopäivää) <p>Erikoislääkärikonsultaatiot ovat toteutuneet 1-2krt/kk. Yhteensä 177 käyntiä ja 118 asiakasta.</p>
Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.	Kehitetään ja tehostetaan <ul style="list-style-type: none"> ▪ ryhmätoimintaa ▪ TYP-toimintaa ja ▪ yhteistyötä TE-toimiston kanssa ▪ työpajatoimintaa. 	Toteutunut osittain; pitkäaikaistyöttömyyden kustannukset / työmarkkinatuen kuntaosuuksia ei ole pystytty pienentämään arvioidusti.

Aikuisten palvelun toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
Aikuissosiaalityö ja aikuisten psykososiaaliset palvelut yhdistyvät toiminnalliseksi aikuisten palvelut -kokonaisuudeksi.	Toteutunut; toimintaan kiinnitetään edelleen huomiota.
Asiakkaiden tarpeiden ennakointia vahvistetaan. Riittäväillä ja oikea-aikaisilla palveluilla pyritään ehkäisemään päihde- ja psykiatrisen laitoshoidon tarvetta.	Toteutunut.
Yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa työistetään ja sitoudutaan työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon	Toteutunut osittain; Yhteistyötä on tehty eri hallintokuntien kanssa, ja osittain hallintokunnittain sitouduttu työllisyyden edistämisen suunnitelmaan / pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon.
Pitkäaikaistyöttömille / vaikeasti työllistettävälle järjestettävän ryhmätoiminnan vakiinnuttaminen sekä sosiaalisen kuntoutuksen ryhmän aloittaminen, jolla tuetaan vaikeasti syrjäytyneiden henkilöiden paluuta yhteiskunnalliseen osallisuuteen.	Toteutunut.

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:
<ul style="list-style-type: none"> - Aikuisten palveluiden kustannukset ovat pysyneet arvioissa, mutta nousseet 14 % verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Alajärven osalta kulut ovat nousseet arvioon verrattuna 4,4 %, mutta pienentyneet 4 % edeltävän vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Vimpelin kustannukset

ovat arviota 11,2 % pienemmät ja 2,4 % pienemmät verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven osalta kustannukset ovat arviota 2 % suuremmat.

- **Aikuisten psykososiaalisissa palveluissa** psykiatrinen palveluasumisen muualla on ylittänyt huomattavasti arvion ja on kasvanut myös verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen Alajärven ja Vimpelin osalta. Myös Lappajärven kulut ovat arviota suuremmat. Kasvu johtuu mm. siitä, että asiakkaiden palvelutarpeita ei ole pystytty avohuollon keinoin auttamaan riittävällä tavalla. Asumisen tarve muualla korostuu erityisesti haastavien nuorten asiakkaiden osalta, joille ei ole alueella taroituksenmukaista asumisyksikköä.
- Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden kulut Attendon palvelukoti Windassa ovat pienentyneet sekä arvioon että vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna. Windalassa asuu suurin osa alueen pitkäaikaisista mielenterveyskuntoutujista. Kustannusten kasvuun vastattiin kilpailuttamalla mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut syksyllä 2018. Kilpailutuksen yhteydessä palvelut luokiteltiin tehostettuun palveluasumiseen, palveluasumiseen ja tukiasumiseen, joka selkeytti palvelupakettia, edisti asukkaiden sijoittamista oikeanlaisen palveluun ja pienensi kuluja.
- Päihdehuollon asumispalveluiden tarve on ollut arviota pienempää suhteessa budjettiin ja edeltävän vuoden tilinpäätökseen Alajärven ja Vimpelin osalta. Myöskään Lappajärvellä tarvetta päihdehuollon asumispalveluihin ei ole ollut. Päihdehuollon laitospalveluiden osalta tarve on ollut sekä arviota suurempaa että vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna suurempaa Alajärvellä.
- **Aikuissosiaalityön palvelukokonaisuudessa** talousarvion ylittyminen johtuu erityisesti siitä, että työmarkkinatuen kuntaosuutta eli ns. sakkolistaa ei ole pystytty pienentämään arvioidusti Alajärvellä. Alajärvellä työmarkkinatuen kuntaosuus on kuitenkin 4,8 % pienempi verrattuna v. 2018 tilinpäätökseen. Vimpelissä työmarkkinatuen kuntaosuus on pienentynyt 38,2 % vuoden 2018 tilinpäätökseen. Lappajärven työmarkkinatuen kuntaosuuden tilinpäätöstoteuma on samansuuruinen Vimpelin tilinpäätöstoteuman kanssa. Työskentely edellyttää vahvempaa suunnitelmallisuutta ja eri hallintokuntien sitoutumista pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon. Kaikki pitkäaikaistyöttömät eivät ole välttämättä työkykyisiä ja heille ei ole löydetty sopivia jatkotoimenpiteitä eikä työpaikkoja ole tarjolla. Ryhmätoimintaa on järjestetty kaikille ryhmätoimintaan soveltuville asiakkaille. Syksyllä 2018 on käynnistetty työllisyydenhoidon tehostamissuunnitelma yhteistyössä eri hallintokuntien kesken, jolla pyritään vaikuttamaan kustannusten kasvuun.
- Aikuissosiaalityön osalta hankinnanvaraisen (ehkäisevän ja täydentävän) toimeentulotuen kustannukset ovat olleet arvioita ja vuoden 2018 tilinpäätöstä pienemmät Alajärvellä ja Vimpelissä. Lappajärvellä kulut ovat olleet myös arviota pienemmät.

Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja.

Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvammaisapalveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on *subjektiivinen* oikeus ovat: palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat: omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset.

Vammaispalvelun toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Vammaispalveluihin tulevat hakemukset ja ilmoitukset käsitellään nopeasti sekä palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikoja noudattaen	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi. Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä.	<p>Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan, asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnitelma. Tarvittaessa tehdään erityishuolto-ohjelma.</p> <p>Seurantatilastot käsittelyaikojen toteutumisesta; yhteydenottojen ja ilmoitusten määrä on kasvanut, määrä oli 478 (v. 2018, 326). Ilmoitukset ja yhteydenotot on käsitelty 7 arkipäivän sisällä. Palvelutarpeen arvioinnit / palvelut on myönnetty 3kk:n sisällä.</p> <p>Hakemusten määrä on kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen. Hakemuksia v. 2019 yhteensä 478 (v. 2018, 326).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi: 223 ▪ Lappajärvi 188 ▪ Vimpeli 67 <p>Asiakkaiden ja tehtyjen päätösten määrä kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen. Asiakasmäärä yhteensä 341 (v. 2018, 243) ja</p>

		<p>päätösten määrä 509 (v. 2018, 385).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alajärvi: asiakkaita 179 ja päätöksiä 228 ▪ Vimpeli: asiakkaita 64 ja päätöksiä 71 ▪ Lappajärvi: asiakkaita 97 ja päätöksiä 196 ▪ muut: päätöksiä 14.
<p>Vammaispalvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia ja oikea-aikaisia</p> <p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin</p>	<p>Tehdään asiakkaille palvelusuunnitelma sekä tarkistetaan aiemmat suunnitelmat tarpeenmukaisesti/säännöllisesti. Palvelusuunnitelmia tarkastaessa huomioidaan erityisesti asiakkaan nykytilanne suhteessa annettuihin palveluihin (mm. henkilökohtainen apu ja kuljetuspalvelut).</p> <p>Jatkuva asiakaspalaute otetaan käyttöön – asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.</p> <p>Otetaan kokeiluun henkilökohtainen budjetointi.</p>	<p>Tehtyjen/päivitettyjen palvelusuunnitelmien määrä on kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen: yhteensä tehty: 55 (v. 2017: 46).</p> <p>Asiakaspalaute on käytössä, mutta palautetta ei ole saatu.</p> <p>Toimintakeskusten toimintaa on kehitetty kohti osallistavaa työskentelyä. Perinteisiä toimintoja vähennetty luoden tilalle uusia, kehitetty toimintamuotoja mm. kirppari/kahvilatoimintaa, musiikkitoimintaa.</p> <p>Henkilökohtaisen budjetin käyttöönotto ei ole toteutunut, koska maakunnallisesti ei ole sovittu käytäntöjä ti varattu resursseja.</p>
<p>Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen.</p> <p>Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.</p> <p>Työhyvinvointiin ja -turvallisuuden kiinnitetään huomiota.</p>	<p>Kehittämissiltapäivät ovat toteutuneet osittain (2 krt/vuosi), henkilöstö on käynyt pääsääntöisesti 3-5 päivää/vuosi täydennyskoulutuksessa. Työnohjaus on ollut tauolla.</p> <p>Vuoden 2018 aikana kehittämiss keskustelut on korvattu työhyvinvointikyselyllä.</p> <p>Uhkatilanteiden raportointi on vähentynyt.</p>

Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpide	Toteutunut 2019
Laitoshoidon määrä vähenee ja itsenäisen asuminen määrä kasvaa.	Laitoshoidossa olevien määrää vähennetään mahdollisuuksien mukaisesti. Otetaan käyttöön ryhmämuotoisen ja tuetun asumisen yksikkö, tuetaan asumista yksityisillä vuokramarkkinoilla.	Tehostetussa palveluasumisessa (ent. laitohoito) olevien määrää ei ole pystytty vähentämään, mutta siihen kiinnitetään huomiota jatkuvasti. <ul style="list-style-type: none"> Tehostetussa palveluasuminen (ostopalvelu); Alajärvi 11 asiakasta, Vimpeli 4 asiakasta ja Lappajärvi 5 asiakasta. Tilapäisessä asumispalvelussa (sis. tilapäinen asuminen, tutkimusjaksot ja omaishoidon vapaat); Alajärvi 387 hvrk, Vimpeli 454 hvrk ja Lappajärvi 16 hvrk. <p>Omien yksiköiden (tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen) käyttöasteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoitokoti Sateenkaari 100 % asiakkaita 13 (13 asukaspaikkaa + intervallipaikka osittain käytössä. Hoitokoti Tuulikello 88 % asukkaita 8 (9 asukaspaikkaa + 1 intervalli, jota käytetty harvakseltaan). Rantakodin palveluasumisyksikkö 80 % (toiminta käynnistynyt 9/2019). Asukkaita 8 (10 huonetta, 12 paikkaa). Alarinteen palveluasumisyksikkö 100 % ennen Rantakodin muuttoa asukkaita 8 (8 asukaspaikkaa). Joelinkoti 7 (Attendon yksikkö 5/2019 alkaen).
Kuljetuspalvelukustannusten kasvua hillitään ja kuluja pienennetään.	Kuljetuspalvelua kehitetään järjestämällä kuljetuspalvelut keskitetysti kautta (ns. kutsuohjattu liikenne).	Kuljetuspalvelujen kustannukset ovat pienentyneet kilpailutuksen myötä verrattuna edelliseen vuoteen. Kuljetuspalveluasiakkaiden ja matkojen määrä vähentynyt. <ul style="list-style-type: none"> Alajärvi asiakasmäärä 150 (v. 2018, 177), matkojen määrä 5551 (v. 2018, 7381)

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vimpeli asiakasmäärä 51 (v. 2018, 61), matkojen määrä 1859 (v. 2018, 2287). ▪ Lappajärven asiakasmäärä 52, matkojen määrä 1352)
--	--	--

Vammaispalvelujen toteutuneet muutokset	
Muutos	Toteutunut 2019
Tuetun ja ohjatun asumispalveluyksikön valmistuminen, muuttovalmennus asukkaille. Käyttöön-otto tapahtunee alkutalven 2019 aikana.	Toteutunut; yksikkö käynnistynyt 9/2019
Vammaispalveluhakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi määräajoissa.	Toteutunut

Muuta taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2019:
<ul style="list-style-type: none"> - Vammaispalveluiden kustannukset ovat nousseet arvioon verrattuna 3 % ja 26 % verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Alajärven osalta kulut ovat pienentyneet arvioon verrattuna 0,3 %, ja 6 % edeltävän vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Vimpelin kustannukset ovat nousseet arvioon verrattuna 11,2 % ja 7,1 % edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven osalta kustannukset ovat arviota 6 % suuremmat. - Vammaispalveluissa kustannusten kasvu johtuu erityisesti asumispalveluista. Kuntakohtaisia eroja näkyy vammaispalvelulain mukaisten palvelutarpeiden kasvussa, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus (palveluasuminen, kuljetuspalvelut, henkilökohtainen apu ja asunnon muutostyöt). - Kuljetuspalvelujen kustannusten kasvun hillitsemiseksi on kilpailutettu vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten välitystoiminta ja kuljetusmatkat. Toiminta on käynnistynyt 10/2018 Alajärvellä ja Vimpelissä, Lappajärvellä 1/2019. Kuljetuspalvelukustannukset ovat Alajärven osalta arviota pienemmät, ja ne ovat pienentyneet edeltävän vuoden tilinpäätökseen verrattuna 33 %. Vimpelissä kuljetuspalvelukulut ovat arviota suuremmat, mutta 6 % pienemmät verrattuna edeltävän vuoden tilinpäätökseen. Lappajärven kuljetuspalvelukustannukset ovat arviota suuremmat. Vimpelin ja Lappajärven kuljetuspalvelukustannuksiin vaikuttanee pitkät matkat ja se, että alueella ei ole riittävästi takeja. - Henkilökohtaisen avun kustannukset ovat Alajärvellä sekä arviota että vuoden 2018 tilinpäätöstä pienemmät. Vimpelissä kustannukset ovat sekä arviota että vuoden 2018 tilinpäätöstä huomattavasti suuremmat. Myös Lappajärvellä arvio on ylittynyt huomattavasti. Kustannusten kasvu on johtunut osittain yksittäistapauksista, jotka ovat vaatineet suurta määrää henkilökohtaista apua ympäri vuorokauden selviytyäkseen. Joidenkin henkilökohtaista avustajaa tarvitsevien henkilöiden tai sijaistuksien osalta on jouduttu käyttämään yksityistä palveluntuottajaa, joka on kalliimpaa kuin palkattu avustaja. - Asunnon muutostöiden tarve on ollut Alajärvellä arviota pienempää, mutta vuoden 2018 tilinpäätöstä suurempaa. Vimpelissä asunnon muutostöiden tarve on ollut arviota sekä vuoden 2018 tilinpäätöstä huomattavasti suurempaa, joka johtuu yksittäistapauksista. Lappajärven osalta kulut

ovat arviota pienemmät. Välineiden, laitteiden ja koneiden tarve on ollut arviota ja edeltävän vuoden tilinpäätöstä hieman suurempaa Alajärvellä. Vimpelissä tarve on ollut arviota ja edeltävän vuoden toteumaa huomattavasti suurempaa. Myös Lappajärven kulut ovat ylittäneet arvion.

- Asumispalveluiden kustannukset ovat kasvaneet sekä arviosta että edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Asumispalveluissa laitoshoidon käsite muuttui kesken vuoden tehostetuksi palveluasumiseksi muualla. Tehostetun palveluasumisen kustannukset ovat arviota suuremmat. Alajärvellä on ollut useampi uusi tehostetun palveluasumisen sijoitusta vaativa asiakkuus, joita ei ole voinut sijoittaa omiin yksiköihin. Myös Lappajärven arvion ylittävissä kustannuksissa näkyy erityisen hoidon tarve. Ohjatun palveluasumisen tarve on ollut vähäistä arviota huomattavasti pienempää lukuun ottamatta Lappajärveä, jossa kulut ovat olleet arvion mukaisia, mutta muodostuneet korkeasta päivähinnasta. Tilapäinen asumispalvelun tarve kaikissa kunnissa on näkynyt useamman uuden erityistä hoitoa / tutkimusjaksoa vaativan asiakkaan osalta, joissa päivähinnat ovat myös olleet korkeita.
- Eskoossa toteutettavien tutkimus- ja neuvolapalveluiden tarve ja kulut ovat olleet Alajärvellä arviota suurempaa, mutta vuoden 2018 tilinpäätöstä pienempää. Vimpelin osalta tilinpäätösteuma on sekä arviota että vuoden 2018 tilinpäätöstä pienempää. Lappajärven tutkimus- ja neuvolapalveluiden tarve on ollut arviota pienempää.
- Omaishoidontuki on ollut arviota ja vuoden 2018 tilinpäätöstä suurempaa Alajärvellä ja Vimpelissä. Lappajärven osalta on pysytty arviossa. Kaikille kriteerit täyttävälle on myönnetty erityislusten omaishoidon tuki.
- Kehitysvammaisten ryhmälomituksen tarve on ollut arviota suurempaa ja enemmän apua tarvitsevien vaikeavammaisten lasten vuorokausihinta on noussut. Tämä on lisännyt kustannuksia verrattuna myös edeltävän vuoden tilinpäätökseen.

Muuta mainittavaa sosiaalipalveluista vuodelta 2019:

- Sosiaalitoimiston (aikuissosiaalityö, lastensuojelu ja lapsiperheiden sosiaalityö, vammaispalvelut sekä toimistotyö) henkilöstön osalta on tehty AVI:n keväällä 2017 tekemän tarkastuksen ja sitä seuranneen pyynnön pohjalta työn psykososiaalisten kuormitustekijöiden ja riskien kartoitus syksyllä 2017. Selvityksessä on noussut esille ko. henkilöstön vahva psyykinen kuormittavuus. Raportissa todetaan, että työmäärää tulisi edelleen pyrkiä mitoittamaan resurssien mukaiseksi. Lisää ja toimivampaa yhteistyötä kaivataan ja tarvitaan yli tiimirajojen. Psykososiaalisen kuormituksen selvityksessä nousseisiin riskitekijöihin on pyritty vaikuttamaan tehdyn toimenpidelistauksen myötä. AVI:n syksyllä 2019 tekemässä tarkastuksessa näkyy edelleen psykososiaalinen kuormitus, jota selvitetään parhaillaan.
- Uhka/vaaratilanteiden ilmoitusmäärä on 15 huomioiden kaikki yksiköt. Määrä on pienentynyt edellisestä vuodesta. v. 2018 määrä oli 38. Ilmoituksista on informoitu/keskusteltu tapahtuneesta, suunniteltu kehittämistoimenpiteitä tai viety eteenpäin ylemmälle tasolle tai konsultoitu asiantuntijoita.

TAULUKKO 16 PERUSTURVALAUTAKUNTA: YHTEENVETO

Lautakunta perusturva	TP2018 Alajärvi kv 27.5.2019 §24 Vimpeli kv 17.6.2019 §58	TA2019 Alajärvi kv 10.12.2018 §70 Vimpeli kv 17.12.2018 §93 Lappajärvi kv 17.12.2018 §88	TA2019 Alajärvi kv 9.12.2019 §61 Vimpeli kv 9.12.2019 §118 Lappajärvi kv 16.12.2019 §12	TP2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TP2018
Lautakuntahallinto+hankkeet	38 439	36 350	36 350	19 477	-16 873	-46 %	-49 %
Terveyspalvelut	23 549 228	29 572 541	30 872 541	30 901 271	28 730	0 %	31 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	4 386 468	5 876 200	5 876 200	5 573 698	-302 502	-5 %	27 %
Erikoissairaanhoito	17 285 503	21 358 366	22 658 366	22 949 383	291 017	1 %	33 %
Suun terveydenhoito	1 420 395	1 746 745	1 746 745	1 864 023	117 278	7 %	31 %
Työterveyshuolto	51 115			61 918			
El.lääk.+ ymp	405 747	591 230	591 230	452 249	-138 981	-24 %	11 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	14 694 565	19 435 474	19 275 474	19 390 667	115 193	1 %	32 %
Hoiva- ja hoito	13 825 684	18 336 010	18 176 010	18 433 436	257 426	1 %	33 %
Kuntoutus	868 880	1 099 464	1 099 464	957 231	-142 233	-13 %	10 %
Sosiaalipalvelut	10 539 089	12 213 193	13 063 193	13 224 823	161 630	1 %	25 %
Aikuisten palvelut	2 446 929	2 769 598	2 769 598	2 782 174	12 576	0 %	14 %
Perhepalvelut	2 757 085	2 988 180	3 788 180	3 728 554	-59 626	-2 %	35 %
Vammaispalvelut	5 335 074	6 455 415	6 505 415	6 714 095	208 680	3 %	26 %
Lautakunta yhteensä:	48 821 320	61 257 558	63 247 558	63 536 238	288 680	0 %	30 %

Alajärvi perusturva	TP2018 kv 27.5.2019 § 24	TA2019 kv 10.12.2018 § 70	TA2019 kv 9.12.2019 § 61	TP2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019-TP2018
Toimielimet+hankkeet	29 514	22 417	22 417	7 801	-14 616	-65,2 %	-74 %
Terveyspalvelut	18 092 460	18 048 145	18 548 144	18 534 197	-13 947	-0,1 %	2 %
Vastaanotto + terveysneuvonta	3 286 188	3 675 858	3 675 858	3 299 449	-376 409	-10,2 %	0 %
Erikoissairaanhoito	13 339 772	12 900 000	13 400 000	13 744 455	344 455	2,6 %	3 %
Suun terveydenhoito	1 093 580	1 094 856	1 094 856	1 135 801	40 945	3,7 %	4 %
Työterveyshuolto	39 247			38 306	38 306		-2 %
El.lääk.+ ymp	333 673	377 430	377 430	316 185	-61 245	-16,2 %	-5 %
Hoiva- ja hoitopalvelut	10 760 362	11 146 769	10 896 769	10 932 438	35 669	0,3 %	2 %
Hoiva- ja hoito	10 137 658	10 519 539	10 269 539	10 350 153	80 614	0,8 %	2 %
Kuntoutus	622 705	627 230	627 230	582 285	-44 945	-7,2 %	-6 %
Sosiaalipalvelut	8 211 237	7 510 859	8 310 860	8 376 605	65 745	0,8 %	2 %
Aikuisten palvelut	1 873 137	1 715 516	1 715 516	1 790 580	75 064	4,4 %	-4 %
Perhepalvelut	2 231 104	1 912 151	2 712 151	2 715 907	3 756	0,1 %	22 %
Vammaispalvelu	4 106 996	3 883 193	3 883 193	3 870 118	-13 075	-0,3 %	-6 %
Alajärvi yhteensä:	37 093 572	36 728 190	37 778 190	37 851 041	72 851	0,2 %	2 %

TAULUKKO 17 PERUSTURVALAUTAKUNTA: LAPPAJÄRVI JA VIMPELI

Lappajärvi perusturva	TA2019 kv 17.12.2018 § 88	TA2019 kv 16.12.2019 § 12	TOT 1-12/2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019
Toimielimet+projektit	7 155	7 155	6 008	-1 147	-16 %
Terveyspalvelut	5 903 104	6 303 104	6 215 244	-87 860	-1 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 065 846	1 065 846	1 178 073	112 227	11 %
Erikoissairaanhoido	4 358 366	4 758 366	4 595 280	-163 086	-3 %
Suun terveydenhoito	361 692	361 692	355 513	-6 179	-2 %
Työterveyshuolto			12 149		
El.lääk.+ ymp	117 200	117 200	74 228	-42 972	-37 %
Hoito- ja hoivapalvelut	4 656 892	4 426 892	4 350 390	-76 502	-2 %
Hoiva- ja hoito	4 418 681	4 188 681	4 203 961	15 280	0 %
Kuntoutus	238 211	238 211	146 429	-91 782	-39 %
Sosiaalipalvelut	2 374 966	2 424 966	2 424 300	-666	0 %
Aikuisten palvelut	423 418	423 418	431 618	8 200	2 %
Perhepalvelut	562 675	562 675	464 140	-98 535	-18 %
Vammaispalvelu	1 388 873	1 438 873	1 528 542	89 669	6 %
Lappajärvi yhteensä:	12 942 117	13 162 117	12 995 941	-166 176	-1 %

Vimpeli perusturva	TP2018 kv 17.6.2019 § 58	TA2019 kv 17.12.2018 § 93	TA2019 kv 9.12.2019 § 118	TP2019	Muutos € TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019/ TA2019	Muutos % TP2019-TP2018
Toimielimet+projektit	8 925	6 779	6 779	5 668	-1 111	-16,4%	-36,5%
Terveyspalvelut	5 456 768	5 621 292	6 021 292	6 151 831	130 539	2,2%	12,7%
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 100 280	1 134 496	1 134 496	1 096 176	-38 320	-3,4%	-0,4%
Erikoissairaanhoito	3 945 731	4 100 000	4 500 000	4 609 647	109 647	2,4%	16,8%
Suun terveydenhoito	326 815	290 196	290 196	372 709	82 513	28,4%	14,0%
Työterveyshuolto	11 868			11 462			
El.lääk.+ ymp	72 074	96 600	96 600	61 837	-34 763	-36,0%	-14,2%
Hoito- ja hoivapalvelut	3 934 202	3 631 813	3 951 813	4 107 838	156 025	3,9%	4,4%
Hoiva- ja hoito	3 688 026	3 397 790	3 717 790	3 879 322	161 532	4,3%	5,2%
Kuntoutus	246 176	234 023	234 023	228 517	-5 506	-2,4%	-7,2%
Sosiaalipalvelut	2 327 852	2 327 367	2 327 367	2 423 919	96 551	4,1%	4,1%
Aikuisten palvelut	573 792	630 665	630 665	559 977	-70 688	-11,2%	-2,4%
Perhepalvelut	525 981	513 354	513 354	548 507	35 153	6,8%	4,3%
Vammaispalvelu	1 228 079	1 183 349	1 183 349	1 315 435	132 087	11,2%	7,1%
Vimpeli yhteensä:	11 727 747	11 587 251	12 307 251	12 689 256	382 005	3,1%	8,2%

TAULUKKO 18 PERUSTURVALAUTAKUNTA: HALLINTO

ALAJÄRVEN HALLINTO

Toimielimet	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	166 714	18 100	50 326	278,0 %
Tuotot	145 010	0	43 516	
Netto	21 704	18 100	6 810	37,6 %
Hankkeet	TP2018	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	7 810	4 317	991	23,0 %
Tuotot	0	0	0	
Netto	7 810	4 317	991	23,0 %
Toimielimet + Hankkeet yht.	29 514	22 417	7 801	34,8 %

TAULUKKO 19 PERUSTURVALAUTAKUNTA: TERVEYSPALVELUT

ALAJÄRVEN TERVEYSPALVELUT

VASTAANOTTOPALVELUT	TP2018 kv 27.5.2019 § 24	TA2019 kv 10.12.2018 § 70	TA2019 kv 9.12.2019 § 61	TOT 1-12/2019	TOT %
Avohoido/Vastaanottotoiminta	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	2 722 914	2 832 404	2 832 404	2 691 056	95,0 %
Tuotot	443 523	286 283	286 283	390 672	136,5 %
Netto	2 279 391	2 546 121	2 546 121	2 300 384	90,3 %
Laboratoriotutkimukset	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	324 287	350 000	350 000	308 432	88,1 %
Tuotot	1 256	0	1 100	1 100	
Netto	323 031	350 000	348 900	307 332	88,1 %
Röntgentutkimukset	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	137 386	128 000	128 000	116 140	90,7 %
Tuotot	40	0	68	68	
Netto	137 346	128 000	127 932	116 072	90,7 %
VASTAANOTTOPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	3 184 587	3 310 404	3 310 404	3 115 628	94,1 %
Tuotot	444 819	286 283	286 283	391 840	136,9 %
Netto	2 739 768	3 024 121	3 024 121	2 723 789	90,1 %
TERVEYSNEUVONTAPALVELUT	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	556 919	654 773	654 773	583 744	89,2 %
Tuotot	10 499	3 035	3 035	8 083	266,3 %
Netto	546 420	651 737	651 737	575 661	88,3 %
VASTAANOTTO + TERVEYSNEUVONTA	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	3 741 506	3 965 177	3 965 177	3 699 372	93,3 %
Tuotot	455 318	289 318	289 318	399 922	138,2 %
Netto	3 286 188	3 675 858	3 675 858	3 299 449	89,8 %
ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
kulut	13 344 954	12 900 000	13 400 000	13 749 675	102,6 %
Tuotot	5 181	0	5 220	5 220	
Netto	13 339 772	12 900 000	13 394 780	13 744 455	102,6 %
SUUN TERVEYDENHUOLTO	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 429 877	1 445 950	1 445 950	1 523 509	105,4 %
Tuotot	336 298	351 094	351 094	387 708	110,4 %
Netto	1 093 580	1 094 856	1 094 856	1 135 801	103,7 %
ELÄINLÄÄKINTÄ JA	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	333 673	377 430	377 430	316 185	83,8 %
Tuotot	0	0	0	0	
Netto	333 673	377 430	377 430	316 185	83,8 %
TYÖTERVEYSHUOLTO*	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	605 887	607 573	607 573	528 855	87,0 %
Tuotot	566 640	607 573	607 573	490 549	80,7 %
Netto	39 247	0	0	38 306	
*nettobudjetointi, ali/ylijäämä jaetaan asukasluvun mukaan jäsenkunnille					
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	19 455 897	19 296 130	19 796 130	19 817 596	100,1 %
Tuotot	1 363 437	1 247 985	1 247 985	1 283 399	102,8 %
Netto	18 092 460	18 048 145	18 548 145	18 534 197	99,9 %

TAULUKKO 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA: HOIVA- JA HOITOPALVELUT

ALAJÄRVEN HOIVA- JA HOITOPALVELUT

HOIVA- JA HOITO	TP2018 kv 27.5.2019 § 24	TA2019 kv 10.12.2018 § 70	TA2019 kv 9.12.2019 § 61	TOT 1-12/2019	TOT %
Omaishoidon tuki	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	475 289	434 576	434 576	476 440	109,6 %
Tuotot	45 532	3 919	0	3 919	
Netto	429 757	430 657	434 576	472 521	108,7 %
Asiakasohjausyksikkö	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	167 953	220 711	220 711	158 134	71,6 %
Tuotot	1 317	0	0	1 042	
Netto	166 635	220 711	220 711	157 092	71,2 %
Kotihoito	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	3 001 981	2 894 066	2 854 066	3 292 648	115,4 %
Tuotot	658 332	531 055	531 055	681 009	128,2 %
Netto	2 343 649	2 363 011	2 323 011	2 611 639	112,4 %
Päiväkeskus	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	104 844	160 763	160 763	124 590	77,5 %
Tuotot	21 211	21 956	21 956	20 778	94,6 %
Netto	83 633	138 807	138 807	103 812	74,8 %
Palveluasuminen/Tehostettu	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	7 337 245	7 814 438	7 604 438	7 283 607	95,8 %
Tuotot	1 722 761	1 627 510	1 627 510	1 704 993	104,8 %
Netto	5 614 483	6 186 928	5 976 928	5 578 614	93,3 %
Akuuttihoito/Omat/Ostetut	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 751 217	1 414 770	1 414 770	1 720 259	121,6 %
Tuotot	251 718	239 265	239 265	293 784	122,8 %
Netto	1 499 499	1 175 505	1 175 505	1 426 475	121,3 %
HOIVA- JA HOITO YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	12 838 529	12 939 324	12 689 324	13 055 678	102,9 %
Tuotot	2 700 872	2 419 785	2 419 786	2 705 524	111,8 %
Netto	10 137 658	10 519 539	10 269 538	10 350 153	100,8 %
KUNTOUTUS	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	639 416	635 875	635 875	592 885	93,2 %
Tuotot	16 711	8 645	8 645	10 600	122,6 %
Netto	622 705	627 230	627 230	582 285	92,8 %
HOIVA- JA HOITOPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	13 477 945	13 575 199	13 325 199	13 648 562	102,4 %
Tuotot	2 717 583	2 428 430	2 428 430	2 716 124	111,8 %
Netto	10 760 362	11 146 769	10 896 769	10 932 438	100,3 %

TAULUKKO 21 PERUSTURVALAUTAKUNTA: SOSIAALIPALVELUT

ALAJÄRVEN SOSIAALIPALVELUT					
AIKUISTEN PALVELUT	TP2018 kv 27.5.2019 § 24	TA2019 kv 10.12.2018 § 70	TA2019 kv 9.12.2019 § 61	TOT 1-12/2019	TOT %
Mielenterveystyö	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 007 209	893 409	893 409	981 739	109,9 %
Tuotot	31 321	26 000	26 000	29 227	112,4 %
Netto	975 888	867 409	867 409	952 511	109,8 %
Päihdehuolto	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	126 186	115 343	115 343	109 666	95,1 %
Tuotot	283	0	0	245	
Netto	125 904	115 343	115 343	109 421	94,9 %
Aikuissosiaalityö ja sosiaaliohjaus	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	119 921	125 693	125 693	133 063	105,9 %
Tuotot	712	0	0	659	
Netto	119 209	125 693	125 693	132 405	105,3 %
Toimeentulotuki	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	546 987	501 610	501 610	491 973	98,1 %
Tuotot	30 331	45 000	45 000	40 142	89,2 %
Netto	516 656	456 610	456 610	451 831	99,0 %
Työllistämistoiminnan piirissä	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	144 823	153 261	153 261	155 727	101,6 %
Tuotot	9 343	2 800	2 800	11 315	404,1 %
Netto	135 481	150 461	150 461	144 412	96,0 %
AIKUISTEN PALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 946 824	1 789 316	1 789 316	1 872 168	104,6 %
Tuotot	73 687	73 800	73 800	81 587	110,6 %
Netto	1 873 137	1 715 516	1 715 516	1 790 580	104,4 %
PERHEPALVELUT					
Lapsiperheiden avopalvelut	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	606 343	682 421	682 421	737 390	108,1 %
Tuotot	9 808	3 980	3 980	9 548	239,9 %
Netto	596 536	678 441	678 441	727 841	107,3 %
Lastensuojelu	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	477 208	480 580	1 280 580	466 225	36,4 %
Tuotot	5 220	0	0	8 799	
Netto	471 989	480 580	1 280 580	457 425	35,7 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 214 884	802 129	802 129	1 682 728	209,8 %
Tuotot	52 305	49 000	49 000	152 088	310,4 %
Netto	1 162 580	753 129	753 129	1 530 640	203,2 %
PERHEPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	2 298 436	1 965 130	2 765 130	2 886 343	104,4 %
Tuotot	67 332	52 980	52 980	170 436	321,7 %
Netto	2 231 104	1 912 150	2 712 150	2 715 907	100,1 %
VAMMAISPALVELUT					
Avopalvelut	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	976 782	954 956	954 956	995 695	104,3 %
Tuotot	103 107	64 000	64 000	80 496	125,8 %
Netto	873 675	890 956	890 956	915 199	102,7 %
Avustukset	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 393 544	1 198 858	1 198 858	1 125 919	93,9 %
Tuotot	6 123	0	0	4 941	
Netto	1 387 421	1 198 858	1 198 858	1 120 978	93,5 %
Asumispalvelut	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	1 609 951	1 621 472	1 621 472	2 179 997	134,4 %
Tuotot	414 851	344 893	344 893	477 359	138,4 %
Netto	1 195 101	1 276 579	1 276 579	1 702 638	133,4 %
Kehitysvammaisten laitoshoido	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	650 799	516 800	516 800	131 303	25,4 %
Tuotot		0	0	0	
Netto	650 799	516 800	516 800	131 303	25,4 %
VAMMAISPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	4 631 077	4 292 086	4 292 086	4 432 913	103,3 %
Tuotot	5 240 817	408 893	408 893	562 796	137,6 %
Netto	4 106 996	3 883 193	3 883 193	3 870 118	99,7 %
SOSIAALIPALVELUT YHTEENSÄ	TP2018	TA2019	TA2019	TOT 1-12/2019	TOT %
Kulut	8 876 337	8 046 532	8 846 532	9 191 644	103,9 %
Tuotot	665 100	535 673	535 673	815 039	152,2 %
Netto	8 211 237	7 510 859	8 310 859	8 376 605	100,8 %

3.1.5 Alajärven sivistyslautakunta

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

3.1.5.1 Talousarvion toteutuminen

Alajärven sivistyslautakunnan koko talousarvio toteuma 98,8 %

Koko talousarvio 27 570 434 € alittui 317 450 €

Kunnittain talousarvio 2019 toteutui seuraavasti:

Alajärvi toteuma 99,32 %. Alitus 152 984 € koostui useilta eri tuotteilta.

Vimpeli toteuma 96,75 %. Alitus 164 466 € johtui pääosin esi- ja perusopetuksen sekä lukio-opetuksen kulujen alittumisesta. Lisäksi kotihoidontuki alittui n. 48 000 €.

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019/ toteutuminen

1. Sivistystoimen toimintasuunnitelman laatiminen Alajärven ja Vimpelin strategioiden mukaiseksi

Alajärven kaupungin sivistystoimeen on laadittu kehittämissuunnitelma, johon on koottu Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan strategian ja Alajärven kaupungin sivistystoimen arvoihin perustuvat tavoitteet sekä niiden saavuttamiseksi tehtävät toimenpiteet. Suunnitelma on hyväksytty sivistyslautakunnassa 11.12.2019 § 107 ja esitetty liitettäväksi Alajärven kaupungin strategiaan.

Tavoite toteutui.

2. Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa toisen asteen koulutuksen syksyllä 2019

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet 123 oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun 28 oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen.

Tavoite toteutui.

3. Kirjastopalvelut pysyvät opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja läänin keskitasolla

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituks	Länsi- ja Sisä-Suomi (vuosi 2018)	Alajärvi	Vimpeli	Toteutuma
Fyysiset käynnit 10 kpl/asukas/vuosi	8,8	17,60	6,87	Opetus- ja kulttuuriministeriön suositukseen pääsi Alajärvi. Alajärvi ylsi myös läänin keskiarvoon.
Lainaukset 20 lainaa/asukas/vuosi	17,38	19,94	16,72	Alajärvi pääsi läänin keskiarvoon sekä myös Opetus- ja kulttuuriministeriön suositukseen.
Verkkoasiointitapahtumia 10/asukas/vuosi	5,10	3,28	3,32	Tavoitteita ei saavutettu.
Henkilöstömäärä 0,8-1 htv/1000 asukasta	0,73	0,69	0,87	Vimpeli pääsi tavoitteisiin, Alajärvi ei.
Kirjahankinnat 300-400 kirjaa/1000 asukasta	321,42	684,02	790,42	Tavoitteet saavutettiin kaikilta osin.

Läänin (Länsi- ja Sisä-Suomi) keskiarvoluvut ovat vuoden 2018 lukuja, koska vuoden 2019 lukuja ei ole vielä käytössä.

Tavoite ei toteutunut.

4. Ohjaamo-toiminta vakiinnutetaan vuoden 2019 aikana

Ohjaamotoiminta Alajärvi-Vimpeli on vakiinnutettu ja poikkihallinnollinen yhteistyö eri viranomaisten kesken on aloitettu vuoden 2019 aikana. Toiminta on ollut näkyvää ja tehokasta. Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli ohjausryhmä on nimetty ja kokoontunut säännöllisesti kevät ja syyskaudella.

Tavoite toteutui

5. Museolain uudistuksesta johtuen Alajärven kaupunki hakee alueellista taidemuseotehtävää

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyi Alajärven kaupungin hakemuksen ja museo nimettiin alueelliseksi vastuumuseoksi (alueellinen taide-museotehtävä). Nelimarkka-museon nimi on 1.1.2020 alkaen Nelimarkka-museo Etelä-Pohjanmaan taidemuseo

Tavoite toteutui.

SUURTUOTTEET

3.1.5.2 Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Sivistystoimen hallinnon talousarvion toteuma oli 367 402 €, josta lautakuntahallinto 26 380 € ja sivistystoimen hallinto 341 022 €.

Hallinnon nettomenot jaettiin kunnittain seuraavasti

Alajärvi	282 789 €	76,97 %
Vimpeli	84 613 €	23,03 %

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2019–2021

Tavoitteiden tehtävänä on tukea uuden strategian mukaisia kriittisiä menestystekijöitä.

- **Yhteistyö**
  - o sisäinen
  - o poikkihallinnollinen
  - o kolmas sektori
- **Laadukkaat sivistyspalvelut**
  - o Kaupunkilaisten hyvinvoinnin näkökulman toteutuminen palvelujen tuottamisessa
  - o Sivistyslautakunta osallistuu *Sivistyskunta 2020 -valmennusohjelmaan* osana sivistystoimen kehittämissuunnitelman laatimista
  - o Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta kehitetään edelleen aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaisesti
- **Henkilöstö**
  - o perehdyttämissuunnitelma
  - o työhyvinvointi
  - o ammattitaidon ylläpito
    - kehityskeskustelut 100 %
    - koulutussuunnitelma
- **Taloudellisuus**
  - o palvelutarjonnan kasvusta johtuvien käytötalouskustannusten hallinta.

Laadukkaat sivistyspalvelut

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet huomioitiin kehittämissuunnitelman laadinnassa ja sen laadintaan koottiin laaja, lähinnä esimiehistä koostuva työryhmä, joka kokoontui viisi kertaa kevään 2019 aikana.

Kehittämissuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet sivistystoimen ydinprosessin ja kaupunkistrategian näkökulmasta on koottu yhteisten toimenpiteiden lisäksi tuotekohtaisiin toimenpidetaulukoihin. Tällöin voidaan selkeästi osoittaa konkreettinen tavoite, tavoitteen toteuttaja ja aikataulu. Tulosten kokoamiseen nimettiin pienempi työryhmä, joka

koosti kehittämissuunnitelman syntyneestä materiaalista. Lisäksi työryhmä laati sähköisen kuntalaiskyselyn, jolla kerättiin kuntalaisten näkemyksiä ja toiveita sivistystoimen palveluista. Kyselyyn vastasi 523 kuntalaista. Lasten ja nuorten mielipiteen esille saaminen varmistettiin laajalla 2–18-vuotiaille lapsille ja nuorille suunnatulla kyselyllä. Vastauksia saatiin n. 1 600.

Kehittämissuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet sivistystoimen ydinprosessin ja kaupunkistrategian näkökulmasta on koottu yhteisten toimenpiteiden lisäksi tuotekohtaisiin toimenpidetaulukoihin. Tällöin voidaan selkeästi osoittaa konkreettinen tavoite, tavoitteen toteuttaja ja aikataulu.

Yhteisen kehittämissuunnitelman lisäksi on toiminnan laadun kehittämiseksi ja taloudellisuuden parantamiseksi sivistystoimi aktiivisesti hakenut harkinnanvaraista rahoitusta Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeista sekä muista lähteistä.

Hankkeisiin rahoitusta myönnettiin seuraavasti:

Varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle on myönnetty rahoitusta lukuvuosille 2018–2019 ja 2019–2020 seuraavasti:

Nuoret Värkkärit	43 300 €
Yhdessä hyvä tulee 2	29 200 €
Erityisopetuksen laadun kehittäminen	80 000 €
Ikitutor	20 585 €
Ikitutor 2	17 393 €
Kerhotoiminnan kehittäminen Alajärvi	8 000 €
Liikkuva koulu Alajärvi	30 000 €
Erasmus/Partnerikoulut/Yläkoulu	34 720 €
Kerhotoiminnan kehittäminen Vimpeli	3 000 €
Liikkuva koulu Vimpeli	10 000 €

Lukiotoiminnalle haettuja avustuksia myönnettiin lukuvuodelle 2019–2020 seuraavasti:

Pohjalta pintaan: 6 lukion yhteinen hanke	96 000 €
Ovela - Järvisseudun lukioiden oppimateriaalit kiertoon	70 380 €
Teemaviikko: Korkeakoulut lukioon	22 230 €
Liikkuva opetus / Lukiokoulutus	30 000 €
Liikkuva koulu / lukio Vimpeli	24 000 €

Kirjastotoimi

Lukuiloa	5 000 €
Lukutaitoa	6 000 €
Jyty lukemisen edistäminen	5 000 €

Vapaa-aika

Valkealampi-projekti	25 568 €
Lasten ja nuorten kerhotoiminta	2 000 €
LYIE-hanke	36 190 €
Vähävaraisten seuratukiavustus	13 000 €

Museotoimi ja kulttuuritoimi

Elävä Aalto	42 160 €
Matkailua Alajärven Aalloilla	35 960 €

Kansalaisopisto

Aikuisten digitaalitaidot	15 000 €
---------------------------	----------

Sivistystoimen yksiköihin on jatkettu suunnitelmallisesti moniammatillisen työryhmän sekä aluehallintoviraston suorittamia tarkastuksia. Tarkastusten tarkoituksena on taata työntekijöille ja asiakkaille turvallinen ja laadukas työ- ja toimintaympäristö työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvät näkökulmat huomioon ottaen.

Henkilöstö

Henkilöstön koulutusta on toteutettu maakunnallisen Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston hallinnoiman Osaaja-hankkeen puitteissa. Osaaja-ohjelma on kulttuuriministeriön rahoittama määräaikainen, valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma.

Taloudellisuus

Sivistyslautakunta on alittanut annetun talousarvion.

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2019 aikana 12 kertaa ja käsittelee 220 pykälää.

3.1.5.3 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspäällikkö Hanna Luoma-aho

Talousarvion toteutuminen

Alajärven kaupunki	98,96 %	alitus 38 387 €
Vimpelin kunta	104,96 %	ylitys 42 394 €

Varhaiskasvatuksen talousarvio alittui Alajärven kaupungin varhaiskasvatuksessa n. 38 000 euroa. Alitus syntyi pääosin kotihoidon tuesta ja erityisvarhaiskasvatuksesta. Vimpelin kunnan varhaiskasvatuksen talousarvio ylittyi kotihoidon tukea lukuun ottamatta kaikkien tuotteiden

osalta. Syntyvyyden laskusta huolimatta varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on Vimpelissä pysynyt ennallaan. Myös kiinteistöongelmat ja niistä johtuvat poikkeusjärjestelyt ovat kuormittaneet varhaiskasvatusta ja aiheuttaneet lisäkustannuksia.

Tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen sisällöllisinä ja toiminnallisina tavoitteina toimintakaudelle 2019–2021 on ollut henkilöstön pedagogisen osaamisen lisääminen ja varhaiskasvatuksen sisältöjen kehittäminen, henkilöstön työtehtävien vaativuuden arviointi sekä sopivan korvausjärjestelmän luominen, henkilöstön rakenteen muuttaminen asteittain vastaamaan uuden varhaiskasvatuslain vaatimuksia, yhteistyön lisääminen muiden lapsiperheiden kanssa toimivien tahojen kanssa sekä liikunnan lisääminen ja liikkuvan elämäntavan tukeminen varhaiskasvatuksessa.

Pedagogista osaamista on tuettu Etelä-Pohjalaisen varhaiskasvatuksen täydennyskoulutusmallin Eteväen koulutuksilla. Sivistystoimella on edustus koulutusten sisältöä suunnittelevassa ohjausryhmässä, joten paikalliset tarpeet on voitu huomioida Eteväen koulutusten suunnittelussa. Näiden lisäksi on järjestetty sivistystoimen omaa koulutusta mm. varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin liittyen.

Henkilöstöjaosto on huhtikuussa 2019 tehnyt päätöksen varhaiskasvatuksen erikseen korvattavista tehtävistä. Päätöksen myötä varhaiskasvatuksen henkilöstölle on ollut mahdollista maksaa korvausta työn vaatuvuutta tai määrää kasvattavista tehtävistä.

Uuden varhaiskasvatuslain myötä päiväkotien henkilöstörakennetta on muutettava vuoteen 2030 mennessä. 1.1.2030 alkaen päiväkodin kasvatus- opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta mitoituslaskettavasta henkilökunnasta kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Tällä hetkellä kyseinen kelpoisuus on kolmanneksella kasvattajista. Ensimmäiset henkilöstörakenteen muutosta tukevat rekrytoinnit tehtiin syksyllä 2019. Henkilöstöä on aktiivisesti kannustettu jatko-opintoihin. Lisäksi Etelä-Pohjalaiset kunnat ovat tehneet Opetus- ja kulttuuriministeriöön kirjelmän, jolla pyritään lisäämään täydennyskoulutusmahdollisuuksia oman maakunnan alueella.

Alajärven varhaiskasvatus on lisännyt yhteistyötä Järvi-Pohjanmaan perusturvan ja muiden lasten parissa toimivien tahojen kanssa. Konkreettisenä esimerkkinä mm. perhekeskuksen kohtaamispaikka Pähkinä, joka aloitti toimintansa syksyllä 2019. Pähkinän toiminta koordinoidaan Alajärven kaupungin sivistystoimen ja Järvi-Pohjanmaan perusturvan yhteistyönä, mutta toiminnassa on tiiviisti mukana myös yhdistyksiä ja seurakuntia. Kohtaamispaikassa tarjotaan vertaistukea, tietoa ja asiointimahdollisuuksia lapsiperheille.

Kaikki Alajärven ja Vimpelin varhaiskasvatuksen yksiköt ovat liittyneet *Ilo kasvaa liikkuen* -ohjelmaan. Hankkeen avulla varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutetaan hyödyntämään aktiivisesti varhaiskasvatuksen arjen tarjoamat liikkumisen mahdollisuudet. Lisäksi alueelle on nimetty liikuntakoordinaattori, joka tukee ja kannustaa henkilöstöä liikunta-työnteisen toimintakulttuurin rakentamisessa.

3.1.5.4 Esi- ja perusopetus

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	99,75 %	alitus 31 814 €
Vimpeli	98,73 %	alitus 41 628 €

Talousarvion alittuminen johtui pääosin henkilöstökulujen, asiakaspalveluiden ostojen ja hankintojen alittumisesta.

Toiminnalliset tavoitteet 2019–2021

Perusopetuksen 9. luokalta päättötodistuksen saaneista oppilaista 100 % aloittaa II-asteen opinnot syksyllä 2019

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet 123 oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun 28 oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen.

Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen oman ja valtakunnallisen koulutuksen avulla

Henkilö osallistui maakunnallisen Osaava-hankkeen koulutuksiin ja sivistystoimen kehittämissuunnitelman valmisteluun ja koulutuspäivään.

Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus on Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Lisäksi jatkui 1.8.2016 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen ja jatkovalmistelu koskemaan koko perusopetusta.

Opetussuunnitelma on otettu käyttöön ja jatkovalmistelut on suoritettu maakunnallisen ohjeistuksen mukaan.

Alajärven yläkoulun 1.8.2018 alkaneen kuntoutusluokkatoiminnan vaikiinnuttaminen osaksi oppilashuoltoa

Yläkoulun kuntoutusluokkatoimintaan on palkattu kelpoinen henkilöstö ja toiminta on liitetty osaksi koko perusopetuksen kattavaa kuntoutusluokkatoimintaa. Lisäksi yläkoulun kuntoutusluokan psykiatrisen sairaanhoitajan palveluita on voitu hyödyntää perusopetuksen oppilashuollossa.

Varhennetun kaksikielisen opetuksen toimintamallin luominen ja valmistelu lukuvuoden 2020-2021 tarpeita varten

Varhennettu kaksikielinen opetus alkoi 1.1.2020.

Oppilasmäärä 31.12.2019

Perusopetuksen oppilaskehitys 2010-2019											
Alajärvi						Vimpeli					
	alakoulut	yläkoulut	lukio	esioppilaat			alakoulut			esioppilaat	
	sis.esiop			päiväkodeis	Kaikki yht		sis.esiop	yläkoulut	lukio	päiväkodeis	yht
2019	870	332	193	4	1399	2019	207	130	81	0	418
2018	886	341	194	8	1429	2018	225	113	78	0	416
2017	899	337	206	6	1448	2017	240	112	77	0	429
2016	884	367	186	6	1443	2016	251	104	67	0	422
2015	873	344	180	18	1415	2015	243	110	68	0	421
2014	869	433	183	21	1506	2014	266	102	54	0	422
2013	856	422	204	40	1522	2013	269	112	53	0	434
2012	861	450	221	36	1568	2012	280	117	73	0	470
2011	907	418	213	30	1568	2011	267	122	78	3	470
2010	908	419	222	32	1581	2010	255	116	84	2	457

3.1.5.5 Lukio-opetus

Rehtori Marko Timo

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi   98,69 %   alitus 28 752 €
 Vimpeli   68,79 %   alitus 83 693 €

Alajärven lukio

Talousarvion toteutuminen

Alajärven lukion vuoden 2019 tilinpäätös alittui hieman budjetoidusta, kokonaistoteutuma on n. 99 % arviosta. Alitus johtuu ennakoitua pienemmistä henkilöstökuluista.

Tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan kursseista voi suorittaa virtuaalisesti, videoneuvotteluopetuksen välityksellä tai Google meet -palvelulla tai muuten verkko-opiskeluna. Koulu on valmistautunut vähitellen digioppimisen haasteisiin. Sähköisen opiskelun edistämiseksi hankittiin opiskelijoiden käyttöön omavastuuhinnalla kannettavia tietokoneita.

Tokiolaisen Jiuy Gakuen -kouluun uusittiin yhteistyösopimus seuraaville vuosille. Neljä japanilaista opiskelijaa oli kahden viikon vaihdossa Järvisseudulla ja vastaavasti kaksi Alajärven lukion opiskelijaa oli Tokiossa huhtikuussa. Lukion jatkajat tekivät onnistuneen leirikoulumatkan toukokuussa Puolan Krakovaan.

Alajärven lukio koordinoi kuuden Järvisseudun ja Härmänmaan lukion yhteishanketta *"Pohjalta pintaan – vesi tutkimuskohteena"*. Kaksivuotinen hanke alkoi syksyllä 2017. Lukuvuonna 2018–19 hankkeen kohokohta oli huhtikuun teemaviikko. Järvisseudun lukioden opetuksellinenkin yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioden laajan kurssitarjonnan. Vuonna 2019 yhteistyökurseja on ollut venäjän ja ranskan kielissä, fysiikassa, psykologiassa, maantieteessä ja biologiassa. Lukioden aineenopettajat tekevät muutoinkin tiivistä yhteistyötä omien oppiaineiden opetuksessa ja eri hankkeiden yhteydessä. Alajärven ja Vimpelin lukioden yhteinen *"Liikkuva opiskelu -hanke"* sai rahoitusta lukuvuodelle 2019–20. Ovela-hankkeessa on rakennettu lukion oppikirjalainaa koulukeskuksen koulukirjastoon. Syksyllä 2020 iso osa oppikirjoista on lainattavissa kirjastosta.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. tiedotusvälineissä ja sähköisissä ympäristöissä. Lukiota markkinoidaan mm. naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä sekä erilaisilla artikkeleilla painetuissa ja sähköisissä välineissä. Export-linja on ollut esillä useissa eri markkinointikanavissa.

Opiskelijoiden oppimistulokset ovat olleet keskinertaisia, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Opiskelijat sijoittuvat hyvin jatko-opiskelupaikkoihin ja lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen.

Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. koulun hankkeiden, Opinlakeus-verkoston ja Osaja-hankkeen kautta.

Vimpelin lukio

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 640 264,00 euroa (79,2 opiskelijaa). Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille valtionosuuden ylimenevän osan. Vuonna 2019 maksuosuus on 184 456 euroa (TA2019: 268 149 euroa). Vimpelin kunnan ennakoitua pienempi maksuosuus johtuu pääosin suuremman opiskelijamäärän tuomasta valtionosuudesta, tilapäisten opettajien palkkakulujen pienemmästä tarpeesta ja yhteistyökurssien arvioitua pienemmästä määrästä.

Tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan kurseista voi suorittaa virtuaalisesti, videoneuvotteluopetuksen välityksellä tai Google meet -palvelulla tai muuten verkko-opiskeluna. Koulu on valmistautunut vähitellen digioppimisen haasteisiin. Koululle rakennettiin peilisaliin ja auditorioon sähköisiä kurssi- ja yo-kokeita varten siirrettävä koeluokka. Sähköisen opiskelun edistämiseksi hankittiin opiskelijoiden käyttöön omavastuuhinnalla kannettavia tietokoneita.

Tokiolaisen Jiuy Gakuen -kouluun uusittiin yhteistyösopimus seuraaville vuosille. Neljä japanilaista opiskelijaa oli kahden viikon vaihdossa Vimpelissä elokuussa ja vastaavasti kaksi Vimpelin lukion opiskelijaa oli Tokiossa huhtikuussa. Lukion jatkajat tekivät toukokuussa onnistuneen leirikoulumatkan Tukholmaan.

Vimpelin lukio oli mukana kuuden Järviseudun ja Härmänmaan lukion yhteishankkeessa *"Pohjalta pintaan – vesi tutkimuskohteena"*. Kaksivuotinen hanke alkoi syksyllä 2017. Lukuvuonna 2018–19 hankkeen kohokohta oli huhtikuun teemaviikko. Järviseudun lukioiden opetuksellinenkin yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioiden laajan kurssitarjonnan. Vuonna 2019 yhteistyökurseja on ollut venäjän ja ranskan kielissä, fysiikassa, psykologiassa, maantieteessä ja biologiassa. Lukioiden aineenopettajat tekevät muutoinkin tiivistä yhteistyötä omien oppiaineiden opetuksessa ja eri hankkeiden yhteydessä. Alajärven ja Vimpelin lukioiden yhteinen *"Liikkuva opiskelu -hanke"* sai rahoitusta lukuvuodelle 2019–20. Ovela-hankkeessa on rakennettu lukion oppikirjalainaamo Vimpelin kirjastoon. Syksyllä 2020 kaikki oppikirjat ovat lainattavissa kirjastosta.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. tiedotusvälineissä ja sähköisissä ympäristöissä. Lukiota markkinoidaan mm. naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä. Lukiota on erityisesti markkinoitu Vetelin ja Halsuan sekä Perhon suuntaan. Esport-linja on ollut esillä useissa eri markkinointikanavissa.

Opiskelijoiden oppimistulokset olivat keskinäisiä, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Opiskelijat sijoittuvat hyvin jatko-opiskelupaikkoihin ja lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen.

Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. koulun hankkeiden, Opinlakeus-verkoston ja Osaaja-hankkeen kautta.

3.1.5.6 Alajärven musiikkiopisto

Rehtori Markku Pöyhönen

Talousarvion toteutuminen 2019

Alajärvi   102,14 %   ylitys 17 219 €

Ylitys johtuu pääosin tilavuokrien ja henkilöstökulujen noususta.

Tavoitteiden toteutuminen

TAVOITE 1: Toiminta-alueena on Alajärvi, Soini sekä Kurikka ja opetus-pisteet näiden lisäksi Jalasjärvellä, Lehtimäellä ja Jurvassa.

Opetuspisteiden verkko on pysynyt ennallaan. Tavoite toteutui.

TAVOITE 2: Syksyllä 2018 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman edellyttämiä toimintakäytäntöjä kehitetään ja arviointimenettelyjä uudistetaan. Jatkavat oppilaat siirtyvät käyttämään uutta opetussuunnitelmaa siirtymäkauden kuluessa, viimeistään kuitenkin 1.8.2021.

Uuden opetussuunnitelman toimintakäytäntöjä on kehitetty vuoden 2019 aikana erityisesti arviointimenettelyjen osalta. Numeroarviointi on luovuttu ja siirrytty sanalliseen arviointiin. Opettajat kirjaavat oppilaiden esiintymisnäytöistä antamansa sanalliset palautteet Eepos-pilvipalveluun, josta myös oppilaat itse voivat niitä selata. Oppilaita on ohjattu omien sävellysten sommitteluun ja oppilaiden omia sävellyksiä on kuultu oppilaskonserteissa. Valinnaisten opintojen tarjontaa on laajennettu erityisesti projektiviikkojen kautta.

Tavoite toteutui.

TAVOITE 3: Alajärven musiikkiopiston lukukausimaksut muutetaan yhteneväksi kaikissa toiminta-alueen kunnissa lukuvuodesta 2019–2020 lukien. Lukukausimaksut pyritään pitämään kohtuullisella tasolla, jotta mahdollisimman monella olisi varallisuudesta riippumatta mahdollisuudet osallistua musiikkiopiston opintoihin.

Lukukausimaksut on muutettu yhteneviksi kaikissa toiminta-alueen kunnissa syksystä 2019 lukien.

TAVOITE 4: Musiikkiopistoon valittujen oppilaiden keskeyttämisprosentti ensimmäisen vuoden aikana on alle 5.

Uusien oppilaiden keskeyttämiset ensimmäisen lukuvuoden aikana ovat vähentyneet verrattuna edellisvuoteen. Alajärven ja Soinin yksikössä keskeyttämisprosentti laski 36:sta 21:een ja Kurikassa 28:sta 23:een. Ta-

voitteeksi asetettua keskeyttämisprosenttilukua (5) ei kuitenkaan saavutettu. Käytössä ei ole valtakunnallista vertailutietoa, mikä rajoittaa toteutuneiden lukujen tulkintaa.

TAVOITE 5: Alajärven musiikkiopistossa olevan Eepos-oppilaitoshallintaohjelman käyttöä tehostetaan.

Koko oppilaitos on siirtynyt käyttämään Eepoksen sähköistä päiväkirjaa. Lisäksi Eepoksen käyttöä on laajennettu mm. seuraavilla alueilla: uusien oppilaiden ilmoittautumiset, oppilaspalautteiden kerääminen sekä oppilaskonserttien ohjelmien laatiminen ja linkittäminen oppilaiden tietoihin.

TAVOITE 6: Oppilaitoksen toimintaa tehdään tunnetuksi mm. koulu- ja päiväkotivierailuin oppilasrekrytoinnin onnistumisen turvaamiseksi erityisesti pienempien toimipisteiden toiminta-alueella toimipisteiden säilyttämiseksi. Oppilasmäärä pidetään vähintään nykyisellä tasolla ja sitä pyritään hallitusti kasvattamaan.

Oppilasrekrytoinnin tueksi on toteutettu koulu- ja päiväkotivierailuja koko toiminta-alueen laajuudella erityisesti kevätkauden aikana. Alajärvellä esitettiin keväällä 2019 Jussi Jänis -musikaali, jonka musiikkiopisto toteutti yhdessä kuvataidekoulu Eeron kanssa. Siitä järjestettiin iltanäytösten lisäksi koululaisille suunnattuja päivänäytöksiä. Esityksiä kävi seuraamassa toista tuhatta henkilöä. Syyskuun tilastointipäivien tilanteen mukaan Alajärven ja Soinin oppilasmäärä on pysynyt edellisvuoden tasolla (286); Jalasjärven-Kurikan oppilasmäärä on vähän laskenut (327 -> 301). Tavoite ei toteutunut kaikilta osin.

TAVOITE 7: Verkko-opetuksen ja etäopetuksen mahdollisuuksia osana opetusta selvitetään. Vähintään yhden instrumentin opetuksessa osa opetuksesta toteutetaan etäopetuksena. Tarkoituksena on vähentää niin opettajien kuin oppilaidenkin matkoihin kuluva aikaa ja kustannuksia sekä vahvistaa oppilaiden omatoimisen opiskelun taitoja.

Ainakin kaksi opettajaa on antanut kontaktiopetuksen tueksi opetusta myös reaaliaikaisen etäyhteyden avulla (Skype). Lisäksi useat opettajat ovat jakaneet oppilaittensa kanssa tiedostoja puolin ja toisin. Yksi musiikkiopiston johtokunnan kokouksista toteutettiin etäyhteyden avulla.

TAVOITE 8: Toimitaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä paikallisten, alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten verkostojen kanssa kustannusten kurissa pitämiseksi ja synergiaetujen saavuttamiseksi.

Yhteistyökumppaneina ovat vuoden mittaan olleet mm. toiminta-alueen koulut, kuvataidekoulu Eero, Kurikkalan Setlementti, alueen seurakunnat, Nelimarkka-museo, valtakunnallinen Ääneni äärelle -hanke ja Jalas Chamber -orkesteri. Musiikkiopistolla on useita yhteisiä opettajia alueen

muiden musiikkioppilaitosten kanssa. Paikalliset musiikkialan kannatusyhdistykset ovat osaltaan tukeneet musiikkiopiston toimintaa. Musiikkiopisto on osallistunut alan kehittämiseen ja henkilöstön kouluttamiseen alan järjestöjen kanssa, joista mainittakoon Suomen musiikkioppilaitosten liitto (SML), Taiteen perusopetusliitto ja Etelä-Pohjanmaan liitto. Jalasjärven yksiköllä on laaja kansainvälinen verkosto, jonka kautta on toteutunut kolme ulkomaista konserttimatkaa ja vastaavasti ulkomailta on tullut soittajia vastavierailuille.

HENKILÖSTÖ: Syksystä 2019 lukien vakinaistettiin kolme sellaista tuntiopettajan tehtävää, jotka aiemmin oli hoidettu määräaikaisin kiinnityksin. Henkilöstön jäsenistä kaikkiaan 19 osallistui ainakin yhteen vähintään kuusi tuntia kestäneeseen täydennyskoulutukseen.

3.1.5.7 Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto

Rehtori Titta Väänänen

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	94,39 %	alitus 29 133 €
Soini	90,49 %	ylitys 4 277 €
Vimpeli	66,93 %	alitus 21 691 €

Talousarvion alittuminen johtui pääosin henkilöstökulujen, asiakaspalveluiden ostojen ja hankintojen alittumisesta.

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Kansalaisopiston opetus on muodostunut kahdesta osa-alueesta: vapaan sivistystyön mukaisesta opetuksesta sekä taiteen perusopetuksesta. Avoimen yliopiston opetusta ei ole tarjottu, sillä kysyntä on ollut liian pientä. Tähän vaikuttaa nykymuotoisten opintojen suorittaminen itsenäisesti verkko-opiskeluna.

Kansalaisopiston opetusta on pyritty tarjoamaan tasapuolisesti eri kunnissa sekä mahdollisuuksien mukaan eri kylillä. Rajoitteena ovat olleet tilat sekä riittävän osallistujamäärän saaminen. Myös kurssin matkakustannusosuuden pitäminen kohtuullisena vaikuttaa tarjontaan. Edellä mainituista syistä pääosa kursseista joudutaan järjestämään kuntakeskuksissa.

Kansalaisopiston talousarvion pohjana on ennuste tulevan kalenterivuoden toteutuneista kursseista. Kurssitarjonta pyritään pitämään monipuolisena: suositut kurssit jatkavat vuosittain ja niiden rinnalle tarjotaan uutuuksia ja aihealueiltaan ajankohtaisia kursseja. Kurssitarjonnan tulee olla noin 10–15 % suurempi, kuin lopullinen toteuma on. Vuoden 2019 syksyyn pyrittiin uusimaan kurssitarjontaa. Kursseja oli määrällisesti enemmän, kuin kevään puolella. Talousarvion toteumaan vaikutti myös

kansalaisopiston hallinnon tietokoneiden ja puhelimen uusiminen ajantasaiseksi.

Vuonna 2019 kansalaisopiston jäsenkunnissa tarjottiin 405 kurssia eli 9435 oppituntia ja niistä toteutui 325 kurssia eli 7669 oppituntia. Oppituntien toteutuma oli 80 % ja jäi arvioidusta 1766 oppituntia. Toteutumatta jäi eniten biologian ja maantieteen ryhmästä sekä tietotekniikasta ja kielistä. Aihepiirit ovat kuitenkin yleishyödyllisiä ja siksi kursseja pyritään pitämään pienemmälläkin osallistujamäärällä.

Kansalaisopisto lisäsi yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa, mm. perusturvan kanssa. Erityisryhmät, maahanmuuttajat ja seniorit on pyritty saamaan toimintaan mukaan alennetuin kurssimaksuin sekä opintotseteliavustuksilla sekä digitaitohankkeen rahoituksella. Vapaan sivistystyön opintotseteliavustus vuodelle 2019 oli 2 500€, kun se oli vielä edelliselle vuodelle 4 250€.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Opiskelijoita vuonna 2019 on ollut 2 069, tavoitteena ollut vähintään 2 000.
2. Arvioidut nettokustannukset n. 240 €, tavoitteena ollut enintään 305 €/opiskelija.
3. Kurssilaisten määrän tavoitteena ollut 3 650 / vuosi. Kurssilaisia ollut 3 970.
4. Nettokustannukset ovat olleet n. 130 €, kun tavoitteena on ollut enintään 170 €/kurssilainen.
5. Opetukseen käytetään 8 500 h/lukuvuosi, toteuma on ollut 7 669 h.
6. Nettokustannuksissa on tavoitteena ollut enintään 80 €/opetustunti, toteuma on ollut 66 €/opetustunti.
7. Kussakin toimialueen kunnassa käytetään opetukseen asukasluvun mukainen osuus tunneista: Alajärven osuus väestöstä n. 66 %, osuus opetuksesta 67 %, Soinin osuus väestöstä n. 14 %, osuus opetuksesta 16 % ja Vimpelin osuus väestöstä n. 20 %, osuus opetuksesta 17 %.
8. Tuotot kuluista vähintään 14,0 %, toteuma 16,47 %.
9. Vuosittain tarjotaan avoimen yliopiston opetusta vähintään yhden arvosanan verran. Opetusta ei ole tarjottu, sillä kysyntää ei opetukselle ole ollut itsenäisten opintojen suorittamisen vuoksi.

3.1.5.8 Kirjastotoimi

Kirjastotoimenjohtaja Tarja Kyrönlahti

Alajärven kaupunginkirjasto ja Vimpelin kunnankirjasto

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi	99,06 %	alitus 6 009 €
Vimpeli	93,98 %	alitus 13 730 €

Lainausten määrä asukasta kohden on noussut sekä Alajärvellä että Vimpelissä. Alajärvellä nousua oli +6,87 % ja Vimpelissä peräti +9,91 %. Nousut johtuvat vielä lisääntyneestä omatoimikirjaston käytöstä. Alajärvellä myös koulukirjaston siirtyminen kirjaston hallinnon alaisuuteen 1.1.2019 on nostanut lainauslukuja. Alajärvellä on omatoimikirjaston käyttö lisääntynyt koko ajan hiljalleen. Samoin Vimpelissä omatoimikirjaston käyttö on lisääntynyt pikkuhiljaa. Alajärvellä (pääkirjasto, Lehtimäki ja auto sekä koulukirjasto) lainauksia oli yhteensä 193 463 lainaa ja Vimpelissä 48 513 lainaa.

Kirjastossa kävijöiden määrä asukasta kohden on noussut sekä Alajärvellä että Vimpelissä. Alajärven osalta käynnit/asukas ovat täten lisääntyneet +4,10 %. Vimpelin kirjaston kävijämäärä on puolestaan noussut käynnit/asukas +6,72 %. Kävijöitä Alajärven kirjastoissa (pääkirjasto, Lehtimäki ja auto sekä koulukirjasto) oli yhteensä 170 745 kävijää ja Vimpelin kirjastossa 19 941 kävijää. Alajärvellä kävijämäärää nostaa lähinnä koulukirjaston siirtyminen kirjaston hallinnon alaisuuteen.

Verkkoasiointi on vähitellen noussut vuosi vuodelta. Kirjahankintoihin on pystytty satsaamaan hyvin.

Alajärven kaupunginkirjasto (pääkirjasto, Lehtimäen lähikirjasto, kirjastoauto ja koulukirjasto) toimii pienellä henkilökunnalla. Henkilökuntaa on oleellisesti alle OKM:n suositusten ja maakunnan keskiarvon.

3.1.5.9 Museopalvelut

Museotoimenjohtaja Maria Lampinen

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi   94,97 %   alitus 19 896 €

Valtionosuus- ja aluetaidemuseojärjestelmä muuttui vuonna 2019 ja aluetaidemuseot korvautuivat alueellisilla vastuumuseoilla. Myös rahoitusjärjestelmä muuttui ja ammatillisten museoiden tuli hakea uudelleen valtionosuuden piiriin. Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyi Alajärven kaupungin hakemuksen ja museo nimettiin alueelliseksi vastuumuseoksi (alueellinen taidemuseotehtävä). Nelimarkka-museon nimi on 1.1.2020 alkaen Nelimarkka-museo Etelä-Pohjanmaan taidemuseo (ennen Nelimarkka-museo Etelä-Pohjanmaan aluetaidemuseo). Nelimarkka-museon toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Museossa järjestettiin kansainvälinen yhteistyöprojekti ”WA” – japanilaisen taiteen näyttely, kiinnostavia ja ajankohtaisia näyttelyjä museon omista kokoelmista sekä näyttelyohjelman painopisteiden mukaisesti.

Koululaisryhmiä museossa vieraili 101 (2 398 oppilasta). Aluetaidemuseotoiminta noudatti tavoitetta: alueellisia tapaamisia pidettiin esim. Etelä-Pohjanmaan liiton sekä alueen taidetoimijoiden kesken. Kuntien

taidekokoelmien selvitystä ja dokumentointityötä jatkettiin suunnitelmien mukaan. Museo antoi neuvontaa alueen museoille sekä yksityishenkilöille.

Nelimarkka-residenssin toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Villa Nelimarkan residenssikäyttö oli aktiivista (11 taiteilijaa) ja tapahtumia (12), kokouksia (46), näyttelyitä (5) ja työpajoja (2) - laajennettiin tapahtumia Villa Väinölään.

Mittarit

- 1) Kansainvälinen yhteistyöprojekti "WA" – japanilaisen taiteen näyttely museossa, Villa Nelimarkassa ja Väinölässä. Näyttelyn kävijät 2786.
- 2) Yhteiskävijämäärä (10 302) ylitti tavoitteen museossa (6 774), Villa Nelimarkassa (177) ja Väinölässä (3 351).
- 3) Alajärven kaupungin omistamia taideteoksia sijoitettiin kaupungin omistamiin kiinteistöihin 14 kpl.

Taloudellinen tavoite ylittyi mittavan japanilaisen taiteen näyttelykulu- jen vuoksi sekä Aallokko kutsuu -hankkeen vuosina 2015–2019 kertyneistä hyväksymättömistä saamisista. Museopalveluiden talous koostui kaupungin oman rahoituksen lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriön tu- esta (OKM avusti Nelimarkka-museon toimintaa 4 laskennallisen henki- lötyövuoden verran täydennettynä 10 %:n aluetaidemuseolisällä). Neli- markka-Rahasto sr. tuki konservointia, tapahtumia, näyttelytekniikkaa, sekä koululaiskuljetuksia.

3.1.5.10 Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut

Vs. vastaava ohjaaja Kirsti Kivelä

Talousarvion toteutuminen

Liikuntapalvelut

Alajärvi	98,38 %	alitus 19 858 €
Vimpeli	87,92 %	ylitys 17 193 €

Alajärvi

Alajärven liikuntapalveluiden suurtuotteen päätuotteet: liikuntapalve- lut, uimahalli, pallohalli, monitoimihalli sekä seura- ja järjestötoiminta; avustukset ja stipendit. Yleisavustuksina jaettiin 28 875 € / 16 hakijalle ja kohdeavustuksia 7 625 € / 15 hakijalle. Stipendejä jaettiin 5 425 €. Jäähallin avustus 26 000 €.

Uimahallin kävijämäärä oli 2019 vuonna 74 195 eli edelliseen vuoteen kävijämäärä nousi 2 988 kävijällä.

Pallohallin käyttövuorot sijoittuivat pääasiassa tammi-, helmi- ja maaliskuulle ja käyttö ollut vilkkaampaa kuin vuonna 2018. Eniten vuoroja käyttivät Alajärven Ankkurit. Lisäksi käyttäjiä oli runsaasti eri paikkakunnilta. Päiväkäyttöä on ollut myös koulujen toimesta. Hallissa pelattiin harjoitusottelujen lisäksi miesten Superpesiksen Halli-SM-otteluita. Ilmaisia yleisövuoroja tarjottiin kaksi kertaa viikossa kävelyryhmille ja frisbeegolfin harrastajille sekä yleinen pesäpallovuoro kerran viikossa.

Alajärven Monitoimihalli valmistui syyskuulla 2019. Toiminta aloitettiin 21.10. ja vihkijäiset olivat 8.11.2019. Alajärven kaupungin urheilugaala järjestettiin 1.12.2019. Hallin käyttöaste on ollut erittäin korkea ja käyttö on jakautunut tasaisesti eri lajien kesken. Lisäksi päiväkäyttöä ovat lisänneet runsaat perusopetuksen liikuntatunnit. Monitoimihallin tilojen varustilanne on hyvä aina pitkälle vuoteen 2020 asti ja vuoden 2019 puolella on tehty varaus kolmelle kevään 2020 messutapahtumalle.

Valkealammen kehittämistyöryhmä nimettiin 2019 ja Valkealammen alueen virkistyskäytön kehittämistä jatketaan tulevina vuosina pitkäjänteisesti ja järkevästi.

Alajärven kaupunki on *Kraatterijärven alueen geokätköreitit – hyvinvointia ja elinvoimaa* -hankkeessa mukana.

Vimpeli

Vimpelin liikuntapalveluiden suurtuotteen päätuotteet ovat liikuntapalvelut sekä seura- ja järjestötoiminta; avustukset ja stipendit. Yleisavustuksina jaettiin 1 600 € kahdelle hakijalle ja kohdeavustuksia 1 500 € kahdelle hakijalle. Stipendejä jaettiin 1 770 €.

Vimpeli on *Kraatterijärven alueen geokätköreitit – hyvinvointia ja elinvoimaa* -hankkeessa mukana.

Nuorisopalvelut

Alajärvi	85,38 %	alitus 38 402 €
Vimpeli	69,97 %	alitus 31 330 €

Alajärvi

Alajärven nuorisopalveluiden suurtuotteen päätuotteet: nuorisotilat, nuorisotoiminta, nuorisovaltuusto, Ohjaamo sekä seura- ja järjestötoiminta; nuorisopalveluiden avustukset. Yleisavustuksia jaettiin 220 € neljälle hakijalle ja kohdeavustuksia 7 780 € viidelle hakijalle.

Vimpeli

Vimpelin nuorisopalveluiden suurtuotteen päätuotteet: nuorisotilat, nuorisotoiminta, nuorisovaltuusto sekä seura- ja järjestötoiminta; nuorisopalveluiden avustukset. Yleisavustuksia jaettiin 2 500 € kahdelle hakijalle ja kohdeavustuksia 2 500 € kahdelle hakijalle.

Tavoitteiden toteutuminen Alajärven ja Vimpelin vapaa-aikapalveluissa

Edistettiin perheliikuntaa ja eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa ja muita vapaa-ajan aktiviteettejä.

Tavoite toteutunut.

Lisäksi on toimittu kehitysalustana ja tiedon jakajana yhteistyössä eri organisaatioiden ja kumppaneiden verkostoissa.

Alajärvellä liikuntatapahtumia 85 kpl, joissa 9 800 osallistujaa ja Vimpelin liikuntatapahtumia 43 kpl, joissa 2030 osallistujaa.

Yhteisiä liikunta-, kulttuuri ja nuorisotapahtumia järjestettiin poikkiallinnollisesti, liikunta- ja nuorisoyhdistysten ja eri järjestöjen ja yrittäjien sekä kuntien kanssa. Monipuolisesti on järjestetty mm. leirejä, retkiä, patikkatapahtumia, metsäpäivä, uimakouluja, kerhoja, eri vuodenajan liikuntakampanjoita, kesäjumppaa, frisbeegolf-kisoja, koko perheen riehapäiviä, höntsäSäbää, Jalitsua, discoja, vinttilanit, konsertteja, elokuvailtoja, kilpailuja, teatteria ja sirkusta. Vapaa-aikapalvelut ovat olleet mukana Järvisseudun järjestömarkkinoilla, messutapahtumissa, Kunnon Mummola +65 miehille ja naisille. Suosittu ja toivottu tapahtuma oli uimahallilla toteutettu kynttiläuinti. Luonto liikuttaa -teematapahtumia järjestettiin Alajärvellä ja Vimpelissä vuoden aikana useita. Sisäliikuntapaikoille, uimahalleille ja kuntosaleille järjestettiin ohjattua toimintaa edellisvuosia enempi ja tehostetusti.

Vuoden 2019 aikana liikuntapalvelut monipuolisesti ja uudisti tapahtumatuotantonsa asiakaskyselyn perusteella ja markkinointi onnistui hyvin verrattuna edellisvuosiin.

Edistetään lasten ja nuorten osallisuutta ja vähennetään syrjäytymistä.

Tavoite toteutunut uusien toimintatapojen myötä.

Nuorisotilojen toimintaa Alajärvellä ja Vimpelissä kehitettiin ja nuorisovaltuusto pääsi vaikuttamaan myös toimintaan ja sen suunnitteluun. Alajärvellä nuorisopalvelut nimesi tilatoimikunnan, jolloin saatiin nuorten omat näkemykset esille sekä toiveet tilojen käytöstä, toiminnasta ja aukioloajoista.

Alajärvellä ja Vimpelissä järjestettiin yhteisiä tapahtumia ja retkiä lapsille ja nuorille. Alajärven nuorisopalveluiden osallistuja/-kävijämäärät tapahtumissa ja nuorisotiloissa oli yhteensä 3 094 hlöä/vuosi ja Lehtimäen Nuopparin kävijämäärä oli 1 298 hlöä/vuosi. Alajärven nuorisovaltuuston tapahtumissa kävijämäärä 110 hlöä/vuosi. Alajärven nuorisovintti avoinna keskiviikkona, torstaina ja perjantaina sekä Lehtimäen Nuoppari keskiviikkoisin ja perjantaisin. Vimpelin nuorisotiloissa keskiviikkoiltaisina 27 osallistujaa, to 32 osallistujaa ja pe 33 osallistujaa. Vimpelissä nuorisotapahtumia 4 kpl ja osallistujia 79. Nuorisotila Monttu Vimpelissä on todettu hyväksi kokoontumispaikaksi ja nuorisovaltuuston toiminta 2019 tehostui. Nuorisotilojen aukioloaikoihin Alajärvellä ja Vimpelissä oltiin tyytyväisiä ja sen osalta myös tavoite on toteutunut.

Ohjaamotoiminta Alajärvi-Vimpeli vakiinnutettiin ja poikkihallinnollinen yhteistyö hallintokuntien ja viranomaisten kanssa saatiin vuoden 2019 aikana toimimaan. Esimerkiksi Kelan kanssa on tehty sopimus etäpalvelusta Ohjaamossa. Toiminta on ollut näkyvää ja tehokasta. Ohjaamo on alle 30-vuotiaille suunnattu palvelupaikka, jossa eri työntekijät eri organisaatioista ja verkostoista tarjoavat monialaisesti henkilökohtaista ohjausta, neuvontaa ja tukea koulutukseen, työllistymiseen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Ohjaamo on auki tiistaisin ja torstaisin klo 12–16. Ohjaamossa oli paikalla ohjaamokoordinaattori sekä palveluohjaajana 1–2 asiantuntijaa. Vimpelin Ohjaamon palvelut ovat toimineet ja jalkautuneet hyvin. Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli ohjausryhmä on nimetty ja se on kokoontunut säännöllisesti 2 krt keväällä ja 2 krt syyskaudella.

Etsivä nuorisotyö Alajärvi-Vimpeli asiakastyö on jatkunut normaaliin tapaan vuonna 2019. Asiakkaita (15–29-vuotiaita) etsivässä nuorisotyössä 1.1.2019–31.12.2019 on ollut 84. Nuoria on tavattu etsivien toimistolla, nuorisotiloilla, kouluilla, viranomaisten luona ja kotikäynneillä. Vuonna 2019 yhä useammat nuoret ovat itse ottaneet yhteyttä etsivään nuorisotyöhön. Myös vanhemmilta on tullut enemmän yhteydenottoja aikaisempiin vuosiin verrattuna. Suurin osa asiakkaista ohjautuu kuitenkin ammatillisista oppilaitoksista, työ- ja elinkeinopalveluista sekä sosiaali- ja terveystieteiden kautta. Asiakkaita on ohjautunut etsivästä nuorisotyöstä mm. asumispalveluihin, starttivalmennukseen, mielenterveyspalveluihin, kuntouttavaan työtoimintaan, opintoihin, työelämään, työkokeiluun sekä Nuotti-valmennukseen.

Starttipaja Laiturin monialaiseen yhteistyöverkoston toimintavuonna 2019 on kuulunut Alajärven ja Vimpelin etsivä nuorisotyö, Alajärven sivistystoimi, TE-palvelut, sosiaali- ja terveystieteiden palvelut, TYP, psykiatrisen poliklinikka, 4H, Järvisseudun ammatti-instituutti, alueen yrittäjät, Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta. Starttipaja Laituri on tehnyt säännöllisesti vierailuja alueen yrityksiin ja opiskelupaikkoihin nuorten toiveiden mukaisesti. Starttivalmennusjakso tarjosivat nuorille paikallisista tarpeista lähtevää matalan kynnyksen toimintaa sekä ohjausta kohti yksilöllisiä jatkopolkuja. Valmennuksella vastataan nuorisotakuun tavoitteisiin kartoittamalla ja aktivoimalla nuoren työ- ja toimintakykyä yhdessä

nuoren kanssa. Toimintakautena 2019 Starttipaja Laituri sai valtiontukea LSSAVI:lta 55 000 €. Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan kuntarahoitukset olivat yhteensä 22 468 €.

Etsivien, Starttipaja Laiturin ja Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli-yhteistyö tehostui ja lisääntyi vuoden 2019 aikana. Etsivä nuoristyö ja Starttipaja Laituri muuttivat Ohjaamon viereen Kirkkotie 1:seen maaliskuussa 2019.

1. Erityisliikunnan kehittäminen ja toteuttaminen

Tavoite toteutunut uusien toimintatapojen ja yhteistyön lisääntymisen kautta.

Vesiliikuntaryhmiä on järjestetty kysynnän mukaan n. 9 kertaa viikossa ja ryhmissä on ollut osallistujia 10–16 hlöä/kerta.

Liikuntaneuvontapalvelut: elintapaohjausta tuotettiin yhteistyössä Alajärven kaupungin liikuntapalveluiden, Järvi-Pohjanmaan perusturvan ja Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston sekä Alajärven Apteekin kanssa ja uutena asiana liikkumisresepti otettiin käyttöön. Pilottikokeiluna toteutettiin HIIT-tyyppinen kuntosaliryhmä.

LSSAVI-rahoituksella toteutettuja ajalla 1.6.2018–31.5.2019; Erityislasten aikuinen-lapsi-liikuntakerho 7–12-vuotiaille erityistukea tarvitseville lapsille toteutui erinomaisesti. Samoin nuorten biljardi-kerho 13–18-vuotiaille toteutui tavoitteiden mukaisesti ja sosiaaliset taidot vahvistuivat. Erityislasten liikuntakerho 7–12-vuotiaille toimintaa jatkettiin syyskaudella 2019 ja kevätkaudella 2020. Kerho tuli erittäin suosituksi.

TAULUKKO 22 SIVISTYSLAUTAKUNTA: YHTEENVETO

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta

Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Projektit sivistystoimi	38 129	62 745	100 451	37 706	60	163
Perhepäivähoito	688 647	658 579	635 448	-23 131	-4	-8
Erytisvarhaiskasvatus	131 276	126 178	86 393	-39 785	-32	-34
Päiväkotihoidot	2 274 183	2 261 628	2 362 615	100 987	4	4
Kotihoidontuki	638 005	652 900	576 442	-76 458	-12	-10
Esi- ja perusopetus	11 997 423	12 528 472	12 496 658	-31 814	0	4
Kuraattoritoiminta	111 493	137 368	116 550	-20 818	-15	5
Lukio-opetus	2 186 445	2 199 329	2 170 577	-28 752	-1	-1
Kansalaisopisto	498 123	519 000	489 867	-29 133	-6	-2
Musiikkiopisto	845 686	804 570	821 789	17 219	2	-3
II asteen koulutus	19 396	18 960	17 001	-1 959	-10	-12
Kirjasto	614 908	637 903	631 894	-6 009	-1	3
Museo	349 677	395 230	375 334	-19 896	-5	7
Aalto -hankkeet	716	4 286	11 214	6 928		1 466
Liikuntatoimi	1 139 322	1 229 286	1 209 428	-19 858	-2	6
Nuorisotoimi	218 166	262 637	224 235	-38 402	-15	3
Kulttuuriavustukset	10 079	12 100	32 291	20 191	167	
	21 761 674	22 511 171	22 358 187	-152 984	-1	3

TAULUKKO 23 SIVISTYSLAUTAKUNTA: TOTEUTUMA 31.12.2019 / ALAJÄRVI

SIVISTYSLAUTAKUNTA / TILAAJAN MENOT 2019 / ALAJÄRVI TILINPÄÄTÖS

	TA 2019		Tot 31.12.		Netto	TA2019		Tot 31.12		Netto	Tot. %
	Tulot	Menot	Tulot	Menot		Tulot	Menot	Tulot	Menot		
Hallinto/sivistystoimi											
Sivistystoimen projektit											
Ops 2016	0	846,59	3 676,02		2 829,43						
Nuoret/Väikkärit	0	18 170,59	40 130,23		21 959,64						
Kielikypsyprojekti	0	24,27	105,38		81,11						
Erityisopetuksen laadun keh.	0	0,00	66,23		66,23						
6 lukion hanke Pohjalta pintaan	0	52 892,14	37 985,39		-14 906,75						
Kielikypsyprojekti 2	47 920	16 234,66	70 493,52		54 258,86						
Yhdessä hyvä tulee 2	0	867,33	3 766,10		2 898,77						
Erit.opetuksen laadun keh. 2	14 825	80 948,57	92 030,37		11 081,80						
JS lukioiden oppimateriaalit kiert	0	28 744,75	28 744,75		0,00						
Ikätorit	0	18 456,02	18 456,02		0,00						
Ikätorit2	0	1 868,70	1 868,70		0,00						
LYE-hanke	0	36 190,00	37 049,06		859,06						
Valkealampi projekti	0	0,00	21 323,00		21 323,00						
Perusop./kuraattorit	108 359	36 649,95	122 760,90		86 110,95						
Toisen ast.opisk./kuraattorit	24 263	11 527,72	38 369,91		26 842,19						
Ulkop.ost.kuraattoripalvelut	4 746	1 745,81	5 342,35		3 596,54						
Perhepäivähoito	497 056	60 836,73	564 530,57		503 693,84						
Avoin päivähoito	81 858	21 214,68	80 009,40		58 794,72						
Ryhmäperhepäivähoito	79 665	11 902,44	84 861,44		72 959,00						
Mäntymäen päiväkotit	847 463	116 129,22	1 076 753,07		960 623,85						
Koulumäen päiväkotit	231 649	29 388,63	244 943,74		215 555,11						
Tuutinkin päiväkotit	194 968	12 639,35	134 798,68		122 159,23						
Myllyvainion päiväkotit	594 839	60 064,59	651 123,08		591 058,49						
Käpälämäen päiväkotit	317 734	53 748,60	439 999,75		386 251,15						
Paavolan koulu/päivähoito	40 100	17 720,00	63 735,68		46 015,68						
Luoma-ahon koulu/päivähoito	0	0,00	5 984,99		5 984,99						
Ylikylän koulu/päivähoito	0	0,00	400,00		400,00						
Alakylän koulu/päivähoito	0	1 780,00	6 901,40		5 121,40						
Hoiskon koulu/päivähoito	6 120	5 420,00	13 605,41		8 185,41						
Taimelan koulu/päivähoito	11 982	4 200,00	14 004,50		9 804,50						
Paajilän koulu/päivähoito	8 426	1 800,00	10 404,57		8 604,57						
Myllykankaan koulu/päivähoito	8 347	2 000,00	4 847,66		2 847,66						
Uuskylän koulu/päivähoito	0	0,00	2,61		2,61						
Projektit	62 745	255 243,62	355 694,77		100 451,15						
Kuraattoritoiminta	137 368	49 923,48	166 473,16		116 549,68						84,84
Perhepäivähoito	658 579	93 953,85	729 401,41		635 447,56						96,49
Päiväkotit	2 261 628	304 890,39	2 667 505,04		2 362 614,65						104,47

Koithoidontuki	652 900	0,00	576 442,08	576 442,08	0,00	576 442,08	576 442,08	88,29
Erityisvarhaiskasvatus	126 178	840,00	87 232,68	86 392,68	840,00	87 232,68	86 392,68	68,47
Myllyvianon päiväkotit(esiop.)	0	0,00	0,00	0,00				
Käpäimäen päiväkotit(esio.)	0	0,00	0,00	0,00				
Mäntymäen päiväkotit(esio.)	113 919	263,20	131 785,39	131 522,19				99,75
Alakylän koulu(esiop.)	0	0,00	59 089,66	59 089,66				
Hoiskon koulu(esiop.)	100 360	175,49	95 245,42	95 069,93				
Luoma-ahon koulu(esiop.)	0	55,12	347,62	292,50				
Myllykankaan koulu(esiop.)	97 034	0,00	89 514,97	89 514,97				
Paalijänen koulu(esiop.)	44 087	87,72	45 214,28	45 126,56				
Paavolan koulu(esiop.)	282 298	1 213,28	291 467,88	290 254,60				
Uusikylän koulu(esiop.)	35 793	87,72	17 521,59	17 433,87				
Ylikylän koulu(esiop.)	0	0,00	11,08	11,08				
Taimelan koulu(esiop.)	78 228	175,49	85 993,07	85 817,58				
Kouluisten ap- ja ip-toiminta	120 043	51 253,38	157 286,70	106 033,32				
Alakylän koulu	416 995	801,90	432 438,67	431 636,77				
Hoiskon koulu	848 224	3 481,29	886 137,40	882 656,11				
Luoma-ahon koulu	88 171	9 671,82	102 945,99	93 274,17				
Myllykankaan koulu	480 603	526,44	520 044,96	519 518,52				
Paalijänen koulu	373 354	2 510,38	475 689,52	473 179,14				
Paavolan koulu	2 604 243	8 366,69	2 555 654,44	2 547 287,75				
Uusikylän koulu	349 320	1 285,08	195 967,32	194 682,24				
Ylikylän koulu	375 291	1 052,84	393 738,92	392 686,08				
Taimelan koulu	901 236	2 657,64	911 053,14	908 395,50				
Alajäsen yläkoulu	4 429 056	12 127,55	4 413 553,34	4 401 425,79				
Kotikuntakoulu	387 500	219 193,92	530 164,71	310 970,79				
Kuntoutusluokka/Alajävi	147 205	1 197,40	159 181,09	157 983,69				
Kuntoutusluokka/A yläkoulu	131 137	858,92	145 859,74	145 000,82				
JOPO-opetus	36 829	0,00	37 607,52	37 607,52				
Keinoiminnan kehittäminen	0	13 000,00	21 553,28	8 553,28				
Osaaja 18 Alajävi	6 552	0,00	3 098,04	3 098,04				
Liikkuva koulu Alajävi	28 845	30 000,00	60 377,04	30 377,04				
Muualia perusopetusta käytät o	52 149	49 959,24	87 159,27	37 200,03				
JOPO toiminnan kehittäminen	0	0,00	650,00	650,00				
Erasmus-projekti	0	0,00	202,66	202,66				
Erasmus/Partnerikoulu/Yläkoulu	0	15 844,78	15 950,90	106,12				
Alajäsen lukio	1 569 329	24 152,90	1 545 401,47	1 521 248,57				98,69
Vimpelin lukio	600 000	0,00	640 264,00	640 264,00				
Liikkuva opetus/Lukiokoulutus	30 000	9 064,87	18 129,73	9 064,86				
Teenaavikko korkeakoulut lukio	0	2 310,62	2 310,62	0,00				
Alajäsen musiikkiopisto	447 997	113 301,86	578 572,70	465 270,84				102,14
Yhdessä eteenpäin -hanke	0	0,00	0,00	0,00				
Jalasjärven yksikkö	356 573	295 520,28	652 038,17	356 517,89				
Jävi-Pohjanmaan ko/taiteen per	72 564	17 653,03	72 513,56	54 860,53				
Jävi-Pohjanmaan ko/muu opet.	446 436	155 113,40	590 120,02	435 006,62				
Koithoidontuki	652 900	0,00	576 442,08	576 442,08				
Erityisvarh.kasv.	126 178	840,00	87 232,68	86 392,68				
Esi- ja perusopetus	12 528 472	425 847,29	12 922 505,61	12 496 658,32				
Lukio-opetus	2 199 329	35 528,39	2 206 105,82	2 170 577,43				98,69
Musiikkiopisto	804 570	408 822,14	1 230 610,87	821 788,73				102,14
Kansalaisopisto	519 000	179 437,85	669 305,00	489 867,15				94,39

Aikusten digitaalilaidot/ko	0	6 671,42	6 671,42	0,00											
Alajärven kirjasto	474 046	24 584,77	502 148,36	477 563,59						Kirjasto	637 903	52 707,24	684 600,99	631 893,75	99,06
Lehtimäen kirjasto	84 131	603,19	79 352,96	78 749,77											
Kirjastoauto	58 628	3 720,18	57 268,47	53 548,29											
Koulukeskuksen kirjasto	21 098	0,00	20 488,48	20 488,48											
Kirjaston koulutusluokka	0	7 799,10	5 475,47	-2 323,63											
Lukuloja	0	5 000,00	6 587,51	1 587,51											
Lukutaitoa	0	6 000,00	6 833,12	833,12											
Jyty lukemisen edistäminen	0	5 000,00	6 446,62	1 446,62											
Taidemuseotoiminta	320 030	23 539,94	329 648,34	306 108,40						Museo	395 230	25 308,00	400 642,36	375 334,36	94,97
Vänäjä	59 971	1 768,06	43 757,54	41 989,48											
Japanin näyttely	15 229	0,00	27 236,48	27 236,48											
Matkailua Alajärven Aalloilla	4 286	37 171,63	36 185,99	-985,64											
Aalokko kutsuu -hanke	0	0,00	21 378,69	21 378,69						Aalto -hankkeet	4 286	46 350,39	57 564,68	11 214,29	
Elävä Aalto -hanke	0	9 178,76	0,00	-9 178,76											
Järviseudun ammatti-insittiuutti	12 860	0,00	13 539,37	13 539,37											
Muu II asteen koulutus	6 100	0,00	3 461,62	3 461,62											
Hallinto/liikuntatoimi	18 051	2 758,07	27 848,49	25 090,42											
Liikuntapalvelut	222 576	15 746,75	259 295,56	243 548,81											
Alajärven uimahalli	684 466	257 077,57	904 994,25	647 916,68											
Uimahallin kahvio	62 774	31 048,54	100 930,68	69 882,14											
Alajärven pallohalli	106 022	51 151,36	145 035,48	93 884,12											
Monitoimihalli	61 333	6 269,08	64 117,07	57 847,99											
Lasten ja nuorten kerhotoiminta	881	894,95	706,26	-188,69											
Liikunta-avustukset	41 700	0,00	39 908,03	39 908,03											
Jäähallin avustus	31 483	0,00	31 538,07	31 538,07											
Hallinto/Nuorisotoimi	17 379	33,35	11 431,34	11 397,99											
Nuorisopalvelut	105 583	1 840,75	121 053,93	119 213,18						Nuorisotoimi	262 637	130 570,80	354 806,12	224 235,32	85,38
Nuorisovaltuusto Alajävi	12 954	100,00	9 816,12	9 716,12											
Ohjaamo	18 910	4 780,74	20 758,75	15 978,01											
Starttipaja	45 362	60 546,94	77 840,62	17 293,68											
Nuorisovastukset	28 150	0,00	24 245,01	24 245,01						II asteen koulutus	18 960	0,00	17 000,99	17 000,99	89,67
Etsivä nuorisotyö	34 299	63 269,02	89 660,35	26 391,33											
Kulttuurivastukset	12 100	0,00	32 291,38	32 291,38						Kulttuurivastukset	12 100	0,00	32 291,38	32 291,38	266,87
	22 511 171	2 374 369,76	24 732 556,85	22 358 187,09							22 511 171	2 374 369,76	24 732 556,85	22 358 187,09	99,32

TAULUKKO 24 SIVISTYSLAUTAKUNTA: PERHEPÄIVÄHOITO

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Perhepäivähoito
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-91 993	-81 500	-93 954			
Kulut	780 640	740 079	729 401			
Netto	688 647	658 579	635 448	-23 131	-4	-8

Tuottajan viesti tilaajalle:

Perhepäivähoito pitää sisällään hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon sekä avoimen varhaiskasvatuksen.

Perhepäivähoidon alitus johtui arvioitua suuremmista tuotoista ja kustannuskorvausten alittumisesta.

TAULUKKO 25 SIVISTYSLAUTAKUNTA: ERITYISVARHAISKASVATUS

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Erityisvarhaiskasvatus
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-240	0	-840			
Kulut	131 513	126 178	87 233			
Netto	131 273	126 178	86 393	-39 785	-32	-34

Tuottajan viesti tilaajalle:

Erityisvarhaiskasvatuksen talousarvio sisälsi varhaiskasvatuksen erityisopettajan sekä kolmen henkilökohtaisen avustajan palkat.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja kiittää kaikissa alueen yksiköissä, havainnoi lapsia, konsultoi ja suunnittelee tarvittavia tukitoimia yhdessä kasvattajien ja huoltajan kanssa.

Kolmatta avustajaa on vuonna 2019 käytetty ryhmäavustajana, ja palkka on ohjautunut päiväkotihoidon.

TAULUKKO 26 SIVISTYSLAUTAKUNTA: PÄIVÄKOTIHOITO

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Päiväkotihoido
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-303 227	-252 100	-304 890			
Kulut	2 577 411	2 513 728	2 667 505			
Netto	2 274 184	2 261 628	2 362 615	100 987	4	4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Päiväkotihoido sisältää päiväkodit ja esioppilaiden kerhotoiminnan. Kotihoidon tuen vähentynyt käyttö näkyy päiväkotihoidon kustannusten kasvuna. Päiväkotihoidoon rahaa kuluu noin 100 000 euroa ennakoitua enemmän. Ylitys johtuu pääosin henkilöstökuluista: sijaisia on tarvittu turvallisen toiminnan takaamiseksi ja lakisääteisten mitoitusten toteutumiseksi.

TAULUKKO 27 SIVISTYSLAUTAKUNTA: KOTIHOIDONTUKI

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Kotihoidontuki
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	0	0	0			
Kulut	638 005	652 900	576 442			
Netto	638 005	652 900	576 442	-76 458	-12	-10

Tuottajan viesti tilaajalle:

Laskevasta syntyvyydestä ja perheiden valinnoista johtuen lasten kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea käytettiin ennakoitua vähemmän. Perheille maksettavien avustusten määrä alittui noin 76 000 euroa.

TAULUKKO 28 SIVISTYSLAUTAKUNTA: ESI- JA PERUSOPETUS

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Esi- ja perusopetus
Tuoteno:
Asiakasryhmät: Esi- ja perusopetuksen oppilaat
Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto, koulujen rehtorit

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-408 377	-347 420	-425 847			
Kulut	12 405 801	12 875 892	12 922 506			
Netto	11 997 424	12 528 472	12 496 658	-31 814	0	4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Toteuma 31.12.2019: talousarvio alittui 31 814 €.

Suurtuote sisältää esiopetuksen päiväkodissa ja kouluissa, perusopetuksen, kuntoutusluokat, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä kotikuntakorvaukset. Myös perusopetuksen hankkeet sisältyvät suurtuotteeseen (Kerhotoiminnan kehittäminen, Erasmus/partnerikoulut/yläkoulu, Osaaja 18, Liikkuva koulu Alajärvi)

Nettokustannukset/oppilas kouluittain: Alakylä 9 810,57 €, Hoisko 7 821,81 €, Luoma-aho 14 394,87 €, Myllykangas 9 369,75 €, Paalijärvi 10 686,72 €, Paavola 6 740,01 €, Uusikylä 15 712,30 €, Ylikylä 8 924,94 €, Taimela 11 297,88 € ja Alajärven yläkoulu 12 450,99 €. Nettokustannukset oppilasta kohden olivat 9 487,37 €.

Lukuvuoden 2019 - 2020 alusta lakkautettiin Luoma-ahon koulu ja Uusikylän koulun oppilaat siirrettiin väistöön Paalijärven koululle.

TAULUKKO 29 SIVISTYSLAUTAKUNTA: LUKIO-OPETUS

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Lukio-opetus
Tuoteno:
Asiakasryhmät: Lukion opiskelijat
Vastuuviranhaltija: Marko Timo

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-19 368	-322 699	-35 528			
Kulut	2 205 813	2 522 028	2 206 106			
Netto	2 186 445	2 199 329	2 170 577	-28 752	-1	-1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärven lukion tilinpäätös alittui talousarvioon verrattuna 28 752 euroa. Alitus johtuu pääosin ennakoitua pienemmistä henkilöstökuluista. Talousarvioon asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin: Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja, kansainvälisyshankkeita on toteutunut, lukioiden välinen yhteistyö on tiivistä, lukio on vetovoimainen, erilaisissa lukiovertailuissa ylletään valtakunnalliseen keskikastiin ja opettajilla on mahdollisuus kouluttautua.

TAULUKKO 30 SIVISTYSLAUTAKUNTA: KANSALAI SOPISTO

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Kansalaisopisto
Tuoteno:
Asiakasryhmät: Kuntien asukkaat
Vastuuviranhaltija: Titta Väänänen

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-194 388	-215 136	-179 438			
Kulut	692 512	734 136	669 305			
Netto	498 124	519 000	489 867	-29 133	-6	-2

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kansalaisopiston valtionosuus 32101170 euroa on maksettu Alajärven kaupungille. Kuntien maksuosuudet ovat olleet:
 Alajärvi 489 967 euroa (TA 519 000 euroa, 94%)
 Vimpeli 41 978 euroa (TA 63 669 euroa, 66 %)
 Soini 40 715 euroa (TA 44 992 euroa, 90%)

Toteutuneet oppitunnit yhteensä 7 411 tuntia (TA 8 350 tuntia)

Alajärvi 4 952 tuntia (TA 5 535 tuntia)
 Vimpeli 1 269 tuntia (TA 1 650 tuntia)
 Soini 1 190 tuntia (TA 1 165 tuntia)

TAULUKKO 31 SIVISTYSLAUTAKUNTA: KURAATTORITOIMINTA

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Kuraattoritoiminta
Tuoteno:
Asiakasryhmät: Peruskoulun oppilaat ja toisen asteen opiskelijat
Vastuuviranhaltija: Hanna Luoma-aho

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-57 896	-70 366	-49 923			
Kulut	169 389	207 734	166 473			
Netto	111 493	137 368	116 550	-20 818	-15	5

Tuottajan viesti tilaajalle:

Toteuma 31.12.2019: talousarvio on alittunut 20 818 €. Alitus johtuu siitä, ettei saatu palkattua kokoaikaista psykologia.
 Tuote pitää sisällään perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen koulukuraattoripalvelut.

TAULUKKO 32 SIVISTYSLAUTAKUNTA: MUSIIKKIOPISTO

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Musiikkiopisto
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	musiikkiopiston opiskelijat
Vastuuviranhaltija:	Markku Pöyhönen

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-458 128	-481 441	-408 822			
Kulut	1 303 814	1 286 011	1 230 611			
Netto	845 686	804 570	821 789	17 219	2	-3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Vuoden 2019 opetustuntimäärä oli yhteensä 17 998 tuntia. Valtionosuuteen oikeuttavien tuntien määrä on ollut 15 466, yksikköhinta 76,82 €, valtionosuuden laskennallinen peruste 1 188 098 €, valtionrahoituksen rahoitusosuus 58,85 % ja valtionosuuksista tuleva rahoitus kokonaisuudessaan 663 536 €.

Valtionosuusrahoituksen jatkuvuuden kannalta on hyvä pitää toteutuva opetustuntimäärä jonkin verran suurempana kuin vahvistetut valtionosuustunnit, jottei anneta aiheita valtionosuustuntien leikkaamiseen.

Alajärven tulosyksikön tuntimäärä oli 7 872 eli 43,7 % musiikkiopiston kokonaistuntimäärästä (17 998). Tulosyksikön sisällä Alajärven kaupunkiin kohdistunut tuntimäärä oli 6 877 ja Soinin kuntaan 995 tuntia. Jalasjärven yksikön (Kurikan kaupunki) tuntimäärä oli 10 125 eli 56,3 % kokonaistuntimäärästä.

Alajärven tulosyksikön osalta talousarvio on ylittynyt 17 219 € eli n. 2 %. Suurin syy ylitykseen ovat vuokratulot. Vuokratulot 2019 olivat 43 975 €, kun budjetoitu oli 29 847 €, erotus 14 128 €. Talousarvion laadinnan aikaan lähin käytettävissä ollut tilinpäätös oli vuodelta 2017 ja siinä Alajärven tulosyksikön kaikki vuokrat olivat 22 155 €. Vuokratulot 2019 olivat lähes kaksinkertaiset vuoden 2017 tilinpäätökseen verrattuna. Syitä vuokratulujen nousuun ovat yleisen kustannustason nousun lisäksi se, että Soinin tilavuokra puuttui kokonaan vuoden 2017 tilinpäätöksestä eikä sitä näin ollen huomattu ottaa mukaan vuoden 2019 budjettiin. Lisäksi osa musiikkiopiston opetuksesta on sisäilmaongelmien vuoksi siirretty väistötiloihin Paavolan koululle, mikä lisää musiikkiopistolle kohdistuvia tilavuokria.

Myös henkilöstökulut ylittivät budjetin jonkin verran. Henkilöstökulujen osalta ylitystä selittää se, että vuoden 2019 aikana otettiin käyttöön työn vaatavuuden arvioinnin perusteella maksetut lisät ja ne lisäsivät henkilöstökuluja

TAULUKKO 33 SIVISTYSLAUTAKUNTA: II-ASTE

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: II asteen koulutus
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Esa Kaunisto

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	0	0	0			
Kulut	19 396	18 960	17 001			
Netto	19 396	18 960	17 001	-1 959	-10	-12

Tuottajan viesti tilaajalle:

Toteuma 31.12.2019: talousarvio on allittunut 1 959 €.

Tuote sisältää toisen asteen koulutuksen eläkevastuita sekä SeAmk:n sairaanhoitajakoulutuksen tilavuokria.

TAULUKKO 34 SIVISTYSLAUTAKUNTA: PROJEKTIT

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
 Palvelu: Projektit sivistystoimi
 Tuotenro:
 Asiakasryhmät:
 Vastuuviranhaltija: Merja Hannulabacka-Mäki

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-256 179	-98 976	-255 244			
Kulut	294 308	161 721	355 695			
Netto	38 129	62 745	100 451	37 706	60	163

Tuottajan viesti tilaajalle:

Palvelu sisältää: Ops 2016, Nuoret Värkkärit, Kielikylpyprojekti 2, 6 lukion hanke Pohjalta pintaan, Yhdessä hyvä tulee 2, Erityisopetuksen laadun kehittäminen 2, JS lukioiden oppimateriaalit kierto, Ikitutor 1 ja 2, LYIE-hanke ja Valkealampi projekti -hankeet.

TAULUKKO 35 SIVISTYSLAUTAKUNTA: LIIKUNTATOIMI

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Liikuntatoimi
Tuoteno:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Marjo Salmenautio vs. Kirsti Kivelä

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-314 061	-328 475	-364 946			
Kulut	1 453 383	1 557 761	1 574 374			
Netto	1 139 322	1 229 286	1 209 428	-19 858	-2	6

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärven liikuntapalveluiden suurtuotteen päätuotteet: liikuntapalvelut, Alajärven uimahalli, Alajärven Pallohalli, Monitoimihalli sekä seura- ja järjestötoiminta, avustukset ja stipendit.

Liikuntatoimi on kokonaisuudessaan pysynyt budjetissa ja toiminnalliset kulut alittui. Liikuntapalvelut monipuolista ja uudista tapahtumatuotantoon ja markkinointi onnistui hyvin. Liikuntatapahtumia oli 85 kpl / 9 500 osallistujaa. Alajärven uusi Monitoimihalli aloitti toimintansa 21.10.2019 ja tilan käyttövuoroja varattiin hyvin. Alajärven uimahallin kävijämäärä vuonna 2019 oli 74 195 eli edellisvuoteen kävijämäärä nousi 2 988 kävijällä. Pallohallin käyttö on ollut vilkkaampaa kuin vuonna 2018. Yleisavustuksia jaettiin 28 875 € / 16 hakijalle ja kohdeavustuksia 7 625 € / 15 hakijalle. Stipendejä jaettiin 5 425 €. Jäähallin avustus oli 26 000 €.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutui.

TAULUKKO 36 SIVISTYSLAUTAKUNTA: NUORISOTOIMI

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Nuorisotoimi
Tuoteno:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Marjo Salmenautio vs. Kirsti Kivelä

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-121 312	-132 477	-130 571			
Kulut	339 478	395 114	354 806			
Netto	218 166	262 637	224 235	-38 402	-15	3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärven nuorisopalveluiden suurtuotteen päätuotteet: nuorisotilat, nuorisotoiminta, nuorisovaltuusto, Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli, seura- ja järjestötoiminta, avustukset sekä Etsivä nuorisotyö ja nuorten Starttipaja Laituri.

Nuorisotoimi on kokonaisuudessaan pysynyt budjetissa ja toiminnalliset kulut alittui.

Yleisavustuksia jaettiin 20 220 € / 4 hakijalle ja kohdeavustuksi 7 780 € / 5 hakijalle.

Alajärvellä ja Vimpelissä järjestettiin yhteisiä tapahtumia ja retkiä lapsille ja nuorille. Alajärven nuorisopalveluiden osallistuja/-kävijämäärät tapahtumissa ja nuorisotiloissa oli yhteensä 3 094 henkilöä/vuosi ja Lehtimäen nuopparin kävijämäärä oli 1 298 henkilöä/vuosi. Alajärven nuorisovaltuuston tapahtumissa kävijämäärä oli 110 henkilöä/vuosi. Alajärven nuorisovintti oli avoinna keskiviikkona, torstaina ja perjantaina sekä Lehtimäen nuoppari keskiviikkoisin ja perjantaisin. Aukioloaikoja lisättiin.

TAULUKKO 37 SIVISTYSLAUTAKUNTA: KIRJASTO

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala:	Sivistyslautakunta
Palvelu:	Kirjasto
Tuotenro:	
Asiakasryhmät:	Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:	Tarja Kyrönlahti

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-37 200	-13 791	-52 707			
Kulut	652 108	651 694	684 601			
Netto	614 908	637 903	631 894	-6 009	-1	3

Tuottajan viesti tilaajalle: Toteuma 31.12.2019:

Alajärven kaupunginkirjaston taloudelliset ja toiminnalliset tunnusluvut ovat toteutuneet erittäin hyvin. Kävijöitä Alajärven toimipisteessä on ollut 17,6 kävijää/asukas, joten nousua +4,1% verrattuna edelliseen vuoteen. Lainauksia oli 19,94 lainaa/asukas elikkä nousua +6,87% verrattuna vuoteen 2018. Lainaajia asukkaista oli 42,77%. Alajärven ja Lehtimäen omatoimikirjastot ovat palvelleet asiakkaita joka päivä klo 7 - 21.

Alajärven koulukeskuksen kirjasto siirtyi 1.1.2019 kaupunginkirjaston hallinnon alaisuuteen. Osaltaan se vaikutti positiivisesti myös lainauksiin ja erityisesti kävijämäärään.

Alajärven toimipisteissä järjestettiin ulkopuolisia näyttelyjä 22 kpl. Kirjaston järjestämiä tapahtumia oli 152, joihin osallistui yhteensä 4 242 henkilöä. Erilaisille ryhmille (opiskelijat ym.) annettuja käyttäjäkoulutuksia oli 135 kpl, joihin osallistui 645 henkilöä. Kaupungin muiden toimijoiden järjestämiä tapahtumia kirjastossa oli 58. Ulkopuolisten (järjestöjen, yhdistysten ym.) järjestämiä tapahtumia oli kirjastossa 65 kpl.

Lukemisedistämisen projekteja oli vuoden aikana kolme: Aluehallintoviraston rahoittamat Lukutaitoa yhteistyöllä ja Lukuiloa! Sekä Jytyn rahoittama lukemisen edistämisprojekti.

TAULUKKO 38 SIVISTYSLAUTAKUNTA: MUSEO

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Museo
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija: Maria Lampinen

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-29 835	-22 650	-25 308			
Kulut	379 513	417 880	400 642			
Netto	349 678	395 230	375 334	-19 896	-5	7

Tuottajan viesti tilaajalle:

Alajärven museopalveluiden toiminnalliset tavoitteet toteutuivat alueellisen yhteistoiminnan, kuntien taidekokoelmien selvitystyön ja yleisen asiantuntijaneuvonnan osalta sekä näyttelytoiminnan ja museovierailujen osalta. Yhteensä Nelimarkka-museon näyttelyihin ja tapahtumiin osallistui 10 302 henkilöä, mikä ylitti tavoitteen (v. 2018: 7 189). Museossa vierailtiin 6 774 kertaa (5 913), Villa Nelimarkassa 117 (61) ja Villa Väinölässä 3 351 (1 215) kertaa. Koululaisia oli kävijämäärästä 2 398 (2018: 2 437 ja 2017: 1 572).

Taloudelliset tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet, mihin vaikuttivat suuret näyttelykulut sekä hanketoiminta, joka ei vastannut suunniteltua. Museon talouteen vaikutti olennaisesti OKM:n tuki, joka edellyttää 4 laskennallista henkilötyövuotta. 10 % lisäosuus tuli alueellisesta työstä. Nelimarkka-rahasto tuki toimintaa, kuten koululaiskuljetuksia. Alueellinen työ vaatii toteutuakseen museolta erityispanostusta, mikä näkyy resurssien vähäisyytenä muussa toiminnassa.

TAULUKKO 39 SIVISTYSLAUTAKUNTA: MUSEON HANKKEET

Tulosraportti 31.12.2019

Alajärven kaupunki

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Museon hankkeet
Tuotenro:
Asiakasryhmät: Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija: Maria Lampinen

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	-5 601	-29 400	-46 350			
Kulut	6 317	33 686	57 565			
Netto	716	4 286	11 214	6 928		1 466

Tuottajan viesti tilaajalle:

Matkailua Alajärven Aalloilla, Aallokko kutsuu ja Elävä Aalto -hankeet.

Aallokko kutsuu -hanke toteutettiin ajalla 1.1.2016 - 31.5.2018. Hankeavustusta jäi saamatta 20 371,72 euroa, koska hyväksytyt kuluja ei ollut tarpeeksi.

TAULUKKO 40 SIVISTYSLAUTAKUNTA: KULTTUURIAVUSTUKSET

Tulosraportti 31.12.2019**Alajärven kaupunki**

Toimiala: Sivistyslautakunta
Palvelu: Kulttuuriavustukset
Tuoteno:
Asiakasryhmät: Kunnan asukkaat
Vastuuviranhaltija:

Valtuuston tilaus	TP 2018 (€)	TA 2019 (€)	TP 2019 (€)	Muutos (€) TP 2019 / TA 2019	TP 2019 % TA 2019:stä	TP 2019 % TP 2018:stä
Tuotot	0	0	0			
Kulut	10 079	12 100	32 291			
Netto	10 079	12 100	32 291	20 191	167	

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kulttuurin kohdeavustuksia maksettiin 7 570,52 euroa.

Kustannuspaikalle kirjattiin työttömyysvakuutusmaksuihin (Työllisyysrahasto) 24 556,89 euroa.

3.1.6 Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

3.1.6.1 Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2019

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2019:

1. Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
2. Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä
3. Lomittajien ammattitaito
4. Lomituspalvelut toteutuvat 100 %

Toimialan yleistilanne vuonna 2019

Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi on saanut hakemukset käsiteltyä niin, että tuet on maksettu heti, kun se on ollut mahdollista. Viljelijätukia maksetaan Järvi-Pohjanmaan alueelle 573 tukea hakeneelle viljelijälle noin 16,5 miljoonaa euroa vuodessa. Ruokavirasto teki maksajavirastosopimuksen mukaisen tietoturvallisuusauditoinnin keväällä. Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien tietoturva oli järjestetty ohjeiden mukaisesti.

Yhteistoiminta-alueen 134 maatilalle ja 211 yrittäjälle on järjestetty yhteensä 8 792 lomituspäivää. Lomituspalvelujen tuottamiseen saadaan Melan kautta lähes 1,9 miljoonaa euroa. Lomituspalvelut työllistivät 36 vakituista sekä heidän lisäksi lähes saman verran tuntipalkkaisia lomittajia.

Maaseututoimen palvelut tuotettiin Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueelle kokonaisuudessaan tilauksia 70 273 euroa edullisemmin. Maaseututoimesta siirtyi kaksi pitkänlinjan virkamiestä muihin tehtäviin, joten palvelujen tuottaminen on vaatinut muuttuvassa tilanteessa henkilöstöltä äärimmäistä sitoutumista ja joustoa tehtävien hoidossa.

3.1.6.2 Maaseutupalvelut, hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten, kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa

(210/2010) tai muutoin on määrätty sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluista Alajärven paikallisyksikön alueella siten, kuin lomituspalvelulaissa (1231/96) ja turkistuottajien lomituspalvelulaissa (1264/2009) on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Vuoden 2019 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto

- tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi
- osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta.

Maakuntaudistus ei toteutunut, mutta työ tehtiin valmiiksi alkuvuodesta, tämän jälkeen maaseututoimen hallinto on jatkanut vaikuttamista maakunnalliseen sekä valtakunnalliseen päätöksentekoon maaseututoimen tehtävien osalta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalvelujen hallinto tuotti tehtävät sovitusti vuoden 2019 aikana. Toiminnassa on otettu huomioon Järvi-Pohjanmaan ja kuntien strategiat ja tavoitteet. Maakuntaudistustyö saatettiin loppuun. Tavoite toteutui.

3.1.6.3 Maaseutupalvelut, tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Ruokavirasto teki maksajavirastosopimuksen mukaisen tietoturvallisuusauditoinnin keväällä. Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien tietoturva oli järjestetty ohjeiden mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään kaksi kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalveluiden henkilöstö on osallistunut sekä Ruokaviraston että ELY-keskuksen järjestämiin koulutuksiin. Viljelijöille järjestettiin tukihakukoulutus Alajärvellä yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Koulutustilaisuuteen osallistui yhteensä 59 henkilöä. Lisäksi viljelijöille on pidetty ympäristökorvauksen ehtoihin liittyviä neuvonnallisia tilaisuuksia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vipupalvelun käyttöön on annettu henkilökohtaista opastusta sekä neuvottu tukihakuun liittyvissä asioissa. Viljelijöille suunnattujen koulutustilaisuuksien tavoite toteutui.

Tukea hakeneita tiloja vuonna 2019 Alajärvellä oli 378 kpl ja peltopinta-ala 13 9456 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Alajärven osalta oli 1 077 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 1 074 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99,72 %.

Tukea hakeneita tiloja Soinissa oli 108 kpl ja peltopinta-ala 3 223 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Soinissa oli 303 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 302 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99,67 %.

Tukea hakeneita tiloja Vimpelissä on 84 kpl ja peltopinta-ala 3 911 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Vimpelissä oli 229 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 229 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 100 %. Tavoite tukien maksatuksesta ensimmäisenä maksupäivänä toteutui.

3.1.6.4 Maaseutupalvelut, kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan kotieläintuotannon investointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotantotason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita

ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Neuvonta käsittää rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen. Kehittämisen apuvälineeksi Järvi-Pohjanmaan alueen viljelijöillä on käytössä yritystulkkia AGRI-ohjelma sekä Yritys-Suomi porttaali.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehitysmahdollisuuksista. Asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia voidaan hankkia kehittymisen tueksi. Erikoiskasvituotannon kehittymistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksien edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Rahoitukseen ja kehittämiseen liittyvät asiakaskontaktit on pääsääntöisesti suoritettu toimistolla tai puhelinneuvonnalla 115 kertaa. Lisäksi on hankittu asiantuntijapalveluita yritystoiminnan perustamiseksi. Maatalouden rahoitusta alueelle saatiin 30 hankkeeseen, joihin avustusta tuli 2,3 miljoonaa euroa ja korkotukilainaa 3,4 miljoonaa euroa. Alueemme ongelma on, että meidän tuotantoyksikkömme eivät täytä rahoitukselle asetettuja vaatimuksia.

Järvisudun ammatti-instituutin lähiruokahankkeeseen on osallistuttu aktiivisesti sekä viety tietoa eteenpäin. *Digi tehokäyttöön maatiloilla* -hankkeella on järjestetty kuusi pienryhmäkoulutusta, joissa on taloushallinnon lisäksi käsitelty tuotantoa, jatkojalostusta ja jaksamista. Maaseututoimi on mukana myös *Varavoimaa Farमारille Etelä-Pohjanmaalla II* -hankkeen ohjausryhmätyöskentelyssä.

Maaseututoimi on ollut kiinteästi mukana JPYP ja Etelä-Pohjanmaan liiton hallinnoimassa CES-ME-kiertotaloushankkeessa, sekä biokaasulaitoksen esiselvityshankkeessa.

Maaseututoimi järjesti asiakkailleen iltapäivätilaisuuksia keväällä 2019. Tilaisuuksia oli yhteensä 15, joista Alajärvellä yhdeksän, Soinissa kolme ja Vimpelissä kolme. Tilaisuudet järjestettiin niin, että suurin osa niistä oli kylissä. Kaikkiaan tilaisuuksiin osallistui yhteensä 64 henkilöä. Tilaisuuksien tarkoitus oli keskeyttää maataloustuottajien aherrus sekä miettiä yhdessä, mitkä ovat ne keinot, joilla pystymme edistämään alueemme maatalouden ja maaseudun elinvoimaisuutta.

Maaseututoimi on ollut mukana myös maanmittauslaitoksen Alajärven ja Vimpelin maanviljelijöille järjestämässä tilusjärjestelytilaisuudessa. Tilusjärjestelyn tarkoituksena on koota maanomistajien pieniä ja hajallaan sijaitsevia peltolohkoja yhtenäisemmiksi ja lähemmäksi talouskeskusta.

Tietosuoja-asetus vaikeuttaa eri toimenpiteissä mukana olleiden yrittäjien osallistumisten seuranta ja raportointia.

Kehittämisen aktiivisten asiakaskontaktien määrän oli 118 kpl ja tilaisuuksia järjestettiin 23 kpl. Tavoitteet toteutuivat.

3.1.6.5 Lomituspalvelut, hallinto

Lomituspalvelujen hallinnon tehtävät perustuvat maatalousyrittäjien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen sekä turkistuottajien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen. Tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaisapuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomitusten korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille. Lomahallinnolla on päivittäisessä käytössä Melan ylläpitämä lomituspalveluohjelmisto, lomitusnetti. Turkistuottajien lomitukset kirjataan Excel-taulukkoon.

Lomituspalvelujen hallinto päättää maatalouslomittajien töihin sijoittamisesta, huolehtii työsuhteiden ilmoittamisesta ja palkka-aineiston välittämisestä kuukausittain tilitoimistoon palkanmaksua varten. Hallinto tekee henkilöstöä koskevat KVTES:n mukaiset päätökset ja käy heidän kanssaan kehityskeskustelut. Hallinto huolehtii, että sekä maatalouslomittajien määrä vastaa kysyntää, että jokaisella lomittajalla on riittävä ammattitaito lomituksen suorittamiseen tiloilla, joiden lomituksia he hoitavat. Täydennyskoulutusta ja tilakohtaista perehdytystä järjestetään maatalouslomittajien koulutustarpeen mukaisesti.

Lomahallinto huolehtii, että lomituspäivän kesto on määritelty lainmukaisesti ja maatalouslomittajan työaika vastaa lomittettavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta.

Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteiden on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Lomittajat ottavat työssään huomioon työturvallisuuden. Työtapaturmia ja sairauspoissaoloja pyritään vähentämään. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla. Työterveyshuollon piiriin kuuluvilla tiloilla käynnit pyritään tekemään yhdessä työterveyshuollon henkilöstön kanssa.

Maatalousyrittäjien tyytyväisyyttä paikallisyksikön toimintaan seurataan ja tehdään tarpeenmukaiset parannukset.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maatalouslomittajien kanssa käytyjen kehityskeskustelujen sekä maatalouslomittajien työkokousten pohjalta on selvitetty lomittajien koulutustarpeet ja -toiveet. Näiden pohjalta on järjestetty täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutusta on ollut yhteensä 5 päivää. Lisäksi on järjestetty tilakohtaista perehdytystä tarpeen mukaan, erityisesti robottitiloilla. Tavoite toteutui.

3.1.6.6 Lomituspalvelut/kotieläintilat

Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomitusnetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitusnettiin lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputöiden aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrittäjän päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin, kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Maatalousyrittäjä voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta. Itse järjestetyssä lomituksessa maatalousyrittäjä ostaa lomituksen ennakkoperintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Maatalousyrittäjät ovat valinneet pääsääntöisesti kunnalliset lomituspalvelut.

Maatalouslomittajat pääsevät katsomaan lomitusnetistä omien tietojensa lisäksi työvuorosuunnitelmiaan ja lomitettavien tilojen tietoja. Lomahallinnon edustaja antaa maatalouslomittajalle vahvistetun työvuoroluettelon viikkoa ennen kutakin neljän viikon jaksoa. Maatalouslomittaja saapuu työvuoroon ja poistuu työvuorosta työvuoroluettelossa olevien kellonaikojen mukaisesti. Maatalouslomittaja kirjaa työvuoroluetteloon lomahallinnon edustajan kanssa sopimansa mahdolliset muutokset.

Lomituspalveluiden kehittymistä seurataan jatkuvasti osallistumalla koulutuksiin. Maatalousyrittäjille välitetään tuoreinta tietoa lomituksesta sekä kannustetaan käyttämään kattavasti lomituspalveluita.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti loma-
vuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalous-
yrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Vuosilomat on myönnetty lainmukaisesti. Vuosilomaa lomitettiin Järvi-
Pohjanmaan alueella 27,14 vuosilomapäivää yrittäjää kohti. Tavoite ylit-
tyi. Syynä oli se, että loppuvuonna 2018 oli runsaasti sijaisapulomituksia,
jolloin vuosilomapäiviä siirtyi pidettäväksi vuodelle 2019.

Sijaisapupyynnöt on toteutettu 97 %:sesti, koska sijaisapua suorittavaa
lomittajaa ei otettu tilalle tai lomitusta ei otettu koko sijaisavun ajaksi.
Tavoite toteutui.

3.1.6.7 Lomituspalvelut/turkistuottajat

Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäi-
vän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkömää-
rään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläin-
ten päivittäisistä hoitotöistä siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla ole-
van turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla
on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottaja voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjes-
tetyt lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia
maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen
tuottajilta.

Itse järjestetyssä lomituksessa turkistuottaja ostaa lomituksen ennakko-
perintäkisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Tur-
kistuottajat järjestävät lomitukset pääsääntöisesti itse.

Toiminnalliset tavoitteet 2019 ja 2020–2023

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuo-
silomapäiväänsä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Lomaan oikeutetuista 17 turkistuottajasta kaikki ovat pitäneet 18 vuosi-
lomapäiväänsä. Yhteensä turkistuottajat käyttivät 306 vuosilomapäivää
(100 %). Tavoite toteutui.

TAULUKKO 41 MAASEUTUTOIMI: YHTEENVETO

JÄRVI-POHJANMAAN MAASEUTUTOIMI						
Alajärven kaupunki				Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019			
Maaseutupalvelut hallinto	22 731	26 793	25 955	-838,45	-3,23	12,42
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	135 712	170 328	152 883	-17 445,44	-11,41	11,23
Maaseutupalvelut kehittäminen	22 416	24 325	19 254	-5 071,59	-26,34	-16,42
Lomituspalvelut hallinto	14 399	44 092	19 416	-24 676,55	-127,09	25,84
Lomituspalvelut kotieläintilat	1 880 575	2 012 689	1 778 257	-234 431,85	-13,18	-5,75
Lomituspalvelut turkistuottajat	75 456	77 592	82 539	4 946,95	5,99	8,58
ALAJÄRVI YHTEENSÄ	195 258	265 539	217 507	-48 032,04	-22,08	10,23
Soinin kunta				Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019			
Maaseutupalvelut hallinto	5 855	7 010	6 790	-219,35	-3,23	13,78
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	34 953	44 561	39 997	-4 564,04	-11,41	12,61
Maaseutupalvelut kehittäminen	5 773	6 364	5 037	-1 326,82	-26,34	-14,61
Lomituspalvelut hallinto	2 812	11 384	5 013	-6 370,88	-127,09	43,91
Lomituspalvelut kotieläintilat						
Lomituspalvelut turkistuottajat						
SOINI YHTEENSÄ	49 393	69 318	56 837	-12 481,10	-21,96	13,10
Vimpelin kunta				Muutos euro TP2020 / TA2020 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019			
Maaseutupalvelut hallinto	5 788	6 813	6 600	-213,21	-3,23	12,30
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	34 556	43 313	38 877	-4 436,26	-11,41	11,11
Maaseutupalvelut kehittäminen	5 708	6 186	4 896	-1 289,67	-26,34	-16,58
Lomituspalvelut hallinto	2 329	6 827	3 006	-3 820,78	-127,09	22,52
Lomituspalvelut kotieläintilat						
Lomituspalvelut turkistuottajat						
VIMPELI YHTEENSÄ	48 381	63 139	53 379	-9 759,92	-18,28	9,36
Maaseutulautakunta/Yhteensä	293 033	397 996	327 723	-70 273,06	-21,44	10,59

TAULUKKO 42 MAASEUTUTOIMI: MAASEUTUPALVELUT, HALLINTO

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseututoimenjohtaja Jukka Kuoppala

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Sitovat tavoitteet:						
Tulot	120	0	-3	-3	0,00	0,00
Menot	22 851	26 793	25 952	-841	-3,24	11,95
Netto	22 731	26 793	25 955	-838	-3,23	12,42

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Vuoden 2019 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamista. On mukana vaikuttamassa maakuntaudistukseen maaseututoimen tehtävien osalta.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 43 MAASEUTUTOIMI: MAASEUTUPALVELUT, TUKI- JA VIRANOMAISTEHTÄVÄT

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Soile Aarnio

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro	Muutos %	Muutos %
				TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)		
Sitovat tavoitteet:						
Tulot	6 551	0	932	932	0,00	0,00
Menot	142 263	170 328	153 815	-16 513	-10,74	7,51
Netto	135 712	170 328	152 883	-17 445	-11,41	11,23

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksutuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekeriä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2019 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattuja tilaisuuksia järjestetään neljä kappaletta.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnetyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Tuki- ja viranomaistehtävien kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 44 MAASEUTUTOIMI: MAASEUTUPALVELUT, KEHITTÄMINEN

Toimiala: Maaseututoimi

Palvelu: Maaseutupalvelut kehittäminen

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: Maaseutuasiamies Pentti Halla-aho

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Sitovat tavoitteet:						
Tulot	26	0	32	32	0,00	0,00
Menot	22 442	24 325	19 286	-5 039	-26,13	-16,36
Netto	22 416	24 325	19 254	-5 072	-26,34	-16,42

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan kotieläintuotannon investointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannontason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Neuvonta käsittää rahoituslähteiden selvittäminen investointeihin, avustaminen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekeminen. Kehittämisen apuvälineeksi Järvi-Pohjanmaan alueen viljelijöillä on käytössä yritystulkkiAGRI-ohjelma sekä Yritys-Suomi portaali.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, joissa tuodaan asiantuntijat kertomaan alaan liittyvistä kehittämismahdollisuuksista. Asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia voidaan hankkia kehittämisen tueksi. Erikoiskasvit tuotannon kehittämistä tuetaan samoin keinoin. Maatilojen sukupolvenvaihdoksien edistäminen, työhyvinvointi, tuotteiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka liittyvät oleellisesti maaseudun kehittämiseen.

Vuoden 2019 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 65,97 %, Soini 17,26 % ja Vimpeli 16,77 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

TAULUKKO 45 LOMATOIMI: LOMITUSPALVELUT, HALLINTO

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut hallinto

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: vs.lomatoimenjohtaja Sirpa Haukilehto

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Sitovat tavoitteet:						
Tuotot	183 208	165 262	166 037	-775	0,47	-10,34
Kulut	202 748	227 565	193 472	34 093	-17,62	-4,79
Netto, mistä osuudet kunnittain	19 540	62 303	27 435	34 868	-127,09	28,78
Alajärvi	14 399	44 092	19 416	24 677	-127,09	25,84

Tuottajan viesti tilaajalle: Lomituspalvelun hallinnon tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaispuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomitus korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille.

Vuoden 2019 lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettyjen päivien suhteessa, Alajärvi 73,69 %, Soini 14,39 % ja Vimpeli 11,92 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon. Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteet on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettyjen päivien suhteessa.

TAULUKKO 46 LOMATOIMI: LOMITUSPALVELUT/KOTIELÄINTILAT

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut kotieläintilat

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: vs.Lomatoimenjohtaja Sirpa Haukilehto

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Sitovat tavoitteet:						
Tuotot	1 885 636	2 012 689	1 893 083	-119 606	-6,32	0,39
Kulut	1 880 575	2 012 689	1 778 257	-234 432	-13,18	-5,75
Netto	0	0	0	0	0,00	0,00

Tuottajan viesti tilaajalle: Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomituksetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitukseen lomituspöytä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputöiden aloittamista.

Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrittäjien päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Lomituspalvelut sisältävät lomituksesta syntyvät kustannukset. Maatalousyrittäjillä on oikeus 26 vuosilomapäivään ja 120 tuntiin tuettua maksullista lomitusta. Valtiolta tuleva ennako tarkistetaan 1.7. alkaen. Vuosilomaan oikeutettuja Alajärvellä on 93 tilalla 146 yrittäjää, Soinissa 23 tilalla 37 yrittäjää ja Vimpelissä 21 tilalla 34 yrittäjää.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspöytäpalveluiden kustannuksista.

TAULUKKO 47 LOMATOIMI: LOMITUSPALVELUT/TURKISTUOTTAJAT

Toimiala: Lomatoimi

Palvelu: Lomituspalvelut turkistuottajat

Asiakasryhmä: Alajärven maatalousyrittäjät

Vastuuviranhaltija: vs.lomatoimenjohtaja Sirpa Haukilehto

Suurtuote	TP 2018	TA 2019 (€)	TP 2019	Muutos euro TP2019 / TA2019 ylitys (+)/ alitus (-)	Muutos % TP2019 / TA2019	Muutos % TP2019 / TP2018
Sitovat tavoitteet:						
Tuotot	75 456	77 592	88 656	11 064	12,48	14,89
Kulut	75 456	77 592	82 539	4 947	5,99	8,58
Netto	0	0	0	0	0,00	0,00

Tuottajan viesti tilaajalle: Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikömäärään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottajat ovat oikeutettuja 18 vuosilomapäivään. Lisävapaatunteja turkistuottaja on voinut käyttää enintään 120 tuntia.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Tilajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista siirtomäärärahan rajoissa.

3.1.7 Alajärven tekninen lautakunta

3.1.7.1 Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen

1) Lautakunnan talousarvion toteutuminen

Teknisen lautakunnan toiminta on jaettu tukipalveluihin ja viranomaispalveluihin. Tukipalveluita ovat tila-, puhdistus- ja ravitsemispalvelu. Viranomaispalveluja puolestaan yhdyskuntasuunnittelu, yleiset alueet, vesihuoltolaitokset sekä rakennusvalvonta ja ympäristö.

Teknisen lautakunnan talousarvion toteutuminen viranomaispalveluiden osalta oli 97,5 % (menot) ja 103,0 % (tulot). Menot alittuivat 83.817 € ja tulot ylittivät 93.465 €. Tukipalveluiden toteutumis-% oli 99,6 eli määrärahaa jäi käyttämättä 25.459 €.

Lautakunnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

1. Viemärlaitoksella vuotovesimäärien pienentäminen tutkimusten ja kartoituksen avulla
  - Viemärikaivoja on korjattu 14 kpl ja viemäriinjaa tutkittu 300 m:in matkalta sekä Granforssin pumppaamo on saneerattu.
2. Liikenneonnettomuuksien/kaatumistapahtumien pienentäminen kunnossapitotapahtumien täsmällisellä kirjauksella ja seurannalla.
  - Ei tapahtumia
3. Tilapalvelun kustannusten pienentäminen myymällä/purkamalla turhia kiinteistöjä sekä kiinteistöhuollon tehtävien uudelleenjärjestelyllä ja kehittämisellä.
  - Vuoden 2019 aikana myytiin Lehtimäen kirkonkylän koulu. Loppuvuodesta 2019 on eläköitynyt kaksi ammattimiestä, joiden tilalle ei ole palkattu uusia työntekijöitä, vaan järjestelty työt uudelleen.
4. Kirkonseudun ja Pynttärin kaavayhdistelmän siirto uudelle pohjakartalle sekä kaupungin keskustan ja lähiympäristön osayleiskaava valmiiksi v. 2021.
  - Hankkeet ovat käynnissä ja arvioitu valmistuminen v. 2021–2022.

5. Puhdistuspalveluissa saatetaan loppuun v. 2018 aloitettu siivoustyömitoitus.
  - Puhdistuspalveluissa tiedot mitoitusta varten on syötetty CleanNet-ohjelmistoon, mutta emme ole vielä saaneet mitoitusten tekijältä tietoja ulos. Kun ne valmistuvat, viedään tulokset käytännön tasolle.
6. Puhdistus- ja ravitsemispalveluissa järjestetään asiakastyytyväisyyskysely vuosittain.
  - Vuonna 2019 on tehty asiakastyytyväisyyskysely.
7. Ravintohuollon tavoitteena käyttää ruoanvalmistuksessa kotimaisia elintarvikkeita kuten leipomotuotteet sekä liha- ja lihatarvikkeet ja maito- ja maitotaloustuotteet 100 % ja kasvikset sekä vihannekset 85 %, muista elintarvikkeista aina vaihtoehtona oleva kotimainen tuote.
  - Ravitsemispalveluissa on saavutettu tavoite, jonka mukaan liha- ja maitotuotteiden kotimaisuusaste on 100 %. Kasvisten ja vihannesten osalta 75–85 % ja muista elintarvikkeista mahdollisuuksien mukaan kotimainen vaihtoehto. Marjat 100 %:sesti kotimaisia, osa omasta pitäjästä.
  - Ravitsemispalveluissa 100 %:n kotimaisuusasteen tavoite ruoanvalmistuksessa käytettävien elintarvikkeiden, kuten leipomotuotteiden, liha- ja lihavalmisteiden, maito- ja maitotaloustuotteiden osalta täyttyy. Kasvisten ja vihannesten osalta myös 85 %:n tavoitteeseen päästään. Muissa elintarvikkeissa suosimme aina kotimaista vaihtoehtoa mahdollisuuksien mukaan.
8. Ravitsemispalveluissa järjestetään lähiruokapäiviä ja lisäksi tarjoamme lähiruosta valmistettuja komponentteja osana päivittäistä ateriaa.
  - Suurimmassa osassa ravitsemispalvelun yksiköissä on järjestetty lähiruokapäiviä. Keittiössämme pyritään tarjoamaan päivittäin lähiruokaa jossain muodossa osana jokaista ateriaa.
9. Ravitsemispalveluissa otetaan käyttöön sähköinen tilausjärjestelmä.
  - Sähköinen tuotannonohjausjärjestelmä on otettu käyttöön.
10. Viestintää kehitetään ja sitoudutaan toimimaan kaupungin uuden viestintästrategian mukaisesti.

- Tekninen toimisto on noudattanut kaupungin uutta viestintästrategiaa.

3.1.7.2 Viranomaispalvelut

1. Tekninen hallinto

Teknisen hallinnon talousarvion toteutuma oli 102 %, eli määräraha ylittyi 3.656 €. Palkkamenot olivat arvioitua suuremmat. Tekninen hallinto on jaettu tasan 7 eri sektorille.

2. Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asumisen eri muotojen kehittäminen sekä ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta.

Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston. Maanmittausteknikon palveluita on myyty Soinin ja Vimpelin kuntiin.

Yhdyskuntasuunnittelun toteutuma menojen osalta oli 86,7 %, joten määrärahoja jäi käyttämättä 40.947 €. Tulot ylittyivät puolestaan 8.040 €, jotka syntyivät palvelujen myynnistä naapurikuntiin. Poistot olivat talousarvion mukaiset.

Poikkeamislupa- ja suunnittelutarveratkaisupäätöksiä valmisteltiin 7 kappaletta kaupunginhallituksen käsittelyyn. Valmistellut päätökset koskivat rantarakentamisia, käyttötarkoituksen muutosta, poikkeamisia kaavasta erilaisilla alueilla, suunnittelutarveratkaisuja, joihin tarvittiin normaalia enemmän resursseja sekä laajempia selvityksiä. Laajojen poikkeamislupa- ja suunnittelutarveratkaisupäätösten valmistelu vei resursseja kaavoitustyöltä. Vanhojen poikkeamislupien digitalisoiminen kartalle ja käytettävissä olevaan uuteen järjestelmään on vienyt ja tulee jatkossa viemään ylimääräisiä resursseja sekä aikaa.

Kaavoitushankkeita oli kaikkiaan 10 kpl, joista 6 oli asemakaavoja, 2 osayleiskaavoja ja 2 ranta-asemakaavaa. Alajärven keskustaajaman ja sen lähialueiden osayleiskaavatyön asukaskysely sekä aloitusvaiheen yleisötilaisuus on tehty ja kaavaselvityksien pohjamateriaalit ovat myös pääosin valmistuneet. Ko. kaava muodostuu kahdesta suuresta yhdistetystä kaavahankkeesta, jossa toisessa ranta-alue muualta kun asemakaavoitetulla alueella on suoraan rakennuslupia ohjaava. Keskustan osayleiskaava taas tutkii keskustan erilaisia aluevarauksia ja ohjaa tulevaa asemakaavoitusta vuoteen 2035 ollen ennemmin strateginen keskustan kehittämisessä.

Kaavoitushankkeista jatkettiin keskustan ja Pynttärin asemakaavayhdistelmän tekoa ja sen siirtoa uudelle pohjakartalle. Materiaalit jouduttiin tätä varten skannaamaan 2019 kesällä. Skannattavaksi tuli noin sata voimassa olevaa asemakaavaa, johon tarvittiin lisäresursseja. Myös Kaartusjärven ranta-asemakaavoitusta on jatkettu. Luoma-ahon teollisuusalueen laajennus on edennyt luonnosvaiheeseen. Pöllömännikön asemakaavamuutos käynnistettiin ja siihen on valittu konsultti. Aloittamatta jäivät teollisuusalueen asemakaavan muutos kortteleissa 613 ja 614 sekä korttelin 1 koulukeskuksen alueen asemakaavan muutos. Myöskään Höykkylän osayleiskaavaa ei ole vielä aloitettu.

3. Yleiset alueet

Yleiset alueet käsittävät liikenneväylien (kaava- ja yksityistiet, katuvalaistus), puistoalueiden (puistot, leikkikentät ja uimarannat), maa- ja metsätilojen, muiden yleisten alueiden (venesatamat, peruskuivatus, tori kaatopaikka sekä muut yleiset alueet) ja liikuntapaikkojen kunnossapidon.

Hoidettavia kaavateitä on 59,4 km ja yksityisteitä 157 km. Sen lisäksi hoidettavana on jalkakäytäviä 18,7 km ja kiertoliittymiä 4 kpl. Yksityistieavustusta maksettiin 46,7 km:stä. Yleisiä uima-rantoja on yhteensä 11 kpl, ylläpidettäviä leikkikenttiä 27 kpl, joista 8 kpl on leikkipuistoina, 10 kpl koulujen piholla ja päiväkodeilla 4 leikkialuetta.

Yleisten alueiden määrärahojen toteutuma oli tulojen osalta 119,2 % eli tuloja saatiin arvoitua enemmän 71.331 €. Metsätulot ovat ylittyneet, samoin maa- ja vesialueiden vuokrat. Lisäksi on saatu tuloja käyttö-omaisuuden myynnistä sekä työllistämistuista.

Menot toteutuivat 99,2 % eli määrärahoja jäi käyttämättä 13.144 €. Poistot toteutuma oli 93,1 %, eli poistot olivat 61.165 € arvioitua pienemmät.

Hallinnon määrärahan on jaettu eri kustannuspaikoille talousarvion määrärahan mukaan.

4. Vesihuoltolaitokset

Vesilaitos

Vesilaitoksen vedenottamot ovat Porasharju Möksyssä ja Kangaspuro, Kilpaharju ja Multavaaru Lehtimäellä. Lisäksi on 4 paineenkorotusasemaa, 2 vesi-/alkalointilaitosta ja 222 km vesijohtoverkostoa sekä 2 sammutusvesiasemaa. Lisäksi entisen Paalijärvi-Teerinevan vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston pituudesta ei ole tarkkaa tietoa, koska ko. alueen vesijohtokartat puuttuvat osittain. Molemmilla laitoksilla on omat vedenjakelualueensa ja -verkostonsa, jotka eivät ole yhteydessä toisiinsa. Vuoden 2019 aikana oli vesivuotoja yhteensä 15 kpl.

Vesilaitoksilla on agrikaatit turvaamassa vedenjakelua sähkökatkon aikana. Kaupungin vesilaitoksilta on kriisivesijohto Soinin kuntaan.

Talousveden laatuvaatimukset täyttämään vettä on toimitettu kotitalouksille 397.595 m³, elintarviketeollisuudelle 6.576 m³, eri kunnille 38.459 m³ ja vesiosuuskunnille 10785 m³. Vesimaksutuloja on saatu yksityisiltä 477.068 € perusmaksuineen, elintarviketeollisuudelta 3.288 €, kunnilta 27.023 € ja vesiosuuskunnilta 7.033 €, eli yhteensä 514.412 €. Lisäksi on saatu tuloja mm. tonttijohdon rakentamisesta, vesimittareista ja talosulkijoista yhteensä 4.071 €.

Vesilaitos laskuttaa vesimittarin lukemaan perustuvaa käyttömaksua sekä kiinteistökohtaista perusmaksua. Käyttömaksu on ollut 0,89 €/m³ ja perusmaksu/vuosi on omakotitaloissa 50,00 € tai 64,52 €, rivi- ja kerrostaloissa 100,00 € kiinteistökohtaisessa laskutuksessa sekä 25,00 € asukaskohtaisessa laskutuksessa (alv 0). Uusia vesiliittymiä tehtiin 31 kpl ja liityntätulot olivat 21.701 €.

Tuloja saatiin 18.821 € arvioitua enemmän uusien liittymien myötä. Vesilaitoksen toteutuma oli 98,9 % eli määrärahoja jäi käyttämättä 2.949 €. Poistot ovat 114.203 €, joka on 5.522 € arvioitua vähemmän. Vesilaitoksen tulos on ylijäämäinen 145.657€ ennen jäännöspääoman korkoa.

Viemärlaitos

Jätevesipuhdistamoja on 2 kpl, jotka sijaitsevat keskustassa ja Lehtimäellä. Lisäksi on 36 pumppaamoja, paineenkorotusasema sekä 112,1 km viemäriverkostoa. Hoidettavana on lisäksi 2 sadevesipumppaamoja. Molemmilla jätevesipuhdistamoilla on oma jätevesiverkosto ja ne eivät ole yhteydessä toisiinsa. Jätevesipuhdistamot ovat toimineet lupaehtojen mukaisesti.

Laskutettavan jäteveden määrä oli 235.001 m³. Lisäksi puhdistamolle otettiin vastaan umpi- ja sakokaivolietettä yhteensä 4.473 m³. Jätevesimaksutuloja saatiin 755.103 €. Lisäksi keskustan jätevesipuhdistamolla suoritetaan naapurikunnille sakokaivolietteen käsittelyä ja siitä saatiin tuloja 18.022 €. Muita tuloja oli 1.124 € eli yhteensä 774.249 €.

Viemärlaitos laskuttaa vesimittarin lukemaan perustuvaa käyttömaksua sekä kiinteistökohtaista perusmaksua. Käyttömaksu on ollut 2,66 €/m³ ja perusmaksu vuodessa omakotitaloissa 74,38 €, rivi- ja kerrostaloissa 148,77 € kiinteistökohtaisessa laskutuksessa sekä 37,19 € asukaskohtaisessa laskutuksessa (alv 0).

Uusia viemäri liittymiä tehtiin 13 kpl ja liityntämaksutulot olivat 39.514 €.

Tulot eivät toteutuneet suunnitellusti, vaan alittuivat 34.971 € eli toteutuma oli 95,7 % vähentyneen kulutuksen vuoksi. Menojen osalta toteutuma oli 100,4 % eli määrärahaa ylittyi 2.473 €. Poistot ylittyivät suunnitellusta 4.698 €. Viemärlaitoksen tulos oli alijäämäinen 84.918 € ennen jäännöspääomakoron vähentämistä.

5. Rakennusvalvonta ja ympäristöpalvelut

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan talousarvion toteutuminen tulojen osalta on 108,1 % eli tulot ylittyivät 5.682 €. Menojen toteutuma oli 93,3 % eli määrärahaa jäi käyttämättä 12.361 €. Kesätyöntekijää ei ole palkattu, koska resurssit eivät riittäneet työnohjaukseen. Kysyntää ei myöskään ole ollut harjoittelupaikoista.

Tavoitteiden toteutuminen

1. Lautakunta ei vuonna 2019 suorittanut ympäristökatselmusta. Vuoden aikana on puututtu tarkastuskäyntien yhteydessä ja rakennusvalvonnan tietoon tulleista ilmoituksista, olemassa oleviin heikkokuntoisiin rakennuksiin ja rakennelmiin. Näitä ilmoituksia on tullut useita. Aikaisempien vuosien tarkastuksissa huomattujen puutteiden kehoitusilmoitusten käsittely on kesken. Tähän kohteeseen on edellä mainitun kesätyöntekijän työpanosta tarkoitusta kohdentaa.
2. Rakennusjärjestyksen uudistamisen aloittaminen siirtyy vuoden 2020 loppupuolelle, toimenpiteisiin tulleiden muutosten myötä. Uudistamista viivyyttää myös resurssipula.
3. Sähköisen asioinnin käyttö on lisääntynyt. Sähköisen asioinnin koulutuksen toteuttamista hankaloittaa järjestelmän jatkuva muutostyö. Lupapiste.fi sekä rakennusvalvonnan ohjelmiston uudistustyö tulee uudistumaan kokonaisuudessaan vuoden 2020 lopulla. Muutostyön jälkeen järjestetään ko. tilaisuus.

Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalvelut ostetaan Vimpelin kunnalta. Talousarvio toteutui 78,0 %:sesti.

Ympäristöpalvelut vastaa myös Menkijärven kunnostushankkeesta, jonka toteutumis-% oli 81,1. Menkijärven kunnostushanke toteutetaan v. 2019–2021.

Vuoden 2019 tavoitteet olivat seuraavat: vieraslajien torjunta sekä uimarantojen viihtyisyys ja turvallinen käyttö.

Mittarit tavoitteille:

- toteutetaan kymmenvuotissuunnitelma vieraslajien torjunnasta Alajärven alueella
- raportoidaan kesäaikana viikoittain Alajärven kaupungin sivuille alueen järvien sinilevätilanteista sekä rantojen yleisestä siisteydestä.

Toteutuminen:

Vieraslajien torjuntasuunnitelma vuosille 2020 - 2025 on toteutettu.

Kesä-, heinä- ja elokuun aikana toteutettiin Hoiskon ja Pynttärin uimarannoilla sinilevä- sekä rantojen yleistä siisteystarkkailua. Tästä tiedotettiin valtakunnallisessa järvi-wiki-sivustossa ja Alajärven kaupungin kotisivuilla. Tavoite toteutui.

3.1.7.3 Tukipalvelut

1. Tilapalvelu

Tilapalvelun tehtävänä on kaupungin omistamien kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitotehtävät. Tilapalvelu vastaa myös kiinteistöjen peruskorjauksesta ja osallistuu uudisrakentamiseen. Hoidettavana on ollut 68 eri kiinteistöä, joissa on 80.724 m².

Toiminta käsittää kiinteistöhuollon / vahtimestarin palvelut. Huoltotöihin kuuluu

- rakennusten kunnossapitotehtävät ja koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotyöt
- kiinteistöjen lämmitys-, sähkö-, vesi- ja jätevesimaksut
- ostopalveluina sähkö- ja automaatiotyöt, lvi-työt, nuohoustyöt (hormit, ilmanvaihtokanavat), hissihuollot, paloilmoitus- ja sammutusjärjestelmien tarkastukset ja huollot yms.
- kiinteistöjen alueiden kunnossapitotehtävät, lumien auraukset, hiekoitukset, jätehuolto, nurmialueiden istutusten hoito, kenttien, pihajärven alueiden sekä leikkivälineiden hoito ja korjaukset.

Kiinteistöhuoltoon on otettu käyttöön sähköinen huoltokirjaohjelma, joka sisältää toimintoina kiinteistökohtaiset huoltokirjat ja kiinteistöjen käyttäjien palvelupyynnöt. Palvelupyynnöissä eritellään kiinteistöhuoltopalveluun ja ns. vahtimestaripalveluun liittyvät pyynnöt.

Kiinteistöhuoltoon on otettu käyttöön 2019 fiksuvesi-etäseurantapalvelu. Palvelu analysoi veden kulutuksen muutoksia ja tekee kulutuspoikkeamista hälytykset välittömästi. Seurannan piirissä on 12 suurinta kiinteistöä.

Tilapalvelun talousarvio oli 2.714.283 € ja toteutuma 2.876.875€. Määräraha ylittyi 162.595 € ja toteutuma on 106 %.

Normaalien vuosihuoltojen ja kunnostustöiden lisäksi talousarvioon on varattu erikseen nimettyihin toimenpiteisiin kohdennettu määräraha. Vuoden aikana tulee kuitenkin useita kiinteistöjen kunnossapitoon, huoltoon ja tilaajien tarpeisiin liittyviä lisätöitä, joihin ei talousarvion teon yhteydessä ole osattu varautua.

Lämmityskustannukset ovat ylittyneet 5.100 euroa ja sähkökulut 16.600 €.

Vuoden 2019 aikana on tehty hallintokuntien tilaamia muutos-, kunnostus- yms. töitä sekä pakollisia lvi- ja sähkö- ym. korjauksia:

Alakylän koulu: 1998 rakennetun lämpölaitoksen peruskunnostus, kustannukset n. 18.300 €.

Hoiskon koulu: piha-alueen valaistuksen lisääminen, paikoitusalueen lämmityspisteiden lisääminen sekä leikkivälineiden lisääminen, kustannukset n. 17.500 €.

Paalijärven koulu: käsityöluokan muuttaminen kahdeksi luokaksi, kustannukset n. 7.200 €. Leikkivälineiden uusimista sekä leikkikenttäalueen pinnoitteen uusiminen, kustannukset n. 10.000 €.

Koulukeskus: v. 2007 peruskunnostetun A-, B- ja C-osan kupariset käyttövesiputket jouduttiin uusimaan komposiittiputkiksi jatkuvasti lisääntyvien pienten vuotojen takia. Lisäksi tehtiin muita pienempiä lvi-töitä, kustannukset yhteensä n. 57.100 €. Koululla uusittiin kuulutusjärjestelmä, kustannukset n. 9.950 €.

Nelimarkka museo: Japani-näyttelyn valmistelutyöt, yhteensä n. 7.500 €.

Kaupunginvirasto: kellarikerroksen vesivahinko (jätevesiputkiston tukkeutuminen), kustannukset 25.700 €.

Hoiskon toimistotilat: lisätty piha-alueen valaistusta ja hankittu ruohonleikkuri, kustannukset n. 5.700 €.

Asunto Oy Pitkäkankaantie: kahden asunnon kunnostustyöt, kustannukset n. 4.600 €.

Keskusvarasto: Työpaja Kipinän tilojen yhteyteen rakennetut lisätilat työllisyyden hoitoon, kustannukset n. 11.200 €.

2. Puhdistuspalvelu

Puhdistuspalvelut on vastannut kuntien omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta tilaajan hyväksymän tarjouksen mukaisesti. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustan-

nuksissa on mukana myös kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (WC- ja käsipyyhepaperit). Hankinnoissa teemme yhteistyötä EPSHP:n hankintarenkaan kanssa.

Puhdistuspalvelun hallinto on jaettu eri hallintokunnille puhdistuspalvelussa työskentelevien henkilömäärän mukaan.

Talousarvion toteutuma on 99,6 % eli määrärahaa jäi käyttämättä 8.195 €.

Siivoustyön mitoituksen osalta odotamme tuloksia.

3. Ravitsemispalvelu

Ravitsemuspalvelun yksiköt ovat tuottaneet ateriapalveluja perusturvan ja sivistystoimen asiakasryhmille. Asiakkaita ovat lasten päivähoitoyksiköt, oppilaitokset, terveysasemat, vanhainkodit, dementiakodit, asumispalveluyksiköt, kotona asuvat vanhukset sekä osittain henkilökunta. Elintarvikkeiden kilpailutuksen on toteuttanut Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarengas. Ruokahuollon kustannuksista keskimäärin 88 % koostuu henkilöstö- ja elintarvikekuluista.

Hallinto on jaettu hallintokuntien kesken suoritteiden suhteessa.

Ravitsemuspalvelun talousarvio toteutui 92,4 %:sesti eli määrärahaa jäi käyttämättä 18.530 €. Palkkakustannukset ovat alittuneet toiminnan muutosten lisäksi, myös elintarvikemäärärahat ovat alittuneet ja tulot ovat olleet arvioitua suuremmat.

Suoritteiden määrä vuonna 2019 oli 583.547,40, joista sivistys- ja varhaiskasvatuksen osuus 60,74 % ja sote:n osuus 39,26 %.

3.1.7.4 Investoinnit

Uudisrakentaminen

Kiinteistötoimella uudisrakennuskohteisiin on ollut varattuna 4.925.000 euroa. Määrärahoja kohteisiin kului yhteensä 4.374.272 € eli määrärahaa jäi käyttämättä 550.728 €.

Vuoden 2019 uudisrakentaminen on käsittänyt monitoimihallin ja asumispalveluyksikkö Rantakodin rakentamisen loppuunsaattamisen. Asumisyksikön rakentaminen on aloitettu vuoden 2018 puolella ja se on valmistunut vastaanotettavaksi elokuussa 2019. Monitoimihallin työt aloitettiin vuoden 2017 puolella parkkialueiden rakentamisella, sekä vesi ja viemäriputkistojen siirtojen tekemisellä. Näiltä osin työt tehtiin kaupungin omana työnä. Monitoimihalli valmistui vastaanotettavaksi syyskuussa 2019.

Asumisyksikkö Rantakodin kustannukset ovat olleet yhteensä 1.598.859,51 € ja kohteeseen saatiin ARA:n avustusta 458.764,00 €. Kohteen alkuperäinen kustannusarvio, joka on myös ARA:n hyväksymien kustannusten määrä, on ollut 1.529.211,51 €. Kustannusten nousu on aiheutunut lähinnä putkiurakoitsijan vaihdoksesta ja suunnitelma-muutoksista. Itse rakennusaikaisten lisätöiden summa on 14.518,50 €.

Monitoimihallin kustannukset ovat olleet yhteensä 5.238.189,00 €, kohde on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta 750.000 €. Talousarviossa on ollut varattuna monitoimihallin rakentamiseen 5.100.000 €:n määräraha ja lisäksi erillinen 255.000 €:n määräraha parkkialueen rakentamiseen, sekä vesi- ja viemäriputkistojen siirtoon. Yhteensä rahaa on näin ollen ollut varattuna monitoimihallihankkeeseen 5.355.000 €, toteuman ollessa 5.238.189,00 €. Monitoimihallihankkeeseen liittyen on ollut myös erillinen 250.000 €:n määräraha ensikalustamiseen. Ensikalustaminen on käsittänyt mm. urheiluvälineiden, tuolien, pöytien ja siivoustoimen kaluston hankinnat. Ensikalustamisen toteuma on 240.894,08 €.

Uuden paloaseman rakentaminen aloitettiin joulukuussa 2019 ja sen valmistuu alkuvuodesta 2021.

Peruskorjaus

Kiinteistöjen peruskorjauksen määräraha on ollut 1.297.500 € ja sitä on käytetty yhteensä 1.219.610 €, eli määrärahaa jäi käyttämättä 77.889,75 €.

Alahovin vuokratalon kaksi huoneistoa peruskunnostettiin. Hoiskon toimitilojen piha-alue asfaltointiin osittain. Kaupungin keskusvarastolle asennettiin sähköohjatut puomit sekä uusittiin nosto-ovi. Hoitokoti Saateenkaaren paloilmoitusjärjestelmä uusittiin ja asennettiin 3 kpl ilmalämpöpumppuja. Asumispalveluyksikkö Kultakämmenen huopakatto pinnoitettiin sekä vesikourut ja syöksytorvet uusittiin. Taimelan koululla uusittiin laajennusosan ja Nelimarkka-museolla päärakennuksen peltikate. Koulukeskuksen piha-aluetta asfaltoitiin. Valkelammella peruskunnostettiin rantasauna ja uusittiin päärakennuksen vesikate. Asumispalveluyksikkö Wilhelmiinassa kunnostettiin asuinhuoneiden wc- ja pesutiloja. Alakylän koululle rakennettiin uusi leikkikenttäalue leikki- ja liikuntavälineineen. Uimahalliin hankittiin uudet kiukaat ja kunnostettiin saunatiloja. Paavolan koulun keittiölle hankittiin sekoittava pata ja maalattiin ruokala- ja keittiöosan katto.

Alarinteen asuntolan peruskunnostustöitä ei tehty, koska perusturva kartoittaa tilojen tulevia käyttötarpeita. Ankkurikentän huoltorakennuksen kunnostustöitä ei ehditty toteuttaa.

Terveyskeskuksen keittiön peruskorjaus valmistui helmikuussa 2019 ja sen peruskorjaus tuli maksamaan 299.906 €. Lisäksi sinne hankittiin kalustoa, joka tuli maksamaan 172.017 €.

Terveyskeskuksen peruskorjauksen loppuunsaattaminen on tullut maksamaan 551.577 €.

Terveyskeskuksen koko peruskorjaus vuosina 2016–2019 sekä suunnittelu vuosina 2013–2015 on tullut maksamaan kokonaisuudessaan 5.479.817 €. Hankkeen kustannusarvio on ollut 4.800.000 €.

Yleiset alueet

Yleisten alueiden rakentamiseen on ollut varattuna rahaa 1.435.000 euroa ja siitä käytettiin 1.336.009 eli määrärahaa jäi käyttämättä.

Vuonna 2019 ei rakennuttu uusia kaavateitä. Kaavateiden osalla suoritettiin loppuun vuonna 2018 alkanut katualan peruskorjaus ja asfaltointi Apilakaaren alueella. Muita peruskorjattuja ja asfaltoituja kaavateitä olivat Hallitie, Koivutie, Rengastie, Teeritie, Tiiratie. Vuosittaisella 75.000 €:n vanhojen asuntoalueiden teiden kunnostusrahalla saatettiin loppuun Toukolan asuntoalueen asfaltointi, tähän kuului Simeonintie, Timontie ja Laurintie.

Kaupunki rakensi vuonna 2019 Tukkitie-nimisen yksityistien. Tukkitie rakennettiin liikennejärjestelyjen muutostarpeesta Keitele Forestin sahalaistokselle.

Koskenvarren kevyen liikenteen väylän rakentaminen aloitettiin kesällä 2019 ja rakenteet valmistuivat joulukuussa 2019. Viimeistelytyöt ja asfaltoinnit tullaan tekemään kesän 2020 aikana.

Tiealueiden turvallisuushankkeista toteutui vanhalle tielle päiväkotimäntymäen kohdalle jalankulkijoiden saareke. Samanlainen saareke on tulossa Pynttäriin, sekä Tehtaantien- ja Kurejoentien risteysalueelle.

Alajärven kaupunki rakensi ELY:n hallinnassa olevalle Kaartusenttielle katuvalaistuksen noin 2 km:n matkalle. Uuden katuvalaistuksen rakentaminen toteutettiin lisäksi Lehtimäen Katajasaaren- ja Kurjentielle. Vuosittaisella katuvalaistuksen uusimismäärärahalla on toteutettu vanhojen valaisimien uusimista led-valaisimiksi. Valaistuksen uusinta jatkuu tulevina vuosina.

Kangaslammen uimaranta on kunnostettu ja hankittu uimarannoille uusia laitureita. Pynttäriin on rakennettu leikkikenttä sekä Paloaukion ja Kitronhaan leikkikenttiä on peruskorjattu.

Jäähallin, urheilukentän ja tennishallin parkkialue on päällystetty. Iso-niemen venesatamaan on rakennettu laituripaikkoja soutuveneille. Rannankylän yleisurheilukentän pohjat on tutkittu ja peruskorjaus jatkuu 2020.

Kalusto

Teknisen toimen kalustoon on ollut kokonaisuudessaan varattuna rahaa 180.000 €. Määrärahalla on ostettu kalustoa, joiden yhteiskustannus on ollut 157.251 €.

Yleisten alueiden, tilapalvelun sekä ruoanjakelun käyttöön on hankittu yhteensä 3 autoa. Viemärlaitokselle on ostettu viemärikamera ja yleisten alueiden käyttöön pyörökuormaaja. Yleisten alueiden, kaupungintalon ja Lehtimäen kiinteistöjen nurmikon hoitoon on hankittu ruohonleikkurit (3 kpl). Polannejyrsintä ei ole hankittu.

Vesihuoltolaitos

Vesi- ja viemärlaitosten rakentamiseen on ollut varattuna rahaa yhteensä 360.000 € ja siitä käytettiin 287.190 €, joten määrärahaa jäi käyttämättä 72.810 €. Paalijärvi-Teerinevan vesiosuuskunnalta saatuja varoja on kirjattu tuloksi 10.287 €.

Uusikylään rakennettiin uusi mittarikaivo ja vesijohtoverkosta rakennettiin 2,17 km lähinnä kesäasukkaiden tarpeita varten liruunjärvelle ja Ojajärvelle. Rakentamiskustannukset olivat 59.169 €. Vesijohtoverkosta saneerausta jatkettiin Hoiskon alueella ja kokonaiskustannukset olivat 97.574 €.

Viemäriverkosta rakennettiin 1,35 km Pynttärin, Viinamäen ja keskustan alueelle, kustannukset yhteensä 33.173 €. Viemäriverkoston saneeraukseen käytettiin 97.273 €. Saneerauskohteena oli Granforssin pumpaamo. Jätevesipuhdistamon ympäristölupaa ei tarvinnut uusua, joten 30.000 euron määräraha jäi käyttämättä. Viemärisuunnitelman laadinta Koskenvarren/Saukonkylän viemärointiin on kesken, joten määrärahaa ei käytetty.

Muut investointikohteet

Pirkkalanlahden kunnostusta varten saatiin ympäristölupa. Koskenmäen sillan peruskorjaus saatiin valmiiksi keväällä tehtäviä lopputöitä lukuunottamatta.

TAULUKKO 48 TEKNINEN LAUTAKUNTA: YHTEENVETO

Tilinpäätös 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala / lautakunta
Vastuuviranhaltija:

Tekninen lautakunta
Hänninen Jouni

Suurtuote	TP 2018	TA 2019	TP 2019 €	Muutos (€) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TP2018
Hallinto/lautakunta	0	0	0	0		
Yhdyskuntasuunnitelu	-298 050	-322 174	-273 787	46 653	-14,5 %	-8,1 %
Yleiset alueet	-1 938 879	-2 212 441	-2 066 800	145 641	-6,6 %	6,6 %
Vesihuoltolaitokset	-8 922	-47 244	-61 471	-14 227	30,1 %	589,0 %
Rakennus ja Ympäristö	-148 345	-165 420	-135 951	29 469	-17,8 %	-8,4 %
Toimiala yhteensä:	-2 394 196	-2 747 279	-2 538 009	207 536	-7,6 %	6,0 %

TAULUKKO 49 TEKNINEN LAUTAKUNTA: HALLINTO

Tilinpäätös 2019

Alajärven kaupunki

Toimiala / lautakunta
Vastuuviranhaltija:

Tekninen hallinto
Hänninen Jouni

Suurtuote	TP 2018	TA 2019	TP 2019 €	Muutos (€) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TP2018
Hallinto/lautakunta						
Tuotot	164 458	176 192	179 848	3 656	2,1 %	9,4 %
Kulut	164 458	176 192	179 848	3 656	2,1 %	9,4 %
Netto	0	0	0	0		
Toimiala yhteensä:	0	0	0	0	2,1 %	9,4 %

TAULUKKO 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA: YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Tilinpäätös 2019

Toimiala / la utakunta
Vastuuviranhaltija:Yhdyskuntasuunnittelu
Kirsi Haapa-aho

Alajärven kaupunki

Suurtuote	TP 2018	TA 2019	TP 2019 €	Muutos (€) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TP2018
Hallinto						
Tuotot	11 287	600	6 306	5 706	951,0 %	-44,1 %
Kulut	189 971	188 906	206 112	17 206	9,1 %	8,5 %
Netto	-178 684	-188 306	-199 806	-11 500	6,1 %	11,8 %
Kaavoitus						
Tuotot	8 585	0	0	0		-100,0 %
Kulut	94 536	103 000	48 118	-54 882	-53,3 %	-49,1 %
Netto	-85 951	-103 000	-48 118	54 882	-53,3 %	-44,0 %
Mittaus ja kartasto						
Tuotot	0	0	1 734	0		
Kulut	18 727	15 500	12 229	-3 271	-21,1 %	-34,7 %
Poistot	14 688	15 368	15 368	0	0,0 %	4,6 %
Netto	-33 415	-30 868	-25 863	3 271	-10,6 %	-22,6 %
Yhteensä						
Tuotot	19 872	600	8 040	7 440	1240,0 %	-59,5 %
Kulut	303 234	307 406	266 459	-40 947	-13,3 %	-12,1 %
Poistot	14 688	15 368	15 368	0	0,0 %	4,6 %
Netto	-298 050	-322 174	-273 787	-48 387	15,0 %	-8,1 %
Toimiala yhteensä:	-298 050	-322 174	-273 787	46 653	-14,5 %	-8,1 %

TAULUKKO 51 TEKNINEN LAUTAKUNTA: YLEISET ALUEET

Tilinpäätös 2019

Toimiala / lautakunta
Vastuuviranhaltija:Yleiset alueet
Yli-Olli Pentti

Alajärven kaupunki

Suurtuote	TP 2018	TA 2019	TP 2019 €	Muutos (€) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TP2018
Yleiset alueet hallinto						
Tuotot	183 620	167 027	186 200	19 173	11,5 %	1,4 %
Kulut	183 620	167 027	186 200	19 173	11,5 %	1,4 %
Netto	0	0	0	0		
Kaavatiet						
Tuotot	50	0	2 078	2 078		
Kulut	232 267	298 732	294 164	-4 568	-1,5 %	26,6 %
Poistot	689 245	720 548	673 102	-47 446	-6,6 %	-2,3 %
Netto	-921 462	-1 019 280	-965 188	-54 092	-5,3 %	4,7 %
Yksityistiet						
Tuotot	16	0	10 583	10 583		
Kulut	442 390	563 037	510 061	-52 976	-9,4 %	15,3 %
Poistot	15 227	15 227	15 227	0	0,0 %	0,0 %
Netto	-457 601	-578 264	-514 705	63 559	-11,0 %	12,5 %
Valaistus						
Tuotot	1 605	0	79	79	1605,0 %	-95,1 %
Kulut	87 977	92 176	88 942	-3 234	-3,5 %	1,1 %
Netto	-86 372	-92 176	-88 863	-3 313	-3,6 %	2,9 %
Puistoalueet						
Tuotot		0	1806	0		
Kulut	73 605	110 946	101 822	-9 124	-8,2 %	38,3 %
Poistot	17438	20 560	22 121	1 561	7,6 %	26,9 %
Netto	-91 043	-131 506	-122 137	-7 563	-5,8 %	34,2 %
Maa- ja metsätilat						
Tuotot	124 901	200 000	232 599	32 599	16,3 %	86,2 %
Kulut	64 574	69 402	110 835	41 433	59,7 %	71,6 %
Netto	60 327	130 598	121 764	-8 834	-6,8 %	101,8 %
Muut yleiset alueet						
Tuotot	4 234	4 000	5 010	1 010	25,3 %	18,3 %
Kulut	46 286	24 999	37 148	12 149	48,6 %	-19,7 %
Poistot	30 148	27 283	27 264	-19	-0,1 %	-9,6 %
Netto	-72 200	-48 282	-59 402	13 140	27,2 %	-17,7 %

Liikuntapaikkojen hoito						
Tuotot	4 309	600	4 603	4 003	667,2 %	6,8 %
Kulut	288 353	375 444	359 446	-15 998	-4,3 %	24,7 %
Poistot	86 484	98 687	83 426	-15 261	-15,5 %	-3,5 %
Netto	-370 528	-473 531	-438 269	35 262	-7,4 %	18,3 %
Yhteensä						
Tuotot	318 735	371 627	442 958	71 331	19,2 %	39,0 %
Kulut	1 568 072	1 701 763	1 688 618	-13 145	-0,8 %	7,7 %
Poistot	838 542	882 305	821 140	-61 165	-6,9 %	-2,1 %
Netto	-1 249 337	-2 212 441	-2 066 800	145 641	-6,6 %	65,4 %
Toimiala yhteensä	-1 938 879	-2 212 441	-2 066 800	145 641	-6,6 %	6,6 %

TAULUKKO 52 TEKNINEN LAUTAKUNTA: VESIHUOLTOLAITOKSET

Tilinpäätös 2019

Toimiala / lautakunta
Vastuuviranhaltija:Vesihuoltolaitokset
Pentti Yli-Olli

Alajärven kaupunki

Suurtuote	TP 2018	TA 2019	TP 2019 €	Muutos (€) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TP2018
Hallinto						
Tuotot	134 626	138 460	136 057	-2 403	-1,7 %	2,8 %
Kulut	134 626	138 460	136 057	-2 403	-1,7 %	2,8 %
Netto	0	0	0	0		
Vesilaitos Alajärvi						
Tuotot	354 793	353 080	368 136	15 056	4,3 %	-0,5 %
Kulut	117 714	148 857	158 966	10 109	6,8 %	26,5 %
Poistot	67 889	82 090	76 782	-5 308	-6,5 %	20,9 %
Netto	169 190	122 133	132 388	10 255	8,4 %	-27,8 %
Vesilaitos, Lehtimäki						
Tuotot	160 645	152 030	155 795	3 765	2,5 %	-5,4 %
Kulut	110 634	118 163	105 105	-13 058	-11,1 %	6,8 %
Poistot	42 604	37 635	37 422	-213	-0,6 %	-11,7 %
Netto	7 407	-3 768	13 268	17 036	-452,1 %	-150,9 %
Viemärlaitos, Alajärvi						
Tuotot	693 128	708 570	671 147	-37 423	-5,3 %	2,2 %
Kulut	393 977	374 831	377 159	2 328	0,6 %	-4,9 %
Poistot	304 054	306 957	311 681	4 724	1,5 %	1,0 %
Netto	-4 903	26 782	-17 693	-44 475	-166,1 %	-646,2 %
Viemärlaitos Lehtimäki						
Tuotot	99775	100 650	103 103	2 453	2,4 %	0,9 %
Kulut	119650	133 775	133 297	-478	-0,4 %	11,8 %
Poistot	38531	37 056	37 030	-26	-0,1 %	-3,8 %
Netto	-58406	-70 181	-67 224	2 957	-4,2 %	20,2 %
Yhteensä						
Tuotot	1 442 967	1 452 790	1 434 238	-18 552	-1,3 %	0,7 %
Kulut	876 601	914 086	910 584	-3 502	-0,4 %	4,3 %
Poistot	453 078	463 738	462 915	-823	-0,2 %	2,4 %
Korvaus perus-/jäännöspä	122210	122 210	122210	0		
Netto	-8 922	-47 244	-61 471	-14 227	30,1 %	429,5 %
Toimiala yhteensä	-8 922	-47 244	-61 471	-14 227	30,1 %	589,0 %

TAULUKKO 53 TEKNINEN LAUTAKUNTA: RAKENNUS JA YMPÄRISTÖ

Tilinpäätös 2019

Toimiala / la utakunta

Vastuuviranhaltija:

Alajärven kaupunki

Rakennus ja ympäristö

Harri Björkbacka ja Jouni Hänninen

Suurtuote	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Muutos (€) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TA2019	Muutos (%) TP2019/ TP2018
Rakennusvalvonta						
Tuotot	53 156	70 350	76 032	5 682	8,1 %	43,0 %
Kulut	156 942	183 148	170 787	-12 361	-6,7 %	8,8 %
Netto	-103 786	-112 798	-94 755	18 043	-16,0 %	-8,7 %
Ympäristön huolto						
Tuotot			47	47		
Kulut	44 559	47 702	37 242	-10 460	-21,9 %	-16,4 %
Netto	-44 559	-47 702	-37 195	10 507	-22,0 %	-16,5 %
Menkijärven kunnostus-hanke						
Tuotot		45 080	36 532	-8 548		
Kulut		50 000	40 533	-9 467		
Netto	0	-4 920	-4 001	919		
Yhteensä						
Tuotot	53 156	115 430	112 611	-2 819	-2,4 %	111,9 %
Kulut	201 501	280 850	248 562	-32 288	-11,5 %	23,4 %
Netto	-148 345	-165 420	-135 951	29 469	-17,8 %	-8,4 %
Toimiala yhteensä:	-148 345	-165 420	-135 951	29 469	-17,8 %	-8,4 %

3.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
17010000 KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset				32.773,40	-32.773,40	-100
3001 Myyntituotot				32.773,40	-32.773,40	-100
3300 Tuet ja avustukset	32.000		32.000		32.000,00	
3000 TOIMINTATUOTOT	32.000		32.000	32.773,40	-773,40	102,4
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-26.300		-26.300	-22.323,81	-3.976,19	84,9
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-2.820		-2.820	-2.579,85	-240,15	91,5
4150 Muut henkilösivukulut	-571		-571	-523,20	-47,80	91,6
4100 Henkilösivukulut	-3.391		-3.391	-3.103,05	-287,95	91,5
4001 Henkilöstökulut	-29.691		-29.691	-25.426,86	-4.264,14	85,6
4300 Palvelujen ostot						
4340 Muiden palvelujen ostot	-15.000		-15.000	-7.467,33	-7.532,67	49,8
4300 Palvelujen ostot	-15.000		-15.000	-7.467,33	-7.532,67	49,8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-1.850		-1.850	-1.189,61	-660,39	64,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.850		-1.850	-1.189,61	-660,39	64,3
4800 Muut toimintakulut						
4900 Muut toimintakulut	-300		-300		-300,00	
4800 Muut toimintakulut	-300		-300		-300,00	
4000 TOIMINTAKULUT	-46.841		-46.841	-34.083,80	-12.757,20	72,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14.841	0	-14.841	-1.310,40	-13.530,60	8,8
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-1.784,39	1.784,39	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-1.784,39	1.784,39	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-14.841	0	-14.841	-3.094,79	-11.746,21	20,9
	Budjetti	Bu-muutos	Budj.+muut	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-
	2019	2019	2019	2019 01-12		%
17020000 TARKASTUSLAUTAKUNTA						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-7.000		-7.000	-4.720,85	-2.279,15	67,4
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-100		-100	-138,54	38,54	138,5
4150 Muut henkilösivukulut				-9,05	9,05	-100
4100 Henkilösivukulut	-100		-100	-147,59	47,59	147,6
4001 Henkilöstökulut	-7.100		-7.100	-4.868,44	-2.231,56	68,6
4300 Palvelujen ostot						
4340 Muiden palvelujen ostot	-18.300		-18.300	-12.464,85	-5.835,15	68,1
4300 Palvelujen ostot	-18.300		-18.300	-12.464,85	-5.835,15	68,1
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-300		-300	-15,99	-284,01	5,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-300		-300	-15,99	-284,01	5,3
4800 Muut toimintakulut						
4900 Muut toimintakulut	-200		-200		-200,00	
4800 Muut toimintakulut	-200		-200		-200,00	
4000 TOIMINTAKULUT	-25.900		-25.900	-17.349,28	-8.550,72	67
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-25.900	0	-25.900	-17.349,28	-8.550,72	67
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-2.523,98	2.523,98	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-2.523,98	2.523,98	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-25.900	0	-25.900	-19.873,26	-6.026,74	76,7

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.-muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
17100000 KAUPUNGINHALLITUS						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	50.800		50.800	50.020,00	780,00	98,5
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	54.794		54.794	57.186,12	-2.392,12	104,4
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	497.651		497.651	529.889,10	-32.238,10	106,5
3001 Myyntituotot	603.245		603.245	637.095,22	-33.850,22	105,6
3200 Maksutuotot						
3201 Yleishallinnon maksut	4.000		4.000	4.303,00	-303,00	107,6
3200 Maksutuotot	4.000		4.000	4.303,00	-303,00	107,6
3300 Tuet ja avustukset	3.460		3.460	30.368,67	-26.908,67	877,7
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	2.143.840		2.143.840	2.154.687,95	-10.847,95	100,5
3500 Muut toimintatuotot				40.306,23	-40.306,23	-100
3400 Muut toimintatuotot	2.143.840		2.143.840	2.194.994,18	-51.154,18	102,4
3000 TOIMINTATUOTOT	2.754.545		2.754.545	2.866.761,07	-112.216,07	104,1
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-1.063.731	-15.522	-1.079.253	-1.092.144,36	12.891,36	101,2
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-242.098	-2.682	-244.780	-271.581,41	26.801,41	110,9
4150 Muut henkilösivukulut	-35.085	-550	-35.635	-32.531,79	-3.103,21	91,3
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e				4.446,32	-4.446,32	-100
4100 Henkilösivukulut	-277.183	-3.232	-280.415	-299.666,88	19.251,88	106,9
4001 Henkilöstökulut	-1.340.914	-18.754	-1.359.668	-1.391.811,24	32.143,24	102,4
4300 Palvelujen ostot						
4340 Muiden palvelujen ostot	-2.699.123	-59.591	-2.758.714	-2.641.806,55	-116.907,45	95,8
4300 Palvelujen ostot	-2.699.123	-59.591	-2.758.714	-2.641.806,55	-116.907,45	95,8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-20.710	-5.600	-26.310	-39.392,88	13.082,88	149,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20.710	-5.600	-26.310	-39.392,88	13.082,88	149,7
4700 Avustukset						
4740 Avustukset yhteisöille	-67.500		-67.500	-61.521,70	-5.978,30	91,1
4700 Avustukset	-67.500		-67.500	-61.521,70	-5.978,30	91,1
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-88.446		-88.446	-96.665,66	8.219,66	109,3
4900 Muut toimintakulut	-35.186	-2.950	-38.136	-50.090,42	11.954,42	131,3
4800 Muut toimintakulut	-123.632	-2.950	-126.582	-146.756,08	20.174,08	115,9
4000 TOIMINTAKULUT	-4.251.879	-86.895	-4.338.774	-4.281.288,45	-57.485,55	98,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.497.334	-86.895	-1.584.229	-1.414.527,38	-169.701,62	89,3
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-1.948.031		-1.948.031	-1.946.917,60	-1.113,40	99,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-1.948.031		-1.948.031	-1.946.917,60	-1.113,40	99,9
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7530 Luontoisedut						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-119.890,73	119.890,73	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-119.890,73	119.890,73	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3.445.365	-86.895	-3.532.260	-3.481.335,71	-50.924,29	98,6

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
17200000 PERUSTURVALAUTAKUNTA						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	8.000		8.000	229.495,79	-221.495,79	2868,7
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	24.985.768	940.000	25.925.768	26.359.185,73	-433.417,73	101,7
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	3.152.584		3.152.584	3.193.771,33	-41.187,33	101,3
3001 Myyntituotot	28.146.352	940.000	29.086.352	29.782.452,85	-696.100,85	102,4
3200 Maksutuotot						
3210 Terveystalouden maksut	1.303.750		1.303.750	1.589.974,97	-286.224,97	122
3250 Sosiaalitoimen maksut	2.613.900		2.613.900	3.091.370,72	-477.470,72	118,3
3200 Maksutuotot	3.917.650		3.917.650	4.681.345,69	-763.695,69	119,5
3300 Tuet ja avustukset	86.000		86.000	178.375,99	-92.375,99	207,4
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	821.042		821.042	854.563,38	-33.521,38	104,1
3500 Muut toimintatuotot	94.000		94.000	177.797,72	-83.797,72	189,1
3400 Muut toimintatuotot	915.042		915.042	1.032.361,10	-117.319,10	112,8
3000 TOIMINTATUOTOT	33.065.044	940.000	34.005.044	35.674.535,63	-1.669.491,63	104,9
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-16.038.748	-270.000	-16.308.748	-16.331.795,74	23.047,74	100,1
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-3.557.157		-3.557.157	-4.096.498,07	539.341,07	115,2
4150 Muut henkilösivukulut	-559.360		-559.360	-520.004,96	-39.355,04	93
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e				261.572,88	-261.572,88	-100
4100 Henkilösivukulut	-4.116.517		-4.116.517	-4.354.930,15	238.413,15	105,8
4001 Henkilöstökulut	-20.155.265	-270.000	-20.425.265	-20.686.725,89	261.460,89	101,3
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-33.836.221	-1.182.800	-35.019.021	-36.034.374,15	1.015.353,15	102,9
4340 Muiden palvelujen ostot	-9.635.499	-537.200	-10.172.699	-10.228.561,08	55.862,08	100,5
4300 Palvelujen ostot	-43.471.720	-1.720.000	-45.191.720	-46.262.935,23	1.071.215,23	102,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-1.617.278		-1.617.278	-1.677.282,08	60.004,08	103,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.617.278		-1.617.278	-1.677.282,08	60.004,08	103,7
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-2.873.495		-2.873.495	-3.145.643,44	272.148,44	109,5
4740 Avustukset yhteisöille	-508.900		-508.900	-538.759,55	29.859,55	105,9
4700 Avustukset	-3.382.395		-3.382.395	-3.684.402,99	302.007,99	108,9
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-1.117.076		-1.117.076	-1.147.346,17	30.270,17	102,7
4900 Muut toimintakulut	-49.500		-49.500	-66.881,26	17.381,26	135,1
4800 Muut toimintakulut	-1.166.576		-1.166.576	-1.214.227,43	47.651,43	104,1
4000 TOIMINTAKULUT	-69.793.234	-1.990.000	-71.783.234	-73.525.573,62	1.742.339,62	102,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-36.728.190	-1.050.000	-37.778.190	-37.851.037,99	72.847,99	100,2
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7530 Luontoisedut						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-1.724.828,19	1.724.828,19	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-1.724.828,19	1.724.828,19	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-36.728.190	-1.050.000	-37.778.190	-39.575.866,18	1.797.676,18	104,8

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
17300000 SIVISTYSLAUTAKUNTA						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	5.535.038	10.000	5.545.038	5.265.125,23	279.912,77	95
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	1.143.109		1.143.109	1.261.448,08	-118.339,08	110,4
3001 Myyntituotot	6.678.147	10.000	6.688.147	6.526.573,31	161.573,69	97,6
3200 Maksutuotot						
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	784.674		784.674	837.994,12	-53.320,12	106,8
3200 Maksutuotot	784.674		784.674	837.994,12	-53.320,12	106,8
3300 Tuet ja avustukset	318.435		318.435	603.378,19	-284.943,19	189,5
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	93.406		93.406	89.807,98	3.598,02	96,1
3500 Muut toimintatuotot	24.930		24.930	31.445,30	-6.515,30	126,1
3400 Muut toimintatuotot	118.336		118.336	121.253,28	-2.917,28	102,5
3000 TOIMINTATUOTOT	7.899.592	10.000	7.909.592	8.089.198,90	-179.606,90	102,3
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-14.181.824		-14.181.824	-14.214.226,08	32.402,08	100,2
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-2.845.149		-2.845.149	-2.855.375,84	10.226,84	100,4
4150 Muut henkilösivukulut	-494.225		-494.225	-494.242,71	17,71	100
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	111.500		111.500	146.879,42	-35.379,42	131,7
4100 Henkilösivukulut	-3.227.874		-3.227.874	-3.202.739,13	-25.134,87	99,2
4001 Henkilöstökulut	-17.409.698		-17.409.698	-17.416.965,21	7.267,21	100
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-1.124.936		-1.124.936	-1.098.939,21	-25.996,79	97,7
4340 Muiden palvelujen ostot	-8.303.114	-63.845	-8.366.959	-8.321.142,72	-45.816,28	99,5
4300 Palvelujen ostot	-9.428.050	-63.845	-9.491.895	-9.420.081,93	-71.813,07	99,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-905.216		-905.216	-1.028.575,70	123.359,70	113,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-905.216		-905.216	-1.028.575,70	123.359,70	113,6
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-799.500		-799.500	-673.327,42	-126.172,58	84,2
4740 Avustukset yhteisöille	-107.100		-107.100	-93.868,44	-13.231,56	87,6
4700 Avustukset	-906.600		-906.600	-767.195,86	-139.404,14	84,6
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-1.685.129	-5.000	-1.690.129	-1.729.657,73	39.528,73	102,3
4900 Muut toimintakulut	-49.850		-49.850	-87.727,08	37.877,08	176
4800 Muut toimintakulut	-1.734.979	-5.000	-1.739.979	-1.817.384,81	77.405,81	104,4
4000 TOIMINTAKULUT	-30.384.543	-68.845	-30.453.388	-30.450.203,51	-3.184,49	100
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-22.484.951	-58.845	-22.543.796	-22.361.004,61	-182.791,39	99,2
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7530 Luontoisedut						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjäraj.)				-574.479,05	574.479,05	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-574.479,05	574.479,05	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22.484.951	-58.845	-22.543.796	-22.935.483,66	391.687,66	101,7

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
17700000 TEKNINEN LAUTAKUNTA						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.314.330		1.314.330	1.297.056,33	17.273,67	98,7
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	8.343.188		8.343.188	8.412.178,66	-68.990,66	100,8
3001 Myyntituotot	9.657.518		9.657.518	9.709.234,99	-51.716,99	100,5
3200 Maksutuotot						
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut	70.000		70.000	82.900,48	-12.900,48	118,4
3200 Maksutuotot	70.000		70.000	82.900,48	-12.900,48	118,4
3300 Tuet ja avustukset	26.460	45.080	71.540	82.942,75	-11.402,75	115,9
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	4.000		4.000	11.720,49	-7.720,49	293
3500 Muut toimintatuotot				11.499,25	-11.499,25	-100
3400 Muut toimintatuotot	4.000		4.000	23.219,74	-19.219,74	580,5
3000 TOIMINTATUOTOT	9.757.978	45.080	9.803.058	9.898.297,96	-95.239,96	101
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-3.680.825	14.922	-3.665.903	-3.685.391,04	19.488,04	100,5
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-732.476	2.582	-729.894	-728.440,54	-1.453,46	99,8
4150 Muut henkilösivukulut	-144.071	520	-143.551	-117.549,64	-26.001,36	81,9
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e				82.457,78	-82.457,78	-100
4100 Henkilösivukulut	-876.547	3.102	-873.445	-763.532,40	-109.912,60	87,4
4001 Henkilöstökulut	-4.557.372	18.024	-4.539.348	-4.448.923,44	-90.424,56	98
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-42.517		-42.517		-42.517,00	
4340 Muiden palvelujen ostot	-2.947.609	-50.000	-2.997.609	-3.168.428,39	170.819,39	105,7
4300 Palvelujen ostot	-2.990.126	-50.000	-3.040.126	-3.168.428,39	128.302,39	104,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-3.332.735		-3.332.735	-3.166.531,67	-166.203,33	95
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3.332.735		-3.332.735	-3.166.531,67	-166.203,33	95
4700 Avustukset						
4740 Avustukset yhteisöille	-67.000		-67.000	-57.722,80	-9.277,20	86,2
4700 Avustukset	-67.000		-67.000	-57.722,80	-9.277,20	86,2
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-65.459		-65.459	-132.745,62	67.286,62	202,8
4900 Muut toimintakulut	-22.048		-22.048	-40.322,54	18.274,54	182,9
4800 Muut toimintakulut	-87.507		-87.507	-173.068,16	85.561,16	197,8
4000 TOIMINTAKULUT	-11.034.740	-31.976	-11.066.716	-11.014.674,46	-52.041,54	99,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.276.762	13.104	-1.263.658	-1.116.376,50	-147.281,50	88,3
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-1.361.411		-1.361.411	-1.299.421,97	-61.989,03	95,4
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-1.361.411		-1.361.411	-1.299.421,97	-61.989,03	95,4
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-853.698,46	853.698,46	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-853.698,46	853.698,46	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.638.173	13.104	-2.625.069	-3.269.496,93	644.427,93	124,5

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
17810000 MAASEUTULAUTAKUNTA						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	1.956.543		1.956.543	1.831.218,69	125.324,31	93,6
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	132.458		132.458	110.216,17	22.241,83	83,2
3130 Muut suoritteiden myyntituotot				1.021,05	-1.021,05	-100
3001 Myyntituotot	2.089.001		2.089.001	1.942.455,91	146.545,09	93
3200 Maksutuotot						
3290 Muut palvelumaksut	299.000		299.000	195.207,90	103.792,10	65,3
3200 Maksutuotot	299.000		299.000	195.207,90	103.792,10	65,3
3300 Tuet ja avustukset				7.564,36	-7.564,36	-100
3400 Muut toimintatuotot						
3500 Muut toimintatuotot				2.976,22	-2.976,22	-100
3400 Muut toimintatuotot				2.976,22	-2.976,22	-100
3000 TOIMINTATUOTOT	2.388.001		2.388.001	2.148.204,39	239.796,61	90
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-1.729.979		-1.729.979	-1.572.334,16	-157.644,84	90,9
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-384.876		-384.876	-346.863,59	-38.012,41	90,1
4150 Muut henkilösivukulut	-101.399		-101.399	-82.126,37	-19.272,63	81
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e				28.020,92	-28.020,92	-100
4100 Henkilösivukulut	-486.275		-486.275	-400.969,04	-85.305,96	82,5
4001 Henkilöstökulut	-2.216.254		-2.216.254	-1.973.303,20	-242.950,80	89
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-26.300		-26.300	-2.989,46	-23.310,54	11,4
4340 Muiden palvelujen ostot	-257.318		-257.318	-217.456,68	-39.861,32	84,5
4300 Palvelujen ostot	-283.618		-283.618	-220.446,14	-63.171,86	77,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-22.645		-22.645	-15.904,52	-6.740,48	70,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22.645		-22.645	-15.904,52	-6.740,48	70,2
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-117.993		-117.993	-129.955,30	11.962,30	110,1
4700 Avustukset	-117.993		-117.993	-129.955,30	11.962,30	110,1
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-7.929		-7.929	-6.101,50	-1.827,50	77
4900 Muut toimintakulut	-5.100		-5.100	-10.303,21	5.203,21	202
4800 Muut toimintakulut	-13.029		-13.029	-16.404,71	3.375,71	125,9
4000 TOIMINTAKULUT	-2.653.539		-2.653.539	-2.356.013,87	-297.525,13	88,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-265.538	0	-265.538	-207.809,48	-57.728,52	78,3
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-15.646,85	15.646,85	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-15.646,85	15.646,85	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-265.538	0	-265.538	-223.456,33	-42.081,67	84,2

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
ALAJÄRVEN KAUPUNKI YHTEENSÄ						
0002 KÄYTTÖTALOUS						
0050 TALOUS						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.314.330		1.314.330	1.297.056,33	17.273,67	98,7
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	2.015.343		2.015.343	2.143.507,88	-128.164,88	106,4
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	30.708.058	950.000	31.658.058	31.791.713,25	-133.655,25	100,4
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	13.136.532		13.136.532	13.398.308,22	-261.776,22	102
3001 Myyntituotot	47.174.263	950.000	48.124.263	48.630.585,68	-506.322,68	101,1
3200 Maksutuotot						
3201 Yleishallinnon maksut	4.000		4.000	4.303,00	-303,00	107,6
3210 Terveystalouden maksut	1.303.750		1.303.750	1.589.974,97	-286.224,97	122
3250 Sosiaalitoimen maksut	2.613.900		2.613.900	3.091.370,72	-477.470,72	118,3
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	784.674		784.674	837.994,12	-53.320,12	106,8
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut	70.000		70.000	82.900,48	-12.900,48	118,4
3290 Muut palvelumaksut	299.000		299.000	195.207,90	103.792,10	65,3
3200 Maksutuotot	5.075.324		5.075.324	5.801.751,19	-726.427,19	114,3
3300 Tuet ja avustukset	466.355	45.080	511.435	902.629,96	-391.194,96	176,5
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	3.062.288		3.062.288	3.110.779,80	-48.491,80	101,6
3500 Muut toimintatuotot	118.930		118.930	264.024,72	-145.094,72	222
3400 Muut toimintatuotot	3.181.218		3.181.218	3.374.804,52	-193.586,52	106,1
3000 TOIMINTATUOTOT	55.897.160	995.080	56.892.240	58.709.771,35	-1.817.531,35	103,2
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-36.728.407	-270.600	-36.999.007	-36.922.936,04	-76.070,96	99,8
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-7.764.676	-100	-7.764.776	-8.301.477,84	536.701,84	106,9
4150 Muut henkilösivukulut	-1.334.711	-30	-1.334.741	-1.246.987,72	-87.753,28	93,4
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	111.500		111.500	523.377,32	-411.877,32	469,4
4100 Henkilösivukulut	-8.987.887	-130	-8.988.017	-9.025.088,24	37.071,24	100,4
4001 Henkilöstökulut	-45.716.294	-270.730	-45.987.024	-45.948.024,28	-38.999,72	99,9
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-35.029.974	-1.182.800	-36.212.774	-37.136.302,82	923.528,82	102,6
4340 Muiden palvelujen ostot	-23.875.963	-710.636	-24.586.599	-24.597.327,60	10.728,60	100
4300 Palvelujen ostot	-58.905.937	-1.893.436	-60.799.373	-61.733.630,42	934.257,42	101,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-5.900.734	-5.600	-5.906.334	-5.928.892,45	22.558,45	100,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5.900.734	-5.600	-5.906.334	-5.928.892,45	22.558,45	100,4
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-3.790.988		-3.790.988	-3.948.926,16	157.938,16	104,2
4740 Avustukset yhteisöille	-750.500		-750.500	-751.872,49	1.372,49	100,2
4700 Avustukset	-4.541.488		-4.541.488	-4.700.798,65	159.310,65	103,5
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-2.964.039	-5.000	-2.969.039	-3.112.516,68	143.477,68	104,8
4900 Muut toimintakulut	-162.184	-2.950	-165.134	-255.324,51	90.190,51	154,6
4800 Muut toimintakulut	-3.126.223	-7.950	-3.134.173	-3.367.841,19	233.668,19	107,5
4000 TOIMINTAKULUT	-118.190.676	-2.177.716	-120.368.392	-121.679.186,99	1.310.794,99	101,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-62.293.516	-1.182.636	-63.476.152	-62.969.415,64	-506.736,36	99,2
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.309.442		-3.309.442	-3.246.339,57	-63.102,43	98,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.309.442		-3.309.442	-3.246.339,57	-63.102,43	98,1
7500 LASKENNALLISET ERÄT						
7530 Luontoisedut						
7540 Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-3.292.851,65	3.292.851,65	-100
7500 LASKENNALLISET ERÄT				-3.292.851,65	3.292.851,65	-100
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-65.602.958	-1.182.636	-66.785.594	-69.508.606,86	2.723.012,86	104,1

3.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
0000017 ALAJÄRVEN KAUPUNKI						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.200.000		1.200.000	1.193.384,31	6.615,69	99,4
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	2.015.343		2.015.343	2.143.507,88	-128.164,88	106,4
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	30.708.058	950.000	31.658.058	31.791.713,25	-133.655,25	100,4
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	1.309.320		1.309.320	1.324.028,23	-14.708,23	101,1
3001 Myyntituotot	35.232.721	950.000	36.182.721	36.452.633,67	-269.912,67	100,7
3200 Maksutuotot						
3201 Yleishallinnon maksut	4.000		4.000	4.303,00	-303,00	107,6
3210 Terveystuotot	1.303.750		1.303.750	1.589.974,97	-286.224,97	122
3250 Sosiaalitoimen maksut	2.613.900		2.613.900	3.091.370,72	-477.470,72	118,3
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	784.674		784.674	837.994,12	-53.320,12	106,8
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut	70.000		70.000	82.900,48	-12.900,48	118,4
3290 Muut palvelumaksut	299.000		299.000	195.207,90	103.792,10	65,3
3200 Maksutuotot	5.075.324		5.075.324	5.801.751,19	-726.427,19	114,3
3300 Tuet ja avustukset	466.355	45.080	511.435	902.629,96	-391.194,96	176,5
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	1.262.645		1.262.645	1.287.326,96	-24.681,96	102
3500 Muut toimintatuotot	118.930		118.930	264.024,72	-145.094,72	222
3400 Muut toimintatuotot	1.381.575		1.381.575	1.551.351,68	-169.776,68	112,3
3000 TOIMINTATUOTOT	42.155.975	995.080	43.151.055	44.708.366,50	-1.557.311,50	103,6
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-36.728.407	-270.600	-36.999.007	-36.922.936,04	-76.070,96	99,8
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-7.764.676	-100	-7.764.776	-8.301.477,84	536.701,84	106,9
4150 Muut henkilösivukulut	-1.334.711	-30	-1.334.741	-1.246.987,72	-87.753,28	93,4
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	111.500		111.500	523.377,32	-411.877,32	469,4
4100 Henkilösivukulut	-8.987.887	-130	-8.988.017	-9.025.088,24	37.071,24	100,4
4001 Henkilöstökulut	-45.716.294	-270.730	-45.987.024	-45.948.024,28	-38.999,72	99,9
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-35.029.974	-1.182.800	-36.212.774	-37.136.302,82	923.528,82	102,6
4340 Muiden palvelujen ostot	-11.944.531	-710.636	-12.655.167	-12.435.961,40	-219.205,60	98,3
4300 Palvelujen ostot	-46.974.505	-1.893.436	-48.867.941	-49.572.264,22	704.323,22	101,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-5.890.624	-5.600	-5.896.224	-5.911.885,64	15.661,64	100,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5.890.624	-5.600	-5.896.224	-5.911.885,64	15.661,64	100,3
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-3.790.988		-3.790.988	-3.948.926,16	157.938,16	104,2
4740 Avustukset yhteisöille	-750.500		-750.500	-751.872,49	1.372,49	100,2
4700 Avustukset	-4.541.488		-4.541.488	-4.700.798,65	159.310,65	103,5
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-1.164.396	-5.000	-1.169.396	-1.289.484,84	120.088,84	110,3
4900 Muut toimintakulut	-162.184	-2.950	-165.134	-255.324,51	90.190,51	154,6
4800 Muut toimintakulut	-1.326.580	-7.950	-1.334.530	-1.544.809,35	210.279,35	115,8
4000 TOIMINTAKULUT	-104.449.491	-2.177.716	-106.627.207	-107.677.782,14	1.050.575,14	101
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-62.293.516	-1.182.636	-63.476.152	-62.969.415,64	-506.736,36	99,2
5000 Verotulot	30.096.000		30.096.000	29.512.431,05	583.568,95	98,1
5500 Valtionosuudet	34.425.980		34.425.980	34.792.239,00	-366.259,00	101,1
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6001 Korkotuotot	12.500		12.500	15.998,04	-3.498,04	128
6100 Muut rahoitustuotot	146.451		146.451	153.798,40	-7.347,40	105
6200 Korkokulut	-300.000		-300.000	-217.744,93	-82.255,07	72,6
6300 Muut rahoituskulut	-10.500		-10.500	-4.348,56	-6.151,44	41,4
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-151.549		-151.549	-52.297,05	-99.251,95	34,5
6999 VUOSIKATE	2.076.915	-1.182.636	894.279	1.282.957,36	-388.678,36	143,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.309.442		-3.309.442	-3.246.339,57	-63.102,43	98,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.309.442		-3.309.442	-3.246.339,57	-63.102,43	98,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.232.527	-1.182.636	-2.415.163	-1.963.382,21	-451.780,79	81,3

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen/sisäinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
00000017 ALAJÄRVEN KAUPUNKI						
0003 TULOSLASKELMA						
3000 TOIMINTATUOTOT						
3001 Myyntituotot						
3010 Liiketoiminnan myyntituotot	1.314.330		1.314.330	1.297.056,33	17.273,67	98,7
3080 Täydet valtiolta saadut korvaukset	2.015.343		2.015.343	2.143.507,88	-128.164,88	106,4
3100 Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	30.708.058	950.000	31.658.058	31.791.713,25	-133.655,25	100,4
3130 Muut suoritteiden myyntituotot	13.136.532		13.136.532	13.398.308,22	-261.776,22	102
3001 Myyntituotot	47.174.263	950.000	48.124.263	48.630.585,68	-506.322,68	101,1
3200 Maksutuotot						
3201 Yleishallinnon maksut	4.000		4.000	4.303,00	-303,00	107,6
3210 Terveystieteiden maksut	1.303.750		1.303.750	1.589.974,97	-286.224,97	122
3250 Sosiaalitoimen maksut	2.613.900		2.613.900	3.091.370,72	-477.470,72	118,3
3270 Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	784.674		784.674	837.994,12	-53.320,12	106,8
3280 Yhdyskuntapalvelujen maksut	70.000		70.000	82.900,48	-12.900,48	118,4
3290 Muut palvelumaksut	299.000		299.000	195.207,90	103.792,10	65,3
3200 Maksutuotot	5.075.324		5.075.324	5.801.751,19	-726.427,19	114,3
3300 Tuet ja avustukset	466.355	45.080	511.435	902.629,96	-391.194,96	176,5
3400 Muut toimintatuotot						
3410 Vuokratuotot	3.062.288		3.062.288	3.110.779,80	-48.491,80	101,6
3500 Muut toimintatuotot	118.930		118.930	264.024,72	-145.094,72	222
3400 Muut toimintatuotot	3.181.218		3.181.218	3.374.804,52	-193.586,52	106,1
3000 TOIMINTATUOTOT	55.897.160	995.080	56.892.240	58.709.771,35	-1.817.531,35	103,2
4000 TOIMINTAKULUT						
4001 Henkilöstökulut						
4002 Palkat ja palkkiot	-36.728.407	-270.600	-36.999.007	-36.922.936,04	-76.070,96	99,8
4100 Henkilösivukulut						
4101 Eläkekulut	-7.764.676	-100	-7.764.776	-8.301.477,84	536.701,84	106,9
4150 Muut henkilösivukulut	-1.334.711	-30	-1.334.741	-1.246.987,72	-87.753,28	93,4
4230 Henkilöstökorvaukset,menojen korj.e	111.500		111.500	523.377,32	-411.877,32	469,4
4100 Henkilösivukulut	-8.987.887	-130	-8.988.017	-9.025.088,24	37.071,24	100,4
4001 Henkilöstökulut	-45.716.294	-270.730	-45.987.024	-45.948.024,28	-38.999,72	99,9
4300 Palvelujen ostot						
4301 Asiakaspalvelujen ostot	-35.029.974	-1.182.800	-36.212.774	-37.136.302,82	923.528,82	102,6
4340 Muiden palvelujen ostot	-23.875.963	-710.636	-24.586.599	-24.597.327,60	10.728,60	100
4300 Palvelujen ostot	-58.905.937	-1.893.436	-60.799.373	-61.733.630,42	934.257,42	101,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
4501 Ostot tilikauden aikana	-5.900.734	-5.600	-5.906.334	-5.928.892,45	22.558,45	100,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5.900.734	-5.600	-5.906.334	-5.928.892,45	22.558,45	100,4
4700 Avustukset						
4701 Avustukset kotitalouksille	-3.790.988		-3.790.988	-3.948.926,16	157.938,16	104,2
4740 Avustukset yhteisöille	-750.500		-750.500	-751.872,49	1.372,49	100,2
4700 Avustukset	-4.541.488		-4.541.488	-4.700.798,65	159.310,65	103,5
4800 Muut toimintakulut						
4801 Vuokrat	-2.964.039	-5.000	-2.969.039	-3.112.516,68	143.477,68	104,8
4900 Muut toimintakulut	-162.184	-2.950	-165.134	-255.324,51	90.190,51	154,6
4800 Muut toimintakulut	-3.126.223	-7.950	-3.134.173	-3.367.841,19	233.668,19	107,5
4000 TOIMINTAKULUT	-118.190.676	-2.177.716	-120.368.392	-121.679.186,99	1.310.794,99	101,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-62.293.516	-1.182.636	-63.476.152	-62.969.415,64	-506.736,36	99,2
5000 Verotulot	30.096.000		30.096.000	29.512.431,05	583.568,95	98,1
5500 Valtionosuudet	34.425.980		34.425.980	34.792.239,00	-366.259,00	101,1
6000 Rahoitustuotot ja -kulut						
6001 Korkotuotot	12.500		12.500	15.998,04	-3.498,04	128
6100 Muut rahoitustuotot	268.661		268.661	276.009,21	-7.348,21	102,7
6200 Korkokulut	-300.000		-300.000	-217.744,93	-82.255,07	72,6
6300 Muut rahoituskulut	-132.710		-132.710	-126.559,37	-6.150,63	95,4
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-151.549		-151.549	-52.297,05	-99.251,95	34,5
6999 VUOSIKATE	2.076.915	-1.182.636	894.279	1.282.957,36	-388.678,36	143,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset						
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.309.442		-3.309.442	-3.246.339,57	-63.102,43	98,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.309.442		-3.309.442	-3.246.339,57	-63.102,43	98,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.232.527	-1.182.636	-2.415.163	-1.963.382,21	-451.780,79	81,3

3.2.3 Investointien toteutuminen

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
091102 Tietokoneohjelmistot						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-30.800		-30.800	-12.562,63	-18.237,37	40,8
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.800		-30.800	-12.562,63	-18.237,37	40,8
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.800	0	-30.800	-12.562,63	-18.237,37	40,8
091109 Sepänvuorentien silta						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-10.000		-10.000		-10.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-10.000		-10.000		-10.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-10.000	0	-10.000	0,00	-10.000,00	
091110 Pirkkalanlahden kunnostus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-129,85	129,85	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-10.000		-10.000	-13.735,00	3.735,00	137,4
9000 INVESTOINTIMENOT	-10.000		-10.000	-13.864,85	3.864,85	138,6
9080 INVESTOINNIT NETTO	-10.000	0	-10.000	-13.864,85	3.864,85	138,6
091111 Koskenmäen silta						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-4.716,79	4.716,79	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-200.000	-17.075	-217.075	-169.336,40	-47.738,60	78
9000 INVESTOINTIMENOT	-200.000	-17.075	-217.075	-174.053,19	-43.021,81	80,2
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUJEDET INVESTOINTEIHIN	120.000	-2.925	117.075	93.894,00	23.181,00	80,2
9049 INVESTOINTITULOT	120.000	-2.925	117.075	93.894,00	23.181,00	80,2
9080 INVESTOINNIT NETTO	-80.000	-20.000	-100.000	-80.159,19	-19.840,81	80,2
091201 Maa- ja vesialueet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-200.000		-200.000	-41.133,25	-158.866,75	20,6
9000 INVESTOINTIMENOT	-200.000		-200.000	-41.133,25	-158.866,75	20,6
9049 INVESTOINTITULOT						
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				23.988,95	-23.988,95	-100
9049 INVESTOINTITULOT				23.988,95	-23.988,95	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-200.000	0	-200.000	-17.144,30	-182.855,70	8,6
091202 Rakennukset						
0005 INVESTOINNIT						
9049 INVESTOINTITULOT						
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				3.460,77	-3.460,77	-100
9049 INVESTOINTITULOT				3.460,77	-3.460,77	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		3.460,77	-3.460,77	-100
091404 Muut osakkeet ja osuudet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-10.350		-10.350		-10.350,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-10.350		-10.350		-10.350,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-10.350	0	-10.350	0,00	-10.350,00	

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
092012 Perusturva/tietokoneohjelmistot						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-100.000		-100.000	-32.397,91	-67.602,09	32,4
9000 INVESTOINTIMENOT	-100.000		-100.000	-32.397,91	-67.602,09	32,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-100.000	0	-100.000	-32.397,91	-67.602,09	32,4
093100 Sivistystoimi/Atk-ohjelmistot						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-14.500		-14.500		-14.500,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-14.500		-14.500		-14.500,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-14.500	0	-14.500	0,00	-14.500,00	
093113 Alajärven yläk.tablettivaunut/luokkayks.						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-12.000		-12.000	-11.827,00	-173,00	98,6
9000 INVESTOINTIMENOT	-12.000		-12.000	-11.827,00	-173,00	98,6
9080 INVESTOINNIT NETTO	-12.000	0	-12.000	-11.827,00	-173,00	98,6
093114 Alajärven lukio/tietokoneet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-40.000		-40.000	-32.671,50	-7.328,50	81,7
9000 INVESTOINTIMENOT	-40.000		-40.000	-32.671,50	-7.328,50	81,7
9049 INVESTOINTITULOT						
9070 MUUT INVESTOINTITULOT	10.000		10.000	7.258,20	2.741,80	72,6
9049 INVESTOINTITULOT	10.000		10.000	7.258,20	2.741,80	72,6
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	-30.000	-25.413,30	-4.586,70	84,7
093116 Vimpelin lukio/tietokoneet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT				-10.539,30	10.539,30	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-10.539,30	10.539,30	-100
9049 INVESTOINTITULOT						
9070 MUUT INVESTOINTITULOT				10.539,30	-10.539,30	-100
9049 INVESTOINTITULOT				10.539,30	-10.539,30	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		0,00		
097165 Uusi paloasema						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-245.920,10	245.920,10	-100
9025 RAKENNUTTAMINEN	-1.000.000		-1.000.000	-349.843,53	-650.156,47	35
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.000.000		-1.000.000	-595.763,63	-404.236,37	59,6
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUJEDET INVESTOINTEIHIN				26.750,00	-26.750,00	-100
9049 INVESTOINTITULOT				26.750,00	-26.750,00	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-1.000.000	0	-1.000.000	-569.013,63	-430.986,37	56,9
097186 Monitoimihalli/ensik.kalustaminen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-35,13	35,13	-100
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-250.000		-250.000	-240.858,95	-9.141,05	96,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-250.000		-250.000	-240.894,08	-9.105,92	96,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-250.000	0	-250.000	-240.894,08	-9.105,92	96,4

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
097189 Monitoimihalli						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-446.081,37	446.081,37	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-2.800.000		-2.800.000	-2.193.542,38	-606.457,62	78,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-2.800.000		-2.800.000	-2.639.623,75	-160.376,25	94,3
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	412.500		412.500	399.000,00	13.500,00	96,7
9049 INVESTOINTITULOT	412.500		412.500	399.000,00	13.500,00	96,7
9080 INVESTOINNIT NETTO	-2.387.500	0	-2.387.500	-2.240.623,75	-146.876,25	93,8
097193 Kehitysvammaisten asumisyksikkö						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-83.331,25	83.331,25	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-850.000		-850.000	-806.700,47	-43.299,53	94,9
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-25.000		-25.000	-7.958,97	-17.041,03	31,8
9000 INVESTOINTIMENOT	-875.000		-875.000	-897.990,69	22.990,69	102,6
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	275.000		275.000	255.074,00	19.926,00	92,8
9049 INVESTOINTITULOT	275.000		275.000	255.074,00	19.926,00	92,8
9080 INVESTOINNIT NETTO	-600.000	0	-600.000	-642.916,69	42.916,69	107,2
097206 Hoiskon toimistotilat						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-90.000		-90.000	-14.243,97	-75.756,03	15,8
9000 INVESTOINTIMENOT	-90.000		-90.000	-14.243,97	-75.756,03	15,8
9080 INVESTOINNIT NETTO	-90.000	0	-90.000	-14.243,97	-75.756,03	15,8
097214 Alahovi						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-30.000		-30.000	-32.782,28	2.782,28	109,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000		-30.000	-32.782,28	2.782,28	109,3
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	-30.000	-32.782,28	2.782,28	109,3
097231 Keskusvarasto						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-20.000		-20.000	-18.597,05	-1.402,95	93
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000		-20.000	-18.597,05	-1.402,95	93
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	-20.000	-18.597,05	-1.402,95	93
097245 Terveyskeskuksen keittiön peruskorjaus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-88.001,09	88.001,09	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-88.001,09	88.001,09	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-88.001,09	88.001,09	-100
097246 Terveyskeskus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-654.408,60	654.408,60	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-680.000		-680.000	-299,43	-679.700,57	
9000 INVESTOINTIMENOT	-680.000		-680.000	-654.708,03	-25.291,97	96,3
9080 INVESTOINNIT NETTO	-680.000	0	-680.000	-654.708,03	-25.291,97	96,3

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
097247 Terveyskesk/ensik.kalustaminen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT				-14.265,98	14.265,98	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-14.265,98	14.265,98	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-14.265,98	14.265,98	-100
097249 Terveyskeskuksen peruskorjaus osa 3						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN				-85.832,75	85.832,75	-100
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-412,82	412,82	-100
9000 INVESTOINTIMENOT				-86.245,57	86.245,57	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-86.245,57	86.245,57	-100
097251 Alarinteen asuntola						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-30.000		-30.000		-30.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000		-30.000		-30.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	-30.000	0,00	-30.000,00	
097253 Hoitokoti Sateenkaari						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-20.000		-20.000	-19.441,34	-558,66	97,2
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000		-20.000	-19.441,34	-558,66	97,2
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	-20.000	-19.441,34	-558,66	97,2
097254 Vanhainkoti Kultakämmen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-151.000		-151.000	-109.398,34	-41.601,66	72,4
9000 INVESTOINTIMENOT	-151.000		-151.000	-109.398,34	-41.601,66	72,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-151.000	0	-151.000	-109.398,34	-41.601,66	72,4
097255 Vanhainkoti Wilhelmiina						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-20.000		-20.000	-15.722,54	-4.277,46	78,6
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000		-20.000	-15.722,54	-4.277,46	78,6
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	-20.000	-15.722,54	-4.277,46	78,6
097259 Alakylän koulu						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-20.000		-20.000	-26.819,92	6.819,92	134,1
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000		-20.000	-26.819,92	6.819,92	134,1
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUJDET INVESTOINTEIHIN				7.000,00	-7.000,00	-100
9049 INVESTOINTITULOT				7.000,00	-7.000,00	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	-20.000	-19.819,92	-180,08	99,1
097266 Paavolan koulu						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-10.000		-10.000	-11.402,18	1.402,18	114
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-18.000		-18.000	-13.736,21	-4.263,79	76,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-28.000		-28.000	-25.138,39	-2.861,61	89,8
9080 INVESTOINNIT NETTO	-28.000	0	-28.000	-25.138,39	-2.861,61	89,8

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
097267 Taimelan koulu						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-16.000		-16.000	-15.827,85	-172,15	98,9
9000 INVESTOINTIMENOT	-16.000		-16.000	-15.827,85	-172,15	98,9
9080 INVESTOINNIT NETTO	-16.000	0	-16.000	-15.827,85	-172,15	98,9
097270 Koulukeskus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-35.000		-35.000	-12.474,86	-22.525,14	35,6
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-10.422,58	10.422,58	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-35.000		-35.000	-22.897,44	-12.102,56	65,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-35.000	0	-35.000	-22.897,44	-12.102,56	65,4
097271 Päiväkoti Myllyvainio						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-15.000		-15.000		-15.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000		-15.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	-15.000	0,00	-15.000,00	
097275 Nelimarkka-museo						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-40.000		-40.000	-13.277,91	-26.722,09	33,2
9000 INVESTOINTIMENOT	-40.000		-40.000	-13.277,91	-26.722,09	33,2
9080 INVESTOINNIT NETTO	-40.000	0	-40.000	-13.277,91	-26.722,09	33,2
097277 Väinölä						
0005 INVESTOINNIT						
9049 INVESTOINTITULOT						
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN				-2.786,46	2.786,46	-100
9049 INVESTOINTITULOT				-2.786,46	2.786,46	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	0		-2.786,46	2.786,46	-100
097288 Uimahalli						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-30.000		-30.000	-20.884,99	-9.115,01	69,6
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000		-30.000	-20.884,99	-9.115,01	69,6
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	-30.000	-20.884,99	-9.115,01	69,6
097289 Valkealampi						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-50.000		-50.000	-41.357,55	-8.642,45	82,7
9000 INVESTOINTIMENOT	-50.000		-50.000	-41.357,55	-8.642,45	82,7
9080 INVESTOINNIT NETTO	-50.000	0	-50.000	-41.357,55	-8.642,45	82,7
097297 Ankkurikentän huoltorakennus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-22.500		-22.500		-22.500,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-22.500		-22.500		-22.500,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-22.500	0	-22.500	0,00	-22.500,00	

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
097301 Kaavatiet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-1.105.000		-1.105.000	-624.813,32	-480.186,68	56,5
9025 RAKENNUUTTAMINEN		-125.000	-125.000	-535.621,82	410.621,82	428,5
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.105.000	-125.000	-1.230.000	-1.160.435,14	-69.564,86	94,3
9080 INVESTOINNIT NETTO	-1.105.000	-125.000	-1.230.000	-1.160.435,14	-69.564,86	94,3
097302 Puistot ja uimarannat						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-90.000		-90.000	-93.421,56	3.421,56	103,8
9000 INVESTOINTIMENOT	-90.000		-90.000	-93.421,56	3.421,56	103,8
9080 INVESTOINNIT NETTO	-90.000	0	-90.000	-93.421,56	3.421,56	103,8
097304 Ulkoilu- ja urheilualueet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-115.000		-115.000	-47.408,59	-67.591,41	41,2
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-34.744,21	34.744,21	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-115.000		-115.000	-82.152,80	-32.847,20	71,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-115.000	0	-115.000	-82.152,80	-32.847,20	71,4
097401 Tekninen toimi / kuljetusvälineet						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-75.000		-75.000	-54.050,96	-20.949,04	72,1
9000 INVESTOINTIMENOT	-75.000		-75.000	-54.050,96	-20.949,04	72,1
9080 INVESTOINNIT NETTO	-75.000	0	-75.000	-54.050,96	-20.949,04	72,1
097402 Tekninen toimi / muut koneet ja kalusto						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-105.000		-105.000	-103.200,00	-1.800,00	98,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-105.000		-105.000	-103.200,00	-1.800,00	98,3
9080 INVESTOINNIT NETTO	-105.000	0	-105.000	-103.200,00	-1.800,00	98,3
099101 Vesilaitos / verkoston rakentaminen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-40.000		-40.000	-59.168,57	19.168,57	147,9
9000 INVESTOINTIMENOT	-40.000		-40.000	-59.168,57	19.168,57	147,9
9080 INVESTOINNIT NETTO	-40.000	0	-40.000	-59.168,57	19.168,57	147,9
099102 Vesilaitos / verkoston saneeraus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-100.000		-100.000	-35.966,46	-64.033,54	36
9025 RAKENNUUTTAMINEN				-61.608,00	61.608,00	-100
9000 INVESTOINTIMENOT	-100.000		-100.000	-97.574,46	-2.425,54	97,6
9049 INVESTOINTITULOT						
9070 MUUT INVESTOINTITULOT				10.287,05	-10.287,05	-100
9049 INVESTOINTITULOT				10.287,05	-10.287,05	-100
9080 INVESTOINNIT NETTO	-100.000	0	-100.000	-87.287,41	-12.712,59	87,3
099201 Viemärlaitos / verkoston rakentaminen						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-50.000		-50.000	-33.173,12	-16.826,88	66,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-50.000		-50.000	-33.173,12	-16.826,88	66,3
9080 INVESTOINNIT NETTO	-50.000	0	-50.000	-33.173,12	-16.826,88	66,3

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
099202 Viemärlaitos / verkoston saneeraus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-120.000		-120.000	-97.273,40	-22.726,60	81,1
9000 INVESTOINTIMENOT	-120.000		-120.000	-97.273,40	-22.726,60	81,1
9080 INVESTOINNIT NETTO	-120.000	0	-120.000	-97.273,40	-22.726,60	81,1
099203 Alajärven jätevesipuhdistamon saneeraus						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-30.000		-30.000		-30.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-30.000		-30.000		-30.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	-30.000	0,00	-30.000,00	
099209 Viemäröintisuunn/Saukonkylä ja Koskenvar						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-20.000		-20.000		-20.000,00	
9000 INVESTOINTIMENOT	-20.000		-20.000		-20.000,00	
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	-20.000	0,00	-20.000,00	
00000017 ALAJÄRVEN KAUPUNKI						
0005 INVESTOINNIT						
9000 INVESTOINTIMENOT						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-2.269.500		-2.269.500	-2.951.912,73	682.412,73	130,1
9025 RAKENNUUTTAMINEN	-5.550.000	-142.075	-5.692.075	-4.176.266,64	-1.515.808,36	73,4
9030 MUUT INVESTOINTIMENOT	-880.650		-880.650	-575.202,66	-305.447,34	65,3
9000 INVESTOINTIMENOT	-8.700.150	-142.075	-8.842.225	-7.703.382,03	-1.138.842,97	87,1
9049 INVESTOINTITULOT						
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				27.449,72	-27.449,72	-100
9060 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	807.500	-2.925	804.575	778.931,54	25.643,46	96,8
9070 MUUT INVESTOINTITULOT	10.000		10.000	28.084,55	-18.084,55	280,8
9049 INVESTOINTITULOT	817.500	-2.925	814.575	834.465,81	-19.890,81	102,4
9080 INVESTOINNIT NETTO	-7.882.650	-145.000	-8.027.650	-6.868.916,22	-1.158.733,78	85,6

3.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TOTEUTUMISVERTAILU 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budj.+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
RAHOITUSLASKELMA						
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	2.076.915	-1.182.636	894.279	1.282.957,36	-388.678,36	143,5
SATUNNAISET ERÄT						
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET				18.094,72	-18.094,72	-100
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2.076.915	-1.182.636	894.279	1.301.052,08	-406.773,08	145,5
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-8.700.150	-142.075	-8.842.225	-7.703.382,03	-1.138.842,97	87,1
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	807.500	-2.925	804.575	778.931,54	25.643,46	96,8
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT						
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT	10.000		10.000	55.534,27	-45.534,27	555,3
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/-TAPPIOT				-18.094,72	18.094,72	-100
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TULOT	10.000		10.000	37.439,55	-27.439,55	374,4
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7.882.650	-145.000	-8.027.650	-6.887.010,94	-1.140.639,06	85,8
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5.805.735	-1.327.636	-7.133.371	-5.585.958,86	-1.547.412,14	78,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET				-100.000,00	100.000,00	-100
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	6.895		6.895	7.577,91	-682,91	109,9
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	6.895		6.895	-92.422,09	99.317,09	-1340,4
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	8.000.000		8.000.000	8.070.447,00	-70.447,00	100,9
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3.681.578		-3.681.578	-3.838.000,00	156.422,00	104,2
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS						
LAINAKANNAN MUUTOKSET	4.318.422		4.318.422	4.232.447,00	85.975,00	98
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET						
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS				-10.426,38	10.426,38	-100
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS				1.842,92	-1.842,92	-100
SAAMISTEN MUUTOS	200.000		200.000	124.860,00	75.140,00	62,4
KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.VELKOJEN MUUT				765.767,14	-765.767,14	-100
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	200.000		200.000	882.043,68	-682.043,68	441
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4.525.317		4.525.317	5.022.068,59	-496.751,59	111
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1.280.418	-1.327.636	-2.608.054	-563.890,27	-2.044.163,73	21,6
KASSAVARAT 31.12.				3.370.598,46	-3.370.598,46	-100
KASSAVARAT 1.1.				3.934.488,73	-3.934.488,73	-100
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0		-563.890,27	563.890,27	-100

3.2.5 Tase 2018

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TASE 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
1000 VASTAAVAA			
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT			
1002 Aineettomat hyödykkeet	29.564,37	1.349,23	30.913,60
1100 Aineelliset hyödykkeet			
1101 Maa- ja vesialueet	5.397.263,07	17.144,30	5.414.407,37
1110 Rakennukset	32.760.931,62	6.403.289,56	39.164.221,18
1130 Kiinteät rakenteet ja	7.330.041,14	-24.136,59	7.305.904,55
1160 Koneet ja kalusto	688.824,61	322.622,83	1.011.447,44
1180 Muut aineelliset hyöd			
1190 Ennakkomaksut ja kesk			
1191 Ennakkomaksut			
1195 Keskenäiset hankin	4.408.545,84	-3.097.692,68	1.310.853,16
1190 Ennakkomaksut ja kesk	4.408.545,84	-3.097.692,68	1.310.853,16
1100 Aineelliset hyödykkeet	50.585.606,28	3.621.227,42	54.206.833,70
1200 Sijoitukset			
1201 Osakkeet ja osuudet			
1202 Osakkeet ja osuudet	2.437.686,81		2.437.686,81
1203 Kuntayhtymäosuudet	6.953.581,57		6.953.581,57
1205 Osakkeet ja osuudet	492.398,72		492.398,72
1209 Liikelaitosten perus			
1210 Muut osakkeet ja osu			
1212 Osakkeiden ja osuuk	64.247,79		64.247,79
1201 Osakkeet ja osuudet	9.947.914,89		9.947.914,89
1214 Joukkovelkakirjalaina			
1230 Muut lainasaamiset	450.530,39	92.422,09	542.952,48
1240 Muut saamiset			
1300 Arvostuserät			
1200 Sijoitukset	10.398.445,28	92.422,09	10.490.867,37
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT	61.013.615,93	3.714.998,74	64.728.614,67
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
1401 Valtion toimeksiannot			
1440 Lahjoitusrahastojen er	161.869,89	-9.748,03	152.121,86
1460 Muut toimeksiantojen v	51.449,94	4.666,34	56.116,28
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	213.319,83	-5.081,69	208.238,14

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TASE 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT			
1501 Vaihto-omaisuus	127.662,06	-1.842,92	125.819,14
1600 Saamiset			
1601 Pitkäaikaiset saamiset			
1602 Myyntisaamiset	519.750,00	-63.000,00	456.750,00
1630 Lainasaamiset	383.381,10	-2.386,00	380.995,10
1660 Muut saamiset	427.486,68	28.946,00	456.432,68
1690 Siirtosaamiset			
1691 Siirtyvät korot			
1715 Muut siirtosaamiset			
1690 Siirtosaamiset			
1601 Pitkäaikaiset saamiset	1.330.617,78	-36.440,00	1.294.177,78
1720 Lyhytaikaiset saamiset			
1721 Myyntisaamiset	2.206.514,71	443.488,69	2.650.003,40
1750 Lainasaamiset	134.300,00	-53.500,00	80.800,00
1780 Muut saamiset	1.565.655,39	-273.986,75	1.291.668,64
1720 Lyhytaikaiset saamiset	3.906.470,10	116.001,94	4.022.472,04
1815 Siirtosaamiset			
1816 Siirtyvät korot			
1822 Muut siirtosaamiset	592.417,28	-204.421,94	387.995,34
1815 Siirtosaamiset	592.417,28	-204.421,94	387.995,34
1600 Saamiset	5.829.505,16	-124.860,00	5.704.645,16
1830 Rahoitusarvopaperit			
1831 Osakkeet ja osuudet			
1850 Sijoitukset rahamarkk			
1870 Joukkovelkakirjalaina			
1890 Muut arvopaperit			
1830 Rahoitusarvopaperit			
1900 Rahat ja pankkisaamiset	3.934.488,73	-563.890,27	3.370.598,46
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT	9.891.655,95	-690.593,19	9.201.062,76
1000 VASTAAVAA	71.118.591,71	3.019.323,86	74.137.915,57

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TASE 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
2000 VASTATTAVAA			
2001 OMA PÄÄOMA			
2002 Peruspääoma	26.151.500,54		26.151.500,54
2005 Liittymismaksurahasto			
2010 Arvonkorotusrahasto	64.247,79		64.247,79
2015 Muut omat rahastot			
2040 Edellisten tilikausien	7.731.124,87		7.731.124,87
2050 Tilikauden yli-/alijää		-1.963.382,21	-1.963.382,21
2001 OMA PÄÄOMA	33.946.873,20	-1.963.382,21	31.983.490,99
2100 POISTOERO JA VAPAAEHTOI			
2101 Poistoero			
2110 Vapaaehtoiset varaukset			
2100 POISTOERO JA VAPAAEHTOI			
2120 PAKOLLISET VARAUKSET			
2121 Eläkevaraukset			
2131 Muut pakolliset varaukset			
2120 PAKOLLISET VARAUKSET			
2200 ARVOSTUSERÄT			
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
2301 Valtion toimeksiannot	28.983,68	3.746,69	32.730,37
2325 Lahjoitusrahastojen pää	161.869,89	-9.748,03	152.121,86
2330 Muut toimeksiantojen p	336.340,83	-9.506,73	326.834,10
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	527.194,40	-15.508,07	511.686,33

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

TASE 1.1.2019 - 31.12.2019

Ulkoinen

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
2400 VIERAS PÄÄOMA			
2401 Pitkäaikainen			
2402 Joukkovelkakirjalaina			
2410 Lainat rahoitus- ja v	15.944.743,00	3.769.603,00	19.714.346,00
2420 Lainat julkisyhteisöi			
2430 Lainat muilta luotona			
2440 Saadut ennakot			
2450 Ostovelat			
2460 Muut velat	636.748,57	61.215,16	697.963,73
2470 Siirtovelat			
2471 Siirtyvät korot			
2470 Siirtovelat			
2401 Pitkäaikainen	16.581.491,57	3.830.818,16	20.412.309,73
2500 Lyhytaikainen			
2501 Lyhytaikaiset joukkov		4.000.000,00	4.000.000,00
2510 Lainat rahoitus- ja v	7.681.578,00	-3.537.156,00	4.144.422,00
2520 Lainat julkisyhteisöi			
2530 Lainat muilta luotona			
2540 Saadut ennakot	2.888,00	-2.888,00	
2545 Ostovelat	4.906.940,69	602.480,18	5.509.420,87
2550 Muut velat	1.465.431,84	-610.837,82	854.594,02
2570 Siirtovelat			
2571 Siirtyvät korot	36.168,11	-762,95	35.405,16
2580 Lomapalkkajaksotus	4.295.148,22	803.307,53	5.098.455,75
2583 Valtionosuusennakot	415.359,94	-119.297,24	296.062,70
2584 Muut siirtovelat	1.259.517,74	32.550,28	1.292.068,02
2570 Siirtovelat	6.006.194,01	715.797,62	6.721.991,63
2500 Lyhytaikainen	20.063.032,54	1.167.395,98	21.230.428,52
2400 VIERAS PÄÄOMA	36.644.524,11	4.998.214,14	41.642.738,25
2000 VASTATTAVAA	71.118.591,71	3.019.323,86	74.137.915,57

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Tuloslaskelma 2019 ja 2018 (ulkoiset erät)

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Tuloslaskelma (ulkoiset erät) ja tunnusluvut 2019 ja 2018

	2019	2018	muutos eur	%
Toimintatuotot	44 708 366,50	29 186 099,47	15 522 267	53,18
Myyntituotot	36 452 633,67	21 739 708,63	14 712 925	67,68
Maksutuotot	5 801 751,19	4 917 343,64	884 408	17,99
Tuet ja avustukset	902 629,96	959 363,51	-56 734	-5,91
Muut toimintatuotot	1 551 351,68	1 569 683,69	-18 332	-1,17
Toimintakulut	-107 677 782,14	-90 428 291,84	-17 249 490,30	19,08
Henkilöstökulut	-45 948 024,28	-41 606 041,97	-4 341 982	10,44
Palkat ja palkkiot	-36 922 936,04	-33 419 074,85	-3 503 861	10,48
Henkilösivukulut	-9 025 088,24	-8 186 967,12	-838 121	10,24
Eläkekulut	-8 301 477,84	-7 393 126,85	-908 351	12,29
Muut sivukulut	-1 246 987,72	-1 288 441,55	41 454	-3,22
Henkilöstökorvaukset	523 377,32	494 601,28	28 776	5,82
Palvelujen ostot	-49 572 264,22	-38 045 709,57	-11 526 555	30,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 911 885,64	-5 148 135,43	-763 750	14,84
Avustukset	-4 700 798,65	-4 265 820,51	-434 978	10,20
Muut toimintakulut	-1 544 809,35	-1 362 584,36	-182 225	13,37
Toimintakate	-62 969 415,64	-61 242 192,37	-1 727 223	2,82
Verotulot	29 512 431,05	28 892 898,31	619 533	2,14
Valtionosuudet	34 792 239,00	35 054 937,00	-262 698	-0,75
Käyttökate	1 335 254,41	2 705 642,94	-1 370 389	-50,65
Rahoitustuotot ja -kulut	-52 297,05	-45 580,67	-6 716	14,74
Korkotuotot	15 998,04	19 309,55	-3 312	-17,15
Muut rahoitustuotot	153 798,40	152 289,16	1 509	0,99
Korkokulut	-217 744,93	-212 174,26	-5 571	2,63
Muut rahoituskulut	-4 348,56	-5 005,12	657	-13,12
Vuosikate	1 282 957,36	2 660 062,27	-1 377 105	-51,77
Poistot ja arvonalentumiset	-3 246 339,57	-3 572 920,52	326 581	-9,14
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 246 339,57	-3 572 920,52	326 581	-9,14
Arvonalentumiset	0,00	0,00		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 963 382,21	-912 858,25	-1 050 524	115,08
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	41,52	32,28		
Vuosikate/poistot %	39,52	74,45		
Vuosikate eur/asukas	134	274		
Asukasmäärä 31.12.	9560	9705		

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.1.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2019 ja 2018

ALAJÄRVEN KAUPUNKI**Rahoituslaskelma ja tunnusluvut 2019 ja 2018**

	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 282 957,36	2 660 062,27
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjausevät	18 094,72	-58 148,39
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-7 703 382,03	-8 208 878,01
Rahoitusosuudet investointimenoihin	778 931,54	575 512,46
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	37 439,55	139 785,90
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 585 958,86	-4 891 665,77
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-100 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	7 577,91	7 395,70
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 070 447,00	4 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 838 000,00	-3 531 578,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	2 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiudet		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10 426,38	64 952,63
Vaihto-omaisuuden muutokset	1 842,92	-44 773,82
Saamisten muutos	124 860,00	911 244,48
Korottomien velkojen muutos	765 767,14	1 088 145,11
Rahoituksen rahavirta	5 022 068,59	4 495 386,10
Rahavarojen muutos	-563 890,27	-396 279,67
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	3 370 598,46	3 934 488,73
Rahavarat 1.1	3 934 488,73	4 330 768,40
Rahavarojen muutos	-563 890,27	-396 279,67

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, %	18,53	34,85
Pääomamenojen tulorahoitus, %	12,04	23,84
Lainanhoitokate	0,37	0,77
Kassan riittävyys, pv	10,29	14,03
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v	-1 728 151,91	4 670 976,74

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

4.1.2 Tase ja taseen tunnusluvut 2019 ja 2018

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Tase ja tunnusluvut 2019 ja 2018

	2019	2018		2019	2018
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	64 728 614,67	61 013 615,93	OMA PÄÄOMA	31 983 490,99	33 946 873,20
Aineettomat oikeudet	30 913,60	29 564,37	Peruspääoma	26 151 500,54	26 151 500,54
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	Arvonkorotusrahasto	64 247,79	64 247,79
Tietokoneohjelmistot	24493,95	16724,96	Edellisten tilikausien ylijäämä (alija)	7 731 124,87	8 643 983,12
Muut pitkävaikutteiset menot	6 419,65	12 839,41	Tilikauden ylijäämä (alija)	-1 963 382,21	-912 858,25
Aineelliset hyödykkeet	54 206 833,70	50 585 606,28			
Maa- ja vesialueet	5 414 407,37	5 397 263,07	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	511 686,33	527 194,40
Rakennukset	39 164 221,18	32 760 931,62	Valtion toimeksiannot	32 730,37	28 983,68
Kiinteä laitteet ja rakenteet	7 305 904,55	7 330 041,14	Lahjoitusrahastojen pääomat	152 121,86	161 869,89
Koneet ja kalusto	1 011 447,44	688 824,61	Muut toimeksiantojen pääomat	326 834,10	336 340,83
Enn.maksut ja keskeneräiset h	1 310 853,16	4 408 545,84			
			VIERAS PÄÄOMA	41 642 738,25	36 644 524,11
Sijoitukset	10 490 867,37	10 398 445,28	Pitkäaikainen	20 412 309,73	16 581 491,57
Osakkeet ja osuudet	9 947 914,89	9 947 914,89	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	19 714 346,00	15 944 743,00
Muut lainasaamiset	542 952,48	450 530,39	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
			Muut velat	697 963,73	636 748,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	208 238,14	213 319,83	Lyhytaikainen	21 230 428,52	20 063 032,54
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalaina	4 000 000,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatte	152 121,86	161 869,89	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	4 144 422,00	7 681 578,00
Muut toimeksiantojen varat	56 116,28	51 449,94	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
			Saadut ennakot	0,00	2 888,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 201 062,76	9 891 655,95	Ostovelat	5 509 420,87	4 906 940,69
Vaihto-omaisuus	125 819,14	127 662,06	Muut velat	854 594,02	1 465 431,84
Valmiit tuotteet/tavarat	82 043,83	76 228,77	Siirtovelat	6 721 991,63	6 006 194,01
Muu vaihto-omaisuus	43 775,31	51 433,29			
Ennakkomaksut	0,00	0,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	74 137 915,57	71 118 591,71
Saamiset	5 704 645,16	5 829 505,16			
Pitkäaikaiset saamiset	1 294 177,78	1 330 617,78			
Myyntisaamiset	456 750,00	519 750,00			
Lainasaamiset	380 995,10	383 381,10			
Muut saamiset	456 432,68	427 486,68			
Lyhytaikaiset saamiset	4 410 467,38	4 498 887,38			
Myyntisaamiset	2 650 003,40	2 206 514,71			
Lainasaamiset	80 800,00	134 300,00			
Muut saamiset	1 291 668,64	1 565 655,39			
Siirtosaamiset	387 995,34	592 417,28			
Rahat ja pankkisaamiset	3 370 598,46	3 934 488,73			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	74 137 915,57	71 118 591,71			
			Taseen tunnusluvut		
			Omavaraisuusaste %	43,14	47,73
			Suhteellinen velkaantuneisuus %	38,20	39,34
			Kertynyt yli-/alijäämä eur	5 767 742,66	7 731 124,87
			Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	603,32	796,61
			Lainakanta 31.12. eur	27 858 768,00	23 626 321,00
			Lainakanta 31.12. eur/asukas	2 914,10	2 434,45
			Lainasaamiset 31.12. eur	542 952,48	450 530,39
			Asukasmäärä 31.12	9560	9705

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

4.2 Konsernilaskelmat

4.2.1 Konsernituloslaskelma 31.12.2019

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut 2019 ja 2018

	2019	2018	muutos eur	%
Toimintatuotot	71 516 178,82	56 109 924,35	15 406 254	27,46
Toimintakulut	-133 738 167,23	-116 873 081,94	-16 865 085	14,43
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	225 832,37	190 199,31	35 633	18,73
Toimintakate	-61 996 156,04	-60 572 958,28	-1 423 198	2,35
Verotulot	29 512 431,05	28 892 898,31	619 533	2,14
Valtionosuudet	36 499 756,53	36 755 204,28	-255 448	-0,69
Käyttökate	4 016 031,54	5 075 144,31	-1 059 113	-20,87
Rahoitustuotot ja -kulut	-213 330,04	-338 791,84	125 462	-37,03
Korkotuotot	16 390,74	21 898,99	-5 508	-25,15
Muut rahoitustuotot	286 787,16	172 451,33	114 336	66,30
Korkokulut	-393 341,38	-364 872,25	-28 469	7,80
Muut rahoituskulut	-123 166,56	-168 269,91	45 103	-26,80
Vuosikate	3 802 701,50	4 736 352,47	-933 651	-19,71
Poistot ja arvonalentumiset	-6 114 434,57	-5 876 301,02	-238 134	4,05
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 114 434,57	-5 375 485,64	-738 949	13,75
Kertaluonteiset poistot	0,00	-500 815,38		
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0	
Tilikauden tulos	-2 311 733,07	-1 139 948,55	-1 171 785	102,79
Tilinpäätössiirrot	-11 096,66	25 127,37	-36 224	-144,16
Tilikauden verot	-47 557,00	-50 033,21	2 476	-4,95
Laskennalliset verot	-5 043,89	143,64	-5 188	-3611,48
Vähemmistöosuudet	6 761,24	-5 193,92	11 955	-230,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 368 669,38	-1 169 904,67	-1 198 765	102,47
Konsernituloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	53,47	48,01		
Vuosikate/poistot %	62,19	80,60		
Vuosikate eur/asukas	398	488		
Asukasmäärä 31.12.	9560	9705		

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.2.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

ALAJÄRVEN KAUPUNKI**Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut 2019 ja 2018**

	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 802 701,50	4 736 352,47
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-47 557,00	-50 033,21
Tulorahoituksen korjauserät	-268 978,65	-249 873,96
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-11 425 034,97	-11 309 241,98
Rahoitusosuudet investointimenoihin	780 874,58	578 583,63
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	88 037,06	152 440,25
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 069 957,48	-6 141 772,80
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-100 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	15 133,04	15 562,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 888 434,77	7 074 579,85
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 978 191,24	-5 103 879,31
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	2 000 000,00
Oman pääoman muutokset	-211 269,85	-467 939,93
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-89 388,98	225 381,07
Vaihto-omaisuuden muutokset	-83 887,54	-18 106,75
Saamisten muutos	338 363,83	891 714,10
Korottomien velkojen muutos	1 082 360,50	967 646,45
Rahoituksen rahavirta	5 861 554,53	5 584 957,48
Rahavarojen muutos	-1 208 402,95	-556 815,32
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	7 663 888,10	8 872 291,06
Rahavarat 1.1	8 872 291,05	9 429 106,38
Rahavarojen muutos	-1 208 402,95	-556 815,32
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	35,73	44,14
Pääomamenojen tulorahoitus, %	24,21	29,94
Lainanhoitokate	0,78	0,93
Kassan riittävyys, pv	18,56	24,20
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v	-7 937 672,52	-85 934,24

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa konsernin kassavaroilla.

4.2.3 Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut

ALAJÄRVEN KAUPUNKI

Konsernitase ja tunnusluvut 2019 ja 2018

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	87 355 040,39	82 815 084,12	OMA PÄÄOMA	31 137 582,30	33 702 369,73
Aineettomat oikeudet	535 791,31	397 371,44	Peruspääoma	26 151 500,54	26 151 500,54
Aineettomat oikeudet	497 451,41	353 808,61	Arvonkorotusrahasto	94 521,62	94 521,62
Muut pitkävaikutteiset menot	38 339,90	43 562,83	Muut omat rahastot	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	83 140 256,45	78 928 882,44	Edellisten tilikausien ylijäämä (alija)	7 260 229,52	8 626 252,24
Maa- ja vesialueet	6 323 267,41	6 304 925,07	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 368 669,38	-1 169 904,67
Rakennukset	58 159 466,38	50 390 105,21	VÄHEMMISTÖSUUDET	2 197 683,79	2 200 856,98
Kiinteä laitteet ja rakenteet	7 933 208,91	7 998 575,71	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	5 470 671,57	5 239 017,32	Poistoero	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	3 562 882,78	3 737 264,65	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Enn.maksut ja keskeneräiset h	1 690 759,40	5 258 994,48	PAKOLLISET VARAUKSET	792 036,39	819 437,75
Sijoitukset	3 678 992,63	3 488 830,24	Muut pakolliset varaukset	792 036,39	819 437,75
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöistä	0,00	0,00	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	845 355,11	829 700,81
Osakkeet ja osuudet osak. ja osuusk.	416 376,79	392 250,56	Valtion toimeksiannot	322 039,23	286 691,10
Muut osakkeet ja osuudet	3 258 844,56	2 977 571,07	Lahjoitusrahastojen pääomat	156 371,00	166 463,78
Muut lainasaamiset	129,01	115 344,84	Muut toimeksiantojen pääomat	366 944,88	376 545,93
Muut saamiset	3 642,27	3 663,77	VIERAS PÄÄOMA	70 594 793,69	64 552 421,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	395 791,28	290 748,00	Pitkäaikainen	41 323 065,68	37 555 360,61
Valtion toimeksiannot	144 444,89	33 830,66	Pääomalainat	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	195 230,11	205 467,40	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksista	39 190 266,13	35 253 091,93
Muut toimeksiantojen varat	56 116,28	51 449,94	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	225 842,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 816 619,61	18 998 955,14	Lainat muilta luotonantajilta	15 397,49	15 397,49
Vaihto-omaisuus	852 058,99	768 171,46	Saadut ennakot	43 078,15	42 689,00
Aineet ja tarvikkeet	852 058,99	768 171,46	Muut velat	2 074 323,91	2 018 339,24
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	Lyhytaikainen	29 271 728,01	26 997 061,38
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksista	11 190 770,22	10 227 442,16
Saamiset	9 300 672,52	9 358 492,62	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	1 376 173,42	1 462 619,55	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Myyntisaamiset	456 750,00	519 750,00	Saadut ennakot	49 772,13	83 666,11
Lainasaamiset	261 995,10	264 381,10	Ostovelat	7 586 420,62	6 397 812,13
Muut saamiset	657 428,32	678 488,45	Muut velat	1 264 596,29	1 861 187,18
Lyhytaikaiset saamiset	7 924 499,10	7 895 873,07	Siirtovelat	9 180 168,75	8 426 953,80
Myyntisaamiset	5 555 264,95	4 669 318,35	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	105 567 451,28	102 104 787,26
Lainasaamiset	80 800,00	134 300,00			
Muut saamiset	1 701 523,14	1 961 082,43	Konsernitaseen tunnusluvut		
Siirtosaamiset	586 911,01	1 131 172,29	Omavaraisuusaste %	29,52	33,05
Rahoitusarvopaperit	114 225,34	684 437,67	Suhteellinen velkaantuneisuus %	51,26	52,91
Sijoitukset rahamarkkinainstrumenteilla	113 897,64	110 466,74	Kertynyt yli-/alijäämä eur	4 891 560,14	7 456 347,57
Muut arvopaperit	327,70	573 970,93	Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	511,67	768,30
Rahat ja pankkisaamiset	7 549 662,76	8 187 853,39	Lainakanta 31.12. eur	50 396 433,84	45 721 774,53
			Lainakanta 31.12. eur/asukas	5 271,59	4 711,16
VASTAAVAA YHTEENSÄ	105 567 451,28	102 104 787,26	Lainasaamiset 31.12. eur	129,01	115 344,84
Konsernitaseen tunnusluvut:			Asukasmäärä 31.12	9560	9705

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

ALAJÄRVEN KAUPUNKI**Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut 2019 ja 2018**

	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 802 701,50	4 736 352,47
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-47 557,00	-50 033,21
Tulorahoituksen korjauserät	-268 978,65	-249 873,96
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-11 425 034,97	-11 309 241,98
Rahoitusosuudet investointimenoihin	780 874,58	578 583,63
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	88 037,06	152 440,25
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 069 957,48	-6 141 772,80
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-100 000,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	15 133,04	15 562,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 888 434,77	7 074 579,85
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 978 191,24	-5 103 879,31
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	2 000 000,00
Oman pääoman muutokset	-211 269,85	-467 939,93
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-89 388,98	225 381,07
Vaihto-omaisuuden muutokset	-83 887,54	-18 106,75
Saamisten muutos	338 363,83	891 714,10
Korottomien velkojen muutos	1 082 360,50	967 646,45
Rahoituksen rahavirta	5 861 554,53	5 584 957,48
Rahavarojen muutos	-1 208 402,95	-556 815,32
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	7 663 888,10	8 872 291,06
Rahavarat 1.1	8 872 291,05	9 429 106,38
Rahavarojen muutos	-1 208 402,95	-556 815,32
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	35,73	44,14
Pääomamenojen tulorahoitus, %	24,21	29,94
Lainanhoitokate	0,78	0,93
Kassan riittävyys, pv	18,56	24,20
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v	-7 937 672,52	-85 934,24

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa konsernin kassavaroilla.

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta-perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankinta-menon tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.2.1 Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2019	2018
Yleishallinto	666 208,69	638 236,72
Sosiaali- ja terveyspalvelut	32 868 798,02	17 724 904,51
Opetus- ja kulttuuripalvelut	7 330 730,84	7 030 283,72
Yhdyskuntapalvelut	1 194 988,17	1 202 045,09
Muut palvelut	2 647 640,78	2 590 629,43
Toimintatuotot yhteensä	44 708 366,50	29 186 099,47

5.2.2 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely

	2019	2018
Kunnan tulovero	25 292 254,59	24 612 836,42
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 065 845,68	2 141 717,23
Kiinteistövero	2 154 330,78	2 138 344,66
Verotulot yhteensä	29 512 431,05	28 892 898,31

5.2.3 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely

	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	33 718 582,00	33 924 372,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien ta- saus	9 538 572,00	9 852 636,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	1 073 657,00	1 130 565,00
Harkinnavarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
		35 054
Valtionosuudet yhteensä	34 792 239,00	937,00

5.2.4 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisia tuottoja tai kuluja ei kirjattu vuonna 2019.

5.2.5 Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostot

	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	37 136 302,82	27 386 359,27
Muiden palvelujen ostot	12 435 961,40	10 659 350,30
Palvelujen ostot yhteensä	49 572 264,22	38 045 709,57

5.2.7 Pakollisten varausten muutokset

Pakollisia varauksia ei ollut vuoden 2019 taseessa.

5.2.8 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	2019	2018
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 506,33	58 148,39
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	1 506,33	58 148,39
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	19 428,88	0,00
Rakennusten myyntitappiot	172,17	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	19 601,05	0,00

5.2.9 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	25 500,00	43 500,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	71 009,06	56 272,86
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	35 951,00	35 951,00
Yhteensä	132 460,06	135 723,86

5.3 Tasetta koskevat liitetiedot

5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.3.1.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2019	5 397 263,07	32 760 931,62	7 330 041,14	688 824,61	4 408 545,84	50 585 606,28
Lisäykset tilikaudella	41 133,25	287 192,83	1 136 217,84	501 697,94	5 724 577,54	7 690 819,40
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	2 786,46	0,00	- 7 000,00	- 774 718,00	- 778 931,54
Vähennykset tilikaudella	- 23 988,95	-3 460,77	-10 287,05	- 17 797,50		- 55 534,27
Siirrot erien välillä	0,00	7 872 125,48	0,00	175 426,74	-8 047 552,22	0,00
Sumu-poistot tilikaudella		-1 755 354,44	-1 150 067,38	- 329 704,35		-3 235 126,17
Kirjanpitoarvo 31.12.19	5 414 407,37	39 164 221,18	7 305 904,55	1 011 447,44	1 310 853,16	54 206 833,70

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Osakkeet osak. ja omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.2019	2 437 686,81	6 953 581,57	202 609,18	354 037,33	9 947 914,89
Lisäykset tilikaudella	0,00			0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00				0,00
Siirrot erien välillä				0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2019	2 437 686,81	6 953 581,57	202 609,18	354 037,33	9 947 914,89
Arvonlennukset ja niiden palaut.					0,00
Arvonkorotukset				0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	2 437 686,81	6 953 581,57	202 609,18	354 037,33	9 947 914,89

	Jvk-,muut laina- ja muut saamiset			Kaikki yhteensä
	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muilta	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.2019	449 848,18	682,21	450 530,39	61 013 615,93
Lisäykset tilikaudella	100 000,00		100 000,00	7 803 382,03
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00	-778 931,54
Vähennykset tilikaudella	-6 895,70	-682,21	-7 577,91	-63 112,18
Sumu-poistot tilikaudella			0,00	-3 246 339,57
Hankintameno 31.12.2019	542 952,48	0,00	542 952,48	64 728 614,67
Arvonlennukset ja niiden palaut.			0,00	0,00
Arvonkorotukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	542 952,48	0,00	542 952,48	64 728 614,67
Pysyvät vastaavat yhteensä				64 728 614,67

5.3.1.2 Arvonkorotukset

Arvonkorotukset

	2019	2018
Arvopaperit		
Arvo 1.1	64247,79	64247,79
Arvonkorotukset		
Arvonkorotusten purku		
Arvo 31.12	64247,79	64247,79
Arvonkorotukset yhteensä	64247,79	64247,79

5.3.1.3 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Ero
Etelä-Pohjanmaan liitto ky	8 075,27			8 075,27	8 075,27	0,00
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoito	4 052 167,22			4 052 167,22	3 595 099,76	457 067,46
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	92 117,71			92 117,71	270 858,10	-178 740,39
Järviseudun sähkövoiman ky	236 299,81			236 299,81	236 299,81	0,00
Järviseudun koulutuskuntayhty	2 047 805,27			2 047 805,27	1 887 884,59	159 920,68
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	517 116,29			517 116,29	202 426,05	314 690,24
	6 953 581,57	0,00	0,00	6 953 581,57		

5.3.1.4 Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 eur) omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Alajärven Liikennekiinteistöt Oy	Alajärvi	55,00	55,00	250	0	1
Alajärven Lämpö Oy	Alajärvi	60,00	60,00	612	3665	74
Kiinteistö Oy Kitronpuisto	Alajärvi	100,00	100,00	71	3155	-267
Luoma-ahon Yritystilat Oy	Alajärvi	60,00	60,00	1071	673	114
Luoma-ahon Teollisuuspuisto Oy	Alajärvi		41,10	1149	7	-44
Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy	Alajärvi	54,43	54,43	167	50	-8
Kiinteistö Oy Rantatienkartano	Alajärvi	100,00	100,00	88	555	0
Kiinteistö Oy Murtomäki	Alajärvi	100,00	100,00	-76	342	-2
			Yhteensä	3332	8447	-132
Kuntayhtymät						
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	4,54	4,54	287	1328	-34
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoki	4,76	4,76	93	28	11
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Seinäjoki	6,39	6,39	3462	14983	-216
Järviseudun Sähkövoiman ky	Alajärvi	33,33	33,33	236	1643	-1
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Seinäjoki	0,88	0,88	571	322	-3
Järviseudun koulutuskuntayhtymä	Lappajärvi	33,16	33,16	2469	255	-159
			Yhteensä	7118	18559	-402
Osakkuusyhteisöt						
Järvikartano Oy	Alajärvi	29,67	29,67	416	368	24
Millespakka Oy	Alajärvi	37,32	37,32	989	94	143
			Yhteensä	1405	462	167

5.3.1.5 Saamisten erittely

Saamisten erittely

	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		6028,39		9406,21
Lainasaamiset	119000,00	7000,00	119000,00	107000,00
Muut saamiset		0,00		0,00
Siirtosaamiset		647,50		647,50
Yhteensä	119000,00	13675,89	119000,00	117053,71
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		18136,37		58013,72
Siirtosaamiset		0,00		0,00
Yhteensä		18136,37		58013,72
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		60850,98		62282,02
Lainasaamiset		0,00		0,00
Yhteensä		60850,98		62282,02
Saamiset yhteensä	119000,00	92663,24	119000,00	237349,45

5.3.1.6 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	223 000,00	240 000,00
EU-tuet ja avustukset		
Muut tulojäämät	164 995,34	352 417,28
Tulojäämät yhteensä	387 995,34	592 417,28
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteen	387 995,34	592 417,28

5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

5.3.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely

	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	26 151 500,54	26 151 500,54
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	26 151 500,54	26 151 500,54
Arvonkorotusrahasito 1.1	64 247,79	64 247,79
Lisäykset		
Vähennykset		
Arvonkorotusrahasito 31.12	64 247,79	64 247,79
Edellisten tilikausien alijäämä 1.1	8 643 983,12	8 643 983,12
Siirto vahinkorahastoon		
Edellisen tilikauden virheen oikaisu		
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12	7 731 124,87	8 643 983,12
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 963 382,21	-912 858,25
Oma pääoma yhteensä	31 983 490,99	33 946 873,20

5.3.2.2 Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat/erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 349 805,00	4 400 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	7 349 805,00	4 400 000,00

5.3.2.3 Vieras pääoma, erittely

Vieras pääoma erittely

	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		115 078,41		131 643,95
Yhteensä	-	115 078,41	-	131 643,95
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Lainat julkisyhteisöiltä	-	-	-	-
Ostovelat		2 330 317,80		1 553 021,79
Yhteensä	-	2 330 317,80	-	1 553 021,79
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		359,46		34,10
Yhteensä		359,46		34,10
Velat yhteensä	-	2 445 755,67	-	1 684 699,84

*5.3.2.4 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät***Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	35 405,16	36 168,11
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksot	6 362 830,26	5 244 597,22
Valtionosuusennakot	296 062,70	415 359,94
Muut menojäämät	27 693,51	310 068,74
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	6 721 991,63	6 006 194,01
Siirtovelat yhteensä	6 721 991,63	6 006 194,01

5.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.4.1 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	9 844 414,82	10 604 414,82
Jäljellä oleva pääoma	5 795 256,39	6 438 252,26
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	3 300 982,70	3 300 982,70
Jäljellä oleva pääoma	625 651,15	795 903,68

5.4.2 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	58 396 858,00	56 124 457,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	38 421,00	36 057,37

5.4.3 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

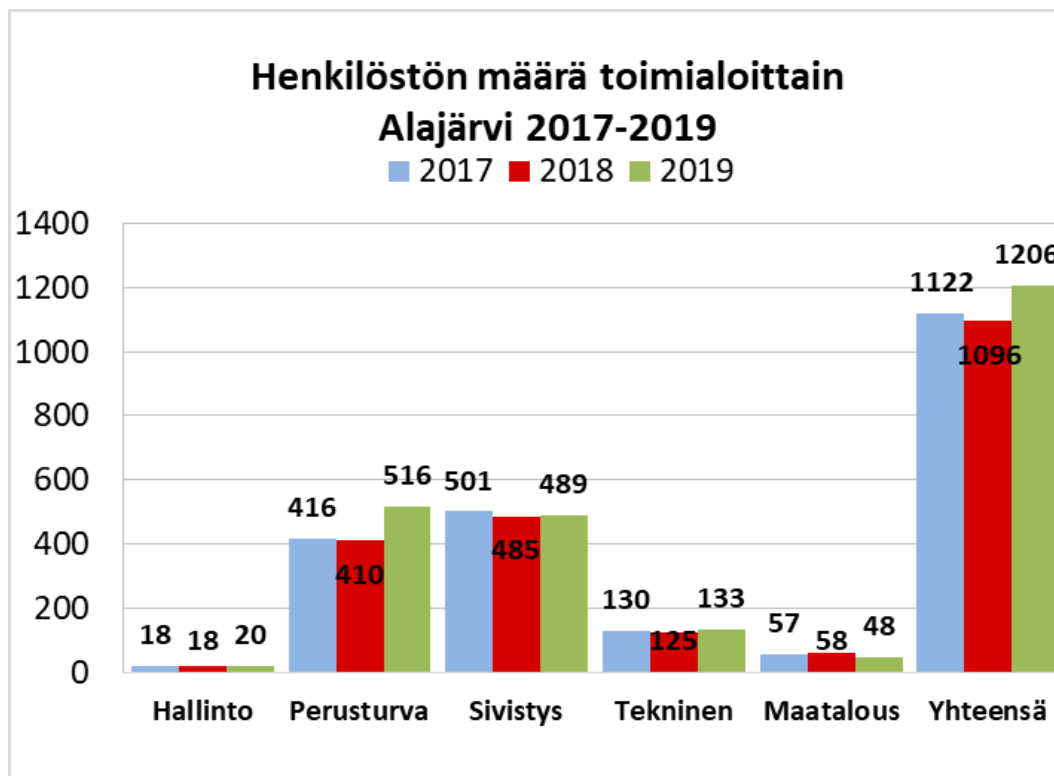
	2019	2018
Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	156 311,94	122 790,47
Myöhemmin erääntyvät	157 286,14	145 020,18
Leasingvastuut yhteensä	313 598,08	267 810,65
Vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	6 800,00	6 800,00
Myöhemmin erääntyvät	176 800,00	183 600,00
Vuokravastuut yhteensä	183 600,00	190 400,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	4 199 181,13	2 889 110,43
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	5 142 611,00	3 933 847,00

5.5 Henkilöstöä, maksuja ja palkkioita koskevat liitetiedot

5.5.1 Henkilöstölukumäärä

Henkilöstön määrä 31.12.2019

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yht.	sivutoimisia	Kaikki yht.
Alajärvi	873	223	8	1104	102	1206

5.5.2 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut

	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	36 922 936,04	33 419 074,85
Henkilösivukulut	9 025 088,24	8 186 967,12
Eläkekulut	8 301 477,84	7 393 126,85
Muut sivukulut	1 246 987,72	1 288 441,55
Henkilöstökorvaukset	-523 377,32	-494 601,28
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	45 948 024,28	41 606 041,97
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	320 278,71	415 188,93
Henkilöstökulut yhteensä	46 268 302,99	42 021 230,90

5.5.3 Luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2019	2018
Suomen Keskustapuolue/Alajärven os.	2166,80	2057,37
Alajärven Siniset ry	1076,70	1251,15
Etelä-Pohjanmaan Vihreät	143,80	154,00
Suomen Kansallinen Kokoomus r.y	1309,47	1247,14
Suomen Sosiaalidemokraattinen Liitto r.y	257,75	282,20
Suomen Kristillisdemokraatit r.y	431,80	485,30
Perussuomalaiset r.y	1130,72	1063,22
Vasemmistoliiton Vimpelin yhd. Ry	63,90	78,60
Suomen Keskusta/Vimpelin kunnallisjärj.	72,00	120,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	6652,94	6738,98

5.5.4 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
KPMG 2018-2019		
Tilintarkastuspalkkiot	9450,00	9450,00
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	992,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0,00	0,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	9450,00	10442,00

5.5.5 Kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välilliset liiketoimet

Kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Alajärven kaupungin tytäryhteisö Kiinteistö Oy Kitronpuistolle lainat myönnetty 31.10.1995 165.498,68 eur jäljellä 31.12.2019 75.853,11 eur ja myönnetty 3.11.1988 kolmoissijaislaina jäljellä 31.12.2019 113.526,85 eur lyhytaikaisia lainoja muutettu 100.000 eur 15.4.2019 pääomalainaksi. Yhtiölle myönnetyt takaukset yhteensä 2.300.939,63 eur jäljellä 31.12.2019 895.568,77 eur. Yhtiöön liittyy merkittävä taloudellinen riski vuokrausasteen mahdollisesti alentuessa.

Alajärven kaupungin tytäryhteisö Kiinteistö Oy Rantatienkartano lainat myönnetty 31.10.95 kolmoissijaislaina 27.728,13 eur, pääomalainoja myönnetty v.1995-2005 (Lehtimäen kunta) 118.842,96 eur ja v.2011-2015 107.000,00 eur. Yhtiölle myönnetyt takaukset 718.835,19 eur jäljellä 31.12.2019 211.721,41 eur. Yhtiöön liittyy merkittävä taloudellinen riski vuokrausasteen mahdollisesti alentuessa.

Kaupunginjohtajan kanssa on v.2016 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 67.175 euron suuruudesta erokorvauksesta, joka aktivoituu tiettyssä erotilanteessa.

6 KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja rahoituslaskelman. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

6.2 Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6.2.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni	
	2019	2018
Toimintatuotot		
Yleishallinto	666 208,69	638 236,72
Sosiaali- ja terveyspalvelut	53 741 243,26	38 417 451,33
Opetus- ja kulttuuripalvelut	8 141 860,93	7 871 688,12
Yhdyskuntapalvelut	2 622 111,34	2 529 135,75
Muut palvelut	6 344 754,60	6 653 412,43
Toimintatuotot yhteensä	71 516 178,82	56 109 924,35

6.2.2 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisia tuottoja tai kuluja ei kirjattu vuonna 2019.

6.2.3 Pakollisten varausten muutokset

Pakolliset varaukset

	Konserni	
	2019	2018
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 1.1 (ky)	793 851,21	773 291,87
Lisäykset tilikaudella	86 742,33	119 906,60
Vähennykset tilikaudella	-93 994,34	-99 347,26
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 31.12 (ky)	786 599,20	793 851,21
Vuokravastuu Ähtärin tyhjästä tiloista 1.1 (ky)	25 586,54	43 745,85
Lisäykset tilikaudella	939,26	1 777,49
Vähennykset tilikaudella	-21 088,61	-19 936,80
Vuokravastuu Ähtärin tyhjästä tiloista 31.12 (ky)	5 437,19	25 586,54
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12	792 036,39	819 437,75

6.3 Konsernitasetta koskevat liitetiedot

6.3.1 Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot

6.3.1.1 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	360,82	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	228 091,58	240 000,00
EU-tuet ja avustukset		
Muut tulojäämät	358 458,61	891 172,29
Tulojäämät yhteensä	586 911,01	1 131 172,29
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	586 911,01	1 131 172,29

6.3.2 Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

6.3.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely

	Konserni	
	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	26 151 500,54	26 151 500,54
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	26 151 500,54	26 151 500,54
Arvonkorotusrahassto 1.1	94 521,62	87 712,80
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Muut muutokset	0,00	6 808,82
Arvonkorotusrahassto 31.12	94 521,62	94 521,62
Muut omat rahastot 1.1	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Muut muutokset	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	8 626 252,24	5 329 707,92
Siirto edelliseltä tilikaudelta	-1 169 904,67	3 721 547,87
Muut muutokset	-196 118,05	-425 003,55
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	7 260 229,52	8 626 252,24
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 368 669,38	-1 169 904,67
Oma pääoma yhteensä	31 137 582,30	33 702 369,73

*6.3.2.2 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät***Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

	Konserni	
	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	39 751,54	37 681,84
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	8 397 253,84	7 038 295,99
Potilasvakuutuslaina	94 026,40	99 347,26
Valtionosuusennakot	296 062,70	415 359,94
Muut menojäämät	353 074,27	836 268,77
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	9 180 168,75	8 426 953,80
Siirtovelat yhteensä	9 180 168,75	8 426 953,80

6.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

6.4.1 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	Konserni	
	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma		
Jäljellä oleva pääoma	169 293,26	175 032,00
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	5 289 552,61	5 289 552,61
Jäljellä oleva pääoma	625 651,15	795 903,68

*korjattu vertailuvuoden 2018 arvoja
EPSHP KY:n osalta

6.4.2 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni	
	2019	2018
Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	286 779,64	304 372,80
Myöhemmin erääntyvät	272 139,58	410 559,99
Leasingvastuut yhteensä	558 919,22	714 932,79
Vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	318 213,16	346 646,83
Myöhemmin erääntyvät	461 364,91	1 381 113,10
Vuokravastuut yhteensä	779 578,07	1 727 759,93
Professuurit		
Seuraavana vuonna erääntyvät	34 761,60	31 566,60
Myöhemmin erääntyvät	38 819,24	57 605,84
Professuurit yhteensä	73 580,84	89 172,44
Sopimusvastuut		
Johdannaissopimukset/Markkina-arvo	-766 344,83	-576 578,64
Muut sopimusvastuut	413,60	133 573,60
Sopimusvastuut yhteensä	-765 931,23	-443 005,04
Arvonlisäveron palautusvastuu	6 134 389,22	4 775 558,91
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	5 142 611,00	3 933 847,00

*korjattu vertailuvuoden 2018 vuokravastuiden arvoja EPSHP KY:n osalta

7 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

ALAJÄRVEN KAUPUNKI TASEYKSIKKÖ VESIHUOLTOLAITOS (VESILAITOS+VIEMÄRILAITOS) TASE

TASE

VASTAAVAA	1.1.2019	31.12.2019	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 040 175,18	4 884 163,62	-156 011,56
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	5 040 175,18	4 884 163,62	-156 011,56
Maa- ja vesialueet	14 371,66	14 371,66	0,00
Rakennukset	1 751 261,42	1 642 610,06	-108 651,36
Kiinteä laitteet ja rakenteet	3 207 977,10	3 154 468,21	-53 508,89
Koneet ja kalusto	47 969,24	54 117,93	6 148,69
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	18 595,76	18 595,76	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	486 442,63	426 182,30	-60 260,33
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Saamiset	486 442,63	426 182,30	-60 260,33
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	486 442,63	426 182,30	-60 260,33
Myyntisaamiset	486 442,63	426 182,30	-60 260,33
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 526 617,81	5 310 345,92	-216 271,89

VASTATTAVAA	1.1.2019	31.12.2019	Muutos
OMA PÄÄOMA	4 490 218,98	4 428 747,95	-61 471,03
Peruspääoma	6 110 540,63	6 110 540,63	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 611 397,72	-1 620 321,65	-8 923,93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 923,93	-61 471,03	-52 547,10
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	1 036 398,83	881 597,97	-154 800,86
Pitkäaikainen	612 255,67	697 963,73	85 708,06
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Muut velat	612 255,67	697 963,73	85 708,06
Lyhytaikainen	424 143,16	183 634,24	-240 508,92
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	379 728,73	143 257,55	-236 471,18
Muut velat	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	44 414,43	40 376,69	-4 037,74
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 526 617,81	5 310 345,92	-216 271,89
Korvaus peruspääomasta 2%	122 210,81		
Tunnusluvut			
Omavaraisuusaste %	81,25	83,40	
Suhteellinen velkaantuneisuus %	71,82	61,47	
Kertynyt alijäämä €	-1 620 321,65	-1 681 792,68	

ALAJÄRVEN KAUPUNKI
TASEYKSIKKÖ
VESIHUOLTOLAITOS (VESILAITOS+VIEMÄRILAITOS) TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA

	2019		2018	
Liikevaihto		1 434 237,20		1 442 968,50
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-242 595,27		-237 188,84	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-414 962,69	-657 557,96	-403 182,35	-640 371,19
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut	-190 664,51		-178 338,44	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-51 057,95		-43 572,40	
Muut henkilösivukulut	-2 324,18	-244 046,64	-6 347,58	-228 258,42
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-462 914,06		-453 079,24	
Arvonalentumiset		-462 914,06		-453 079,24
Liiketoiminnan muut kulut		-8 978,76		-7 972,77
Liikelylijäämä (-alijäämä)		60 739,78		113 286,88
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-122 210,81		-122 210,81	
Muut rahoituskulut		-122 210,81		-122 210,81
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-61 471,03		-8 923,93
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut		0,00		0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-61 471,03		-8 923,93
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-61 471,03		-8 923,93
Tunnusluvut				
Sijoitetun pääoman tuotto%		-4,15		-2,92
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto%		-4,15		-2,92
Voitto%		-4,29		-0,62

ALAJÄRVEN KAUPUNKI
TASEYKSIKKÖ
VESIHUOLTOLAITOS (VESILAITOS+VIEMÄRILAITOS) RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	60 739,78		113 286,88	
Poistot ja arvonalentumiset	462 914,06		453 079,24	
Rahoitustuotot ja -kulut	-122 210,81		-122 210,81	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät		401 443,03		444 155,31
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-317 189,55		-453 119,49	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 287,05		24 046,42	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-306 902,50	0,00	-429 073,07
Toiminnan ja investointien rahavirta		94 540,53		15 082,24
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys kunnalle				
Antolainasaamisten lisäys muilta				
Antolainasaamisten vähennys kunnalta				
Antolainasaamisten vähennys muilta		0,00		0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		0,00		0,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos kunnalta	0,00		0,00	
Saamisten muutos muilta	60 260,33		-77 914,19	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-4 037,74		-114 886,29	
Korottomien velkojen muutos muilta	-150 763,12	-94 540,53	177 718,24	-15 082,24
Rahoituksen rahavirta		-94 540,53		-15 082,24
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarat 31.12		0,00		0,00
Rahavarat 1.1		0,00		0,00
Tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta		-455578,2		-550118,73
Investointien tulorahoitus %		170,63		132,00
Pääomamenojen tulorahoitus %		170,63		132,00

VESIHUOLTOLAITOS (VESILAITOS+VIEMÄRILAITOS) TASEYKSIKKÖ

Toteutumavertailu 01.01.2019 - 31.12.2019

TULOSLASKELMA	Budjetti+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö %
Liikevaihto	1 452 790,00	1 434 237,20	-18 552,80	98,7
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-263 100,00	-242 595,27	20 504,73	92,2
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-393 470,00	-414 962,69	-21 492,69	105,5
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut	-192 207,00	-190 664,51	1 542,49	99,2
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-53 052,00	-51 057,95	1 994,05	96,2
Muut henkilösivukulut	-6 709,00	-2 324,18	4 384,82	34,6
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-463 738,00	-462 914,06	823,94	99,8
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-5 548,00	-8 978,76	-3 430,76	161,8
Liikeliijäämä (-alijäämä)	74 966,00	60 739,78	-14 226,22	81,0
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-122 210,00	-122 210,81	-0,81	100,0
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-47 244,00	-61 471,03	-14 227,03	130,1
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-47 244,00	-61 471,03	-14 227,03	130,1
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-47 244,00	-61 471,03	-14 227,03	130,1

VIEMÄRILAITOS TASEYKSIKÖ

Toteutumavertailu 01.01.2019 - 31.12.2019

TULOSLASKELMA	Budjetti+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö %
Liikevaihto	809 220,00	773 125,42	-36 094,58	95,5
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot		1 123,93		
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-191 700,00	-181 449,98	10 250,02	94,7
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-228 504,00	-236 653,28	-8 149,28	103,6
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut	-68 840,00	-70 380,53	-1 540,53	102,2
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-15 709,00	-15 714,61	-5,61	100,0
Muut henkilösivukulut	-2 403,00	-2 334,15	68,85	97,1
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-344 013,00	-348 710,95	-4 697,95	101,4
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-1 450,00	-3 923,09	-2 473,09	270,6
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-43 399,00	-84 917,24	-41 518,24	195,7
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-100 767,00	-100 767,95	-0,95	100,0
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-144 166,00	-185 685,19	-41 519,19	128,8
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-144 166,00	-185 685,19	-41 519,19	128,8
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-144 166,00	-185 685,19	-41 519,19	128,8

VESILAITOS TASEYKSIKKÖ

Toteutumavertailu 01.01.2019 - 31.12.2019

TULOSLASKELMA	Budjetti+muut 2019	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Käyttö %
Liikevaihto	505 110,00	523 930,91	18 820,91	103,7
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-70 300,00	-59 056,05	11 243,95	84,0
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-120 216,00	-126 965,85	-6 749,85	105,6
Henkilöstökulut				
Palkat ja palvelut	-57 234,00	-57 737,70	-503,70	100,9
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-14 902,00	-15 137,21	-235,21	101,6
Muut henkilösivukulut	-1 998,00	-1 930,07	67,93	96,6
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-119 725,00	-114 203,11	5 521,89	95,4
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-2 370,00	-3 243,90	-873,90	136,9
Liikeliijäämä (-alijäämä)	118 365,00	145 657,02	27 292,02	123,1
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-21 443,00	-21 442,86	0,14	100,0
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	96 922,00	124 214,16	27 292,16	128,2
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	96 922,00	124 214,16	27 292,16	128,2
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	96 922,00	124 214,16	27 292,16	128,2

8 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista v. 2019

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista v.2019

Kirjanpitokirjat	Säilytysaika	Säilytystapa	
tasekirja	pysyvästi	sidottu	
päiväkirjat	10 vuotta	sähköisesti levytila	
pääkirjat	10 vuotta	sähköisesti levytila	
talousarvion toteutumisvertailu	10-vuotta	sähköisesti levytila	
tase-erittelyt	10-vuotta	atk-tulosteina	
konsernilaskenta	10 vuotta	atk-tulosteina	
käyttöomaisuuslaskennan tulosteet	10 vuotta	atk-tulosteina	
palkanlaskennan tositteet	10-50 vuotta	atk-tulosteina	
Tositelajit			
Avaussaldomuutokset	✔	001 Yleislaskutus/Lehtimäen toimipiste	621
Muistiotositteet	✔	002 Yleislaskutus/Perusturva vuokrat+mu	623
Vyörytykset	✔	008 Yleislaskutus/vesihuolto	625
Käyttöomaisuusviennit	✔	010 Effica/käsilaskut	627
Matkalaskut (populus)	✔	065 Yleislaskutus/vapaa-aikapalvelut	628
Ostoreskontra, suoritukset		101 Muu laskutus/rakennusvalvonta	647
Myyntireskontra, viitesuoritukset		151 Muu laskutus/asuntolainat	659
Myyntireskontra, suoritukset		153 Yleislaskutus/perusturvan yhteistoin	670
Myyntireskontra/Intrumin viitesuorit		154 Yleislaskutusperusturvan muu laskut	671
Myyntireskontra/Intrumin suoritukset		156 Muu laskutus/lomatoimisto	675
Tiliotekirjaukset		201 Varhaiskasvatus/asiakasmaksu	680
Palkkasiirrot		301 Vuodeosasto/Effica	712
Toimeentulotuki		400 Työterveyshuolto/Effica	714
Sähköiset ostolaskut		500 Kuntoutus/Effica	715
Sosiaalitoimen laskutus/rs		601 Kotihoito/Effica	717
Vuokralaskutus/Lehtimäki		602 Asumispalvelut/Effica	718
Yleislaskutus/musiikkiopisto		610 Hellewi/kansalaisopisto	801
Yleislaskutus/kansalaisopisto		614 Yleislaskutus/taloustoimisto	804
Yleislaskutus/taloustoimisto		616 Koulutsto/toistuvaislaskutukset	810
Yleislaskutus/koulutoimisto		617 Muu laskutus/vesilaskutus	812
Yleislaskutus/sosiaalitoimisto		618 Työterveyshuolto/yleislaskutus	830
Yleislaskutus/tekninen toimisto		619 Avohoito/Effica	841
Yleislaskutus/Alarinne		620 Hammashoito/Effica	870

9 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Alajärvi _____.____.2020

Alajärven kaupunginhallitus

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Suorittamastamme tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet tilitarkastuskertomuksen.

Alajärvi _____.____.2020

KPMG Oy Ab

tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä

JHT, HT